

Uz sākumlapu>Tiesāšanās procedūras>Civillietas>Procedūru termiņi

Procedūru termiņi

Ja esat iesaistīts civiltiesiskā strīdā un uzskatāt, ka Jums varētu būt jātiesājas, Jums jāņem vērā, ka prasības celšanai ir noteikts termiņš.

Visās mūsdienu tiesību sistēmās, tostarp 27 dalībvalstīs, ir noteikts laika ierobežojums civilprasību celšanai. Noilguma tiesiskais regulējums ir ļoti atšķirīgs atkarībā no tā, cik garš ir noilguma termiņš, kad sākas noilguma termiņa tecējums un kāda darbība vai apstākļi to aptur. Prasības noilguma termiņu nosaka pēc prasījumam piemērojamā tiesiskā regulējuma.

Lai iegūtu sīkāku informāciju par konkrētu valsti, noklikšķiniet uz tās karodziņa.

Lapa atjaunināta: 30/05/2023

Šo lapu uztur Eiropas Komisija. Informācija šajā tīmekļa vietnē nav uzskatāma par Eiropas Komisijas oficiālo nostāju. Komisija neuzņemas nekādu atbildību vai saistības attiecībā uz informāciju vai datiem, kas ietverti vai izmantoti šajā dokumentā. Autortiesību noteikumus Eiropas tīmekļa vietnēs lūdzu skatīt juridiskajā paziņojumā.

Procedūru termiņi - Beļģija

1 Kādu veidu termiņi attiecas uz civilprocesu?

Civilprocesa kodeksā (*Code judiciaire/Gerechtelijk Wetboek*) ir minēti vairāki dažādi termiņi.

Tos var iedalīt divās kategorijās — nogaidīšanas periodi un noilguma termiņi.

Nogaidīšanas periodi (*délais d'attente/wachtermijnen*) ir laika periodi, kuriem ir jāpaiet. Citiem vārdiem sakot, tiem ir jābeidzas, pirms var likumīgi uzsākt tiesvedību.

Kā nogaidīšanas perioda piemēru var minēt [izsaukuma periodu](#) (*délai de citation/dagvaardingstermijn*). Starp datumu, kurā izsniedz pavēsti, un sākotnējo uzklauššanu ir jābūt "izsaukuma periodam" — tas ilgst astoņas dienas pamattiesvedībā (civillietās) un divas dienas pagaidu noregulējuma tiesvedībā.

Noilguma termiņi (*délais de forclusion/vervaltermijnen*) ir termiņi, kuros jāveic konkrēta tiesiska darbība, proti, attiecīgā darbība jāveic, vēlākais, termiņa pēdējā dienā vai [dies ad quem](#); pretējā gadījumā tiesības veikt attiecīgo tiesisko darbību izbeidzas.

Noilguma termiņu piemēri ir termiņi, kuros jāsāk tiesvedība, proti:

- viens mēnesis sprieduma pārsūdzēšanai pēc lietas izskatīšanas tiesā (Civilprocesa kodeksa 1051. pants), sākot no sprieduma izsniegšanas dienas;
- viens mēnesis iebildumu celšanai pret aizmugurisku spriedumu (*in absentia*) (Civilprocesa kodeksa 1048. pants), sākot no sprieduma izsniegšanas dienas;
- trīs mēneši kasācijas sūdzības iesniegšanai Kasācijas tiesā (*Cour de cassation/ Hof van Cassatie*) (Civilprocesa kodeksa 1073. pants);
- trīs mēneši trešās personas protesta iesniegšanai (Civilprocesa kodeksa 1129. pants);
- 30 dienas prasījuma par zaudējumu atlīdzināšanu iesniegšanai pret tiesnesi, pamatojoties uz tiesas kļūdu (Civilprocesa kodeksa 1142. pants);
- seši mēneši civiltiesvedības atsākšanai (Civilprocesa kodeksa 1136. pants).

Tādējādi **izsaukuma periods** ir nogaidīšanas periods.

Civilprocesa kodeksa 707. pantā ir paredzēts, ka parastais izsaukuma periods pamattiesvedībā ir astoņas dienas attiecībā uz personām, kuru domicils vai dzīvesvieta ir Beļģijā.

To pašu noteikumu piemēro gadījumos, kad

- pavēste tiek izsniegta Beļģijā, dokumentu izsniegšanai norādītā adresē;
- personai, kurai tiek izsniegta pavēste, nav zināma domicila vai dzīvesvietas Beļģijā vai ārvalstīs;
- pavēste pusei, kuras domicils ir ārvalstīs, tiek izsniegta personīgi Beļģijā.

Izsaukuma periods pagaidu noregulējuma tiesvedībā ir samazināts līdz divām dienām ([Civilprocesa kodeksa 1035. pants](#)). Arī izsaukuma periods tiesvedībā, ko vada [mantas apķīlāšanas tiesnesis](#) (*juge des saisies/beslagrechter*), ir divas dienas, ja tiesnesis lietu izskata tāpat kā pagaidu noregulējuma tiesvedībā.

Ja atbildētāja domicils, dzīvesvieta vai dokumentu izsniegšanas adrese nav Beļģijā, iepriekš minētos "parastos" astoņu un divu dienu termiņus pagarina saskaņā ar [Civilprocesa kodeksa 55. pantu](#).

Tādējādi šis termiņš (astoņas vai divas dienas ar pagarinājumu) ir šāds:

- 15 dienas, ja attiecīgā puse dzīvo kaimiņvalstī vai Apvienotajā Karalistē;
- 30 dienas, ja attiecīgā puse dzīvo citā Eiropas valstī;
- 80 dienas, ja attiecīgā puse dzīvo citā pasaules daļā.

Tomēr šim termiņa pagarinājumam ir jābūt noteiktam ar likumu. Attiecībā uz izsaukšanu uz tiesu pamattiesvedībā tas ir noteikts [Civilprocesa kodeksa 709. pantā](#), savukārt attiecībā uz izsaukšanu uz tiesu pagaidu noregulējuma tiesvedībā tas ir noteikts [Civilprocesa kodeksa 1035. pantā](#).

Dažos gadījumos var būt nepieciešams pēc izsaukšanas uz tiesu rīkoties ļoti ātri. Šādos gadījumos jurists vai tiesu izpildītājs var iesniegt kompetentajai tiesai pieprasījumu saīsināt šos termiņus ([Civilprocesa kodeksa 708. pants](#) pamattiesvedībā, [Civilprocesa kodeksa 1036. pants](#) pagaidu noregulējuma tiesvedībā).

Izsniedzot pavēsti, tiesu izpildītājs izsniedz arī izsaukuma perioda saīsināšanas lēmumu, lai informētu atbildētāju, ka perioda saīsināšana ir atļauta.

Attiecībā uz termiņiem viens no vissvarīgākajiem aspektiem ir to **aprēķināšana**. Aprēķināšanas procedūra ir noteikta [Civilprocesa kodeksa 48.–57. pantā](#) (t. i., Civilprocesa kodeksa pirmās daļas VIII nodaļā) (skatīt turpmāk).

Minētie panti attiecas uz vispārīgiem jautājumiem (48. un 49. pants), noilguma termiņiem (50. panta pirmā daļa), termiņu [aprēķināšanu](#) (52. un 53. panta pirmā daļa un 53. *bis*, 54. un 57. pants), [force majeure](#) situācijām, [termiņa pagarināšanu](#) (50. panta otrā daļa, 51. un 53. panta otrā daļa un 55. pants) un lietas apturēšanu vienas no pusēm nāves gadījumā (56. pants).

2 Saraksts ar dažādām dienām, kas paredzētas kā brīvdienas saskaņā ar 1971. gada 3. jūnija Regulu (EEK, Euratom) Nr. 1182/71.

1. janvāris (Jaungada diena)

Pirmās Lieldienas un Otrās Lieldienas (mainīgs datums)

1. maijs (Darba svētki)

Debesbraukšanas diena (sestā ceturtdiena pēc pirmajām Lieldienām)

Pirmie Vasarsvētki un Otrie Vasarsvētki (septītā svētdiena un pirmdiena pēc Pirmajām Lieldienām)

Valsts svētki: 21. jūlijs

15. augusts (Marijas debesbraukšanas diena)

1. novembris (Visu svēto diena)
11. novembris (1918. gada pamiera noslēgšanas diena)
25. decembris (Ziemassvētku diena)

Šis uzskaitījums **nav** ietverts Civilprocesa kodeksā.

3 Kādi ir piemērojamie vispārīgie noteikumi par dažādu civilprocedūru termiņiem?

Skatīt 1. jautājumu (iepriekš).

4 Ja akts vai formalitāte ir jāveic noteiktā periodā, kas ir šā perioda sākuma brīdis?

Piemēro noteikumu, ka *dies a quo* (dienu, kad veikta darbība vai noticis notikums, uz kura pamata sāk skaitīt termiņu) NEIETVER termiņā, bet *dies ad quem* (termiņa pēdējo dienu) IETVER (“*dies a quo non computatur in termino*”).

📄 **Civilprocesa kodeksa 52. pants:** “Termiņš tiek aprēķināts no pusnakts līdz pusnaktij. Tas tiek aprēķināts no nākamās dienas pēc dienas, kad veikta darbība vai noticis notikums, uz kura pamata sāk skaitīt termiņu, ieskaitot visas dienas, pat sestdienas, svētdienas un valsts svētku dienas.”

Attiecīgi termiņu sāk aprēķināt nevis no pavēstes vai sprieduma izsniegšanas dienas (*dies a quo*), bet no nākamās dienas (konkrētāk, no nākamās dienas plkst. 00.00).

Piemēram, ja pavēste izsniegta pirmdienā, 4. maijā (*dies a quo*), 📄 **izsaukuma periods** sākas otrdienā, 5. maijā. Citiem vārdiem sakot, astoņu dienu termiņa pirmā diena ir otrdienā, 5. maijs.

Ja 4. maijs ir piektdiena, izsaukuma periods sākas sestdienā, 5. maijā. Tas nozīmē, ka izsaukuma perioda pirmā diena var būt gan sestdiena, gan svētdiena, gan valsts svētku diena.

5 Vai sākuma brīdi var ietekmēt vai mainīt dokumentu nosūtīšanas vai iesniegšanas metode (personīga iesniegšana, ko veic tiesu izpildītājs vai pasta dienests)?

A/ Izsniegšana, ko veic tiesu izpildītājs

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 57. pantu, ja vien likumā nav noteikts citādi, termiņš iebildumu celšanai, pārsūdzēšanai augstākas instances tiesā vai kasācijas sūdzības iesniegšanai Kasācijas tiesā sākas, kad spriedums tiek izsniegts attiecīgajai personai viņas domicilā vai, ja piemērojams, kad tiek nodota vai deponēta sprieduma kopija, kā izklāstīts 📄 **38.** un 📄 **40. pantā**.

Attiecībā uz personām, kuru domicils, dzīvesvieta vai dokumentu izsniegšanas adrese nav Beļģijā un kurām dokumentus nevar izsniegt personīgi, termiņš sākas, kad izsniedzamā sprieduma kopija tiek nodota pasta iestādē vai, ja piemērojams, prokuroram.

Attiecībā uz personām, kurām nav tiesībspējas un rīcībspējas, termiņš sākas tikai tad, kad spriedums ir izsniegts viņu likumīgajam pārstāvim.

B/ Izsniegšana papīra formātā (ar vēstuli)

Ja vien likumā nav noteikts citādi, saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 53. *bis* pantu termiņus, kas sākas, kad dokumenti papīra formātā tiek izsniegti adresātam, aprēķina šādi:

ja dokumentu izsniedz, to nosūtot ierakstītā tiesas vēstulē vai vienkāršā ierakstītā vēstulē pret parakstu par saņemšanu — no pirmās dienas pēc dienas, kad vēstule piegādāta adresāta domicilā vai, ja piemērojams, adresāta dzīvesvietā vai dokumentu izsniegšanas adresē;

ja dokumentu izsniedz, to nosūtot ierakstītā vēstulē vai vienkāršā vēstulē — no trešās darbdienas pēc dienas, kad vēstule nodota pasta iestādē, ja vien adresāts nepierāda pretējo;

ja dokumentu izsniedz pret datētu apliecinājumu par saņemšanu — no pirmās dienas pēc izsniegšanas.

6 Ja termiņa rītējums sākas ar kādu notikumu, vai diena, kurā šis notikums ir noticis, tiek ņemta vērā, aprēķinot laika periodu?

Piemēro noteikumu, ka *dies a quo* (dienu, kad veikta darbība vai noticis notikums, uz kura pamata sāk skaitīt termiņu) NEIETVER termiņā, bet *dies ad quem* (termiņa pēdējo dienu) IETVER.

DIES A QUO:

📄 **Civilprocesa kodeksa 52. pants:** “Termiņš tiek aprēķināts no pusnakts līdz pusnaktij. Tas tiek aprēķināts no nākamās dienas pēc dienas, kad veikta darbība vai noticis notikums, uz kura pamata sāk skaitīt termiņu, ieskaitot visas dienas, pat sestdienas, svētdienas un valsts svētku dienas.”

Attiecīgi termiņu sāk aprēķināt nevis no pavēstes vai sprieduma izsniegšanas dienas (*dies a quo*), bet no nākamās dienas (konkrētāk, no plkst. 00.00).

Piemēram, ja pavēste izsniegta pirmdienā, 4. maijā (*dies a quo*), 📄 **izsaukuma periods** sākas otrdienā, 5. maijā. Citiem vārdiem sakot, astoņu dienu termiņa pirmā diena ir otrdienā, 5. maijs.

Ja 4. maijs ir piektdiena, izsaukuma periods sākas sestdienā, 5. maijā. Tas nozīmē, ka izsaukuma perioda pirmā diena var būt gan sestdiena, gan svētdiena, gan valsts svētku diena.

DIES AD QUEM:

📄 **Civilprocesa kodeksa 53. pants:** “Termiņa pēdējo dienu ietver termiņā. Tomēr, ja šī diena ir sestdiena, svētdiena vai 📄 **valsts svētku diena**, termiņa pēdējo dienu pārceļ uz nākamo pirmo darbdienu.”

Dies ad quem ir diena, kad termiņš beidzas. To ietver termiņā, tāpēc tā ir termiņa pēdējā diena.

Tomēr, ja šī *dies ad quem* ir sestdiena, svētdiena vai valsts svētku diena, termiņa pēdējo dienu pārceļ uz nākamo darbdienu.”

7 Ja termiņš ir izteikts dienās, vai norādītajā dienu skaitā ir kalendārās dienas vai darba dienas?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 52. pantu termiņu aprēķina no pusnakts līdz pusnaktij. To aprēķina no nākamās dienas pēc dienas, kad veikta darbība vai noticis notikums, uz kura pamata sāk skaitīt termiņu, ieskaitot visas dienas, pat sestdienas, svētdienas un valsts svētku dienas.

Tomēr jebkādas darbības tiesas kancelejā var veikt tikai dienās un laikos, kad tiesas kanceleja ir publiski pieejama, ja vien darbības netiek veiktas elektroniski.

Tāpēc ir jāizmanto **kalendārās dienas**.

8 Ja šis periods ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 54. pantu termiņu mēnešos vai gados aprēķina no kalendārās dienas vienā mēnesī līdz dienai pirms atbilstošās kalendārās dienas citā mēnesī.

Minētais pants attiecas tikai uz termiņiem mēnešos vai gados (piemēram, termiņš iebildumu celšanai vai pārsūdzības iesniegšanai: viens mēnesis); tas — ņemot vērā arī Civilprocesa kodeksa 53. pantu — nozīmē, ka, piemēram, viena mēneša termiņš ne vienmēr ir 30 dienas vai 31 diena, bet var būt arī garāks vai īsāks.

“Kalendārā diena” ir termiņa pirmā diena, proti, nākamā diena pēc dokumenta izsniegšanas.

9 Kad beidzas termiņš, ja tas ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 53. panta pirmo daļu termiņa pēdējo dienu (t. i., *dies ad quem*) ietver termiņā.

10 Ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, vai to pagarina līdz nākamajai pirmajai darba dienai?

Tomēr Civilprocesa kodeksa 53. panta otrajā daļā ir paredzēts, ka tad, ja šī diena ir sestdiena, svētdiena vai valsts svētku diena, termiņa pēdējo dienu pārceļ uz nākamo pirmo darbdienu.

11 Vai pastāv īpaši gadījumi, kuros termiņi tiek pagarināti? Kādi ir nosacījumi, lai termiņus būtu iespējams pagarināt?

a/ Termiņi, pēc kuriem tiesības neizbeidzas

Civilprocesa kodeksa 49. pantā ir noteikts, ka termiņus nosaka ar likumu un ka tiesas var noteikt termiņus tikai tad, ja to atļauj likums.

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 51. pantu pirms termiņu beigām tiesas var tos saīsināt vai pagarināt, neizraisot tiesību izbeigšanos. Ja vien likumā nav noteikts citādi, termiņa pagarinājums nevar pārsniegt sākotnējo termiņu un nevar pagarināt termiņa pagarinājumu, izņemot, ja to dara, pieņemot pamatotu lēmumu un pamatojoties uz būtiskiem iemesliem.

b/ Puse, kuras domicils, dzīvesvieta vai dokumentu izsniegšanas adrese nav Beļģijā

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 55. pantu, ja likumā ir noteikts, ka termiņi, ko piemēro pusei, kuras domicils, dzīvesvieta vai dokumentu izsniegšanas adrese nav Beļģijā, ir jāpagarina, tad termiņu pagarina

par 15 dienām, ja attiecīgā puse dzīvo kaimiņvalstī vai Apvienotajā Karalistē;

par 30 dienām, ja attiecīgā puse dzīvo citā Eiropas valstī;

par 80 dienām, ja attiecīgā puse dzīvo citā pasaules daļā.

c/ Tiesas oficiālās brīvdienas

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 50. panta otro daļu jebkuru termiņu iebildumu celšanai vai pārsūdzības iesniegšanai, kas paredzēts [1048.](#), [1051. pantā](#) un [1253. quater](#) panta c) un d) punktā un kas sākas un beidzas tiesas oficiālo brīvdienų laikā, pagarina līdz jaunā tiesas darba gada piecpadsmitajai dienai.

Tiesas oficiālās brīvdienas ilgst no katra gada 1. jūlija līdz 31. augustam.

Ja termiņš iebildumu celšanai vai pārsūdzības iesniegšanai sākas un beidzas minētajā periodā, tad attiecīgā termiņa *dies ad quem* pagarina līdz 15. septembrim.

Piemērs Nr. 1 — spriedums tiek izsniegts 30. jūnijā (*dies a quo*). Termiņš sākas 1. jūlijā un beidzas (*dies ad quem*) 31. jūlijā.

Piemērs Nr. 2 — spriedums tiek izsniegts 31. jūlijā (*dies a quo*). Termiņš sākas 1. augustā un beidzas (*dies ad quem*) 31. augustā.

Abos šajos piemēros gan termiņa pirmā diena, gan *dies ad quem* iekrīt tiesas oficiālajās brīvdienās, tāpēc termiņš tiek pagarināts līdz 15. septembrim, kas ir pēdējā darbdiena iebildumu celšanai vai pārsūdzības iesniegšanai.

Piemērs Nr. 3 — spriedums tiek izsniegts 29. jūnijā. Termiņš sākas 30. jūnijā. *Dies ad quem* ir 29. jūlijs.

Piemērs Nr. 4 — spriedums tiek izsniegts 1. augustā. Termiņš sākas 2. augustā. *Dies ad quem* ir 1. septembris.

Abos šajos piemēros vai nu termiņa pirmā diena, vai *dies ad quem* ir diena ārpus tiesas oficiālajām brīvdienām, tāpēc termiņš netiek pagarināts līdz 15. septembrim.

Būtu jāņem vērā, ka gadījumā, kad tiesas oficiālo brīvdienų pēdējā diena (31. augusts) ir sestdiena vai svētdiena un termiņa pēdējā diena (*dies ad quem*) ir 31. augusts, var būt piemērojama gan Civilprocesa kodeksa 50. panta otrā daļa (termiņa pagarināšana tiesas oficiālo brīvdienų dēļ), gan Civilprocesa kodeksa 53. panta otrā daļa (termiņa pēdējās dienas pārcelšana uz nākamo darbdienų, ja pēdējā diena ir sestdiena, svētdiena vai valsts svētku diena).

Kā pirmā būtu jāpiemēro Civilprocesa kodeksa 50. panta otrā daļa, un tikai tad piemēro Civilprocesa kodeksa 53. panta otro daļu.

Piemērs —

spriedums tiek izsniegts 31. jūlijā. Termiņš iebildumu celšanai vai pārsūdzības iesniegšanai ilgst no 1. augusta līdz 31. augustam, kas ir sestdiena vai svētdiena.

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 50. panta otro daļu termiņa pirmā un pēdējā diena iekrīt tiesas oficiālo brīvdienų laikā, un tas nozīmē, ka termiņš tiek pagarināts līdz 15. septembrim.

Tikai tad, ja 15. septembris ir sestdiena vai svētdiena, var piemērot Civilprocesa kodeksa 53. panta otro daļu, termiņa pēdējo dienu pārceļot uz pirmdienų.

d/ Tās puses nāve, kurai ir atļauts celt iebildumus, iesniegt pārsūdzību augstākas instances tiesā vai iesniegt kasācijas sūdzību Kasācijas tiesā

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 56. pantu puses nāves gadījumā tiek apturēts termiņš, kas attiecīgajai pusei noteikts, lai celtu iebildumus, iesniegtu pārsūdzību augstākas instances tiesā vai iesniegtu kasācijas sūdzību Kasācijas tiesā.

Šis termiņš atsākas tikai pēc tam, kad spriedums ir atkārtoti izsniegts mirušās puses domicilā, un tas sākas tikai no dienas, kad beidzas termiņi, kas noteikti inventāra saraksta sagatavošanai un izskatīšanai, ja spriedums izsniegts pirms minēto termiņu beigām.

Spriedums var tikt izsniegts kopīgi mantiniekiem, nenorādot viņu vārdu un statusu. Tomēr jebkurai ieinteresētajai personai var atcelt tiesību izbeigšanos, ko izraisījusi pārsūdzēšanas termiņu izbeigšanās, ja tiek konstatēts, ka attiecīgā persona nav zinājusi par sprieduma izsniegšanu.

12 Kādi ir pārsūdzību iesniegšanas termiņi?

Parasti saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 1050. pantu pārsūdzību var iesniegt visos gadījumos, tiklīdz spriedums ir pasludināts, pat ja tas ir aizmugurisks spriedums. Ja spriedums attiecas uz jurisdikciju vai — ja vien tiesa nenolemj citādi — ir pagaidu spriedums, to var pārsūdzēt tikai, pārsūdzot galīgo spriedumu.

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 1051. pantu termiņš pārsūdzības iesniegšanai ir viens mēnesis no sprieduma izsniegšanas saskaņā ar [792. panta](#) otro un trešo daļu. Tomēr saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 1054. pantu atbildētājs var jebkurā laikā iesniegt apelācijas tiesā pretapelācijas sūdzību pret jebkuru no tiesvedības pusēm, pat ja spriedums izsniegts bez atrunām vai akceptēts pirms tā izsniegšanas.

13 Vai tiesas var mainīt termiņus, jo īpaši ierašanās termiņus vai noteikt īpašu ierašanās datumu?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 51. pantu pirms termiņu beigām tiesas var tos saīsināt vai pagarināt, neizraisot tiesību izbeigšanos. Ja vien likumā nav noteikts citādi, termiņa pagarinājums nevar pārsniegt sākotnējo termiņu un nevar pagarināt termiņa pagarinājumu, izņemot, ja to dara, pieņemot pamatotu lēmumu un pamatojoties uz būtiskiem iemesliem.

14 Ja aktu, kas paredzēts pusei, kura uzturas vietā, kur viņa gūtu priekšrocību no termiņa pagarinājuma, paziņo vietā, kur tie, kuri tur uzturas, negūst priekšrocību no šī pagarinājuma, vai šī persona zaudē šī termiņa priekšrocību?

Civilprocesa kodeksa 55. pants tika ieviests tieši šādu pušu vajadzībām. Ja ir izpildīti minētā panta nosacījumi, minētā puse var to izmantot savā labā.

15 Kādas ir sekas termiņu neievērošanas gadījumā?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 50. panta pirmo daļu termiņus, pēc kuru beigām tiesības izbeidzas, nevar saīsināt vai pagarināt, pat ne ar pušu piekrišanu, ja vien uz šādu izbeigšanos neattiecas likumā paredzētie nosacījumi.

Citiem vārdiem sakot, tiesiskajai darbībai jābūt veiktai pirms termiņa izbeigšanās, pretējā gadījumā pastāv iespēja, ka darbība neieklausies termiņā un nebūs pieņemama.

16 Ja beidzas termiņš, kādi līdzekļi ir pieejami tiem, kuri termiņus ir nokavējuši, t.i., saistības nepildošām pusēm?

Noilguma termiņa izbeigšanās pieļaušana ir galīga. Proti, vairs nav iespējams iesniegt pārsūdzību, izņemot, ja noticis likuma pārkāpums.

Lapa atjaunināta: 28/10/2019

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procedūru termiņi - Bulgārija

1 Kādu veidu termiņi attiecas uz civilprocesu?

A) Tiesību īstenošanu attiecībā uz subjektīvu materiālo tiesību aizsardzību nodrošina noilguma un absolūtais termiņš (kalendārā laika termiņš), kas noteikts ar likumu.

Noilguma termiņš ir subjektīvo tiesību subjekta bezdarbības periods, kuram beidzoties, persona zaudē iespēju pieprasīt attiecīgo tiesību aizsardzību. Iestājoties noilgumam, tiek zaudētas nevis pašas materiālās tiesības, bet saistītās tiesības celt prasību un tiesības uz izpildi, pārvēršot šīs tiesības par dabiskām tiesībām (uz materiālām tiesībām neattiecas tiesiskā aizsardzība). Noilgumu nepiemēro automātiski, bet gan tikai pēc parādnieka iebilduma, kas izteikts kompetentajā tiesā vai tiesas izpildītājam.

Noteikumi par noilguma termiņa ilgumu, pārtraukšanu un apturēšanu ir izklāstīti Saistību un līgumu likumā (ZZD). Visām prasībām tiek piemērots vispārējs piecu gadu noilguma termiņš bez īpašiem laika ierobežojumiem (ZZD 110. pants).

Trīs gadu noilguma termiņš tiek piemērots trīs prasību grupām (ZZD 111. pants):

prasībām saistībā ar atalgojumu, kurām nav paredzēts cits noilguma termiņš,

prasībām saistībā ar atlīdzību un kompensāciju līguma neizpildes gadījumā,

prasībām saistībā ar nomas maksu, procentu maksājumiem un citiem periodiskiem maksājumiem, piemēram, siltuma un elektroenerģijas piegādātāju

prasībām neatkarīgi no summas iespējamām periodiskām variācijām. Tomēr saskaņā ar bankas aizdevuma līgumiem atmaksājamās summas pēc būtības nav periodiski maksājumi, un uz tām attiecas standarta noilguma periods.

Trīs gadu noilguma termiņš tiek piemērots arī tiesībām pieprasīt atzīt par nederīgiem līgumus, kas noslēgti kļūdas dēļ vai krāpšanas vai draudu ietekmē, kā arī līgumus, kurus noslēgušas rīcībnespējīgas personas vai to pārstāvji, neizpildot nepieciešamās prasības.

Viena gada noilguma termiņš tiek piemērots tiesībām pieprasīt atzīt par nederīgiem līgumus, kas noslēgti ārkārtējas vajadzības vai acīmredzami nelabvēlīgu apstākļu dēļ (ZZD 33. pants).

Sešu mēnešu noilguma termiņš ir paredzēts prasībām saistībā ar pārdotas kustamās mantas trūkumiem vai zemu izgatavošanas kvalitāti ražošanas līgumā, izņemot celtniecības darbus, uz kuriem attiecas vispārējs piecu gadu noilguma termiņš (ZZD 265. pants).

Divu gadu noilguma termiņš tiek piemērots izpildes procesā. Ja kreditors ierosinātā izpildes lietā nepieprasa veikt izpildes darbības divus gadus, piespiedu izpildes process tiks izbeigts *ex lege*, pamatojoties uz Civilprocesa kodeksa (GPK) 433. panta 1. punkta 8. apakšpunktu, un jauno noilguma termiņu sāk skaitīt no brīža, kad izpildīta pēdējā, spēkā esošā izpildes darbība.

Noilguma termiņu sāk skaitīt no laika, kad rodas un var tikt īstenotas tiesības celt prasību; tas ir atkarīgs no ietekmēto materiālo tiesību rakstura. Tas var būt brīdis, kad saskaņā ar līgumsaistībām ir jāveic maksājums, vai brīdis, kad izdarīta neatļautā darbība, vai brīdis, kad ir apzināts neatļautās darbības veicējs, vai brīdis, kad ir nodota manta, par kuru ir celta prasība saistībā ar trūkumiem utt.

Noilguma termiņu nevar saīsināt vai pagarināt ar pušu piekrišanu.

Tomēr noilguma termiņu var apturēt un pārtraukt.

Noilguma termiņš tiek pārtraukts ZZD 115. pantā izklāstītajos gadījumos:

lietās starp bērniem un vecākiem, ja vecāki izmanto savas vecāku tiesības,

lietās starp aizgādībā un aizbildnībā esošām personām un aizgādņiem vai aizbildņiem aizgādības un aizbildnības laikā,

lietās starp laulātajiem,

tādu personu prasībām, kuru īpašums saskaņā ar likumu vai tiesas rīkojumu ir nodots pārvaldībā, ja šādas prasības vērstas pret pārvaldītāju pārvaldības laikā,

prasībām saistībā ar juridisku personu atlīdzību pret to vadītājiem, kamēr attiecīgie vadītāji pilda savus pienākumus,

nepilngadīgu bērnu vai rīcībnespējīgu personu prasībām uz laiku, kad attiecīgajai personai nav juridiskā pārstāvja vai aizbildņa, un sešus mēnešus pēc šādas personas iecelšanas vai pēc rīcībnespējas beigām,

uz laiku, kamēr notiek prasības izskatīšana tiesā.

Šādos gadījumos pusei uz noteiktu laiku ar likumu tiek liegta iespēja izmantot tiesības celt prasību tiesā. Noilguma termiņš, kas ir pagājis līdz tā apturēšanai, paliek spēkā un turpina ritēt, kad ir pabeigta darbība, kuras dēļ tas ticis apturēts.

Noilguma termiņš tiek apturēts šādos gadījumos:

ja parādnieks atzīst prasību,

prasības vai iebilduma gadījumā vai līdz ar samierināšanas pieprasīšanu; tomēr, ja prasība vai iebildums netiek apmierināts, tiek uzskatīts, ka noilguma

termiņš nav ticis pārtraukts,

izvirzot prasību maksātnespējas procesā,

veicot izpildes darbības.

Šādos gadījumos periods, kas pagājis no brīža, kad radušās tiesības celt prasību, līdz noilguma termiņa apturēšanas brīdim, zaudē juridisko spēku, un

noilguma termiņu sāk skaitīt no jauna. Ja noilguma ritējums ir apturēts prasības vai iebilduma rezultātā, likumā ir paredzēts vēl viens būtisks noteikums:

jaunais noilguma termiņš, kas sākas pēc iepriekšējās apturēšanas, vienmēr ir pieci gadi.

Absolūtais (nokavējuma) termiņš ir termiņš, kuram beidzoties, spēku zaudē arī pašas materiālās tiesības. Šo termiņu sāk skaitīt no brīža, kad stājas spēkā subjektīvās tiesības, nevis tiesības celt prasību.

Atšķirībā no noilguma termiņa, absolūto termiņu nevar pārtraukt vai apturēt.

To piemēro tiesa vai tiesu izpildītājs pēc savas iniciatīvas, kas nozīmē, ka tā aizsardzībai nav nepieciešams, lai pret to iebilstu parādnieks. Beidzoties

absolūtajam termiņam, celtā prasība kļūst nepieņemama, savukārt iestājoties noilgumam (ja ir izteikti iebildumi), prasība kļūst nepamatota.

Šādi nokavējuma termiņi ietver: trīs mēnešu periodu, kurā ķīlas ņēmējs vai hipotēkas devējs var iebilst, ja apdrošināšanas atlīdzības maksājums tiek veikts

objekta īpašniekam, nevis pašam ķīlas ņēmējam vai hipotēkas devējam, divu mēnešu periodu, kurā līdzīpašnieks var celt prasību par līdzīpašumā esoša

objekta pirkšanu, ja cits līdzīpašnieks ir pārdevis savu daļu trešajai personai, viena gada periodu, kura laikā var celt prasību ziedojuma atcelšanai u. c.

B) Termiņi, kuros pusēm un tiesai tiesvedībā saistībā ar prasījumiem un izpildes procesā ir jāveic konkrētas procesuālās darbības, ir noteikti Civilprocesa kodeksā (GPK). Laika ierobežojumi procesuālo darbību veikšanai maksātnespējas procesā ir noteikti Komerclikumā (Targovski zakon — TZ) un, attiecīgi,

Banku maksātnespējas likumā (Zakon za bankovata nesastoyatelnost — ZBN) banku maksātnespējas gadījumā, kā arī citos speciālajos likumos.

Attiecībā uz pusēm termiņa neievērošana nozīmē, ka tiek zaudētas tiesības veikt attiecīgo procesuālo darbību. Ja šim procesam noteikto termiņu neievēro tiesa, tas nav uzskatāms par traucēkli veikt procesuālo darbību vēlāk, jo to var izdarīt vienmēr. Attiecībā uz tiesu noteiktajiem laika ierobežojumiem ir tikai indikatīvs raksturs.

Termiņus, kuros pusēm jāveic procesuālās darbības, iedala termiņos, kuros nosaka ar likumu, un termiņos, kuros nosaka tiesas.

Termiņi, kuros nosaka ar likumu (likumā noteiktie termiņi):

termiņš prasības pieteikuma neatbilstību novēršanai (viena nedēļa pēc paziņošanas attiecīgajai pusei atbilstīgi GPK 129. panta 2. punktam, taču tiesa var brīvi noteikt ilgāku termiņu),

termiņš atbildēšanai uz atbildētāja paskaidrojumu, pierādījumu konkretizēšanai, prasības pieteikumā iekļauto pierādījumu ticamības apstrīdēšanai, pretpasības izvirzīšanai, atbildētāja ierosinātai trešo personu izsaukšanai un prasību celšanai pret tām un iebildumu izvirzīšanai pret tiesas noteikto procedūru lietas izskatīšanai. To sāk skaitīt no dienas, kad atbildētājs saņem prasības pieteikuma kopiju, un tas ir viens mēnesis vai divas nedēļas atkarībā no tā, vai tiesvedība notiek saskaņā ar komercstrīdu izskatīšanas standarta procedūru vai īpašo prasību procedūru (GPK 131. un 367. pants), termiņš, kurā prasītājs var pieprasīt papildu paskaidrojumus komercstrīdu tiesvedībā — divas nedēļas no atbildētāja paskaidrojumu saņemšanas (GPK 372. pants),

termiņš, kurā var atbildēt uz atbildētāja papildu paskaidrojumiem komercstrīdu tiesvedībā — divas nedēļas no papildu paskaidrojumu saņemšanas (GPK 373. pants),

termiņš, kurā pārsūdzēt tiesas pasludinātos spriedumus — divas nedēļas no dienas, kad spriedums izsniegts pusei (GPK 259. pants),

termiņš, kurā atbildēt uz pretējās puses pārsūdzību un iesniegt pretpārsūdzību — divas nedēļas no pārsūdzības kopijas saņemšanas (GPK 263. pants),

termiņš, kurā iesniegt kasācijas sūdzību pret tiesas izdotiem spriedumiem — viens mēnesis no dienas, kad spriedums izsniegts pusei (GPK 283. pants),

termiņš, kurā pārsūdzēt tiesas izdotus spriedumus — viena nedēļa no sprieduma paziņošanas pusei, un, ja tas ir paziņots tiesas sēdē, kuru puse apmeklējusi, to skaita no tiesas sēdes datuma (GPK 275. pants),

termiņš, kurā iesniegt pieteikumu izpildāma lēmuma atcelšanai — trīs mēneši no brīža, kad radies iemesls tā atcelšanai (GPK 305. pants),

termiņš, kurā puse var pieprasīt tiesneša atļaišanu — pirmā tiesas sēde pēc tam, kad radies atļaišanas iemesls, vai pēc tam, kad ir iegūta informācija par to (GPK 23. pants),

termiņš, kurā puse var iesniegt iebildumu par ekskluzīvas jurisdikcijas neesību — līdz tiesvedības pabeigšanai otrajā instancē (GPK 119. pants),

termiņš, kurā puse var iesniegt iebildumu par vietējās jurisdikcijas neesību pēc nekustamā īpašuma atrašanās vietas — līdz tiek pabeigta tiesas izmeklēšana pirmajā instancē (GPK 119. pants); visos pārējos vietējās jurisdikcijas noteikumu pārkāpšanas gadījumos iebildumu var iesniegt tikai atbildētājs tajā termiņā, kurā jāsniedz atbilde uz pieteikumu (GPK 119. pants). Patērētāju prasības un prasības, ko cietusī persona cēlusi pret apdrošinātāju, Garantiju fondu (*Garantsionen fond*) un Bulgārijas Mehānisko transportlīdzekļu apdrošinātāju valsts biroju (*Natsionalno byuro na balgarskite avtomobilni zastrahovatel*), tiesa pēc savas iniciatīvas nodrošina atbilstību vietējai jurisdikcijai, līdz ir pabeigta pirmā tiesas sēde,

termiņš, kurā prasītājs var atsaukt prasības pieteikumu bez atbildētāja piekrišanas — līdz pirmās tiesas sēdes beigām (GPK 232. pants),

termiņš, kurā puse var iesniegt pieteikumu, lai kļūtu par vēl vienu atbildētāju konkrētā lietā — pirmajā prasītāja uzklaušanās un termiņā, kurā atbildētājam paredzēts atbildēt uz prasības pieteikumu (GPK 212. pants),

termiņš dokumenta ticamības apstrīdēšanai — ne vēlāk kā atbildē uz celto prasību, kurā tas ir iekļauts, un, ja tas iekļauts prasības pieteikumā, atbildētājam tas ir jāapstrīd ar rakstisku atbildi (GPK 193. pants),

termiņš, kurā iesniegt iebildumu pret maksājuma rīkojumu — divas nedēļas no dienas, kad rīkojums izsniegts pusei (GPK 414. pants),

termiņš, kurā pārsūdzēt atteikumu izdot maksājuma rīkojumu — viena nedēļa no dienas, kad tas paziņots lēmuma apstrīdētājam (GPK 413. pants),

termiņš, kurā pārsūdzēt rīkojumu par izpildraksta izdošanu — divas nedēļas no dienas, kad rīkojums izdots lēmuma apstrīdētājam, un no dienas, kad parādniekam izdots pieprasījums par labprātīgu izpildi (GPK 407. pants),

termiņš, kurā parādniekam labprātīgi jāizpilda rīkojums izpildes procesa ietvaros — divas nedēļas no dienas, kad tiesu izpildītājs izsniedzis pieprasījumu (GPK 428. pants),

termiņš, kurā pārsūdzēt tiesu izpildītāja darbības — viena nedēļa no dienas, kad attiecīgā darbība izdarīta, ja puse ir bijusi klāt darbības izdarīšanas brīdī vai izsaukta ierastajā kārtībā, citos gadījumos no paziņošanas dienas (GPK 436. pants),

termiņš prasības celšanai maksātnespējas procesā — attiecīgi viens mēnesis un trīs mēneši no dienas, kad komercreģistrā ir reģistrēts lēmums par maksātnespējas procesa uzsākšanu (TZ 685. un 688. pants),

termiņš sanācības plāna īstenošanai — viens mēnesis no dienas, kad komercreģistrā ir reģistrēts tiesas spriedums par pieņemto prasījumu saraksta apstiprināšanu (TZ 696. pants),

termiņš, kurā izteikt iebildumus pret pieņemto prasījumu sarakstu — septiņas dienas no saraksta iekļaušanas Komercreģistrā (TZ 690. pants),

termiņš, kurā iesniegt iebildumus pret iedales kontu, ko sagatavojis maksātnespējas administrators — 14 dienas no konta reģistrēšanas Komercreģistrā (TZ 727. pants),

absolūtos termiņus attiecīgo procesuālo darbību veikšanai reglamentē arī citos speciālajos likumos, kuros nav iespējams izsmeloši uzskaitīt, proti, TZ attiecībā uz komersanta stabilizācijas procesu, ZBN, Apdrošināšanas kodeksā (*Kodeks za zastrahovaneto*) u. c. likumos.

Termiņi, kuros nosaka tiesa:

termiņš pierādījumu vākšanai (GPK 157. pants),

termiņš izmaksu segšanai par pierādījumu vākšanu (liecinieku izsaukšanu, ekspertu atlīdzības samaksu u. c.) (GPK 160. pants),

termiņš puses veiktas procesuālās darbības nepilnību novēršanai (GPK 101. pants),

termiņš prasības pieteikuma reģistrēšanai, kas parasti ir ilgāks nekā viena nedēļa.

Termiņus arī iedala divās grupās atkarībā no tā, vai tiesa tos var pagarināt vai tas nav iespējams. Visus tiesas noteiktos termiņus var pagarināt. Termiņus, kuros var pārsūdzēt izpildāmu spriedumu un iesniegt pieprasījumu izpildāma sprieduma atcelšanai, nevar pagarināt (GPK 63. panta 3. punkts).

2 Saraksts ar dažādām dienām, kas paredzētas kā brīvdienas saskaņā ar 1971. gada 3. jūnija Regulu (EEK, Euratom) Nr. 1182/71.

Svētku dienas ir:

1. janvāris — Jaungada diena,

3. marts — Atbrīvošanas diena — valsts svētki,

1. maijs — Darba svētki,

6. maijs — Sv. Georga diena, Drosmes un Bulgārijas armijas diena,

24. maijs — Bulgārijas izglītības un kultūras un slāvu literatūras diena,

6. septembris — Apvienošanās diena,

22. septembris — Neatkarības diena,

1. novembris — Valsts Atmodas dalībnieku diena: brīvdiena visām izglītības iestādēm un darbdiena visām pārējām juridiskajām personām,

24. decembris — Ziemassvētku vakars, 25. un 26. decembris — Ziemassvētki,

Lielā piektdiena, Klusā sestdiena un Lieldienas — divas dienas (svētdiena un pirmdiena), kuru datumi tiek noteikti attiecīgajā gadā.

Ministru padome vienu reizi var noteikt arī citas svētku dienas, atzīmējamās dienas noteiktām profesijām, kā arī pārceltās brīvdienas konkrētā gadā.

3 Kādi ir piemērojamie vispārīgie noteikumi par dažādu civilprocedūru termiņiem?

Vispārīgie noteikumi attiecībā uz termiņiem, kuros pusēm un tiesai tiesvedībā saistībā ar prasījumiem un izpildes procesā ir jāveic procesuālās darbības, ir izklāstīti Civilprocesa kodeksā (GPK). Vairākos speciālajos likumos arī ir noteikti absolūtie termiņi procesuālo tiesību īstenošanai, piemēram, TZ 74. pantā, Komercreģistra un Bezpeļņas juridisko personu reģistra likuma (*Zakon za trgovskiya registar i registara na yuridicheskite litsa s nestopanska tsel — ZTRYLYNT*) 19. un 25. pantā, kā arī citos likumos. Informācija par vispārīgiem noteikumiem, kas izklāstīti Civilprocesa kodeksa VII daļā “Termiņi un termiņu atjaunošana”, ir iekļauta atbildēs uz 4., 5. un 6. jautājumu.

Vispārīgie noteikumi par noilguma termiņiem ir izklāstīti Saistību un līgumu likuma 110. pantā un turpmākajos pantos. Skatiet 1. punktu.

Vispārīgie noteikumi par termiņiem, kuros jāizpilda pienākumi, kas izriet no līgumsaistībām, ir izklāstīti Saistību un līgumu likuma 69.–72. pantā.

Procesuālajos noteikumos (GPK 61. pants, 229. pants, 432. pants) definēto priekšnosacījumu gadījumā noteiktie procesuālie termiņi tiek pārtraukti, tādējādi pārtraukšana sākas no notikuma, kas izraisīja tiesvedības apturēšanu. Tiesvedība tiek apturēta, ja rodas šķēršļi tās turpināšanai, un līdz to novēršanas brīdim procesuālo darbību veikšana — izņemot prasības nodrošināšanu — nav pieņemama. Pēc šķēršļu (piemēram, mirst lietas dalībnieks, ir jānodibina aizbildnība, pastāv pamata tiesvedība utt.) novēršanas tiesvedība tiek atsākta, un šajā gadījumā visas prasības, kas celtas pirms tiesvedības apturēšanas, paliek spēkā.

Speciālajos likumos ir noteikti citi termiņi, kas ir īsāki nekā standarta noilguma periods.

4 Ja akts vai formalitāte ir jāveic noteiktā periodā, kas ir šā perioda sākuma brīdis?

Sākumpunkts, no kura parasti sāk skaitīt termiņu noteiktas procesuālās darbības veikšanai, parasti ir datums, kurā puse ir informēta, ka tai jāveic darbība, vai datums, kurā puse saņēmusi atbilstošu paziņojumu par tiesas darbību, par kuru var iesniegt sūdzību.

Termiņu, kurā jānovērš nepilnības prasības pieteikumā, sāk skaitīt no dienas, kurā pusei ir paziņoti tiesas norādījumi.

Termiņu, kurā atbildētājam ir jāsniedz rakstiska atbilde uz prasības pieteikumu, sāk skaitīt no dienas, kad ir saņemta prasības pieteikuma un tā pierādījumu kopija, un, nosūtot kopijas atbildētājam, tiesai ir jānorāda termiņš, kurā jāsniedz atbilde, un jānorāda, kādas būs sekas, ja tas netiks izdarīts.

Termiņu, kurā var pārsūdzēt spriedumu, sāk skaitīt no dienas, kad tas izsniegts pusei.

Termiņu, kurā var pārsūdzēt spriedumu, kas pasludināts lietā, kura izskatīta saīsinātajā procedūrā (Civilprocesa kodeksa III daļa, 25. nodaļa), sāk skaitīt no dienas, kurā tiesa paziņo, ka tā izziņos spriedumu.

Termiņu, kurā pārsūdzēt spriedumu, sāk skaitīt no dienas, kad tas ir paziņots pusei, un, ja tas ir paziņots tiesas sēdē, kuru puse apmeklējusi, tas tiek skaitīts no attiecīgās tiesas sēdes datuma.

Tiesu izpildītāja darbības var apstrīdēt vienas nedēļas laikā no dienas, kad attiecīgā darbība izdarīta, ja puse ir bijusi klāt darbības izdarīšanas brīdī vai izsaukta ierastajā kārtībā, citos gadījumos no paziņošanas dienas.

Termiņus maksātnespējas procesā sāk skaitīt no dienas, kad maksātnespējas administrators atklāj attiecīgo darbību (piemēram, sagatavo kreditoru sarakstu ar pieņemtajām prasībām), vai dienas, kad tiesa ir izdarījusi ierakstu Komercreģistrā.

Ir arī termiņi, kurus sāk skaitīt no brīža, kad tiek uzsākta tiesvedība saistībā ar prasībām, jo likumā ir noteikts tikai to izpildes gala termiņš.

Piemēram:

prasītājs var mainīt savas prasības pamatojumu vai lūgumrakstu vai atsaukt prasību bez atbildētāja piekrišanas līdz attiecīgās lietas pirmās tiesas sēdes beigām,

katrs tiesībpārņēmējs sadalīšanas tiesvedībā līdz pirmajai tiesas sēdei, iesniedzot rakstisku pieteikumu, var pieprasīt iekļaut sadalīšanas procesā papildu īpašumu u. c.

5 Vai sākuma brīdi var ietekmēt vai mainīt dokumentu nosūtīšanas vai iesniegšanas metode (personīga iesniegšana, ko veic tiesu izpildītājs vai pasta dienests)?

Termiņu sāk skaitīt no brīža, kad paziņojums ir izsniegts pusei. Laiku, kad tiek uzskatīts, ka paziņojums ir atbilstoši izsniegts pusei, nosaka atšķirīgi, ņemot vērā paziņošanas veidu. Civilprocesa kodeksa VI daļā “Paziņojumi un pavēstes” ir izklāstīti noteikumi par to, kā izsniegt pusēm paziņojumus un pavēstes, kā arī par laiku, kad tiek uzskatīts, ka paziņojumi ir atbilstoši izsniegti.

Ja paziņojums tiek izsniegts personiski adresātam vai tā pārstāvim, vai citai personai, kura dzīvo vai strādā attiecīgajā adresē, pavēstē ir jānorāda datums, kurā persona ir saņēmusi paziņojumu, neatkarīgi no tā, vai to piegādā tiesas pārstāvis vai pasta darbinieks. No tā brīža tiek skaitīts termiņš attiecīgās procesuālās darbības veikšanai.

Paziņojumus var nosūtīt arī uz puses norādīto e-pasta adresi. Šādi paziņojumi tiek uzskatīti par nosūtītiem, kad tie ir reģistrēti īpašajā informācijas sistēmā.

Juridisku priekšnosacījumu gadījumā (piemēram, ja puse ir nomainījusi lietā norādīto adresi, nepaziņojot par to tiesai) tiesa var noteikt, ka paziņošana notiek, pievienojot paziņojumu lietā, un tādā gadījumā termiņu skaita no pievienošanas datuma. Šis ir alternatīvs paziņošanas veids, ko izmanto, ja kāds noteikts procesuālais pienākums nav izpildīts.

Ja atbildētāju nav iespējams atrast tā pastāvīgās dzīvesvietas adresē un nav izdevies atrast nevienu citu personu, kas var saņemt paziņojumu, izdevējam ir jāpiestiprina pie durvīm vai pie pastkastītes paziņojums par to, ka dokumenti ir pieejami tiesas birojā un tos iespējams saņemt divu nedēļu laikā no paziņošanas dienas. Tādā gadījumā, ja atbildētājs nav ieradies tos saņemt, tiek uzskatīts, ka paziņojums un saistītie dokumenti ir saņemti dienā, kad ir pagājis termiņš to saņemšanai.

Alternatīva paziņošanas veida izmantošana šajā situācijā ir saistīta ar to, ka fiziskā persona nav izpildījusi savu administratīvo pienākumu paziņot pastāvīgo un tā brīža adresi, kurā tā būtu atrodama.

Paziņojumi tiek izsniegti komersantiem un juridiskajām personām, kas ir reģistrēti attiecīgā reģistrā, atbilstīgi pēdējai reģistrā deklarētajai adresei. Ja birojs neeksistē šajā adresē un uzņēmuma izkārtne nav atrodama, t. i., ir pamats uzskatīt, ka persona ir pametusi šo adresi, visi saziņas dokumenti tiek iekļauti lietas materiālos un tiek uzskatīts, ka tie ir pienācīgi izsniegti (GPK 50. panta 2. punkts).

Ja komersants atrodas adresē, kas norādīta reģistrā, taču izdevējs nevar piekļūt birojam vai neatrod personu, kas piekristu pieņemt paziņojumu, izdevējs piestiprina paziņojumu un, ja vien dokumenti nav saņemti divu nedēļu laikā no minētā paziņojuma piestiprināšanas, tiek uzskatīts, ka tie ir izsniegti (ir veikta alternatīva paziņošana).

6 Ja termiņa rītējums sākas ar kādu notikumu, vai diena, kurā šis notikums ir noticis, tiek ņemta vērā, aprēķinot laika periodu?

Termiņu izsaka gados, nedēļās un dienās. Ja termiņu izsaka dienās, tas tiek skaitīts no dienas, kas seko dienai, kurā periods ir sācies, un tas beidzas pēdējās dienas beigās. Piemēram, ja pusei ir uzdots novērst prasības nepilnības septiņu dienu laikā un paziņojums ir izsniegts 1. jūnijā, tas ir datums, no kura termiņu sāk skaitīt, taču skaitīšana sākas no nākamās kalendārās dienas, 2. jūnija, un termiņš beidzas 8. jūnijā.

7 Ja termiņš ir izteikts dienās, vai norādītajā dienu skaitā ir kalendārās dienas vai darba dienas?

Terminiņus izsaka kalendārajās dienās. Tomēr, ja termiņš beidzas brīvdienā (nedēļas nogalē vai svētku dienā), tiek uzskatīts, ka tas beidzas pirmajā darbdienā pēc minētās brīvdienas.

8 Ja šis periods ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Termiņš, ko izsaka nedēļās, beidzas pēdējās nedēļas attiecīgajā dienā. Piemēram, ja pusei ir uzdots novērst prasības pieteikuma nepilnības vienas nedēļas laikā un attiecīgais paziņojums ir izsniegts piektdienā, termiņš beidzas nākamās nedēļas piektdienā.

Termiņš, ko izsaka mēnešos, beidzas pēdējā mēneša attiecīgajā datumā, bet, ja attiecīgajā mēnesī tāda datuma nav, termiņš beidzas attiecīgā mēneša pēdējā datumā.

Termiņš, ko izsaka gados, beidzas pēdējā gada attiecīgajā datumā, bet, ja attiecīgajā gadā tāda datuma nav, termiņš beidzas tā pēdējā datumā.

9 Kad beidzas termiņš, ja tas ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Sk. atbildi uz 8. jautājumu.

10 Ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, vai to pagarina līdz nākamajai pirmajai darba dienai?

Ja termiņa pēdējā diena ir brīvdiena, termiņš vienmēr beidzas pirmajā dienā pēc brīvdienas.

11 Vai pastāv īpaši gadījumi, kuros termiņi tiek pagarināti? Kādi ir nosacījumi, lai termiņus būtu iespējams pagarināt?

Tiesa nevar pagarināt tikai tos termiņus, kuros var pārsūdzēt spriedumus un rīkojumus un iesniegt pieprasījumus izpildāma sprieduma atcelšanai, kā arī termiņu, kurā var iesniegt iebildumu pret maksājuma rīkojumu.

Visus pārējos likumā paredzētos un tiesas noteiktos termiņus tiesa var pagarināt pēc attiecīgās puses pieprasījuma, kas iesniegts pirms termiņa beigām, ja tam ir pamatots iemesls (GPK 63. pants). Jaunais termiņš nedrīkst būt sāks par sākotnējo. Pagarināto termiņu skaita no dienas, kad ir beidzies sākotnējais termiņš. Nolēmums, saskaņā ar kuru termiņš tiek pagarināts (un nolēmums, saskaņā ar kuru šāds pagarinājums tiek atteikts), netiek paziņots pusei, tāpēc tai ir aktīvi jāseko līdzi tiesas darbībai.

12 Kādi ir pārsūdzību iesniegšanas termiņi?

Civilprocesa kodeksā ir izklāstīti vispārīgi nosacījumi attiecībā uz spriedumu un rīkojumu pārsūdzēšanu visās civillietās un komercietās, paredzot:

divu nedēļu termiņu tiesas pasludinātu spriedumu pārsūdzēšanai, kas tiek skaitīts no dienas, kad spriedums ir izsniegts pusei,

vienas nedēļas termiņu kasācijas sūdzības iesniegšanai attiecībā uz tiesas pasludinātu spriedumu, kas tiek skaitīts no dienas, kad spriedums ir izsniegts pusei,

vienas nedēļas termiņu, kurā pārsūdzēt tiesas pasludinātu spriedumu, kas tiek skaitīts no dienas, kad tas ir paziņots pusei, un, ja tas ir paziņots tiesas sēdē, kuru puse apmeklējusi, tas tiek skaitīts no attiecīgās tiesas sēdes datuma.

Šo vispārīgo noteikumu izņēmumi ir noteikti tikai ar likumu un balstīti uz attiecīgās tiesvedības īpašajiem elementiem. Šādus izņēmumus piemēro:

lēmumiem sākt maksātnespējas procesu, kurus var pārsūdzēt septiņu dienu laikā no to reģistrēšanas Komercreģistrā,

lēmumiem, ar kuriem tiek noraidīts pieteikums maksātnespējas procesa uzsākšanai, kurus var pārsūdzēt septiņu dienu laikā no paziņošanas dienas saskaņā ar Civilprocesa kodeksā noteikto procedūru,

lēmumu sadalīšanas tiesvedībā, ko tiesa pasludina attiecībā uz kontu līdzīpašniekiem, lēmumu nodot nedalāmu nekustamo īpašumu publiskai pārdošanai,

lēmumu nodot nedalāmu nekustamo īpašumu vienam no līdzīpašniekiem un lēmumu atklāt gala sadalījuma protokolu var pārsūdzēt ar kopīgu sūdzību

termiņā, kas paredzēts pēdējā lēmuma pārsūdzēšanai,

nesaistītu lēmumu nevar pārsūdzēt, taču viena mēneša laikā pēc tā izsniegšanas puse, pret kuru tas ir vērst, var pieprasīt apelācijas tiesai atcelt lēmumu, ja tā nevar piedalīties lietas izskatīšanā,

lēmumu, ar kuru tiek atļauta laulības šķiršana pēc abpusējas piekrišanas, nevar pārsūdzēt,

ir arī citas īpašas situācijas, kurās tiek reglamentēti spriedumu pārsūdzēšanas termiņi: piemēram, lēmums par politiskās partijas reģistrēšanu ir pārsūdzams septiņu dienu laikā.

13 Vai tiesas var mainīt termiņus, jo īpaši ierašanās termiņus vai noteikt īpašu ierašanās datumu?

Nav tāda noteikuma, kas paredz, ka tiesa var saīsināt tās noteiktos vai likumā paredzētos termiņus. Tiesa var tikai pagarināt termiņus pēc pušu pieprasījuma. Tiesa nevar pagarināt tikai tos termiņus, kuros var pārsūdzēt spriedumus un rīkojumus un iesniegt pieprasījumus izpildāma sprieduma atcelšanai, kā arī termiņu, kurā var iesniegt iebildumu pret maksājuma rīkojumu.

Tomēr nav nekādu ierobežojumu tam, lai tiesa pēc savas iniciatīvas vai kādas puses pieprasījuma nevarētu mainīt tiesas sēdes datumu, pārceļot to uz agrāku vai vēlāku datumu, ja tam ir svarīgs pamatots iemesls. Taču šādos gadījumos tiesai ir jāinformē puses par jauno datumu, un paziņojums ir jāizsniedz ne vēlāk kā vienu nedēļu pirms paredzētā tiesas sēdes datuma.

14 Ja aktu, kas paredzēts pusei, kura uzturas vietā, kur viņa gūtu priekšrocību no termiņa pagarinājuma, paziņo vietā, kur tie, kuri tur uzturas, negūst priekšrocību no šī pagarinājuma, vai šī persona zaudē šī termiņa priekšrocību?

Civilprocesa kodeksa procesuālie noteikumi, tostarp saistībā ar termiņa pagarināšanu, attiecas uz visiem tiesvedības dalībniekiem neatkarīgi no to dzīvesvietas.

15 Kādas ir sekas termiņu neievērošanas gadījumā?

Saskaņā ar vispārpieņemto kārtību tiesa neņem vērā procesuālās darbības, kas veiktas pēc termiņa beigām. Turklāt GPK ir īpaši paredzēti šādi noteikumi: ja laikus netiek novērsti prasības pieteikuma trūkumi, tas tiek atdots iesniedzējam, ja pārsūdzība, pieprasījums atcelt izpildes rīkojumu vai iebildums pret to ir iesniegts pēc termiņa beigām, tie tiek atdoti kā nokavēti, ja puse laikus neiesniedz tās rīcībā esošos pierādījumus, tie netiek pieņemti attiecīgās lietas izskatīšanai, ja vien kavējumam nav īpašs neparedzēts apstāklis. Procesuālo termiņu neievērošana liedz izmantot tiesības, kuru dēļ šie termiņi ir paredzēti.

16 Ja beidzas termiņš, kādi līdzekļi ir pieejami tiem, kuri termiņus ir nokavējuši, t.i., saistības nepildošām pusēm?

Ja puse nav ievērojusi likumā paredzēto vai tiesas noteikto termiņu, tiesa var pieprasīt tā atjaunošanu, ja puse pierāda, ka tā neievērošana ir saistīta ar īpašiem neparedzētiem apstākļiem, kurus nav bijis iespējams pārvarēt. Atjaunošana nav atļauta, ja ir bijis iespējams piešķirt termiņa pagarinājumu procesuālās darbības veikšanai.

Pieprasījums termiņa atjaunošanai ir jāiesniedz vienas nedēļas laikā pēc paziņojuma par tā neievērošanu, norādot visus apstākļus, kas to pamato, un pieprasījuma pamatošības pierādījumus. Pieprasījums ir jāiesniedz tiesā, kurā paredzēts veikt procesuālo darbību. Kopā ar termiņa atjaunošanas pieprasījumu tiek iesniegti arī dokumenti, attiecībā uz kuriem pieprasīta termiņa atjaunošana, un, ja termiņš ir noteikts izdevumu segšanai, tiesa nosaka jaunu termiņu to segšanai.

Šo pieprasījumu obligāti izskata atklātā tiesas sēdē. Ja pieprasījumu apmierina, zaudētās tiesības tiek atjaunotas.

Lapa atjaunināta: 02/03/2021

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procedūru termiņi - Čehija

1 Kādu veidu termiņi attiecas uz civilprocesu?

Prasti civilprocesā piemērojamie termiņi ir procesuāli vai materiāli.

Ir divu veidu procesuālie termiņi: piemērojami ar likumu un tiesas noteikti.

Ar likumu piemērojamie termiņi ir noteikti likumā. Ar likumu noteikta procesuālā termiņa neievērošana vienmēr rada noteikta veida procesuālas sekas (piemēram, tiek zaudēta iespēja veiksmīgi izpildīt noteiktu uzdevumu, tiek piemērots disciplinārais naudas sods). Nespēja ievērot ar likumu noteiktu termiņu var tikt attaisnota (sk. 58. pantu Likumā Nr. 99/1963, Civilprocesa kodeksā (*zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů*) ar grozījumiem), ja puse vai tās juridiskais pārstāvis ir to nokavējis pamatota iemesla dēļ, tādējādi nespējot veikt darbību, kuru tam ir tiesības veikt. Pieteikums ir jāiesniedz 15 dienu laikā no dienas, kurā konkrētais faktors vairs nav šķērslis, un nokavētā darbība ir jāveic tajā pašā laikā. Tiesa pēc puses pieprasījuma var apstiprināt pieteikuma apturošo efektu, lai attaisnotu termiņa kavējumu.

Ja termiņš darbības veikšanai nav noteikts tieši ar likumu, to nosaka tiesnešu sastāva priekšsēdētājs (vai tiesnesis, kurš izskata lietu viens pats). Tiesnešu sastāva priekšsēdētājs (vai tiesnesis, kurš izskata lietu viens pats) var noteikt termiņu ne tikai gadījumos, kas paredzēti likumā, bet arī tad, ja ir nepieciešams nodrošināt efektīvu tiesvedības norisi un pabeigšanu. Tiesa var pagarināt tiesas noteikto termiņu, ņemot vērā apstākļus (sk. 55. pantu Likumā Nr. 99/1963, Civilprocesa kodeksā, ar grozījumiem). Termiņa nokavējuma attaisnošana nav pieļaujama.

Procesuālie termiņi nav termiņi, kurus nosaka tiesai, piemēram, lēmuma izdošanai; šie termiņi ir administratīvie termiņi.

2 Saraksts ar dažādām dienām, kas paredzētas kā brīvdienas saskaņā ar 1971. gada 3. jūnija Regulu (EEK, Euratom) Nr. 1182/71.

Čehijas neatkarības atjaunošanas diena, Jaungada diena: 1. janvāris

Otrās Lieldienas: datums mainās, bet parasti brīvdiena ir marta beigās vai aprīļa sākumā

Darba svētki: 1. maijs

Uzvaras diena: 8. maijs

Slāvu misionāru Kīrila un Metodija diena: 5. jūlijs

Jana Husa upurēšanas diena: 6. jūlijs

Čehijas valstiskuma diena: 28. septembris

Neatkarīgas Čehoslovākijas valsts dibināšanas diena: 28. oktobris

Brīvības un demokrātijas cīņu diena: 17. novembris

Ziemassvētku vakars: 24. decembris

Pirmie Ziemassvētki: 25. decembris

Otrie Ziemassvētki: 26. decembris

3 Kādi ir piemērojamie vispārīgie noteikumi par dažādu civilprocedūru termiņiem?

Noteikumi termiņu aprēķināšanas metodei ir izklāstīti 55.–58. pantā Likumā Nr. 99/1963, Civilprocesa kodeksā, ar grozījumiem.

Dienās izteikts termiņš sākas nākamajā dienā pēc notikuma, kas nosaka tā sākumu.

Pusmēnesis nozīmē 15 dienas.

Nedēļās, mēnešos vai gados izteikta termiņa beigas ir dienā, kuras apzīmējums vai datums atbilst dienai, kurā iestāties notikums, no kura termiņš tiek skaitīts. Ja pēdējā mēnesī šāda datuma nav, termiņa beigas ir attiecīgā mēneša pēdējā diena.

Ja termiņa pēdējā diena ir sestdiena, svētdiena, svētku diena vai brīvdiena, par termiņa pēdējo dienu uzskata nākamo darbdienu.

Stundās izteikti termiņi beidzas tad, kad ir beigusies stunda, kuras apzīmējums atbilst stundai, kurā iestāties notikums, kas nosaka termiņa sākumu.

Procesuālais termiņš ir uzskatīts par ievērotu, ja darbība ir veikta tiesā vai pieteikums ir iesniegts iestādē, kurai tas ir jāpiegādā, t. i., visbiežāk pasta pakalpojumu sniedzējam, termiņa pēdējā dienā.

Ja tiesvedība tiek pārtraukta, tiek pārtraukta arī procesuālā termiņa skaitīšana (Civilprocesa kodeksa 111. panta 1. punkts). Ja tiesvedība tiek atsākta, termiņa skaitīšana tiek sākta no jauna.

4 Ja akts vai formalitāte ir jāveic noteiktā periodā, kas ir šā perioda sākuma brīdis?

Diena, kurā ir iestāties notikums, kas nosaka termiņa sākumu, netiek iekļauta termiņa aprēķinā. Šis noteikums neattiecas uz termiņiem, kas tiek izteikti stundās. Tas nozīmē, ka parasti termiņš tiek aprēķināts no nākamās dienas pēc notikuma, kas nosaka termiņa sākumu (sk. 57. panta 1. punktu Likumā Nr. 99/1963, Civilprocesa kodeksā, ar grozījumiem).

5 Vai sākuma brīdi var ietekmēt vai mainīt dokumentu nosūtīšanas vai iesniegšanas metode (personīga iesniegšana, ko veic tiesu izpildītājs vai pasta dienests)?

Nē.

6 Ja termiņa rītējums sākas ar kādu notikumu, vai diena, kurā šis notikums ir noticis, tiek ņemta vērā, aprēķinot laika periodu?

Diena, kurā ir iestāties notikums, kas nosaka termiņa sākumu, netiek iekļauta termiņa aprēķinā. Šis noteikums neattiecas uz termiņiem, kas tiek izteikti stundās (sk. 57. panta 1. punktu Likumā Nr. 99/1963, Civilprocesa kodeksā, ar grozījumiem).

7 Ja termiņš ir izteikts dienās, vai norādītajā dienu skaitā ir kalendārās dienas vai darba dienas?

Termiņu izsaka kalendārājās dienās.

8 Ja šis periods ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Nedēļās izteikti termiņi Civilprocesa kodeksā (Likumā Nr. 99/1963, ar grozījumiem) parādās ļoti reti (piemēram, 260. panta 3. punktā, 295. panta 1. punktā un 295. panta 2. punktā). Biežāk tie parādās kā tiesu noteikti termiņi tiesu praksē.

Mēnešos izteikti termiņi Civilprocesa kodeksā parādās kā viens mēnesis (piemēram, 82. panta 3. punktā, 336.m panta 2. punktā un 338.za panta 2. punktā), divi mēneši (piemēram, 240. panta 1. punktā un 247. panta 1. punktā), trīs mēneši (piemēram, 111. panta 3. punktā, 233. panta 1. punktā un 234. panta 1. punktā) un seši mēneši (piemēram, 77.a panta 2. punktā un 260.g panta 3. punktā).

Gados izteikti termiņi Civilprocesa kodeksā parādās divos veidos: kā viena gada termiņš (piemēram, 111. panta 3. punktā) un trīs gadu termiņš (piemēram, 99. panta 3. punktā, 233. panta 2. punktā un 234. panta 2. punktā).

9 Kad beidzas termiņš, ja tas ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Nedēļās, mēnešos vai gados izteikti termiņi beidzas tās dienas beigās, kuras apzīmējums atbilst dienai, kurā iestāties notikums, kas nosaka termiņa sākumu; ja mēnesī šādas dienas nav, par pēdējo tiek uzskatīta attiecīgā mēneša pēdējā diena (sk. 57. panta 2. punktu Likumā Nr. 99/1963, Civilprocesa kodeksā, ar grozījumiem).

10 Ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, vai to pagarina līdz nākamajai pirmajai darba dienai?

Jā (sk. 57. panta 2. punktu Likumā Nr. 99/1963, Civilprocesa kodeksā, ar grozījumiem).

11 Vai pastāv īpaši gadījumi, kuros termiņi tiek pagarināti? Kādi ir nosacījumi, lai termiņus būtu iespējams pagarināt?

Likumā noteiktos procesuālos termiņus nevar mainīt ar tiesas lēmumu.

Tiesas noteiktu procesuālo termiņu var pagarināt tiesa, ņemot vērā apstākļus.

12 Kādi ir pārsūdzību iesniegšanas termiņi?

Puse var apstrīdēt rajona tiesas (*okresní soud*) vai reģionālās tiesas (*krajský soud*) lēmumu, kas pieņemts ar spriedumu tiesvedībā pirmajā instancē, ja vien tas nav izslēgts ar likumu (sk. 201. pantu Likumā Nr. 99/1963, Civilprocesa kodeksā, ar grozījumiem). Pārsūdzība ir jāiesniedz 15 dienu laikā no rakstiska lēmuma izdošanas tiesā, kuras lēmums tiek apstrīdēts. Pārsūdzības iesniegšanas termiņā netiek ņemta vērā diena, kurā lēmums ir izsniegts attiecīgajai pusei. Lai šis procesuālais termiņš tiktu uzskatīts par ievērotu, pietiek ar to, ka pārsūdzība tiek nodota iestādei, kurai tas ir jānodod (piemēram, pasta pakalpojumu sniedzējam, ieslodzījuma vietai ieslodzītu vai apcietinātu personu gadījumā, iestādei, kas atbildīga par tajā ievietotas personas institucionālu vai aizsargājošu audzināšanu utt.), vai tiesai termiņa pēdējā dienā.

Ja ir izdots koriģējošs nolēmums attiecībā uz lēmuma pareizību, termiņš tiek skaitīts no koriģējošā nolēmuma izdošanas datuma (sk. Civilprocesa kodeksa 204. panta 1. punktu).

Pārsūdzība, kas iesniegta pēc 15 dienu termiņa beigām tikai tāpēc, ka pārsūdzības iesniedzējs ir ievērojis nepareizus tiesas sniegtus norādījumus attiecībā uz pārsūdzību, tiek uzskatīta par iesniegtu laikā. Ja lēmumā nav iekļauti norādījumi par pārsūdzību, pārsūdzības iesniegšanas termiņu vai tiesu, kurā tā jāiesniedz, vai ja tajā ir iekļauti nepareizi norādījumi, kuros teikts, ka pārsūdzība nav iespējama, pārsūdzību var iesniegt trīs mēnešu laikā pēc lēmuma izsniegšanas.

Ja lietā ir izdots maksājuma rīkojums, rīkojumu var atcelt, ja atbildētājs iesniedz rīkojumu izdevušajā tiesā iebilduma paziņojumu 15 dienu laikā pēc rīkojuma izsniegšanas (sk. Civilprocesa kodeksa 172. panta 1. punktu). Maksājuma rīkojums tiek atlikts, aizpildot iebilduma paziņojumu, un tiesa nosaka tiesas sēdi. Pārsūdzību var iesniegt tikai pret paziņojumu attiecībā uz procedūru izmaksām, taču ar to netiek atlikts maksājuma rīkojums.

13 Vai tiesas var mainīt termiņus, jo īpaši ierašanās termiņus vai noteikt īpašu ierašanās datumu?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksu (Likumu Nr. 99/1963, ar grozījumiem) ir iespējams atlikt tiesas sēdi svarīgu iemeslu dēļ, ja lietu nevar izskatīt vienā tiesas sēdē (Civilprocesa kodeksa 119. pants). Svarīgs atlikšanas iemesls var būt, piemēram, fakts, ka viena no tiesvedībā iesaistītajām pusēm nav paziņojusi tiesai par neierašanos un tiesas sēde nevar notikt bez attiecīgās puses klātbūtnes (sk. Civilprocesa kodeksa 101. panta 3. punktu), vai tas, ka kādai no pusēm nav bijis pietiekami daudz laika sagatavoties tiesas sēdei, jo tiesas pavēste nav piegādāta pietiekami laicīgi, vai citu svarīgu iemeslu dēļ. Puse var lūgt tiesu atlikt tiesas sēdi. Tiesa lemj par iepriekš iesniegtu lūgumu atlikt tiesas sēdi, pamatojoties uz sniegtā iemesla nopietnību. Ja tiesa neapmierina puses lūgumu, pusei ir jāierodas tiesas sēdē.

14 Ja aktu, kas paredzēts pusei, kura uzturas vietā, kur viņa gūtu priekšrocību no termiņa pagarinājuma, paziņo vietā, kur tie, kuri tur uzturas, negūst priekšrocību no šī pagarinājuma, vai šī persona zaudē šī termiņa priekšrocību?

Čehijas Republikas likumos netiek īpaši regulēta šāda situācija.

Ja tiesvedība ietver starptautisku elementu un tās ietvaros dokuments ir jāizsniedz personai ārvalstīs, tiek piemēroti tiesas valsts procesuālie noteikumi, t. i., tās tiesas procesuālie noteikumi, kuras jurisdikcijā ietilpst lieta.

15 Kādas ir sekas termiņu neievērošanas gadījumā?

Jebkāda veida procesuālā termiņa neievērošanai ir procesuālas sekas.

Ja Civilprocesa kodeksā (Likumā Nr. 99/1963, ar grozījumiem) ir paredzēts noteikts termiņš darbības veikšanai (piemēram, pārsūdzības vai ārkārtas pārsūdzības iesniegšanai), termiņa neievērošana nozīmē, ka tiek zaudēta iespēja veikt darbību. Nokavēto termiņu var attaisnot, ja puse vai tās pārstāvis ir to nokavējis pamatota iemesla dēļ (piemēram, pēkšņa slimība, ievainojums u. c.) un tādēļ nav spējis veikt darbību, kuru tam ir tiesības veikt (sk. Civilprocesa kodeksa 58. pantu), ja vien konkrēta termiņa nokavējuma attaisnošana nav izslēgta ar Civilprocesa kodeksu (piemēram, saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 235. panta 1. punktu termiņa nokavējuma attaisnošana nav pieļaujama attiecībā uz pieteikumiem tiesvedības atsākšanai un apvienošanu). Ja termiņš ir noteikts noteikta pienākuma izpildei, termiņa neievērošana nozīmē, ka tiek piemērotas noteiktas sankcijas (piemēram, disciplinārais naudas sods). Katrs tiesas procesuālā termiņa neievērošanas gadījums saskaņā ar likumu ir saistīts ar noteiktām sekām. Tiesas termiņu var pagarināt tiesnešu sastāva priekšsēdētājs (vai tiesnesis, kurš izskata lietu viens pats). Tiesas termiņa nokavējuma attaisnošana nav pieļaujama.

Maksājuma rīkojumam, pret kuru nav iesniegts iebilduma paziņojums, ir galīga un izpildāma sprieduma spēks (sk. Civilprocesa kodeksa 174. panta 1. punktu).

16 Ja beldzas termiņš, kādi līdzekļi ir pieejami tiem, kuri termiņus ir nokavējuši, t.i., saistības nepildošām pusēm?

Tiesas sēdes neapmeklēšanai ir citādas sekas nekā termiņa nokavēšanai. Ja atbilstīgi izsaukta puse neierodas tiesas sēdē un nav laikus lūgusi atlikt tiesas sēdi svarīgu iemeslu dēļ, tiesa var izskatīt lietu un lemt bez attiecīgās puses klātbūtnes (sk. 101. panta 3. punktu Likumā Nr. 99/1963, Civilprocesa kodeksā, ar grozījumiem), un, ja ir izpildīti Civilprocesa kodeksa 153.b pantā izklāstītie nosacījumi, tā var pieņemt spriedumu bez atbildētāja klātbūtnes.

Ja atbildētājs pamatotu iemeslu dēļ neierodas uz pirmo tiesas sēdi, kuras ietvaros ir pieņemts spriedums bez atbildētāja klātbūtnes, tiesa pēc atbildētāja pieprasījuma atliek lēmumu un uzdot organizēt tiesas sēdi attiecīgajā lietā. Puse var iesniegt šādu pieteikumu līdz datumam, kurā bez atbildētāja klātbūtnes pieņemtais spriedums stājas spēkā (sk. Civilprocesa kodeksa 153.b panta 4. punktu).

Bez atbildētāja klātbūtnes pieņemta sprieduma gadījumā ir iespējama arī pārsūdzība attiecībā uz lietas būtību. Ja atbildētājs papildus pieteikuma iesniegšanai par pirmās instances tiesas sprieduma atlikšanu ir arī apstrīdējis spriedumu un pieteikums atlikt spriedumu ir apstiprināts ar izpildāmu lēmumu, pārsūdzība netiek ņemta vērā (sk. Civilprocesa kodeksa 153.b panta 5. punktu).

Lapa atjaunināta: 16/09/2020

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procedūru termiņi - Vācija

1 Kādu veidu termiņi attiecas uz civilprocesu?

Civilprocesa kodeksa (*Zivilprozessordnung*) 214.–229. pantā ir paredzēti vispārēji noteikumi par procesuālajiem termiņiem, un citos Civilprocesa kodeksa pantos ir paredzēti īpaši noteikumi par konkrētiem termiņiem.

Pastāv atšķirība starp “tiešiem” termiņiem (*eigentliche Fristen*), t. i., laika posmiem, kuros procesa dalībnieki var veikt procesuālas darbības vai formalitātes, vai viņiem ir pienākums tās veikt, lai nezaudētu kādas tiesības, un “netiešiem” termiņiem (*uneigentliche Fristen*), kuros saskaņā ar tiesību normām tiesai jāveic zināmas oficiālas darbības.

Tiešos termiņus iedala likumiskajos termiņos, kas ir paredzēti tiesību normās, un tiesas termiņos, kas tiek noteikti pēc tiesas ieskatiem. Likumiskie termiņi ietver “obligātos periodus” (*Notfristen*), kas paredzēti Civilprocesa kodeksa 224. panta 1. punkta otrajā teikumā un kas vienmēr kodeksā tiek paredzēti šādā veidā, un tos nevar saīsināt vai pagarināt.

Tomēr puses, panākot vienošanos, var saīsināt tiesas un likumiskos termiņus (izņemot obligātos periodus un netiešos termiņus), bet tās nevar šos termiņus pagarināt. Tiesa var pagarināt vai saīsināt tās noteikto termiņu, bet likumisku termiņu tā var izmainīt tikai tā, kā paredzēts tiesību normās. Jebkurā gadījumā tiesa termiņu mainīs tikai tad, ja puse var norādīt pārliecinājošus iemeslus, kāpēc tas būtu nepieciešams.

Civiltiesvedībā iesaistītajām pusēm cita starpā ir svarīgi ievērot turpmāk aprakstītos termiņus.

a) Maksājuma procedūras rīkojumā

Maksājuma rīkojuma procedūrā (*Mahnverfahren*) iebildumi pret maksājuma rīkojumu saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 692. panta 1. punkta 3. apakšpunktu un apelācijas sūdzības pret izpildes rīkojumu saskaņā ar 700. panta 1. punktu un 339. panta 1. punktu ir jāiesniedz divās nedēļās. Ja iebildumi netiek celti un pieteikuma iesniedzējs nepieprasa izpildes rīkojuma izdošanu sešu mēnešu laikā, maksājuma rīkojums zaudē spēku atbilstoši 701. pantam.

b) Strīdus tiesvedība

Civilprocesa kodeksa 132. pantā ir paredzēts vispārējs noteikums, ka pirmssēdes paskaidrojumi ir jāiesniedz tiesai laikus tā, lai tos varētu nodot otrai pusei vismaz vienu nedēļu pirms tiesas sēdes, lai nodrošinātu iespēju laicīgi sagatavoties sēdei un tiesību pienācīgu aizsardzību. Pirmssēdes paskaidrojumi, kuros ietverts paziņojums par iebildumu pret jauniem apsvērumiem, ir jāiesniedz laikus, lai tos varētu nodot otrai pusei vismaz trīs dienas pirms tiesas sēdes.

Nosakot pirmstiesas uzklaustīšanas datumu, tiesnesim ir jāparedz vismaz divas nedēļas, kurās atbildētājs var sniegt atbildi (Civilprocesa kodeksa 275. panta 1. punkta pirmais teikums, 275. panta 3. punkts un 277. panta 3. punkts). Ja tiesnesis nolemj, ka pirmstiesas izskatīšana notiks rakstiski, atbildētājam obligātā divu nedēļu termiņā jānorāda, vai viņš prasību apstrīdēs (276. panta 1. punkta pirmais teikums). Tiesai ir jādod atbildētājam vēl vismaz divas papildu nedēļas laika rakstisku aizstāvības paskaidrojumu iesniegšanai (276. panta 1. punkta otrais teikums). Tiesas priekšsēdētājs, savukārt, var noteikt prasītājam termiņu rakstisku apsvērumu iesniegšanai par aizstāvības paskaidrojumiem (276. panta 3. punkts).

Ja atbildētājs paredzētajā termiņā nenorāda, vai viņš prasību apstrīdēs, tiesa pēc prasītāja iesnieguma un bez noklausīšanās izdod spriedumu, kurā iesniegtā (galīgā) prasība tiek apstiprināta saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 331. panta 3. punktu (aizmugurisks spriedums (*Versäumnisurteil*)). Tiesa pieņem aizmugurisku spriedumu arī tad, ja prasītājs vai atbildētājs neierodas uz tiesas sēdi vai neiesniedz savus apsvērumus. Puse, pret kuru ir pieņemts aizmugurisks spriedums, divu nedēļu obligātā perioda laikā no aizmuguriskā sprieduma izsniegšanas var iesniegt iebildumu (338. pants un 339. panta 1. punkts). Ja iebildums ir pieņemams (jo īpaši, ja tas ir iesniegts atļautajā termiņā), tiesvedību atsāk no posma, kurā tā bija pirms aizmuguriskā sprieduma pieņemšanas.

Apelācijas sūdzība (*Berufung*) obligāti jāiesniedz viena mēneša obligātā perioda laikā (Civilprocesa kodeksa 517. pants), bet tās pamatojumu var iesniegt divos mēnešos (520. panta 2. punkts). Abi termiņi sākas dienā, kurā tiek izsniegts sprieduma pilnais teksts, vai vēlākais piecus mēnešus pēc tā pasludināšanas. Atbildes sniegšanai uz apelācijas sūdzību ir vismaz divu nedēļu ilgs tiesas termiņš (Civilprocesa kodeksa 521. panta 2. punkts un 277. panta 3. punkts).

Ja apelācijas tiesa (*Berufungsgericht*) savā spriedumā neparedz turpmāku pārsūdzēšanas iespēju par tiesību jautājumiem (*Revision*), jauns pieteikums par pārsūdzēšanas iespējas apstrīdēšanu ir jāiesniedz viena mēneša obligātā perioda laikā pēc pilnā sprieduma teksta izsniegšanas (Kodeksa 544. panta 1. punkts un 3. punkta pirmais teikums). Apelācijas sūdzības pamatojums jāiesniedz divu mēnešu laikā no dienas, kad tiek izsniegts pilns sprieduma teksts, bet ne vēlāk kā septiņus mēnešus pēc sprieduma pasludināšanas.

Apelācijas sūdzības par tiesību jautājumiem iesniegšanas termiņš arī ir obligāts periods, un šis termiņš ir viens mēnesis (Civilprocesa kodeksa 548. pants), bet apelācijas sūdzības pamatojumu var iesniegt divos mēnešos (551. panta 2. punkta otrais teikums). Abi termiņi sākas dienā, kurā tiek izsniegts sprieduma pilnais teksts, vai vēlākais piecus mēnešus pēc tā pasludināšanas.

Tūlītēju iebildumu (*sofortige Beschwerde*) par kādu lēmumu tiesas rīkojumā (*Beschluss*) ir jāiesniedz divu nedēļu obligātā perioda laikā pēc nolēmuma izsniegšanas vai ne vēlāk kā piecus mēnešus un divas nedēļas pēc tā izsludināšanas dienas (569. panta 1. punkts). Iebildums par tiesību jautājumiem (*Rechtsbeschwerde*), kura pamatā jābūt tiesību normu pārkāpumam, jāiesniedz viena mēneša obligātā perioda laikā pēc nolēmuma izsniegšanas dienas (575. panta 1. punkta pirmais teikums), bet iebilduma pamatojuma iesniegšanai ir atvēlēts vēl viens mēnesis (575. panta 2. punkts).

Ja puse neievēro procesuālu prasību, kas paredzēta Civilprocesa kodeksa 233. pantā (piemēram, obligāto periodu vai apelācijas sūdzības pamatojuma iesniegšanas termiņu) ne savas vainas dēļ, šī puse var lūgt atjaunot procesu tādā stāvoklī, kādā tas bija pirms procesuālās prasības neievērošanas. Šāds iesniegums ir jāiesniedz divās nedēļās no pastāvošo šķēršļu novēršanas dienas (234. panta 1. un 2. punkts).

Ja termiņa atskaites datums ir atkarīgs no dokumenta izsniegšanas dienas (sk. atbildi uz 4. jautājumu), ir nepieciešams pārbaudīt, vai izsniegšana ir bijusi efektīva. Tā sauktās "aizstātās izsniegšanas" gadījumā izsniegšanas efektivitāte nav atkarīga no tā, vai adresāts dokumentu faktiski ir saņēmis. Tomēr adresāta mājas vai uzņēmuma adresei dokumenta izsniegšanas brīdī vienmēr ir jāsakrīt ar adresi, kurā dokuments tiek izsniegts.

Adresāts, kurš nezināja par tiesvedību un tādēļ nevarēja apstrīdēt pieņemto nolēmumu, zināmos gadījumos var lūgt atjaunot procesu tādā stāvoklī, kādā tas bija pirms aizmuguriskā sprieduma pieņemšanas (sk. atbildi uz 4. jautājumu). Informāciju par datumu, kurā sākas attiecīgā laika posma atskaitē, skatīt atbildē uz 16. jautājumu.

2 Saraksts ar dažādām dienām, kas paredzētas kā brīvdienas saskaņā ar 1971. gada 3. jūnija Regulu (EEK, Euratom) Nr. 1182/71.

Jaungada diena — 1. janvāris,

Zvaigznes diena — 6. janvāris (tikai Bādenes-Virtembergas, Bavārijas un Saksijas-Anhaltes federālajās zemēs),

Starptautiskā sieviešu diena — 8. marts (tikai Berlīnē),

Lielā piektdiena — mainīgs datums, bet parasti marta beigās vai aprīļa sākumā,

Pirmās Lieldienas — mainīgs datums, bet parasti marta beigās vai aprīļa sākumā,

Otrās Lieldienas — mainīgs datums, bet parasti marta beigās vai aprīļa sākumā,

Darba svētki — 1. maijs,

Debesbraukšanas diena — mainīgs datums maijā,

Vasarsvētku svētdiena — mainīgs datums maijā vai jūnijā,

Vasarsvētku pirmdiena — mainīgs datums maijā vai jūnijā,

Kristus Vissvētās Miesas un Asinų svētki — mainīgs datums, bet parasti maija beigās vai jūnija vidū (tikai Bādenes-Virtembergas, Bavārijas, Hesenes,

Ziemeļreinas-Vestfālenes, Reinzemes-Pfalcas, Sārzemes, Saksijas (reģiona) un Tīringenes (reģiona) federālajās zemēs),

Vissvētākās Jaunavas Marijas Debesīs uzņemšanas diena — 15. augusts (tikai Bavārijas (reģiona) un Sārzemes federālajās zemēs),

Vācijas apvienošanas diena — 3. oktobris,

Reformācijas diena — 31. oktobris (tikai Brandenburgas, Meklenburgas-Rietumpomerānijas, Saksijas, Saksijas-Anhaltes un Tīringenes federālajās zemēs),

Visu svēto diena — 1. novembris (tikai Bādenes-Virtembergas, Bavārijas, Ziemeļreinas-Vestfālenes, Reinzemes-Pfalcas un Sārzemes federālajās zemēs),

Grēku nožēlas diena (*Buß- und Bettag*) — mainīgs datums, bet parasti novembra vidū vai beigās (tikai Saksijas federālajā zemē),

Pirmie Ziemassvētki — 25. decembris,

Otrie Ziemassvētki — 26. decembris.

3 Kādi ir piemērojamie vispārīgie noteikumi par dažādu civilprocedūru termiņiem?

Civilprocesa kodeksa 222. panta 1. punktā paredzēts, ka visi procesuālie termiņi ir jāaprēķina atbilstīgi noteikumiem, kas izklāstīti Civilkodeksa (*Bürgerliches Gesetzbuch*) 187.–193. pantā.

Sīkāka informācija par to, kā šie termiņi tiek aprēķināti, atrodama atbildēs uz 7., 8. un 9. jautājumu.

4 Ja akts vai formalitāte ir jāveic noteiktā periodā, kas ir šā perioda sākuma brīdis?

Parasti termiņa atskaites datums ir saistīts ar tā dokumenta izsniegšanu, uz kuru jāsniedz atbilde, vai ar tā nolēmuma izsniegšanu, kurš ir jāpārsūdz (sk., piemēram, Civilprocesa kodeksa 276. panta 1. punkta pirmo teikumu, 329. panta 2. punkta otro teikumu un 339. panta 1. punktu). Apelācijas sūdzības iesniegšanai paredzētā laika atskaite sākas no nolēmuma izsniegšanas dienas (Kodeksa 517. un 548. pants un 569. panta 1. punkta otrais teikums). Tomēr, ja nolēmums netiek izsniegts vai ja tas nav izsniegts efektīvi, un šis trūkums netiek novērsts saskaņā ar Kodeksa 189. pantu, minētā laika atskaite sākas, kad ir pagājuši pieci mēneši no nolēmuma pasludināšanas dienas. Ar šo piecu mēnešu laika posmu tiek aizstāta dokumenta izsniegšana. Ir spēkā līdzīgs noteikums attiecībā uz jaunu pieteikumu par pārsūdzēšanas iespējas apstrīdēšanu, bet šajā gadījumā dokumenta izsniegšanu aizstāj ar sešu mēnešu laika posmu (Civilprocesa kodeksa 544. panta 3. punkta pirmais teikums).

Minētajām apelācijas sūdzībām ir dažādi termiņu atskaites datumi, kuri izņēmuma gadījumos var pārsniegt sprieduma spēkā esību:

laika posms, kurā jāiesniedz iesniegums par procesa atjaunošanu iepriekšējā stāvoklī (*Wiedereinsetzung in den vorigen Stand*), sākas dienā, kurā attiecīgais šķērslis tiek novērsts (Civilprocesa kodeksa 234. panta 2. punkts),

laika posms, kurā jāiesniedz iebildums par to, ka netiek ievērotas tiesības uz taisnīgu tiesu (*Anhörungsgrüge*), saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 321.a pantu sākas tad, kad persona uzzina par savu tiesību pārkāpumu (321.a panta 2. punkta pirmais teikums),

laika posms, kurā jāiesniedz iesniegums par procesa anulēšanu (*Nichtigkeitsklage*) vai atsaukšanu (*Restitutionsklage*, atkārtota pārskatīšana, Civilprocesa kodeksa 578. pants un turpmākie panti), sākas dienā, kurā attiecīgā puse uzzina par apstrīdēšanas pamatojumu, bet ne agrāk kā pēc sprieduma stāšanās spēkā (586. panta 2. punkta pirmais teikums).

Ja runa ir par termiņu, līdz kuram ir jāveic kāda darbība, kam noteikts izpildes termiņš, lai attiecīgais termiņš tiktu ievērots, tad atbilde ir šāda.

Procesuāls termiņš tiek uzskatīts par ievērotu, ja procesuālais pasākums tiek veikts līdz pēdējās iespējamās dienas beigām, t. i., parasti attiecīgajam dokumentam jābūt pārsūtītam attiecīgajai tiesai noteiktajā termiņā. Tiek ņemts vērā datums, kurā tiesa dokumentu saņem, nevis datums, kurā tas nosūtīts. Tomēr pieļaujamo termiņu var izmantot pilnībā, proti, līdz pat pēdējās dienas pusnaktij, neraugoties uz to, ka šajā laikā tiesā nebūs nevienas personas, kas šo dokumentu redzēs.

Ja jautājums ir par to, kā tiek noteikts termiņa atskaites datums, tad atbilde ir šāda:

Saskaņā ar Civilkodeksa 187. panta 1. punktu, ja par termiņa atskaites sākumu uzskata kādu notikumu vai konkrētu laiku dienas laikā, tad attiecīgo dienu neieskaita attiecīgā termiņa aprēķinā.

5 Vai sākuma brīdi var ietekmēt vai mainīt dokumentu nosūtīšanas vai iesniegšanas metode (personīga iesniegšana, ko veic tiesu izpildītājs vai pasta dienests)?

Nē, ja termiņa atskaite sākas no dokumenta izsniegšanas brīža (sk. atbildi uz 4. jautājumu), tad izsniegšanas veids nav svarīgs. Dokumentus uzskata par izsniegtiem vai nu brīdī, kad tos nodod saņēmējam (Civilprocesa kodeksa 177. pants), vai tad, kad ir pabeigta “aizstātās izsniegšanas” metode (tās uzskaitītas Civilprocesa kodeksa 178., 180. un 181. pantā, piemēram, dokumenta nodošana pieaugušam ģimenes loceklim vai ielikšana pastkastē).

6 Ja termiņa rītējums sākas ar kādu notikumu, vai diena, kurā šis notikums ir noticis, tiek ņemta vērā, aprēķinot laika periodu?

Saskaņā ar Civilkodeksa 187. panta 1. punktu, ja par termiņa atskaites sākumu uzskata kādu notikumu vai konkrētu laiku dienas laikā, tad attiecīgo dienu neieskaita attiecīgā termiņa aprēķinā.

7 Ja termiņš ir izteikts dienās, vai norādītajā dienu skaitā ir kalendārās dienas vai darba dienas?

Minētās dienas ir kalendārās dienas, nevis darbadienas. Tomēr, ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā vai valsts svētku dienā, to pagarina līdz nākamajai darba dienai (Civilprocesa kodeksa 222. panta 1. punkts un Civilkodeksa 193. pants).

8 Ja šis periods ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Ja termiņš, kas izteikts nedēļās, mēnešos vai vairāku mēnešu periodā — gadā, pusgadā, ceturksnī —, sākas no kāda notikuma vai konkrēta dienas laika, t. i., attiecīgo dienu iekļauj termiņa aprēķināšanā, tad termiņš beidzas termiņa pēdējās nedēļas vai pēdējā mēneša tās pēdējās dienas beigās, kuras nosaukums vai datums atbilst dienai, kad noticis notikums vai konkrētais laiks. Turpretī, ja termiņš sākas dienas sākumā, t. i., attiecīgo dienu iekļauj termiņa aprēķināšanā, tad termiņš beidzas pēdējās nedēļas vai pēdējā mēneša tās dienas beigās, kas ir pirms dienas, kuras nosaukums vai datums atbilst termiņa sākšanas dienai (Civilprocesa kodeksa 222. panta 1. punkts un Civilkodeksa 188. panta 2. punkts).

Ja termiņš ir izteikts mēnešos un pēdējā mēnesī nav attiecīgā datuma, termiņš beidzas mēneša pēdējā dienā (piemēram, viena mēneša termiņš, kas sācies 30. janvārī, beidzas 28. februārī) (Civilkodeksa 188. panta 3. punkts).

9 Kad beidzas termiņš, ja tas ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Sk. 8. jautājumu.

10 Ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, vai to pagarina līdz nākamajai pirmajai darba dienai?

Ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā vai valsts svētku dienā, šī diena netiek ņemta vērā, un termiņu pagarina līdz nākamās darba dienas beigām saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 222. panta 1. punktu un Civilkodeksa 193. pantu.

11 Vai pastāv īpaši gadījumi, kuros termiņi tiek pagarināti? Kādi ir nosacījumi, lai termiņus būtu iespējams pagarināt?

Termiņa pagarināšana parasti notiek pēc tiesas ieskatiem. Tomēr obligātos periodus nevar pagarināt. Dažkārt ir vajadzīga otras puses piekrišana.

12 Kādi ir pārsūdzību iesniegšanas termiņi?

Apelācijas sūdzība (*Berufung*) obligāti jāiesniedz viena mēneša obligātā perioda laikā (Civilprocesa kodeksa 517. pants), bet tās pamatojumu var iesniegt divos mēnešos (520. panta 2. punkts). Abi termiņi sākas dienā, kurā tiek izsniegts sprieduma pilnais teksts, vai vēlākais piecus mēnešus pēc tā pasludināšanas. Atbildes sniegšanai uz apelācijas sūdzību ir vismaz divu nedēļu ilgs tiesas termiņš (Civilprocesa kodeksa 521. panta 2. punkts un 277. panta 3. punkts).

Ja apelācijas tiesa (*Berufungsgericht*) savā spriedumā neparedz turpmāku pārsūdzēšanas iespēju par tiesību jautājumiem (*Revision*), jauns pieteikums par pārsūdzēšanas iespējas apstrīdēšanu ir jāiesniedz viena mēneša obligātā perioda laikā pēc pilnā sprieduma teksta izsniegšanas (Kodeksa 544. panta 1. punkts un 3. punkta pirmais teikums). Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 544. pantu apelācijas sūdzības pamatojums jāiesniedz divu mēnešu laikā no dienas, kad tiek izsniegts pilns sprieduma teksts, bet ne vēlāk kā septiņus mēnešus pēc sprieduma pasludināšanas.

Apelācijas sūdzības par tiesību jautājumiem iesniegšanas termiņš arī ir obligāts periods, un šis termiņš ir viens mēnesis (Civilprocesa kodeksa 548. pants), bet apelācijas sūdzības pamatojumu var iesniegt divos mēnešos (551. panta 2. punkta otrais teikums). Abi termiņi sākas dienā, kurā tiek izsniegts sprieduma pilnais teksts, vai vēlākais piecus mēnešus pēc tā pasludināšanas.

Tūlītēju iebildumu (*sofortige Beschwerde*) par kādu lēmumu tiesas rīkojumā (*Beschluss*) ir jāiesniedz divu nedēļu obligātā perioda laikā (Civilprocesa kodeksa 569. panta 1. punkts). Obligātais periods sākas izsniegšanas datumā vai ne vēlāk kā piecus mēnešus pēc tā izsludināšanas dienas. Iebildums par tiesību jautājumiem (*Rechtsbeschwerde*), kura pamatā jābūt tiesību normu pārkāpumam, jāiesniedz viena mēneša obligātā perioda laikā pēc nolēmuma izsniegšanas dienas (575. panta 1. punkta pirmais teikums), bet iebilduma pamatojuma iesniegšanai ir atvēlēts vēl viens mēnesis (575. panta 2. punkts).

Ja puse neievēro kādu no procesuālajām prasībām, kas paredzētas Civilprocesa kodeksa 233. pantā (piemēram, obligāto periodu vai apelācijas sūdzības pamatojuma iesniegšanas termiņu) ne savas vainas dēļ, šī puse var lūgt atjaunot procesu tādā stāvoklī, kādā tas bija pirms procesuālās prasības neievērošanas. Šāds iesniegums ir jāiesniedz divās nedēļās no pastāvošo šķēršļu novēršanas dienas (234. panta 1. un 2. punkts).

Vācijas civiltiesībās un civilprocesa tiesībās ir paredzēti arī citi termiņi (sk. turpmāk uzskaitītos piemērus).

Ja vien puses nav vienojušās citādi, tad šķīrējtiesas nolēmumu var apstrīdēt trijos mēnešos no nolēmuma saņemšanas dienas, iesniedzot tiesā pieteikumu par nolēmuma atcelšanu (1059. panta 3. punkta pirmais un otrais teikums).

Lietu, kurā pieņemts galīgais spriedums, var pārskatīt, viena mēneša obligātā perioda laikā no dienas, kurā puse uzzina atcelšanas sprieduma pamatojumu, iesniedzot pieteikumu par atcelšanu (*Nichtigkeitsklage*) vai pieteikumu par atsaukšanu (*Restitutionsklage*) (Civilprocesa kodeksa 586. panta 1. un 2. punkts). Tiesa var noteikt termiņu, līdz kuram pusei jāveic attiecīgās darbības lietās, kurās tiek izmantots neatkarīgais pierādījumu vākšanas process (*selbständiges Beweisverfahren*) (Civilprocesa kodeksa 494.a panta 1. punkts) vai aizturēšanas process (*Arrest*) (926. panta 1. punkts).

Ja īrnieks nav piekritis izīrētāja vēlmei paaugstināt nomas maksu līdz vietējā apkaimē parasti iekasētajai maksai līdz otrā kalendārā mēneša beigām pēc pieprasījuma saņemšanas, izīrētājs nākamo trīs mēnešu laikā var celt prasību par apstiprināšanu (558.b panta 2. punkts).

Ja darba ņēmējs uzskata, ka viņa atbrīvošana no amata ir bijusi prettiesiska, viņam jāiesniedz prasība darba tiesā trijās nedēļās no rakstiskā paziņojuma saņemšanas dienas (Likuma par aizsardzību no atbrīvošanas no amata (*Kündigungsschutzgesetz*) 4. panta pirmais teikums). Ja darba ņēmējs šo termiņu neievēro, atbrīvošana no amata tiek uzskatīta par likumīgu.

13 Vai tiesas var mainīt termiņus, jo īpaši ierašanās termiņus vai noteikt īpašu ierašanās datumu?

Princips ir tāds, ka tiesa var brīvi noteikt ierašanās laikus un dienas, bet tai jāņem vērā nosacījums, ka lieta ir jāizskata ātri, kā arī tas, ka sestdienās, svētdienās un valsts svētku dienās uzklaustīšanu var noteikt tikai ārkārtas gadījumos.

Ja tiek izsniegta tiesas pavēste par ierašanos tiesā saistībā ar lietu, kurā juridiskā pārstāvība ir obligāta, šāda pavēste ir jāizsniedz vismaz vienu nedēļu pirms tiesas sēdes. Citos gadījumos tas jāizdara vismaz trīs dienas pirms tiesas sēdes. Šos termiņus var saīsināt tikai tad, ja pēc vienas puses iesnieguma abas puses tam ir piekritušas.

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 141. panta 1. punktu tiesa var noteikt, ka abām pusēm jāierodas uz tiesas sēdi, ja tas ir nepieciešams lietas apstākļu noskaidrošanai. Tomēr lielu attālumu gadījumā tiesa var atcelt prasību par puses klātbūtni, ja to būtu nesaprātīgi pieprasīt lielā attāluma dēļ (sk. 8. jautājumu) vai kāda cita pamatota iemesla dēļ. "Cits pamatots iemesls" (*sonstiger wichtiger Grund*) 141. panta 1. punkta otrā teikuma nozīmē ir jebkurš pusei svarīgs iemesls, tostarp, piemēram, saslimšana, iepļānotas brīvdienas, virsstundu darbs vai tādu psiholoģisku problēmu iespējamība, kas var rasties, sastopoties ar otru pusi.

Turklāt saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 227. panta 1. punkta pirmo teikumu tiesa, pamatojoties uz puses iesniegumu, kurā minēti "pamatoti iemesli" (*erhebliche Gründe*), var atcelt vai atlikt tiesas sēdi vai pārcelt mutisko argumentu uzklaustīšanu. Šā noteikuma kontekstā neierašanās tiesā pašas puses vainas dēļ vai neattaisnojama nesagatavošanās tiesas sēdei netiek uzskatīta par pamatotiem iemesliem. Pamatoti iemesli var būt pavēstē norādīto termiņu nepamānīšana, juridiskā pārstāvja maiņa, liecinieka, juridiskā pārstāvja vai puses saslimšana vai minēto personu neierašanās tuva radnieka nāves dēļ. Tiesa var pieprasīt pierādījumus par atlikšanas pieteikuma pamatojumiem, un, jo tuvāk noteiktajam datumam tiek iesniegti šādi pamatojumi, jo rūpīgāk tie ir jāizvērtē. Kaut arī noteikums par tiesas brīvdienām ir atcelts, saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 227. panta 3. punktu aizvien tiek pieļauta lielāka brīvība, ja puse pieprasa pārcelt tiesas sēdi, kas paredzēta laikā no 1. jūlija līdz 31. augustam.

14 Ja aktu, kas paredzēts pusei, kura uzturas vietā, kur viņa gūtu priekšrocību no termiņa pagarinājuma, paziņo vietā, kur tie, kuri tur uzturas, negūst priekšrocību no šī pagarinājuma, vai šī persona zaudē šī termiņa priekšrocību?

Vācijas teritorijā nav īpašu ģeogrāfisku īpatnību, kas varētu būt šāda īpaša noteikuma pamatā. Tādējādi Vācijas civilprocesa noteikumos nav paredzēta vispārēja iespēja pagarināt kādu termiņu personām, kuras dzīvo lielā attālumā no attiecīgās tiesas. Tomēr saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 141. panta 1. punkta otro teikumu tiesa var noteikt, ka puses personiska klātbūtne nav nepieciešama, ja to būtu nesaprātīgi pieprasīt tāpēc, ka personas dzīvesvieta ir tālu (*große Entfernung*) no tiesas atrašanās vietas. Ņemot vērā to, ka mūsdienās transporta iespējas kopumā var uzskatīt par labām, dažu simtu kilometru attālums netiek uzskatīts par lielu attālumu. Tomēr katrā lietā ir jāizvērtē visi apstākļi, tostarp puses veselības stāvoklis.

Tā kā saskaņā ar noteikumiem pusēm, kuras dzīvo nomaļās vietās, nav paredzēts termiņa pagarinājums, Vācijas tiesību sistēmā nerodas problēmas, ja ilgāki termiņi tiek atzīti citur.

15 Kādas ir sekas termiņu neievērošanas gadījumā?

Termiņa neievērošanai var būt dažādas juridiskas sekas, piemēram, tādas, kā uzskaitīts turpmāk.

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 296. panta 1. punktu apsvērumi un argumenti, kas iesniegti pēc attiecīgā termiņa, ir pieņemami tikai tad, ja tiesa uzskata, ka to pieņemšana neaizkavēs strīda atrisināšanu, vai ja attiecīgā puse norāda pamatotu iemeslu, kāpēc tie ir iesniegti ar kavēšanos. Apsvērumus un argumentus, kas attiecīgi noraidīti saskaņā ar minētajiem noteikumiem, nevar iesniegt apelācijas sūdzības izskatīšanā (Civilprocesa kodeksa 531. panta 1. punkts).

Ja pirmstiesas rakstiskajā procesā saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 276. pantu atbildētājs divās nedēļās no pavēstes izsniegšanas dienas nenorāda, ka viņš aizstāvēs savas tiesības tiesā, pret atbildētāju, pamatojoties uz prasītāja pieteikumu, var tikt pieņemts aizmugurisks spriedums (Civilprocesa kodeksa 276. panta 1. punkta pirmais teikums, 276. panta 2. punkts un 331. panta 3. punkts).

Ja parādnieks paredzētajā termiņā maksājuma rīkojuma procedūrā neveic nekādas darbības pret maksājuma rīkojumu (Civilprocesa kodeksa 692. panta 1. punkta 3. apakšpunkts un 694. pants), pamatojoties uz kreditora pieteikumu, tiek izdots izpildes rīkojums (Civilprocesa kodeksa 699. panta 1. punkta pirmais teikums).

Ja netiek ievērots apelācijas sūdzības iesniegšanai paredzētais termiņš, nolēmums kļūst galīgs (Civilprocesa kodeksa 705. pants). Tas attiecas arī uz gadījumu, kad netiek ievērots termiņš iebilduma iesniegšanai pret aizmugurisku spriedumu vai izpildes rīkojumu. (Šāda veida iebildums (*Einspruch*) nav "apelācijas sūdzība" tehniskā ziņā, jo to izskata tā pati tiesa, nevis augstākas instances tiesa.) Ja netiek ievērots termiņš, kurā jāiesniedz apelācijas sūdzības vai iebilduma pamatojums, apelācijas sūdzība vai iebildums tiek noraidīts (Civilprocesa kodeksa 522. panta 1. punkts, 552. panta 1. punkts un 577. panta 1. punkts).

Tas pats attiecas uz termiņu, kurā jāiesniedz pamatojumi jaunam pieteikumam par pārsūdzēšanas iespējas apstrīdēšanu (544. panta 4. punkts).

16 Ja beidzas termiņš, kādi līdzekļi ir pieejami tiem, kuri termiņus ir nokavējuši, t.i., saistības nepildošām pusēm?

Ja nav ievērots kāds termiņš, pusei, lai aizstāvētu savas tiesības saistībā ar 15. punktā minētajām sekām, ir turpmāk izklāstītie tiesiskās aizsardzības līdzekļi. Gadījumā, uz kuru attiecas Civilprocesa kodeksa 296. panta 1. punkts, puse var iesniegt skaidrojumu par kavēšanās iemesliem (sk. iepriekš). Pusei ir jāsniedz apsvērumi un gadījumā, ja tiesa to pieprasa, jāpierāda, ka kavēšanās nenotika puses vainas dēļ. Ja puse spēj to pierādīt, tiesai ir arī jāpieņem novēloti iesniegtie apsvērumi.

Puse, pret kuru ir pieņemts aizmugurisks spriedums, var pret to ieilst (Civilprocesa kodeksa 338. pants). Ja šāds iebildums ir pieņemams, proti, ja tas ir iesniegts attiecīgajā formātā un paredzētajā termiņā (Civilprocesa kodeksa 339. un 340. pants) un ja tas ir pamatots, tiesas process tiek atjaunots tādā stāvoklī, kādā tas bija pirms attiecīgā termiņa neievērošanas (342. pants).

Iebildumu var iesniegt arī pret izpildes rīkojumu, kas izsniegts maksājuma rīkojuma procedūrā, jo saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 700. pantu izpildes rīkojums ir līdzvērtīgs aizmuguriskam spriedumam.

Apelācijas sūdzību un iebildumu iesniegšanai noteiktie termiņi ir obligāti periodi. Puse, kas nav ievērojusi kādu obligātu periodu ne savas vainas dēļ, var pieprasīt, lai process tiek atjaunots tādā stāvoklī, kādā tas bija pirms aizmuguriskā sprieduma pieņemšanas (Civilprocesa kodeksa 233. pants un turpmākie

panti). Tas jāizdara noteiktajā likumiskajā termiņā un prasītajā formātā (Civilprocesa kodeksa 234. pants un 236. panta 1. punkts). Faktiem, ar kuriem attaisno termiņa neievērošanu, jābūt pamatotiem, un tie jāpierāda (236. panta 2. punkts). Visas procesuālās darbības, kuras puse nav veikusi, piemēram, apelācijas sūdzības iesniegšana, ir jāveic tam paredzētajā termiņā. Tāpat ir iespējams pieprasīt procesu atjaunot tādā stāvoklī, kādā tas bija pirms aizmuguriskā nolēmuma pieņemšanas, ja neievērotais termiņš bija paredzēts apelācijas sūdzības vai iebilduma pamatojumu iesniegšanai.

Lapa atjaunināta: 18/01/2024

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procedūru termiņi - Igaunija

1 Kādu veidu termiņi attiecas uz civilprocesu?

Nosakot procesuālos termiņus, attiecībā uz laika ierobežojumiem un izpildi ir piemērojamas Civilkodeksa Vispārējās daļas (*tsiviilseadustiku üldosa seadus*, *TsÜS*) normas, ja vien tiesību aktos nav noteikts citādi. Saskaņā ar *TsÜS* 134. panta 2. punktu termiņš tiek noteikts gados, mēnešos, nedēļās, dienās, stundās vai īsākās laika vienībās, vai arī attiecībā uz notikumu, kas noteikti notiks. Laika atskaite sākas nākamajā dienā pēc kalendārās dienas vai notikuma, kas ir norādīts kā termiņa sākuma brīdis, un beidzas izpildes termiņa dienā. Ja izpildes termiņš ir izteikts dienās vai ilgākās laika vienībās, tad tas beidzas plkst. 24.00 izpildes termiņa pēdējā dienā, ja vien tiesību aktos nav noteikts citādi. Nodoma paziņojums, kas noteiktā laika periodā ir jānodod personai, kura veic saimniecisku vai profesionālu darbību, ir jānodod šai personai, un jebkāda rīcība, kas jāveic noteiktā termiņā attiecībā uz šo personu, ir jāveic ne vēlāk kā izpildes termiņa pēdējā dienā līdz ierastās darba dienas beigām vietā, kurā jānodod nodoma paziņojums vai jāveic darbība. Ja procesuālā darbība veicama tiesas telpās, tad uzskatāms, ka termiņš beidzas tad, kad beidzas tiesas darba diena.

2 Saraksts ar dažādām dienām, kas paredzētas kā brīvdienas saskaņā ar 1971. gada 3. jūnija Regulu (EEK, Euratom) Nr. 1182/71.

Brīvdienas ir noteiktas Valsts svētku un valsts nozīmes atzīmējamo dienu likumā (*pühade ja tähtpäevade seadus*) (stājās spēkā 1998. gada 23. februārī).

Brīvdienas ir:

- 1) 24. februāris — Neatkarības diena un Igaunijas Republikas gadadiena;
- 2) 1.janvāris — Jaungada diena;
- 3) Lielā piektdiena;
- 4) Lieldienu svētdiena;
- 5) 1. maijs — Maija svētki;
- 6) Vasarsvētki;
- 7) 23. jūnijs — Uzvaras diena;
- 8) 24. jūnijs — Vasaras saulgrieži;
- 9) 20. augusts — Neatkarības atjaunošanas gadadiena;
- 10) 24. decembris — Ziemassvētku vakars;
- 11) 25. decembris — Ziemassvētki;
- 12) 26. decembris — Otrie Ziemassvētki.

3 Kādi ir piemērojamie vispārīgie noteikumi par dažādu civilprocedūru termiņiem?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa (*tsiviilkohtumenetluse seadustik*, *TsMS*) 65. panta 1. punktu *TsÜS* normas attiecībā uz laika ierobežojumiem un izpildi ir piemērojamas, aprēķinot procesuālos termiņus, ja vien tiesību aktos nav noteikts citādi.

4 Ja akts vai formalitāte ir jāveic noteiktā periodā, kas ir šā perioda sākuma brīdis?

TsÜS 135. panta 1. punktā ir ietverts vispārējais noteikums, kas paredz, ka termiņa laika atskaite sākas nākamajā dienā pēc kalendārās dienas vai notikuma, kas norādīts kā termiņa sākums, ja vien tiesību aktos vai līgumā nav noteikts citādi. Tiesas noteikta termiņa atskaite sākas nākamajā dienā pēc tam, kad tiek oficiāli izsniegts dokuments, kurā ir norādīts termiņš, ja vien, nosakot termiņu, nav noteikts citādi. Ja dokuments nav oficiāli izsniedzams, termiņa atskaite sākas, tiklīdz ir saņemts paziņojums par termiņa noteikšanu (*TsMS* 63. pants).

5 Vai sākuma brīdi var ietekmēt vai mainīt dokumentu nosūtīšanas vai iesniegšanas metode (personīga iesniegšana, ko veic tiesu izpildītājs vai pasta dienests)?

Nē. Civilprocesa kodeksā paredzēts, ka tiesas noteikta termiņa atskaite sākas nākamajā dienā pēc tam, kad procesuālais dokuments ir oficiāli izsniegts. Tas attiecas uz visām dokumentu oficiālās izsniegšanas metodēm.

6 Ja termiņa rītējums sākas ar kādu notikumu, vai dienu, kurā šis notikums ir noticis, tiek ņemta vērā, aprēķinot laika periodu?

Nē. Saskaņā ar *TsÜS* 135. panta 1. punktu termiņa laika atskaite sākas nākamajā dienā pēc kalendārās dienas vai notikuma, kas noteikts kā termiņa sākums, ja vien tiesību aktos vai līgumā nav noteikts citādi.

7 Ja termiņš ir izteikts dienās, vai norādītajā dienu skaitā ir kalendārās dienas vai darba dienas?

Saskaņā ar *TsÜS* 136. panta 9. punktu termiņa noteikšanas izpratnē viena diena ir laikposms no pusnakts līdz pusnaktij. Tādējādi, ja laika ierobežojums ir izteikts dienās, norādītais dienu skaits apzīmē kalendārās dienas.

8 Ja šis periods ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Parasti procesuālie termiņi ir izteikti dienās.

Termiņš tiek izteikts mēnešos, ja, piemēram, pēc noteiktā termiņa beigām nevar iesniegt apelācijas sūdzību. Saskaņā ar *TsMS* 632. pantu apelācijas sūdzību var iesniegt 30 dienās pēc dienas, kad spriedums oficiāli izsniegts personai, kas tiesīga iesniegt apelācijas sūdzību, taču ne vēlāk kā piecus mēnešus pēc dienas, kad ir publiskots pirmās instances tiesas spriedums. Pēc tam, kad no sprieduma publiskošanas dienas ir pagājuši pieci mēneši, apelācijas sūdzību vairs iesniegt nevar, pat ja ir palikušas mazāk nekā 30 dienas līdz piecu mēnešu perioda beigām pēc sprieduma oficiālās izsniegšanas un publiskošanas dienas. Šis absolūtais ierobežojums ir noteikts, lai nodrošinātu juridisko noteiktību. Līdzīgs absolūtais piecu mēnešu ierobežojums apelācijas sūdzības iesniegšanai ir ieviests, piemēram, attiecībā uz apelācijas iesniegšanu pret nolēmumu vai kasācijas sūdzības iesniegšanu.

Gados izteikta termiņa piemērs ir termiņš prasībai par valsts nodevas vai nodrošinājuma atmaksu — prasības termiņš beidzas, kad ir pagājuši divi gadi kopš tā gada beigām, kurā nodrošinājums vai valsts nodeva ir samaksāta, taču tikai pēc tam, kad process ir beidzies un ir stājies spēkā spriedums. Tomēr tas ir prasības iesniegšanas beigu termiņš, nevis procesuālais laika ierobežojums, — šādu laikposmu nevar ne pagarināt, ne atjaunot.

Arī prasības termiņš ir izteikts gados. Arī tas nav procesuāls laika ierobežojums. Saskaņā ar *TsÜS* 143. pantu tiesa ņem vērā prasības termiņa beigas tikai pēc tās personas pieprasījuma, uz kuru attiecas pienākums.

9 Kad beidzas termiņš, ja tas ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Termiņš beidzas izpildes termiņa pēdējā dienā. Ja termiņš ir noteikts kā nedēļās izteikts laikposms, tad termiņa pēdējā diena ir šā laikposma pēdējās nedēļas attiecīgā diena. Ja termiņš ir noteikts kā mēnešos izteikts laikposms, tad termiņa pēdējā diena ir šā laikposma pēdējā mēneša attiecīgā diena. Ja

termiņš ir noteikts kā gados izteikts laikposms, tad termiņa pēdējā diena ir šā laikposma pēdējā gada attiecīgā mēneša attiecīgā diena. Ja termiņš ir noteikts kā mēnešos vai gados izteikts laikposms un termiņa pēdējā diena iekrīt mēnesī, kad nav šāda datuma, tad termiņa pēdējā diena ir šā mēneša pēdējā diena (*TsUS* 136. panta 2.–5. punkts).

10 Ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, vai to pagarina līdz nākamajai pirmajai darba dienai?

Jā. Civilkodeksa Vispārējās daļas 136. panta 8. punktā ir noteikts, ka gadījumā, ja nodoma paziņojuma vai pienākuma izpildes termiņa pēdējā diena ir valsts svētku diena vai cita brīvdiena, tad par termiņa pēdējo dienu ir uzskatāma nākamā darba diena pēc brīvdienas.

11 Vai pastāv īpaši gadījumi, kuros termiņi tiek pagarināti? Kādi ir nosacījumi, lai termiņus būtu iespējams pagarināt?

Atbilstoši *TsMS* 64. panta 1. punktam tiesa saskaņā ar pamatotu pieteikumu vai pēc savas iniciatīvas var pagarināt procesuālo laika ierobežojumu, ko tā ir noteikusi, ja pastāv pamatots iemesls to darīt. Laika ierobežojumu ar pretējās puses piekrišanu var pagarināt vairākkārt.

12 Kādi ir pārsūdzību iesniegšanas termiņi?

Apelācijas sūdzība ir jāiesniedz 30 dienās no dienas, kad spriedums ir oficiāli izsniegts apelantam, taču ne vēlāk kā piecos mēnešos no dienas, kad ir publiskots pirmās instances tiesas (*esimese astme kohus*) spriedums (*TsMS* 632. panta 1. punkts). Taču attiecībā uz šo vispārējo noteikumu ir iespējami vairāki izņēmumi:

1) ja, izskatot lietu, aprīnķa tiesa (*maakohus*) sprieduma rezolutīvajā daļā norāda, ka atbilstošās vispārpiemērojamās tiesību normas ir pretrunā Konstitūcijai (*põhiseadus*), un atsakās tās piemērot, apelācijas iesniegšanas termiņa laika atskaite nesākas, kamēr Augstākā tiesa (*Riigikohus*) konstitucionālā procesā nav pasludinājusi nolēmumu par vispārpiemērojamām tiesību normām, kas netika piemērotas;

2) ja apelācijas sūdzības iesniegšanas termiņā lietā ir pieņemts papildu spriedums, apelācijas sūdzības iesniegšanas termiņa laika atskaite sākas dienā, kad ir pieņemts papildu spriedums, tostarp attiecībā uz sākotnējo spriedumu. Ja spriedums tiek papildināts ar izlaisto daļu, neietverot aprakstošo daļu vai motīvu daļu, apelācijas sūdzības iesniegšanas termiņa atskaite sākas dienā, kad tiek pasludināts pilnais spriedums.

Ja puses par to savstarpēji vienojas un informē tiesu, apelācijas iesniegšanas termiņu var saīsināt, bet to var arī pagarināt līdz pat pieciem mēnešiem no sprieduma publiskošanas dienas.

13 Vai tiesas var mainīt termiņus, jo īpaši ierašanās termiņus vai noteikt īpašu ierašanās datumu?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksu tiesa nosaka sēdes laiku uzreiz pēc tam, kad ir saņemts lūgumraksts vai pieteikums un atbilde uz to, vai arī pēc atbildes sniegšanas termiņa beigām. Tiesa var noteikt sēdes laiku arī pirms atbildes saņemšanas vai pirms atbildes sniegšanas termiņa beigām, ja var pieņemt, ka lietas izskatīšanai būs nepieciešama tiesas sēde neatkarīgi no atbildes, vai ja sēdes ielānošana ir pamatota, ņemot vērā apstākļus citu iemeslu dēļ. Ja tiesa nepieprasa atbildes sniegšanu, tā nosaka sēdes datumu nekavējoties pēc lūgumraksta vai pieteikuma saņemšanas. Ja iespējams, tiesa, nosakot sēdes laiku, saņem un apsver procesa dalībnieku viedokļus.

Tiesa var atcelt tiesas sēdi, mainīt tās laiku vai pārtraukt to vienīgi tad, ja tam ir pamatots iemesls (*TsMS* 352. panta 1. punkts).

14 Ja aktu, kas paredzēts pusei, kura uzturas vietā, kur viņa gūtu priekšrocību no termiņa pagarinājuma, paziņo vietā, kur tie, kuri tur uzturas, negūst priekšrocību no šī pagarinājuma, vai šī persona zaudē šī termiņa priekšrocību?

Ja process notiek saskaņā ar Igaunijas procesuālajām normām, persona nezaudē tiesības pagarināt procesuālos laika ierobežojumus vienīgi tāpēc, ka laika ierobežojumu var vai nevar pagarināt tajā vietā, kur šī persona ir par veikamo darbību uzzinājusi.

15 Kādas ir sekas termiņu neievērošanas gadījumā?

Ja procesuālā darbība netiek veikta savlaicīgi, procesa dalībniekam nav tiesību veikt procesuālo darbību vēlāk, izņemot gadījumu, ja tiesa atjauno likumā noteikto termiņu, pagarina tās noteikto termiņu vai izskata procesa dalībnieka iesniegto lūgumrakstu, pieteikumu, pierādījumu vai iebildumu. Šis nosacījums ir piemērojams neatkarīgi no tā, vai procesa dalībnieks iepriekš par to ir ticis brīdināts.

16 Ja beidzas termiņš, kādi līdzekļi ir pieejami tiem, kuri termiņus ir nokavējuši, t.i., saistības nepildošām pusēm?

Ja tiesa atbildētāja neierašanās dēļ ir pieņēmusi aizmugurisku spriedumu, atbildētājs var iesniegt pieteikumu, lai aizmuguriskais spriedums tiktu atcelts (*TsMS* 415. pants). Atbildētājs var iesniegt pieteikumu par to, lai aizmuguriski pieņemtais spriedums tiktu atcelts, ja atbildētāja bezdarbībai, kā rezultātā spriedums tika pieņemts aizmuguriski, ir pamatots iemesls. Gadījumā, ja puse nav atbildējusi uz prasību vai ieradies uz sēdi un nav paziņojusi par to tiesai, uzskatāms, ka pamatots iemesls ir, pirmkārt, satiksmes traucējumi, puses akūta saslimšana vai puses tuvinieka smaga akūta saslimšana, kā rezultātā puse nav atbildējusi uz prasību vai nav ieradies tiesā un nav nosūtījusi uz tiesu pārstāvi (422. panta 1. punkts).

Pieteikumu par aizmuguriska sprieduma atcelšanu var iesniegt neatkarīgi no tā, vai tam ir pamatots iemesls, šādos gadījumos:

1) gadījumā, kad uz prasību nav sniegta atbilde, — prasība ir bijusi oficiāli izsniegta atbildētājam vai tā pārstāvim kā citādi, nevis nododot to personiski pret parakstu vai elektroniski;

2) gadījumā, kad atbildētājs nav ieradies uz tiesas sēdi, — uzaicinājums ierasties tiesā ir bijis oficiāli izsniegts atbildētājam vai tā pārstāvim kā citādi, nevis nododot to personiski pret parakstu vai tiesas sēdē vai nosūtot elektroniski;

3) aizmugurisko spriedumu nedrīkstēja pieņemt saskaņā ar tiesību aktiem.

Pieteikumu par aizmuguriska sprieduma atcelšanu var iesniegt 30 dienās no dienas, kad aizmuguriskais spriedums tika oficiāli izsniegts. Ja aizmuguriskais spriedums tika oficiāli izsniegts ar publisku paziņojumu, pieteikumu par aizmuguriska sprieduma atcelšanu var iesniegt 30 dienās no dienas, kad atbildētājs uzzināja par aizmugurisko spriedumu vai kad tika uzsākta aizmuguriskā sprieduma izpildes process. Ja pret atbildētāju pēc procesa atkārtotas izskatīšanas ir pieņemts vēl viens aizmugurisks spriedums, atbildētājs var spriedumu pārsūdzēt vienīgi tad, ja to var pamatot ar faktu, ka nav pārbaudīts, vai ir izpildīti obligātie nosacījumi, lai spriedumu varētu pieņemt aizmuguriski.

Lapa atjaunināta: 10/01/2024

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas [en](#)

versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlējies.

Procedūru termiņi - Īrija

1 Kādu veidu termiņi attiecas uz civilprocesu?

Galvenie termiņu veidi ir tālāk minētie.

Termiņš, kurā jāatbild uz prasību. Pēc Augstās tiesas (*High Court*) prasības saņemšanas atbildētājam ir astoņas dienas, lai iesniegtu apliecinājumu par saņemšanu, kas pazīstams ar apzīmējumu “ierašanās [tiesā]” (*appearance*). Tomēr astoņu dienu termiņš neattiecas uz “īpašu tiesas pavēsti” saskaņā ar [☞](#)

Augstāko tiesu reglamenta (*Rules of the Superior Courts*) 12. rīkojuma 2. noteikumu, kas ļauj izdot prasību par ierašanos tiesā jebkurā laikā.

Vispārējais astoņu dienu termiņš neietver izdošanas dienu, ja vien tiesa nav noteikusi citādi. Pēc tam atbildētājam ir vēl 28 dienas no prasības pieteikuma nogādāšanas dienas vai no noteiktā ierašanās termiņa (atkarībā no tā, kurš no šiem termiņiem ir vēlāk), lai iesniegtu apsvērumus sevis aizstāvēbai [☞](#)

Augstāko tiesu reglaments, 21. rīkojuma 1. noteikums].

Apgabaltiesas civillietās atbildētājam ir pienākums 10 dienu laikā pēc ierašanās tiesā iesniegt prasītājam apsvērumus sevis aizstāvībai [🔗 [Apgabaltiesu 2001. gada reglaments](#) (*Circuit Court Rules 2001*), 15. rīkojuma 4. noteikums]. Rajona tiesā ierašanās apliecinājums un apsvērumi sevis aizstāvībai jāiesniedz ne vēlāk kā 28 dienu laikā pēc paziņojuma par prasību izsniegšanas [🔗 [Rajona tiesu reglaments](#) (*District Court Rules*), 42. rīkojums]. **Sprieduma izpildes termiņš.** Augstajā tiesā tiesvedību par sprieduma izpildi var uzsākt sešu gadu laikā no dienas, kad spriedums kļuvis izpildāms [🔗 [Augstāko tiesu reglaments](#), 42. rīkojuma 23. noteikums]. Ja ir pagājuši seši gadi vai ja nāves vai citu iemeslu dēļ puses ir citas, ir jāiesniedz pieteikums tiesai, lai tā varētu izsniegt izpildrakstu. Prasībai par spriedumu iestājas noilgums pēc 12 gadiem no dienas, kad spriedums kļuvis izpildāms [🔗 [1957. gada Likums par noilgumu](#) (*Statute of Limitations 1957*), 11. pants].

Noilguma termiņi. Līgumu lietās līgumslēdzēja puse prasību var celt sešu gadu laikā, sākot no dienas, kad radies prasības pamats. Delikta lietās persona parasti var celt prasību sešu gadu laikā, kaut gan attiecībā uz miesas bojājumiem un neslavas celšanu spēkā ir īpaši noteikumi.

Lietās par miesas bojājumu nodarīšanu persona prasību var celt divu gadu laikā, skaitot no dienas, kad gūti miesas bojājumi, vai no dienas, kad persona noskaidrojusi miesas bojājumu cēloni, ja tas noticis vēlāk [🔗 [2004. gada Civiltiesiskās atbildības un tiesu likums](#) (*Civil Liability and Courts Act 2004*), 7. pants].

Neslavas celšanas lietās persona prasību var celt viena gada laikā, un izņēmuma gadījumos šo termiņu var pagarināt līdz diviem gadiem.

Tiesvedībā pret mirušas personas mantojumu prasība ir jāiesniedz divu gadu laikā pēc nāves vai parastajā noilguma termiņā atkarībā no tā, kurš no šiem termiņiem ir īsāks [🔗 [1961. gada Civiltiesiskās atbildības likums](#) (*Civil Liability Act 1961*), 9. panta 2. punkts].

Tiesvedība, ko saskaņā ar 2010. gada Likuma par civilo partnerību un noteiktām kopdzīves partneru tiesībām un pienākumiem (*Civil Partnership and Certain Rights and Obligations of Cohabitants Act 2010*) 15. daļu ierosina kopdzīves partneri, ir jāuzsāk divu gadu laikā pēc attiecību izbeigšanas.

Lietās, kas saistītas ar zemes atgūšanu, noilguma termiņš ir 12 gadi.

Attiecībā uz līgumā pamatotas īres maksas parādu piedziņu noilguma termiņš ir 6 gadi. Hipotēkas dzēšanas termiņš ir 12 gadi. Īpašuma glābšanas prasībām piemēro 2 gadu noilguma termiņu. Attiecībā uz prasību par zaudējumu atlīdzību, kas izriet no netiešu nosacījumu pārkāpuma bojāta mehāniskā transportlīdzekļa dēļ, personai prasību var celt divu gadu periodā [🔗 [1980. gada Preču pārdošanas un pakalpojumu sniegšanas likums](#) (*Sale of Goods and Supply of Services Act 1980*), 13. panta 8. punkts]. Prasība par zaudējumu atlīdzību saistībā ar bojātu produktu ir jāiesniedz 3 gadu laikā [🔗 [1991. gada Likums par atbildību par bojātiem produktiem](#) (*Liability for Defective Products Act 1991*), 7. panta 1. punkts].

2 Saraksts ar dažādām dienām, kas paredzētas kā brīvdienas saskaņā ar 1971. gada 3. jūnija Regulu (EEK, Euratom) Nr. 1182/71.

Noteikumi par tiesas sēdēm un tiesas brīvdienām ir atrodami šā dokumenta beigās norādītajā saitē.

Papildus sestdienai un svētdienai Īrijā ir šādas brīvdienas:

Jaungada diena (1. janvāris);

Svētā Patrika diena (17. marts);

Lieldienu pirmdiena;

Pirmie Ziemassvētki (25. decembris);

Otrie Ziemassvētki (26. decembris);

maija, jūnija un augusta pirmā pirmdiena;

oktobra pēdējā pirmdiena.

Ja Pirmie Ziemassvētki, Otrie Ziemassvētki vai Jaungada diena ir nedēļas nogalē, nākamā darbdiena ir oficiāla brīvdiena. Ņemiet vērā arī tiesu brīvdienas, kuru laikā sēžu skaits ir ierobežots, piemēram, notiek tikai "brīvdienu sēdes" un tiek izskatīti tikai steidzami pieteikumi. Piemēram, garā atvaļinājuma laikā augustā un septembrī tiesas sēžu skaits augstākajās tiesās un apgabaltiesā ir ierobežots.

3 Kādi ir piemērojamie vispārīgie noteikumi par dažādu civilprocedūru termiņiem?

Grozītajā [🔗 [1957. gada Likumā par noilgumu](#) (*Statute of Limitations 1957*)] ir noteikti termiņi, kuros jāveic tiesvedība. Prasība, kas celta pēc noilguma termiņa beigām, tiek izslēgta vai noraidīta tikai tad, ja atbildētājs savā aizstāvībā atsaucas uz Likumu par noilgumu. Tādējādi Likums par noilgumu neietekmē prasītāja tiesības celt prasību, bet tas var ietekmēt viņa tiesības uzvarēt. Interesants ir arī fakts, ka pat tad, ja prasība ir iesniegta attiecīgajā termiņā, Augstajai tiesai joprojām ir jurisdikcija noraidīt prasību taisnīguma interesēs, ja laikposms no dienas, kad radies lietas ierosināšanas pamats, līdz tiesvedības sākšanas vai prasības celšanas dienai ir tik ilgs, ka tas nodarītu netaisnību atbildētājam. Sk. arī atbildi uz 1. jautājumu iepriekš.

4 Ja akts vai formalitāte ir jāveic noteiktā periodā, kas ir šā perioda sākuma brīdis?

Laika skaitīšana sākas no attiecīgā notikuma vai "dienas, kad uzzināts par attiecīgo notikumu" (piemēram, traumu). Piemēram, ja tiesa ir devusi nedēļu laika noteiktas darbības veikšanai, attiecīgā darbība ir jāveic vai attiecīgais dokuments jāiesniedz nedēļas laikā pēc rīkojuma izdošanas, ar kuru uzdots to darīt. Tāpat, ja pusei ir noteikts sešu gadu periods, kurā izpildīt spriedumu, šos sešus gadus skaita no dienas, kad spriedums ir kļuvis izpildāms.

Kopumā un izņemot gadījumus, kad normatīvā aktā ir norādīts pretējais, ja ir paredzēts, ka noteikts laikposms sākas konkrētā dienā, šī diena ir iekļauta šajā laikposmā [2005. gada Likuma par interpretāciju (*Interpretation Act 2005*) 18. panta h) punkts]. Tomēr Augstāko tiesu reglamenta 122. rīkojuma 10. noteikumā ir paredzēts, ka, ja minētajā reglamentā ir noteikts konkrēts dienu skaits (izņemot neiekļaujamās dienas), pirmā diena netiek ņemta vērā, aprēķinot attiecīgo laikposmu.

5 Vai sākuma brīdi var ietekmēt vai mainīt dokumentu nosūtīšanas vai iesniegšanas metode (personīga iesniegšana, ko veic tiesu izpildītājs vai pasta dienests)?

Ja dokuments ir jāizsniedz otrai tiesvedības pusei līdz noteiktam datumam vai noteiktā dienu skaitā, parasti tiek norādīts, ka tas ir jāizsūta vai nu pa pastu kā parasts pasta sūtījums ar priekšapmaksu, vai arī ierakstītā vēstulē. Ja dokumentu izsniedz kā parasto pasta sūtījumu ar priekšapmaksu, to uzskata par izsniegtu otrai pusei brīdī, kad aploksne ar dokumentu ir piegādāta, izmantojot parasto pasta sistēmu — parasti nākamajā dienā pēc nosūtīšanas.

[Noteikumus, kas reglamentē civilprasības izsniegšanu apgabaltiesā, skatīt [🔗 [2001. gada Apgabaltiesu reglamenta](#) 11. rīkojuma 10. noteikumā un 14. rīkojuma 3. noteikuma vi) punktā; noteikumus, kas reglamentē paziņojuma par prasību izsniegšanu rajona tiesā, skatīt [🔗 [Rajona tiesu reglamenta](#) 41. rīkojumā; noteikumus, kas reglamentē pavēstes izsniegšanu Augstajā tiesā, skatīt [🔗 [Augstāko tiesu reglamenta](#) 9. rīkojumā].

Augstāko tiesu reglamenta 122. rīkojums reglamentē vispārīgos noteikumus attiecībā uz termiņiem, tai skaitā to, kad izsniegšana ir uzskatāma par notikušu [🔗 [Augstāko tiesu reglamenta](#) 122. rīkojuma 9. noteikums].

6 Ja termiņa rītējums sākas ar kādu notikumu, vai dienu, kurā šis notikums ir noticis, tiek ņemta vērā, aprēķinot laika periodu?

Ja ir noteikts, ka termiņš sākas vai ir skaitāms no konkrētas dienas, piemēram, ja dokuments pusei ir jāizsniedz "7 dienu laikā", tad, ievērojot normatīvos aktus vai tiesas noteikumus, uzskata, ka šajā termiņā ir iekļauta pirmā diena (piemēram, rīkojuma izdošanas diena). Tomēr Augstāko tiesu reglamenta 122. rīkojuma 10. noteikumā ir paredzēts, ka, ja minētajā reglamentā ir noteikts konkrēts dienu skaits (izņemot neiekļaujamās dienas), pirmā diena netiek ņemta vērā. Ja ir noteikts, ka laikposms beidzas vai tiek skaitīts līdz noteiktai dienai, uzskata, ka šī diena ir iekļauta minētajā laikposmā. Ja kāda dokumenta izsniegšanai vai lietas izskatīšanai ir atvēlētas mazāk nekā sešas dienas, tad sestdienu, svētdienu, Ziemassvētku dienu un Lielo piektdienu laikposma aprēķinā neieskaita. [🔗 [Augstāko tiesu reglaments](#), 122. rīkojums].

7 Ja termiņš ir izteikts dienās, vai norādītajā dienu skaitā ir kalendārās dienas vai darba dienas?

Kalendārās dienas, ja vien nav norādīts citādi.

8 Ja šis periods ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Ja laikposms kādas darbības veikšanai vai tiesvedībai ir ierobežots, norādot mēnešus vai gadus, šo termiņu aprēķina kalendārajos mēnešos, ja vien nav noteikts citādi.

9 Kad beidzas termiņš, ja tas ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Kopumā un izņemot gadījumus, kad normatīvā aktā ir norādīts pretējais, ja ir paredzēts, ka noteikts laikposms sākas konkrētā dienā, šī diena ir iekļauta šajā laikposmā, un, ja ir noteikts, ka laikposms beidzas vai tiek skaitīts līdz noteiktai dienai, šo dienu iekļauj minētajā laikposmā [2005. gada Likuma par interpretāciju 18. panta h) punkts]. Tomēr Augstāko tiesu reglamenta 122. rīkojuma 10. noteikumā ir paredzēts, ka, ja minētajā reglamentā ir noteikts konkrēts dienu skaits (izņemot neiekļaujamās dienas), pirmā diena netiek ņemta vērā, aprēķinot attiecīgo laikposmu.

10 Ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, vai to pagarina līdz nākamajai pirmajai darba dienai?

Jā, ja termiņš kādas darbības veikšanai vai tiesvedībai beidzas sestdien, svētdien vai citā dienā, kad tiesu kancelejas ir slēgtas, un ja tādēļ attiecīgo darbību šajā dienā nevar veikt, šis termiņš beidzas nākamajā dienā, kad tiesu kancelejas ir atvērtas. Šo noteikumu piemēro visos gadījumos, kad ir norādīts izpildes termiņš.

11 Vai pastāv īpaši gadījumi, kuros termiņi tiek pagarināti? Kādi ir nosacījumi, lai termiņus būtu iespējams pagarināt?

Ja tiesību normās ir noteikts noilguma termiņš, tiesām nav tiesību šo termiņu pagarināt. Tomēr tiesām ir piešķirta rīcības brīvība noteiktos gadījumos pagarināt vai saīsināt laikposmus, kas ir paredzēti tiesas noteikumos vai tiesas rīkojumos. Ja prasītājs uzskata, ka pastāv ārkārtas apstākļi, lai to darītu, viņš var lūgt tiesu izskatīt pieteikumu nekavējoties, negaidot, kamēr atbildētājam tiek izsniegti jebkādi dokumenti. To sauc par pieteikumu *ex parte* jeb “bez iepriekšēja brīdinājuma”. Ja tiek izdots *ex parte* rīkojums, otrai pusei tiek paziņots par šāda rīkojuma izdošanu un pēc tam tai tiek dota iespēja ierasties tiesā un lūgt, lai rīkojums tiktu grozīts vai atcelts. Parasti tiesas dokumentu iesniegšanas termiņu puses var pagarināt, savstarpēji vienojoties. Ja prasībā iesaistītā puse lūdz pagarināt pārsūdzības iesniegšanas termiņu, pusei ir jāpierāda, ka tai ir radies nodoms iesniegt pārsūdzību noteiktajā termiņā, ka tas nav izdarīts kļūdas dēļ un ka tai ir pamatoti iemesli. Ja otrai pusei ir nodarīts kaitējums, jo ir pārsniegts attiecīgais termiņš, tas var būt būtisks faktors, un tiesa šādos apstākļos var izmantot savu rīcības brīvību un atteikties pagarināt termiņu.

12 Kādi ir pārsūdzību iesniegšanas termiņi?

Pārsūdzība par Augstās tiesas lēmumu jāiesniedz 28 dienu laikā no pārsūdzētā rīkojuma pieņemšanas dienas.

Ja persona vēlas pārsūdzēt apgabaltiesas lēmumu, tai ir jāiesniedz pārsūdzība 10 dienu laikā no pārsūdzētā sprieduma vai rīkojuma pasludināšanas dienas [[Augstāko tiesu reglaments](#), 61. rīkojuma 3. noteikums].

Ja persona vēlas pārsūdzēt rajona tiesas lēmumu, tai ir jāiesniedz pārsūdzība 14 dienu laikā no rajona tiesas lēmuma pieņemšanas dienas [[Rajona tiesu reglaments](#), 101. rīkojuma 1. noteikums].

Lai tiesas ceļā pārskatītu tiesneša vai administratīvās struktūras lēmumu, pieteikums ir jāiesniedz nekavējoties un trīs mēnešu laikā no dienas, kad pirmo reizi radies pieteikuma pamats, ja vien tiesa neuzskata, ka ir pamatoti iemesli šo periodu pagarināt. [[Augstāko tiesu reglaments](#), 84. rīkojuma 21. noteikuma 1. punkts].

13 Vai tiesas var mainīt termiņus, jo īpaši ierašanās termiņus vai noteikt īpašu ierašanās datumu?

Ja likumā ir noteikts noilguma termiņš, tiesām nav tiesību šo termiņu pagarināt vai saīsināt. Tomēr, ņemot vērā attiecīgos tiesību aktu noteikumus, tiesai ir rīcības brīvība pagarināt vai saīsināt termiņu konkrētu darbību veikšanai. Gan Augstāko tiesu reglaments, gan Apgabaltiesas reglaments paredz, ka tiesa ir pilnvarota pagarināt vai saīsināt minētajos reglamentos paredzēto vai jebkuras tiesas noteikto termiņu.

14 Ja aktu, kas paredzēts pusei, kura uzturas vietā, kur viņa gūtu priekšrocību no termiņa pagarinājuma, paziņo vietā, kur tie, kuri tur uzturas, negūst priekšrocību no šī pagarinājuma, vai šī persona zaudē šī termiņa priekšrocību?

Nē, puse nezaudē termiņa pagarinājuma priekšrocības.

15 Kādas ir sekas termiņu neievērošanas gadījumā?

Ja jebkura no pusēm neievēro tiesas noteiktos vai tiesas noteikumos vai tiesību aktos paredzētos termiņus, tās lieta var tikt noraidīta. Piemēram, ja atbildētājs neierodas tiesā vai neizklāsta aizstāvības pozīciju, tad prasītājs var iesniegt pieteikumu par aizmugurisku spriedumu.

Ja šādos apstākļos pret atbildētāju tiek pieņemts spriedums, tas var lūgt atcelt spriedumu vai iesniegt pārsūdzību augstākas instances tiesā. Ja prasītājs laikus nesniedz informāciju par savu prasību, atbildētājs var iesniegt pieteikumu par prasības noraidīšanu kavēšanās dēļ. Šo lēmumu prasītājs var pārsūdzēt augstākas instances tiesā. Tiesa var arī izmantot savu rīcības brīvību attiecībā uz tiesāšanās izdevumiem, lai sodītu pusi, kas ir vainīga nepamatotā kavējumā vai kas nav ievērojusi attiecīgos termiņus.

16 Ja beidzas termiņš, kādi līdzekļi ir pieejami tiem, kuri termiņus ir nokavējuši, t.i., saistības nepildošām pusēm?

Puse, kas nepilda saistības, var lūgt tiesu izdot rīkojumu par termiņu pagarināšanu. Ja pēc termiņa beigām ir pieņemts aizmugurisks spriedums, puse var iesniegt pieteikumu par sprieduma atcelšanu vai, ja šis pieteikums netiek apmierināts, — pārsūdzēt spriedumu augstākas instances tiesā.

Lapa atjaunināta: 17/10/2023

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procedūru termiņi - Grieķija

1 Kādu veidu termiņi attiecas uz civilprocesu?

Termiņi ir periodi, kuros ir jāveic darbība vai kuriem jāpaiet, pirms tiek iztiesāta lieta vai pirms tiek veikta darbība. Termiņi ir ieviesti, lai nodrošinātu ātru tiesas spriešanu un garantētu tiesības tikt uzklautām. Procesuālie termiņi ir termiņi, kuru ievērošanai vai neievērošanai ir procesuālas sekas. Tos iedala divās galvenajās kategorijās: 1) noteiktais periods DARBĪBAS veikšanai ir termiņš, kurā ir jāveic procesuāla darbība, piemēram, ar likumu noteikts termiņš pārsūdzības iesniegšanai (sk. CPK 318. panta 1. punktu), un 2) SAGATAVOŠANĀS termiņš ir termiņš, kuram beidzoties, ir jāveic procesuāla darbība. Šie termiņi, piemēram, termiņš atbildētāja izsaukšanai (sk. CPK 228. pantu), parasti ir par labu atbildētājiem, jo tiem ir dots laiks sagatavoties. Šis dalījums ir svarīgs, jo termiņus darbības veikšanai var pagarināt pēc abu pušu vienošanās, savukārt sagatavošanās termiņus nevar pagarināt. Termiņš darbības veikšanai beidzas nākamajā darb dienā, ja beigu termiņš sakrīt ar oficiālu brīvdienu, savukārt sagatavošanās termiņš beidzas tā pēdējā dienā neatkarīgi no tā, vai tā ir brīvdiena vai darb diena. Svarīgi procesuālie termiņi saskaņā ar Civilprocesa kodeksu (CPK) ir šādi:

- 1) termiņš pušu izsaukšanai pēc prasības celšanas (sešdesmit [60] dienas pirms tiesas sēdes, ja vien puse nedzīvo ārvalstīs vai tās dzīvesvieta nav zināma — tādā gadījumā termiņš ir deviņdesmit [90] dienas pirms tiesas sēdes; sk. CPK 228. pantu);
- 2) termiņš, kurā var iesniegt pieteikumu sprieduma atlikšanai (piecpadsmit [15] dienas no lēmuma izsniegšanas, ja tiesātā puse, kura dzīvo Grieķijā, nav ieradusies uz tiesas sēdi, kurā pieņemts lēmums, ja vien puse, kura nav ieradusies, dzīvo ārvalstīs vai tās dzīvesvieta ir nezināma — tādā gadījumā termiņš ir sešdesmit [60] dienas pēc sprieduma izsniegšanas; sk. CPK 503. pantu);

- 3) termiņš pārsūdzības iesniegšanai (trīsdesmit [30] dienas no galīgā sprieduma izsniegšanas dienas, ja puse, kura iesniedz pārsūdzību, dzīvo Grieķijā; ja puse, kura iesniedz pārsūdzību, dzīvo ārvalstīs vai tās dzīvesvieta nav zināma, termiņš ir sešdesmit [60] dienas no galīgā sprieduma izsniegšanas dienas. Ja galīgais spriedums nav izsniegts, termiņš pārsūdzības iesniegšanai ir trīs [3] gadi no sprieduma publicēšanas dienas; sk. CPK 518. pantu);
- 4) termiņš lietas izskatīšanas atsākšanai (sešdesmit [60] dienas, ja puse, kura to ierosina, dzīvo Grieķijā; ja puse, kura to ierosina, dzīvo ārvalstīs vai tās dzīvesvieta nav zināma, termiņš ir viens simts divdesmit [120] dienas; sk. CPK 545. pantu);
- 5) termiņš tālākas pārsūdzības iesniegšanai (trīsdesmit [30] dienas no sprieduma izsniegšanas dienas, ja pārsūdzības iesniedzējs dzīvo Grieķijā; ja puse, kura iesniedz pārsūdzību, dzīvo ārvalstīs vai tās dzīvesvieta nav zināma, termiņš ir deviņdesmit [90] dienas no sprieduma izsniegšanas dienas. Ja spriedums nav izsniegts, termiņš tālākas pārsūdzības iesniegšanai ir trīs [3] gadi no sprieduma publicēšanas dienas; sk. CPK 564. pantu).
- CPK ir paredzēti arī procesuālie termiņi cita veida tiesvedībai, piemēram, saistībā ar laulāto mantiskajām attiecībām (šķiršanās, laulības anulēšana u. c.), maksājuma rīkojuma pieteikumu un iebildumu pret šādu pieteikumu (sk. CPK 632. pantu), nomas strīdiem, darba strīdiem, pagaidu pasākumiem, izpildes procedūru un iebildumu pret šādu izpildes procedūru.

2 Saraksts ar dažādām dienām, kas paredzētas kā brīvdienas saskaņā ar 1971. gada 3. jūnija Regulu (EEK, Euratom) Nr. 1182/71.

Grieķijā brīvdienas ir uzskaitītas papildināmā sarakstā Likumā Nr. 1157/1981. Kritērijs brīvdienas noteikšanai ir darījumu neveikšana kopumā, tādēļ brīvdienas konkrētām profesijām vai dienestiem netiek ņemtas vērā. Tie var būt valsts svētki, reliģiskas brīvdienas vai citas brīvdienas, vai pat vietēja mēroga vai vienreizēja brīvdiena. Valsts iestāžu brīvdienas ir oficiālas brīvdienas. Par brīvdienām uzskata šādas dienas: 25. marts (valsts svētki), 28. oktobris (valsts svētki), Jaungada diena, Zvaigznes diena (6. janvāris), Lielā piektdiena, Klusā sestdiena, 1. maijs, 15. augusts, Pirmie Ziemassvētki un Otrie Ziemassvētki, Svētā Gara diena, Tirā pirmdiena (Lielā gavēņa pirmā diena), Otrās Lieldienas un visas svētdienas.

3 Kādi ir piemērojamie vispārīgie noteikumi par dažādu civilprocedūru termiņiem?

Procesuālie termiņi ir izklāstīti CPK 144.–151. pantā. Atkarībā no faktora, kas nosaka to ilgumu, termiņus iedala likumā noteiktos (noteikti ar likumu, piemēram, termiņi prasības celšanai), tiesas noteiktos (nosaka tiesa, kas izskata lietu, piemēram, termiņš, kurā pusēm jāierodas klātienē — sk. CPK 245. pantu), apturošos (to neievērošana ir sodāma ar tiesas sēdes atcelšanu) un obligātos (to neievērošana ir sodāma ar tiesību zaudēšanu). Termiņu sākums un beigas tiks izskaidroti turpmāk. Termiņa skaitīšana tiek pārtraukta, ja puse tā rītējuma laikā nomirst. Ja termiņš tiek skaitīts no dokumenta iesniegšanas, jaunais termiņš tiek skaitīts no datuma, kad mirušās personas tiesību pārņēmēji iesniedz jaunu dokumentu. Ja termiņš tiek skaitīts no cita notikuma, jaunais termiņš tiek skaitīts no datuma, kad iepriekš minētās personas veic attiecīgo darbību. Ja lietas izskatīšana tiek pārtraukta termiņa rītējuma laikā, termiņa skaitīšana tiek apturēta, un jaunais termiņš tiek skaitīts no jaunās lietas izskatīšanas sākuma datuma. Laikposms no 1. līdz 31. augustam netiek iekļauts tāda termiņa aprēķinā, kas noteikts darbību veikšanai saskaņā ar CPK 147. panta 7. punktu. To vidū ir termiņi prasības celšanai un termiņi iebildumu izvirzīšanai.

Saskaņā ar likumu termiņu ir atļauts pagarināt ne tikai pēc pušu savstarpējas vienošanās, bet arī ar tiesneša piekrišanu. Pagarināt var gan likumā paredzētus, gan tiesas noteiktus termiņus ar nosacījumu, ka tas neietekmē trešo personu tiesības. Pieteikums vienošanās pagarināšanai tiesnesim nav saistošs, un viņš var to apstiprināt daļēji vai noraidīt, izvērtējot katras konkrētas lietas apstākļus. Tas nozīmē, ka pusēm ir jāpamato pagarinājuma iemesls. Visbeidzot, termiņu var saīsināt ar tiesas lēmumu, pusēm par to vienojoties. Saīsināt var visus likumā noteiktos termiņus, izņemot termiņus prasības celšanai.

4 Ja akts vai formalitāte ir jāveic noteiktā periodā, kas ir šā perioda sākuma brīdis?

Termiņš sākas nākamajā dienā pēc datuma, kurā iestājies notikums, kas nosaka tā sākumu (*a momento ad momentum*).

5 Vai sākuma brīdi var ietekmēt vai mainīt dokumentu nosūtīšanas vai iesniegšanas metode (personīga iesniegšana, ko veic tiesu izpildītājs vai pasta dienests)?

Civilprocesa kodeksā nav paredzēta termiņa pagarināšana vai saīsināšana, ja dokumenti tiek nosūtīti pa pastu vai ar cita veida transporta pakalpojumu.

6 Ja termiņa rītējums sākas ar kādu notikumu, vai dienu, kurā šis notikums ir noticis, tiek ņemta vērā, aprēķinot laika periodu?

Diena, kurā ir iestājies notikums, kas nosaka termiņa sākumu, var tikt iekļauta termiņa aprēķinā tikai tad, ja tas ir īpaši paredzēts likumā, spriedumā vai līgumā. Nosacījums, ka noteikts termiņš tiek skaitīts no izsniegšanas datuma, to nenozīmē. Tādēļ būtiski termiņi pārsūdzības tiesiskajai aizsardzībai, turpmākai pārsūdzībai vai iebildumu izvirzīšanai tiek skaitīti no dienas pēc datuma, kurā spriedums ir izsniegts vai publicēts. Tomēr, ja ir noteikts, ka termiņš tiek skaitīts no konkrētas dienas, attiecīgā diena tiek ņemta vērā aprēķinā. Ja notikums, kas nosaka termiņa sākumu, ir izsniegšana, jebkāda cita veida paziņojuma saņemšanai par izsniedzamā dokumenta saturu nav ietekmes uz termiņa aprēķināšanu.

7 Ja termiņš ir izteikts dienās, vai norādītajā dienu skaitā ir kalendārās dienas vai darba dienas?

Tam, vai pa vidu ir brīvdienas, nav nozīmes. Darbdienas tiek ņemtas vērā aprēķinā tikai tad, ja tas ir īpaši norādīts (piemēram, ja tiek aprēķināts termiņš maksājuma rīkojuma pārsūdzēšanai).

8 Ja šis periods ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Līdzīgi, ja termiņš tiek izteikts mēnešos vai gados, nav nozīmes, vai pa vidu ir brīvdienas, ja vien likumā nav īpaši paredzēts, ka termiņš attiecas uz darbdienām.

9 Kad beidzas termiņš, ja tas ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Ja termiņš ir izteikts gados, tas beidzas tad, kad ir pagājusi pēdējā gada attiecīgā diena. Aprēķinā netiek ņemts vērā, vai pa vidu ir garais gads.

Ja termiņš ir izteikts mēnešos, tas beidzas tad, kad ir pagājusi pēdējā mēneša attiecīgā diena, kas atbilst termiņa sākuma dienai. Ja šādas atbilstības nav, par pēdējo uzskata mēneša pēdējo dienu. Dienu skaitam mēnesī nav nozīmes.

Ja tiek piemērots pusgada termiņš, tas nozīmē sešus (6) mēnešus, savukārt pusmēneša termiņš nozīmē piecpadsmit (15) dienas.

Ja termiņš ir izteikts nedēļās, tas beidzas tad, kad ir pagājusi tās nedēļas attiecīgā diena, kas atbilst termiņa sākuma dienai, proti, ja notikums ir iestājies pirmdienā, nedēļu ilgs termiņš beidzas nākamajā pirmdienā.

10 Ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, vai to pagarina līdz nākamajai pirmajai darba dienai?

Ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, to pagarina līdz nākamajai darbdienai.

11 Vai pastāv īpaši gadījumi, kuros termiņi tiek pagarināti? Kādi ir nosacījumi, lai termiņus būtu iespējams pagarināt?

Saskaņā ar likumu termiņu ir atļauts pagarināt ne tikai pēc pušu savstarpējas vienošanās, bet arī ar tiesneša piekrišanu. Pagarināt var gan likumā paredzētus, gan tiesas noteiktus termiņus ar nosacījumu, ka tas neietekmē trešo personu tiesības. Pieteikums vienošanās pagarināšanai tiesnesim nav saistošs, un viņš var to apstiprināt daļēji vai noraidīt, izvērtējot katras konkrētas lietas apstākļus.

12 Kādi ir pārsūdzību iesniegšanas termiņi?

1) Termiņš, kurā var iesniegt pieteikumu sprieduma atlikšanai (piecpadsmit [15] dienas no sprieduma izsniegšanas, ja tiesātā puse, kura dzīvo Grieķijā, nav ieradies uz tiesas sēdi, kurā pieņemts spriedums, ja vien puse, kura nav ieradies, dzīvo ārvalstīs vai tās dzīvesvieta ir nezināma — tādā gadījumā termiņš ir sešdesmit [60] dienas pēc sprieduma izsniegšanas; sk. CPK 503. pantu).

2) Termiņš pārsūdzības iesniegšanai ir noteikts CPK 518. panta 1. punktā. Ja pārsūdzības iesniedzējs dzīvo Grieķijā, šis termiņš ir trīsdesmit (30) dienas; ja pārsūdzības iesniedzējs dzīvo ārvalstīs vai viņa dzīvesvieta nav zināma, termiņš ir sešdesmit (60) dienas. Sešdesmit (60) dienu termiņš neattiecas uz personām, kuras uzturas ārvalstīs īslaicīgi (brīvdienų ceļojums, dažu dienu prombūtne īpašā nolūkā), taču ir noteikts ilgums, kas ir saistīts ar personas profesionālo vai civilstāvokli.

3) Termiņš lietas izskatīšanas atsākšanai (sešdesmit [60] dienas, ja puse, kura to ierosina, dzīvo Grieķijā; ja puse, kura to ierosina, dzīvo ārvalstīs vai tās dzīvesvieta nav zināma, termiņš ir viens simts divdesmit [120] dienas; sk. CPK 545. pantu).

4) Termiņš tālākas pārsūdzības iesniegšanai (trīsdesmit [30] dienas no sprieduma izsniegšanas dienas, ja pārsūdzības iesniedzējs dzīvo Grieķijā; ja puse, kura iesniedz pārsūdzību, dzīvo ārvalstīs vai tās dzīvesvieta nav zināma, termiņš ir deviņdesmit [90] dienas no sprieduma izsniegšanas dienas. Ja spriedums nav izsniegts, termiņš tālākas pārsūdzības iesniegšanai ir trīs [3] gadi no sprieduma publicēšanas dienas; sk. CPK 564. pantu).

13 Vai tiesas var mainīt termiņus, jo īpaši ierašanās termiņus vai noteikt īpašu ierašanās datumu?

Tiesiskās aizsardzības prasība saskaņā ar Grieķijas tiesību aktiem neatkarīgi no strīda būtības ietver gan pastāvīgu, gan pagaidu tiesisko aizsardzību. Lietas, kurās, ņemot vērā jautājuma steidzamību vai vajadzību novērst nenovēršamus draudus, tiesas var noteikt pasākumus, lai nodrošinātu vai aizsargātu tiesības regulēt situāciju, kā arī mainīt vai atcelt tās, tiek izskatītas saīsinātās procedūras ietvaros (saskaņā ar CPK 682.–738. pantu). Ņemot vērā to steidzamību, tiesnesis, kurš rīkojas ar mērķi nodrošināt ātru izskatīšanu, vienlaikus ņemot vērā pušu tiesības tikt uzklaustītām, ir tiesīgs noteikt laiku un vietu, kurā tiek izskatīts pieteikums pagaidu pasākumu piemērošanai. Tiesnesis var arī noteikt tiesas pavēstes izdošanas metodi un termiņu informēšanai par neierašanos pat personām, kuras dzīvo ārvalstīs vai kuru dzīvesvieta nav zināma. Tiesas sēdi var noteikt arī svētdienā vai brīvdienā. Iepriekš minētie termiņi attiecas uz visiem civilprocesiem, izņemot pagaidu pasākumus, neparedzot to pagarinājumu.

14 Ja aktu, kas paredzēts pusei, kura uzturas vietā, kur viņa gūtu priekšrocību no termiņa pagarinājuma, paziņo vietā, kur tie, kuri tur uzturas, negūst priekšrocību no šī pagarinājuma, vai šī persona zaudē šī termiņa priekšrocību?

Grieķijas tiesību aktos tāda noteikuma nav.

15 Kādas ir sekas termiņu neievērošanas gadījumā?

Termiņu neievērošanai attiecībā uz tiesu iestāžu rīcību nav procesuālu sekas. Ja tiek nokavēts termiņš celt prasību saistībā ar pušu darbībām, attiecīgās tiesības tiek zaudētas, savukārt citu veidu sekas, piemēram, tiesas sēdes nepieļaujamība, rodas sagatavošanās termiņu neievērošanas gadījumā (sk. CPK 271. panta 1. punktu).

16 Ja beidzas termiņš, kādi līdzekļi ir pieejami tiem, kuri termiņus ir nokavējuši, t.i., saistības nepildošām pusēm?

Restitutio in integrum ir Konstitūcijā paredzēts tiesiskās aizsardzības līdzeklis, kas nozīmē, ka pusei, kura *force majeure* vai otras puses krāpniecisko nolūku rezultātā nav ievērojusi termiņu, ir tiesības iesniegt pieteikumu par to, ka tiek atjaunota tās *status quo* pozīcija, kāda tā bija pirms termiņa izbeigšanās.

Tomēr izņēmuma kārtā šādu pieteikumu nevar iesniegt, ja tā pamatā ir a) pieteikuma iesniedzēja pilnvarotās personas vai juridiskā pārstāvja kļūda, b) fakti, kurus tiesnesis ir izvērtējis, uzklusot termiņa pagarinājuma vai atlikšanas pieteikumu, lai apstiprinātu attiecīgu pagarinājumu vai atlikšanu. Pieteikumā ir jāpamato, kādēļ termiņš nav ievērots, jāsniedz pierādījumi, kas apliecina apgalvojumu patiesumu un neizdarīto darbību, vai jānorāda, ka tā ir izdarīta.

Restitutio in integrum pieteikums ir jāizskata trīsdesmit (30) dienu laikā no datuma, kurā ir beigušies *force majeure* apstākļi vai ir paziņots par krāpniecisko nolūku, ja vien nav iespējams piemērot jaunu termiņu, ja kāda iemesla dēļ nav ievērots iepriekš minētais termiņš (sk. CPK 152.–158. pantu).

Tomēr izņēmuma kārtā šādu pieteikumu nevar iesniegt, ja tā pamatā ir a) pieteikuma iesniedzēja pilnvarotās personas vai juridiskā pārstāvja kļūda, b) fakti, kurus tiesnesis ir izvērtējis, uzklusot termiņa pagarinājuma vai atlikšanas pieteikumu, lai apstiprinātu attiecīgu pagarinājumu vai atlikšanu. Pieteikumā ir jāpamato, kādēļ termiņš nav ievērots, jāsniedz pierādījumi, kas apliecina apgalvojumu patiesumu un neizdarīto darbību, vai jānorāda, ka tā ir izdarīta.

Restitutio in integrum pieteikums ir jāizskata trīsdesmit (30) dienu laikā no datuma, kurā ir beigušies *force majeure* apstākļi vai ir paziņots par krāpniecisko nolūku, ja vien nav iespējams piemērot jaunu termiņu, ja kāda iemesla dēļ nav ievērots iepriekš minētais termiņš (sk. CPK 152.–158. pantu).

Lapa atjaunināta: 20/06/2018

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešošās kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas [es](#)

versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlēties.

Jau ir pieejami tulkojumi šādās valodās: [en](#)

Procedūru termiņi - Spānija

1 Kādu veidu termiņi attiecas uz civilprocesu?

Procesuālās darbības ir jāveic līdz noteiktajam termiņam (*términos*) vai tiesību aktos paredzēto laika periodu (*plazos*) beigām.

Termiņš ir laiks, līdz kuram jāveic noteikta procesuālā darbība.

Laika periods ir laiks, kas pieejams procedūras veikšanai. Periodus var izteikt dienās, nedēļās, mēnešos vai gados.

Ja laika periods vai termiņš nav paredzēts likumā, darbība ir jāveic nekavējoties.

Taču ir jāpiemēro proporcionalitātes kritērijs, un 1950. gada 4. novembrī Romā parakstītās Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6. panta 1. punktā un Eiropas Cilvēktiesību tiesas (ECT) judikatūrā ir ieviests saprātīga laika jēdziens (kurā ņemti vērā tādi faktori kā lietas sarežģītība, tas, cik ilgi attiecīga veida lieta parasti tiktu izskatīta, lietā iesaistītās puses intereses un procesuālā rīcība, iestāžu rīcība vai pieejamo resursu apsvērumi). Taču, ja tiesa neievēro saprātīga laika jēdzienu, tiek ietekmētas tiesības, kas paredzētas Spānijas Konstitūcijas 24. panta 2. punktā.

Turklāt, ja tiesa vai tiesas darbinieki neievēro termiņus un laika periodus bez pamatota iemesla, šādas rīcības sekas ir disciplināri pasākumi saskaņā ar Konstitūtiyo likumu par tiesu iestādēm (*Ley Orgánica del Poder Judicial*). Tas neskar cietušās puses tiesības uz zaudējumu atlīdzību, kas tai varētu pienākties.

Papildus procesuālajiem termiņiem ir atsevišķi termiņi materiālo tiesību īstenošanai (nokavējums un noilgums).

2 Saraksts ar dažādām dienām, kas paredzētas kā brīvdienas saskaņā ar 1971. gada 3. jūnija Regulu (EEK, Euratom) Nr. 1182/71

Attiecībā uz administratīvo procedūru regulēšanu Regula (EEK, Euratom) Nr. 1182/71 ir transponēta valsts tiesību aktos, izmantojot 48. pantu Likumā, ar ko nosaka publisku iestāžu tiesisko režīmu un vispārējo administratīvo procedūru (*Ley de Régimen Jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común*). Likuma 48. pantā ir paredzēta turpmāk norādītā kārtība.

Ja vien Spānijas vai ES tiesību aktos nav noteikts citādi, gadījumos, kad laika periodi ir izteikti dienās, tie attiecas uz darbdienām, un svētdienas un oficiālās brīvdienas netiek iekļautas aprēķinā. Ja laika periods ir izteikts kalendārājās dienās, tas ir norādīts attiecīgajos paziņojumos.

Ja laika periods ir izteikts mēnešos vai gados, to sāk skaitīt no nākamās dienas pēc akta paziņošanas vai publicēšanas vai no nākamās dienas pēc datuma, kurā pieteikums tiek uzskatīts par apstiprinātu vai noraidītu, ja attiecīgās iestādes nesniedz atbildi. Ja perioda pēdējā mēnesī nav sākuma datumam atbilstoša datuma, par beigu datumu tiek uzskatīta mēneša pēdējā diena.

Ja perioda pēdējā diena ir brīvdiena, periods tiek pagarināts līdz nākamajai darbdienai.

Ja periods ir izteikts dienās, tās tiek skaitītas no nākamās dienas pēc attiecīgā akta paziņošanas vai publicēšanas vai no nākamās dienas pēc datuma, kurā pieteikums tiek uzskatīts par apstiprinātu vai noraidītu, ja attiecīgās iestādes nesniedz atbildi.

Ja konkrēta diena ir darba diena komūnā vai autonomajā apgabalā, kas ir attiecīgās puses dzīvesvieta, un brīvdiena vietā, kurā atrodas administratīvā iestāde, vai otrādi, tā visos gadījumos tiek uzskatīta par brīvdienu.

Fakts, ka laika perioda aprēķināšanas nolūkā diena ir pasludināta par darba dienu vai brīvdienu, nenosaka valsts pārvaldes iestāžu darbību, darba laika organizēšanu vai publisko piekļuvi reģistriem.

Termiņu aprēķināšanas nolūkā brīvdienu kalendāru nosaka centrālā valdība un autonomo apgabalu administrācijas attiecībā uz savām atbildības jomām, ņemot vērā oficiālo darba dienu kalendāru. Autonomo apgabalu apstiprinātais kalendārs ietver brīvdienas dažādās vietējās pārvaldes iestādēs attiecīgajā ģeogrāfiskajā apgabalā, uz kuru kalendārs attiecas.

Kalendārs ir jāpublicē pirms katra gada sākuma attiecīgajā oficiālajā vēstnesī vai citā izdevumā, lai nodrošinātu, ka tas ir publiski pieejams.

 TĪMEKĻA SAITE uz darba dienu kalendāru 2022. gadā.

Brīvdienas saistībā ar tiesvedību ir noteiktas Konstitūtīvā likuma par tiesu iestādēm 182. pantā. Tajā ir paredzēta turpmāk norādītā kārtība.

Procesuālos nolūkos par brīvdienām uzskata šādas dienas: sestdienas un svētdienas, 24. un 31. decembri, valsts un reģionālās svētku un atceres dienas.

Tiesu iestāžu vispārējā padome var ar lēmumu atļaut tiesu procedūras šajā dienā gadījumos, kas nav īpaši paredzēti tiesību aktos.

Darba laiks ir no plkst. 8.00 līdz plkst. 20.00, ja vien tiesību aktos nav noteikts citādi.

Saskaņā ar Konstitūtīvā likuma par tiesu iestādēm 183. pantu augusta dienas ir brīvdienas attiecībā uz visām tiesu procedūrām, izņemot procedūras, kas saskaņā ar procesuālajiem tiesību aktiem ir steidzamas.

3 Kādi ir piemērojamie vispārīgie noteikumi par dažādu civilprocedūru termiņiem?

Noteikumi ir izklāstīti ar 2015. gada 5. oktobra Likumu Nr. 42/2015 grozītā Civilprocesa likuma (*Ley de Enjuiciamiento Civil*) 1/2000 I grāmatas V sadaļas II nodaļas 130.–136. pantā.

Pašreizējo noteikumu būtiskākie elementi ir izklāstīti turpmāk.

a) Visas tiesu procedūras ir jāveic darba dienās un darba laikā.

Darba dienas ir visas gada dienas, izņemot sestdienas, svētdienas un valsts, reģionālās un vietējās svētku un atceres dienas. Arī augusta dienas ir brīvdienas, un tiesas šajās dienās nesūta praktizējošiem juristiem elektroniskus paziņojumus, ja vien šīs dienas netiek uzskatītas par darba dienām attiecīgu formalitāšu ieviešanas nolūkā.

Darba laiks ir no plkst. 8.00 līdz plkst. 20.00, ja vien saskaņā ar tiesību aktiem konkrētai procedūrai nav noteikts citādi. Paziņošanas un izpildes panākšanas nolūkā par darba laiku uzskata arī laiku no plkst. 20.00 līdz plkst. 22.00.

Izņēmuma kārtā noteiktu procedūru, piemēram, solīšanas **elektroniskā izsolē**, gadījumā termiņš ir izteikts **kalendārajās dienās**, un darba laiks turpinās nepārtraukti. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 649. pantu ir paredzēts divdesmit kalendāro dienu periods no izsoles sākuma, un izsole nebeidzas ātrāk kā vienu stundu pēc pēdējās solīšanas, ja solītā likme ir augstāka par iepriekšējo augstāko likmi, pat tad, ja tas nozīmē, ka sākotnējais divdesmit dienu periods tiek pagarināts par laiku līdz 24 stundām.

b) Dienas un laikus var atzīt par darba dienām un darba laiku, ja procedūras tiek uzskatītas par **steidzamām**, t. i., tādām, kuru gadījumā kavēšanās var ievērojami kaitēt attiecīgajām ieinteresētajām personām vai ietekmēt taisnīgu tiesas spriešanu, vai padarīt tiesas nolēmumu neefektīvu. (*kā piemēru var minēt piespiedu ieviešanu psihiatriskajā slimnīcā un tiesas pasākumus, kas veikti nepilngadīgu bērnu interesēs konfliktos, kas izriet no tiesvedības civillietā*). To var darīt pēc tiesas iniciatīvas vai pēc ieinteresētās personas pieprasījuma, kā arī uzdot juridiskais konsultants vai pati tiesa atkarībā no apstākļiem.

Jebkurā gadījumā steidzamus pasākumus augustā var veikt bez īpašas atļaujas. Atļauja nav nepieciešama arī tad, ja steidzami pasākumi, kas iesākti darba laikā, ir jāturpina ārpus darba laika.

c) Attiecībā uz laika periodu aprēķināšanu periodu sāk skaitīt no **nākamās dienas pēc** oficiālas paziņošanas par perioda sākumu, un tas ietver perioda pēdējo dienu, kas beidzas pusnaktī.

Taču, ja tiesību aktos ir noteikts, ka laika periods tiek skaitīts no brīža, kad cits periods ir beidzies, to sāk skaitīt no nākamās dienas pēc iepriekšējā perioda beigām, un minētajam nav nepieciešams jauns paziņojums.

d) Attiecībā uz prasības dokumentu iesniegšanu (Civilprocesa likuma 135. pants) ir divi veidi saziņai starp tiesu un tiesvedības dalībniekiem:

papīra formātā fiziskām personām, kuras nepārstāv tiesas pārstāvis (*procurador*) (kas parasti notiek lietās, kurās prasības apmērs ir mazāks par 2000 EUR), vai gadījumos, kad dokumentu nevar iesniegt elektroniskā formātā;

izmantojot **tiesu tiešsaistes un elektroniskās sistēmas**. Tā ir obligāta prasība praktizējošiem juristiem un noteiktām tiesvedībā iesaistītām pusēm pat tad, ja tās nepārstāv tiesas pārstāvis (piemēram, juridiskām personām, notāriem un reģistratoriem: sk. Civilprocesa likuma 273. pantu). Puses var izvēlēties izmantot šīs sistēmas pat tad, ja tā nav obligāta prasība. Ja dokumenti tiek iesniegti elektroniski, automātiski tiek sniegts elektronisks saņemšanas apstiprinājums. Praktizējošie juristi var iesniegt prasījumus un citus dokumentus elektroniski **24 stundas diennaktī jebkurā gada dienā**. Ja dokuments ir iesniegts brīvdienā vai ārpus darba laika, tiek uzskatīts, ka tas ir iesniegts nākamās darba dienas sākumā. Attiecībā uz termiņiem, kuriem tuvojas beigu datums, ir arī noteikums par to pagarināšanu, ja obligāti iesniedzamo dokumentu nav iespējams iesniegt noteiktajā termiņā, jo ir radies neplānots tiešsaistes iesniegšanas sistēmas darbības pārtraukums.

Neatkarīgi no izmantotās iesniegšanas metodes jebkurus dokumentus, kuru iesniegšanai ir noteikts termiņš, var iesniegt līdz **plkst. 15.00 nākamajā darba dienā pēc laika perioda beigām**.

Ja tiesvedība notiek civillietu tiesā, prasības dokumentus nevar iesniegt dežūrtiesā.

e) Laika periodus nevar pagarināt: ja puse neievēro termiņu, tā zaudē iespēju veikt attiecīgo procesuālo darbību.

TĪMEKĻA SAITE:

 CIVILPROCESA LIKUMS (LEY DE ENJUICIAMIENTO CIVIL)

4 Ja akts vai formalitāte ir jāveic noteiktā periodā, kas ir šā perioda sākuma brīdis?

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 151. pantu paziņojums par visiem tiesu vai advokātu izdotajiem lēmumiem ir jāizsniedz trīs dienu laikā no lēmuma pieņemšanas vai publicēšanas datuma.

Saskaņā ar 151. panta 2. punktu, ja paziņojums tiek izsniegts prokuroram, valdības juridiskajam dienestam, *Cortes Generales* un likumdošanas asambleju advokātiem, Sociālā nodrošinājuma administrācijas Juridiskā dienesta advokātam, citām autonomo apgabalu iestādēm vai pašvaldības organizācijām un ja paziņojums tiek izsniegts ar tādu profesionālu iestāžu starpniecību, kas pārstāv tiesu procesuālos pārstāvjus, tiek uzskatīts, ka tas ir izsniegts **nākamajā darba dienā pēc saņemšanas datuma, kas reģistrēts oficiālā reģistrā vai saņemšanas apstiprinājumā, ja paziņojums ir izsniegts elektroniski vai tiešsaistē**. Ja paziņojums tiek izsūtīts pēc plkst. 15.00, tiek uzskatīts, ka tas ir saņemts nākamajā darba dienā.

Ar 151. panta 3. punktu papildināts, ka gadījumos, kad paziņojumu papildinoša dokumenta vai rīkojuma piegāde notiek dienā, kas seko paziņojuma saņemšanas dienai, tiks uzskatīts, ka paziņojums ir sniegts brīdī, kad tikusi reģistrēta dokumenta piegāde, ar nosacījumu, ka paziņojuma radītās sekas ir saistītas ar dokumentu.

5 Vai sākuma brīdi var ietekmēt vai mainīt dokumentu nosūtīšanas vai iesniegšanas metode (personīga iesniegšana, ko veic tiesu izpildītājs vai pasta dienests)?

Ja paziņojumu par lēmumu izsniedz ar **tiesu izpildītāja vai pasta** starpniecību, attiecīgais datums ir datums, kurā tiesu izpildītājs vai pasta pakalpojumu sniedzējs piegādā dokumentu, kas tiek apliecināts ar parakstu.

Ja paziņojums tiek izsniegts, veicot **publikāciju** saskaņā ar Civilprocesa likuma 164. pantu, jo atbildētāja adrese nav zināma, periodu sāk skaitīt no nākamās dienas pēc paziņojuma publicēšanas attiecīgi tiesas ziņojumu dēlī, Valsts Oficiālajā Vēstnesī vai elektroniski.

Ja tiesas pārstāvju iesniegti dokumenti ir jānodod citu pušu tiesas pārstāvjiem, Civilprocesa likuma 278. pantā ir paredzēts, ka, ja atbilstoši tiesību aktiem ar dokumenta nodošanu sāk skaitīt periodu, kurā jāveic procesuālā darbība, perioda atskaiti uzsāk, neiesaistot tiesu, un tas tiek aprēķināts no nākamās dienas pēc datuma, kas norādīts uz nodotajiem eksemplāriem, vai dienas, kurā tie tiek uzskatīti par nodotiem, ja tas izdarīts elektroniski.

6 Ja termiņa rītējums sākas ar kādu notikumu, vai diena, kurā šis notikums ir noticis, tiek ņemta vērā, aprēķinot laika periodu?

Skaitīšana tiek sākta no nākamās dienas pēc datuma, kurā iestājies notikums, kas atbilstoši tiesību aktiem sāk šo periodu.

7 Ja termiņš ir izteikts dienās, vai norādītajā dienu skaitā ir kalendārās dienas vai darba dienas?

Brīvdienas netiek iekļautas laika periodu aprēķinā, izņemot solīšanu elektroniskajās izsolēs, kas aprakstīta iepriekš, ja periodu izsaka kalendārājās dienās. Aprēķinot laika periodus steidzamām darbībām, augusta dienas netiek uzskatītas par brīvdienām — aprēķinā neiekļauj tikai sestdienas, svētdienas un oficiālās brīvdienas.

8 Ja šis periods ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Mēnešos vai gados izteiktus laika periodus aprēķina no viena datuma līdz nākamajam. Spānijas tiesību aktos nav paredzēti laika periodi, kas izteikti nedēļās.

9 Kad beidzas termiņš, ja tas ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Ja perioda pēdējā mēnesī nav sākuma datumam atbilstoša datuma, par beigu datumu tiek uzskatīta mēneša pēdējā diena.

10 Ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, vai to pagarina līdz nākamajai pirmajai darba dienai?

Ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā vai citā brīvdienā, tas tiek pagarināts līdz nākamajai darbdienai.

11 Vai pastāv īpaši gadījumi, kuros termiņi tiek pagarināti? Kādi ir nosacījumi, lai termiņus būtu iespējams pagarināt?

Laika periodus nevar pagarināt. Taču laika periodus var pārtraukt un termiņus var pagarināt, ja tos nav iespējams ievērot *force majeure* dēļ. Šādos gadījumos periodu sāk skaitīt no jauna, kad pārtraukuma vai pagarinājuma iemesls vairs nav spēkā. Tiesai pēc savas iniciatīvas vai pēc tās puses lūguma, kuru situācija skārusi, ir jāgūst pierādījumi par šādu *force majeure* situāciju tiesas sēdē, kurā piedalās pārējās puses (sk. atbildi uz 13. jautājumu).

12 Kādi ir pārsūdzību iesniegšanas termiņi?

Termiņi dažāda veida apelācijas sūdzību iesniegšanai ir noteikti ar tiesību aktiem un tos nevar pagarināt. Termiņš apelācijas sūdzību iesniegšanai nākamās augstākās instances tiesā (*recursos de apelación*) un Augstākajā tiesā (*recursos de casación*) ir 20 dienas no datuma, kurā tiesas lēmums ir paziņots (Civilprocesa likuma 458. un 479. pants).

13 Vai tiesas var mainīt termiņus, jo īpaši ierašanās termiņus vai noteikt īpašu ierašanās datumu?

Tiesību aktos noteiktos termiņus nevar pagarināt. Dažos gadījumos tiesību aktos ir paredzēts, ka tiesai ir jānosaka konkrēts datums un laiks darbības veikšanai.

Pastāv noteikums, ka izņēmuma kārtā periodus var pārtraukt un termiņus var pagarināt *force majeure* gadījumā.

Vispārējais nosacījums ir iekļauts Civilprocesa likuma 134. panta 2. punktā. Juridiskajam konsultantam pēc savas iniciatīvas vai pēc tās puses lūguma, kuru situācija skārusi, ir jāgūst pierādījumi par šādu *force majeure* situāciju tiesas sēdē, kurā piedalās pārējās puses. Apelācijas sūdzību juridiskā konsultanta lēmuma pārskatīšanai var iesniegt attiecīgajā tiesā.

Kad ir noteikts tiesas sēdes datums, ja kāda no izsauktajām pusēm nevar ierasties *force majeure* vai līdzīgu iemeslu dēļ, tai ir nekavējoties jāinformē tiesa, sniedzot pierādījumus par minēto iemeslu, un jālūdz jauna tiesas sēde vai lēmums (Civilprocesa likuma 183. panta 1. punkts, 189. pants un 430. pants). Jauna tiesas sēde tiek izziņota, ja pierādījumi par šādu situāciju tiek pieņemti un ja situācijas rezultātā tiesas sēdē nevar piedalīties šādas personas: jurists (Civilprocesa likuma 183. panta 2. punkts un 188. panta 1. punkta 5. un 6. apakšpunkts), puse, kuras klātbūtne ir nepieciešama, jo to nepārstāv advokāts vai tā ir jāiztaujā (Civilprocesa likuma 183. panta 3. punkts un 188. panta 4. punkts), liecinieks vai eksperts. Liecinieka vai eksperta gadījumā attiecīgo personu var izsaukt uz pierādījumu pārbaudi ārpus tiesas sēdes pēc tam, kad puses ir tikušas uzklautas (Civilprocesa likuma 183. panta 4. punkts).

Termiņu, kurā persona, kura izrādījusi necieņu pret tiesu, var pieprasīt galīgā sprieduma anulēšanu, var pagarināt *force majeure* gadījumā (Civilprocesa likuma 502. panta 2. punkts).

Ja pierādījumi tiek izvērtēti pirms tiesvedības uzsākšanas (ko tiesnesis var atļaut saskaņā ar Civilprocesa likuma 293. un turpmākiem pantiem, ja ir pamatotas bažas par to, ka pierādījumus nebūs iespējams izvērtēt ierastajā tiesvedības posmā), pieteikums ir jāiesniedz divu mēnešu laikā pēc pierādījumu izvērtēšanas, ja vien nav pierādīts, ka lietas izskatīšanu nav bijis iespējams uzsākt šajā laika periodā *force majeure* vai citu līdzīgu apstākļu dēļ (Civilprocesa likuma 295. panta 3. punkts).

Abas puses, **savstarpēji vienojoties**, var arī iesniegt pieteikumu tiesvedības apturēšanai, nenorādot iemeslu vai lai dotu iespēju panākt vienošanos vai izlīgumu vai pieteikties strīda izskatīšanai mediācijas vai šķīrējtiesas procedūrā. Tiesvedību nedrīkst apturēt uz vairāk kā 60 dienām vai līdz mediācijas procedūras pabeigšanai (Civilprocesa likuma 19. panta 4. punkts un 415. pants).

Ja tiek iesniegts **pieteikums juridiskās palīdzības saņemšanai**, ir divas iespējas, kas paredzētas 16. pantā 1996. gada 10. janvāra Likumā 1/1996 (Likums par juridisko palīdzību), kas grozīts ar iepriekšminēto Likumu 42/2015.

Ja pieteikums par juridisko palīdzību tiek iesniegts brīdī, kad tiesvedība jau notiek, lai nepieļautu, ka tiesībām celt prasību piemēro noilgumu vai kādai no pusēm tiek liegtas tiesības uz lietas izskatīšanu tiesā laika perioda beigu dēļ, juridiskais konsultants vai pārvaldes iestāde pēc saviem ieskatiem vai pēc pušu lūguma var noteikt, ka laika perioda atskaitē tiek apturēta līdz brīdim, kad tiek pieņemts lēmums par juridiskās palīdzības piešķiršanu vai tiek piešķirts pagaidu advokāts un tiesas pārstāvis gadījumos, kad juridiskā pārstāvība ir obligāta vai nepieciešama taisnas tiesas spriešanas nolūkā, ja pieteikums ir iesniegts civilprocesuālajos tiesību aktos noteiktajā termiņā.

Ja pieteikums juridiskās palīdzības saņemšanai tiek iesniegts pirms tiesvedības sākuma un tiesvedību var negatīvi ietekmēt noilguma perioda beigās, šo periodu attiecīgi pārtrauc vai aptur, līdz provizoriski tiek iecelts juridiskās palīdzības advokāts un vajadzības gadījumā tiesas pārstāvis, kas nodarbojas ar lietu pieteikuma iesniedzēja vārdā; un ja šādu iecelšanu nevar īstenot — līdz brīdim, kad tiek pieņemts galīgs administratīvs lēmums par juridiskās palīdzības piešķiršanu.

Jebkurā gadījumā noilguma termiņš atsākas, kad pieteikuma iesniedzējam paziņo, ka advokātu asociācija (*Colegio de Abogados*) provizoriski ieceļ advokātu, vai, attiecīgā gadījumā, kad Juridiskās palīdzības padome pieņem lēmumu par juridiskās palīdzības piešķiršanu, un jebkurā gadījumā divu mēnešu laikā pēc pieteikuma iesniegšanas.

Ja pieteikums tiek noraidīts, jo tas ir acīmredzami jaunprātīgs un paredzēts vienīgi tam, lai pagarinātu termiņus, tiesa, kura izskata lietu, var aprēķināt termiņus saskaņā ar visstingrākajiem tiesību aktos paredzētajiem nosacījumiem ar visām no tā izrietošajām sekām.

Attiecībā uz tādu mutvārdu procesu, kas saistīts ar izlikšanu no dzīvesvietas maksājumu neveikšanas vai termiņa beigu dēļ, Civilprocesa likuma 441. panta 5. punktā ir paredzēts vēl viens gadījums tiesvedības apturēšanai, ja sociālie dienesti apstiprina, ka skartā māsainniecības ir sociāli un/vai ekonomiski

neizsargāta. Tiesas ierēdnis, saņemot šādu paziņojumu, aptur tiesvedību, līdz tiek pieņemti sociālā dienesta par atbilstošiem atzīti pasākumi, uz laiku, kas nepārsniedz vienu mēnesi no sociālo dienestu paziņojuma saņemšanas tiesā vai trīs mēnešus, ja prasītājs ir juridiska persona. Kad tiek veikti šie pasākumi vai beidzies attiecīgais laika periods, apturējums tiek atcelts un tiesvedība turpinās.

14 Ja aktu, kas paredzēts pusei, kura uzturas vietā, kur viņa gūtu priekšrocību no termiņa pagarinājuma, paziņo vietā, kur tie, kuri tur uzturas, negūst priekšrocību no šī pagarinājuma, vai šī persona zaudē šī termiņa priekšrocību?

Nepiemēro.

15 Kādas ir sekas termiņu neievērošanas gadījumā?

Parasti puse, kura neievēro laika periodu vai termiņu, **zaudē tiesības** veikt attiecīgo darbību (Civilprocesa likuma 136. pants). Turpmāk ir sniegti dažī nozīmīgākie piemēri.

Attiecībā uz atbildētāja klātbūtni lietas izskatīšanā, ja tiek atzīts, ka attiecīgā persona ir izrādījusi necieņu pret tiesu (Civilprocesa likuma 442. panta 2. punkts un 496. panta 1. punkts), lietas izskatīšana tiek turpināta bez turpmākas atbildētāja izsaukšanas uz tiesu. Atbildētājs tiek informēts tikai par šo lēmumu un gala lēmumu, ar kuru lietas izskatīšana tiek pabeigta (Civilprocesa likuma 497. pants).

Parastajā tiesvedībā, ja pieteikuma iesniedzējs vai pieteikuma iesniedzēja advokāts neierodas uz pirmstiesas noklausīšanos un atbildētājs neierodas vai ierodas, bet neizrāda leģitīmu interesi turpināt tiesvedību, lieta tiek izbeigta (414. pants).

Mutiskā tiesvedībā, ja pieteikuma iesniedzējs neierodas un atbildētājs neizrāda leģitīmu interesi turpināt tiesvedību, tiek uzskatīts, ka pieteikuma iesniedzējs ir pārtraucis tiesvedību. Pieteikuma iesniedzējam tiek uzdots segt izdevumus un samaksāt atbildētājam kompensāciju, ja atbildētājs to pieprasa un sniedz pierādījumus par kaitējumu un ciestajiem zaudējumiem (Civilprocesa likuma 442. panta 1. punkts).

Neskatoties uz tiesas pienākumu aktīvi pārvaldīt lietas, ja tiesvedībā netiek veiktas nekādas darbības, tā tiek uzskatīta par izbeigtu un visas darbības un apelācijas sūdzības visās instancēs tiek uzskatītas par atceltām (Civilprocesa likuma 237. pants). Tiesvedība pirmajā instancē tiek izbeigta pēc divu gadu bezdarbības un tiek uzskatīta par atsauktu, kas nozīmē, ka ir iespēja celt jaunu prasību. Tiesvedība otrajā instancē vai lietā, kurā tiek gaidīta ārkārtas apelācijas sūdzība saistībā ar procesuālu pārkāpumu vai apelācijas sūdzība Augstākajai tiesai, tiek izbeigta pēc vienu gadu ilgas bezdarbības, un tiek uzskatīts, ka puse ir atteikusies no visām apelācijas sūdzībām. Laika periodi tiek aprēķināti no dienas, kad pusēm pēdējo reizi izsniegts paziņojums.

Tiesvedība netiek izbeigta, ja tā ir apstājusies *force majeure* vai citu tādu iemeslu dēļ, kurus puses nevar ietekmēt.

Izpildes procedūra netiek izbeigta un to var turpināt, līdz tiek izpildīts spriedums pat tad, ja bezdarbība tajā turpinās iepriekš minētos laika periodus. Taču, lai šis noteikums būtu spēkā, izpildes tiesvedībai ir jābūt uzsāktai, jo ar Civilprocesa likuma 518. pantu ir noteikts piecu gadu noilguma termiņš jebkurai izpildes procedūrai, kuras pamatā ir tiesas spriedums, tiesas nolēmums vai mediācijas vienošanās. Piecu gadu periodu sāk skaitīt, kad lēmums kļūst galīgs un nepārsūdzams. Tādēļ, ja izpildes prasība šajā termiņā nav ierosināta, termiņš beidzas, un tiek zaudētas tiesības pieprasīt sprieduma izpildi, vērstoties tiesā.

16 Ja beidzas termiņš, kādi līdzekļi ir pieejami tiem, kuri termiņus ir nokavējuši, t.i., saistības nepildošām pusēm?

Ja puse ir informēta, ka termiņš noteiktas darbības veikšanai ir beidzies, tādējādi sākoties nākamajam procesuālajam posmam, vai ja puses iesniegums vai pieteikums tiek noraidīts, pamatojot to ar nokavētu termiņu, puse var pārsūdzēt šādu lēmumu. To var darīt, piemēram, tādā gadījumā, ja ir noraidīti prasības aizstāvības apsvērumi, pamatojot to ar aizstāvības apsvērumu iesniegšanu pēc termiņa beigām.

Ja pret personu ir pieņemts notiesājošs aizmugurisks spriedums un spriedums ir izsniegts personiski, persona var pārsūdzēt spriedumu tikai apelācijas sūdzības veidā nākamās instances tiesā (*recurso de apelación*) vai Augstākajā tiesā (*recurso de casación*). Šādas pārsūdzības iespējas ir pieejamas arī tad, ja paziņojums ir izsniegts oficiālas publikācijas veidā vai elektroniski. Abos gadījumos apelācijas sūdzība ir jāiesniedz tiesību aktos noteiktajā termiņā (Civilprocesa likuma 500. pants).

Ja kāda persona pastāvīgi neierodas tiesā, attiecīgā persona var pieprasīt atcelt galīgo spriedumu, ja tā nav varējusi ierasties tiesā vai nav zinājusi par tiesvedības norisi *force majeure* dēļ (Civilprocesa likuma 501. un turpmākie panti).

Lapa atjaunināta: 23/03/2022

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procedūru termiņi - Francija

1 Kādu veidu termiņi attiecas uz civilprocesu?

Francijas tiesībās ir paredzēti "noilguma termiņi" (*délais de prescription*), "ierobežojuma termiņi" (*délais de forclusion*) un procesuālie termiņi (*délais de procédure*).

Noilguma termiņi ir laikposmi, pēc kuru beigām persona iegūst tiesības uz mantu uz valdījuma pamata, ko sauc arī par ieilguma termiņu (*délai de prescription acquisitive*) vai, ja netiek izmantotas kādas tiesības, tā šīs tiesības zaudē, ko sauc arī par noilguma termiņu (*délai de prescription extinctive*). Noilguma termiņus var apturēt (*suspendu*) vai atlikt (*interrompu*).

Ierobežojuma termiņi ir īpaši stingri, un tos parasti nosaka tiesību aktos prasības celšanas nolūkā. Kad tie beidzas, arī prasību uzskata par izbeigušos. Ierobežojuma termiņus nevar pārtraukt. Parasti tos nevar arī apturēt, tomēr saskaņā ar Civilkodeksa 2241. un 2244. pantu noteiktas darbības, piemēram, tiesvedības uzsākšana, aresta uzlikšana vai cits izpildes pasākums, aptur šos termiņus.

Procesuālie termiņi (*délais de procédure*) ir termiņi, kas attiecas uz tiesvedību, kad tā ir uzsākta. Tos var noteikt ar likumu vai piemērot tiesa. Atšķirībā no ierobežojuma termiņiem tiesvedībai noteiktie termiņi neliedz celt prasību. Šos termiņus nevar pārtraukt vai apturēt.

2 Saraksts ar dažādām dienām, kas paredzētas kā brīvdienas saskaņā ar 1971. gada 3. jūnija Regulu (EEK, Euratom) Nr. 1182/71.

Saskaņā ar pašlaik spēkā esošajiem tiesību aktiem svētku dienas ir:

1. janvāris;

Otrās Lieldienas;

1. maijs;

8. maijs;

Debesbraukšanas diena;

Svētā Gara diena;

14. jūlijs;

Visssvētākās Jaunavas Marijas debesīs uzņemšanas svētki (15. augusts);

Visu svēto diena (1. novembris);

11. novembris;

Ziemassvētki (25. decembris).

Noteiktās vietās (noteiktos departamentos (*départements*) un teritoriālajās kopienās (*communautés territoriales*)) ir noteiktas svētku dienas verdzības atcelšanas atzīmēšanai: 27. maijs Gvadalupe, 10. jūnijs Franču Gviānā, 22. maijs Martinikā, 20. decembris Reinjonā un 27. aprīlis Majotā.

Elzasas-Mozeles departamentos svētku diena ir arī 26. decembris un Lielā Piektdiena.

3 Kādi ir piemērojamie vispārīgie noteikumi par dažādu civilprocedūru termiņiem?

Kopš ir stājies spēkā 2008. gada 17. jūnija Likums Nr. 2008-561 (kurā iekļauti pārejas noteikumi), nolīguma termiņš, pēc kura saskaņā ar vispārējām tiesībām tiek zaudētas tiesības, ir pieci gadi (iepriekš — 30 gadi).

Tomēr no šī principa ir vairāki izņēmumi, piemēram, civiltiesiskās atbildības prasībām, kas izriet no notikuma, kura rezultātā ir nodarīti miesas bojājumi, ir noteikts 10 gadu nolīguma termiņš.

Ierobežojuma termiņu un procesuālo termiņu ilgums atšķiras atkarībā no lietas būtības un procedūras.

4 Ja akts vai formalitāte ir jāveic noteiktā periodā, kas ir šā perioda sākuma brīdis?

Attiecībā uz procesuālajiem termiņiem saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 640. pantu, ja darbība vai formalitāte ir jāveic noteiktā periodā, periods tiek skaitīts no dienas, kurā notikusi darbība, notikums, lēmuma pieņemšana vai izsniegšana, kas nosaka termiņa sākumu.

Nolīguma termiņš saskaņā ar parastajām tiesību normām par personiskām prasībām vai prasībām, kas skar kustamo mantu, ir noteikts kā “datums, kurā tiesību īpašnieks uzzinājis vai tam bija jāuzzina par faktiem, kas tam ļauj izmantot tiesības”. Dažās jomās, piemēram, attiecībā uz civiltiesiskās atbildības prasībām, kas izriet no notikuma, ar kuru ir nodarīti miesas bojājumi, ir noteikti atsevišķi sākuma punkti. Saskaņā ar Civilkodeksa 2226. pantu par 10 gadus ilga nolīguma termiņa sākumu uzskata datumu, kad sākotnējais vai smagais miesas bojājums uzskatāms par nostiprinājušos.

5 Vai sākuma brīdi var ietekmēt vai mainīt dokumentu nosūtīšanas vai iesniegšanas metode (personīga iesniegšana, ko veic tiesu izpildītājs vai pasta dienests)?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 664. panta 1. punktu, ja dokumentu izsniedz tiesu izpildītājs (*huissier*), izsniegšanas datums ir datums, kurā dokuments ir izsniegts personiski adresāta mājās vai dzīvesvietā, vai datums, kurā tiesu izpildītājs ir sagatavojis oficiālo ziņojumu, kurā minētas darbības, kas veiktas, lai atrastu adresātu, kuram nav ne māju, ne dzīvesvietas, ne zināmas darbavietas. Ja dokuments tiek izsniegts elektroniski, izsniegšanas datums un laiks atbilst datumam un laikam, kurā dokuments ir nosūtīts adresātam.

Ja dokuments tiek izsniegts pa pastu, saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 668. un 669. pantu izsniegšanas datums attiecībā uz sūtītāju ir vēstules izsūtīšanas datums un attiecībā uz adresātu — vēstules saņemšanas datums. Izsūtīšanas datums ir redzams uz pasta nodaļas pasta zīmoga. Saņemšanas datums ir datums, kas norādīts uz saņemšanas apliecinājuma (*récépissé*), vai datums, kurā adresāts parakstījis par saņemšanu (*émargement*). Ja dokuments tiek nosūtīts ierakstītā vēstulē kopā ar piegādes apliecinājuma veidlapu (*avis de réception*), saņemšanas datums ir datums, ko norādījis pasta pakalpojumu sniedzējs, kad vēstule ir nodota adresātam.

Izņēmuma kārtā Civilprocesa kodeksa 647. panta 1. punktā ir paredzēts, ka tiesas vai ārpustiesas dokumenta izsniegšanas datums Francijas Polinēzijā, Volisa un Futunas Salās, Jaunkaledonijā, Francijas Dienvidjūru un Antarktikas Zemēs un ārvalstīs attiecībā uz sūtītāju ir datums, kurā tiesu izpildītājs vai tiesas kanceleja (*greffe*) ir izsūtījusi tiesas pavēli, vai datums, kurā to saņēmusi atbildīgā prokuratūra (*parquet*).

6 Ja termiņa ritējums sākas ar kādu notikumu, vai diena, kurā šis notikums ir noticis, tiek ņemta vērā, aprēķinot laika periodu?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 641. pantu, ja termiņš ir izteikts dienās, darbības, notikuma, lēmuma pieņemšanas vai izsniegšanas diena, kas nosaka termiņa sākumu, netiek iekļauta aprēķinā. Šis noteikums attiecas uz procesuālajiem termiņiem.

Izsmeljošu nolīguma termiņu izsaka arī dienās, neskaitot tā notikuma dienu, kas bijis par pamatu termiņa sākumam. Kas attiecas uz pārsūdzības termiņiem, ja dokuments nav izsniegts personiski, saskaņā ar atsevišķiem noteikumiem termiņa sākumu var atlikt līdz datumam, kurā dokuments ir faktiski paziņots personai, vai datumam, kurā tiek veikti izpildes pasākumi, pamatojoties uz attiecīgo dokumentu.

7 Ja termiņš ir izteikts dienās, vai norādītajā dienu skaitā ir kalendārās dienas vai darba dienas?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 642. pantu termiņš, kas beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, tiek pagarināts līdz nākamajai darbdienai. Tas nozīmē, ka termiņa aprēķinā tiek iekļautas svētdienas un svētku dienas, taču tas tiek pagarināts līdz nākamajai darbdienai, ja tā beigas paredzētas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā.

8 Ja šis periods ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 641. pantu, ja termiņš ir izteikts mēnešos vai gados, tas beidzas termiņa pēdējā mēneša attiecīgajā datumā vai pēdējā gada mēnesī, kas sakrīt ar mēnesi, kurā notikusi darbība, notikums, lēmuma pieņemšana vai izsniegšana, kas nosaka termiņa sākumu. Ja attiecīgajā mēnesī tādas dienas nav, termiņš beidzas attiecīgā mēneša pēdējā dienā.

Ja termiņš ir izteikts mēnešos un dienās, vispirms tiek skaitīti mēneši un pēc tam dienas.

Civilprocesa kodeksa 642. panta noteikums (sk. iepriekšējo jautājumu) attiecas uz visiem termiņiem neatkarīgi no tā, vai tie izteikti dienās, mēnešos vai gados.

9 Kad beidzas termiņš, ja tas ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 641. pantu, ja termiņš ir izteikts mēnešos vai gados, tas beidzas termiņa pēdējā mēneša attiecīgajā datumā vai pēdējā gada mēnesī, kas sakrīt ar mēnesi, kurā notikusi darbība, notikums, lēmuma pieņemšana vai izsniegšana, kas nosaka termiņa sākumu. Ja attiecīgajā mēnesī tādas dienas nav, termiņš beidzas attiecīgā mēneša pēdējā dienā.

Ja termiņš ir izteikts mēnešos un dienās, vispirms tiek skaitīti mēneši un pēc tam dienas.

Civilprocesa kodeksa 642. panta noteikums (sk. iepriekšējo jautājumu) attiecas uz visiem termiņiem neatkarīgi no tā, vai tie izteikti dienās, mēnešos vai gados.

10 Ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, vai to pagarina līdz nākamajai pirmajai darba dienai?

Kā izskaidrots iepriekš, termiņš, kas beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, tiek pagarināts līdz nākamajai darbdienai.

Termiņa pagarinājums līdz nākamajai darbdienai attiecas uz visām lietām un visām procedūrām.

11 Vai pastāv īpaši gadījumi, kuros termiņi tiek pagarināti? Kādi ir nosacījumi, lai termiņus būtu iespējams pagarināt?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 643. pantu, ja prasība tiek celta tiesā, kas atrodas Francijas pamatteritorijā, ierašanās (*comparution*) termiņi, termiņi parastās apelācijas sūdzības iesniegšanai (*appel*), iebilduma iesniegšanai (*opposition*), sprieduma pārskatīšanas prasības iesniegšanai (*révision*) un apelācijas sūdzības iesniegšanai par noteiktiem tiesību aktu elementiem kasācijas tiesā (*recours en cassation*) tiek pagarināti par:

vienu mēnesi personām, kuras dzīvo Gvadalupe, Francijas Gviānā, Martinikā, Reinjonā, Majotā, Senbartelmī, Senmartēnā, Senpjērā un Mikelonā, Francijas Polinēzijā, Volisa un Futunas Salās, Jaunkaledonijā vai Francijas Dienvidjūru un Antarktikas Zemēm;

diviem mēnešiem personām, kuras dzīvo ārvalstīs.

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 644. pantu, ja prasība tiek celta tiesā, kas atrodas Gvadalupe, Francijas Gviānā, Martinikā, Reinjonā, Majotā, Senbartelmī, Senmartēnā, Senpjērā un Mikelonā vai Volisa un Futunas Salās, ierašanās termiņi, termiņi parastās apelācijas sūdzības iesniegšanai, iebilduma iesniegšanai un sprieduma pārskatīšanas prasības iesniegšanai tiek pagarināti par:

vienu mēnesi personām, kuras nedzīvo teritoriālajā kopienā, kurā attiecīgajai tiesai ir jurisdikcija;

diviem mēnešiem personām, kuras dzīvo ārvalstīs.

12 Kādi ir pārsūdzību iesniegšanas termiņi?

Parasti saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 538. pantu termiņš parastās apelācijas sūdzības iesniegšanai ir viens mēnesis strīdus lietās vai 15 dienas bezstrīdus lietās. Tomēr saskaņā ar vairākiem citiem noteikumiem šajā ziņā ir vairāki izņēmumi. Piemēram, termiņš šādas apelācijas sūdzības iesniegšanai ir 15 dienas gadījumos, kad ir pieņemti rīkojumi pagaidu noregulējuma tiesvedībā, izpildes tiesas lēmumi, bāriņtiesas lēmumi, nepilngadīgo lietu tiesas lēmumi izglītības atbalsta jautājumos u. c.

13 Vai tiesas var mainīt termiņus, jo īpaši ierašanās termiņus vai noteikt īpašu ierašanās datumu?

Termiņus, kuru laikā jāierodas un jāizsniedz pavēste tiesvedībā civillietās, ārkārtas gadījumos ar tiesas atļauju parasti var saīsināt. Šos termiņus var saīsināt arī, piemērojot normatīvos aktus.

Piemēram, pagaidu noregulējuma vai saīsinātajā tiesvedībā, kā arī saistībā ar paātrināto tiesvedību, pusēm var atļaut izsniegt pavēsti konkrēti norādītā datumā.

Parasti tiesas var arī nolemt atlikt lietas izskatīšanu uz vēlāku sēdes datumu, lai tajā varētu ierasties abas puses.

14 Ja aktu, kas paredzēts pusei, kura uzturas vietā, kur viņa gūtu priekšrocību no termiņa pagarinājuma, paziņo vietā, kur tie, kuri tur uzturas, negūst priekšrocību no šī pagarinājuma, vai šī persona zaudē šī termiņa priekšrocību?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 647. pantu, ja aktu, kas paredzēts pusei, kura uzturas vietā, kur tā gūtu priekšrocību no termiņa pagarinājuma, izsniedz attiecīgajai personai personiski vietā, kur vietējie iedzīvotāji negūtu labumu no šāda pagarinājuma, ir pieļaujami tikai tādi pagarinājumi, no kuriem labumu gūst vietējie iedzīvotāji.

15 Kādas ir sekas termiņu neievērošanas gadījumā?

Ja noilguma vai ierobežojuma termiņš beidzies, procesu ir liegts uzsākt; pieteikums tiks atzīts par nepieņemamu, nevērtējot to pēc būtības.

Likumā paredzēta vai tiesas noteikta procesuālā termiņa gadījumā sods par termiņa neievērošanu ir atkarīgs no termiņa nozīmes un veicamās darbības veida. Tiesību aktos nav paredzētas sankcijas par ierašanās termiņa neievērošanu; saskaņā ar judikatūru termiņa neievērošana padara spēkā neesošu spriedumu, kas pieņemts pirms termiņa beigām, ja atbildētājs nav ieradies.

Ja puses nav ievērojušas pienācīgu rūpību, kad šim nolūkam ir bijis noteikts termiņš, visbiežāk soda ar izslēgšanu no lietu saraksta. Taču par procesuālo darbību neveikšanu var sodīt arī ar spēka zaudēšanu (piemēram, ja noteiktajā termiņā pavēste netiek iesniegta tiesas kancelejā) vai izmeklēšanas izbeigšanu lietas materiālu sagatavošanā (parastā rakstiskā procedūra).

16 Ja beidzas termiņš, kādi līdzekļi ir pieejami tiem, kuri termiņus ir nokavējuši, t.i., saistības nepildošām pusēm?

Nav pieejami tādi līdzekļi, kas ļauj atjaunot nokavētās tiesības vērsties tiesā – šādas ir juridiskās sekas tam, ka ir beidzies noilguma vai ierobežojuma termiņš. Taču, ja tas ir paredzēts likumā, tiesai ir iespēja daļēji atcelt ierobežojumu, kas radies saistībā ar termiņa neievērošanu. Civilprocesa kodeksa 540. pantā ir paredzēta iespēja daļēji atcelt ierobežojumu, ja nav ievērots termiņš, kurā pārsūdzēt aizmugurisku spriedumu vai spriedumu par aizstāvētu darbību, ja puse no tās neatkarīgu apstākļu dēļ nav uzzinājusi par spriedumu laikus, lai varētu to pārsūdzēt, vai nav spējusi rīkoties.

Par tiesas lēmumu, ar ko procesuālā darbība pasludināta par spēkā neesošu, var iesniegt atbrīvojuma pieteikumu. Turklāt ar šādu anulēšanu tiek izbeigta notiekoša tiesvedība, taču tiesības celt prasību netiek ietekmētas. Tas nozīmē, ka var iesniegt jaunu pieteikumu, ja vien nav iemesla tiesvedības pārtraukšanai, jo īpaši — ja beidzies ierobežojuma termiņš.

Lēmumu izņemt lietu no lietu saraksta nevar pārsūdzēt. Tomēr pati izņemšana neietekmē tiesības celt prasību. Noilguma un ierobežojuma termiņi tiek apturēti, ja tiek izsniegta tiesas pavēste. Apturēšanu var izbeigt ar pieteikumu lietas atkārtotai iekļaušanai lietu sarakstā, norādot veiktos pasākumus, kas pamatoja tās izslēgšanu.

Saistīti materiāli

 [Legifrance tīmekļa vietne — Civilprocesa kodekss \(franču valodā\)](#)

 [Legifrance tīmekļa vietne — Civilprocesa kodekss angļu un spāņu valodā](#)

 [Legifrance tīmekļa vietne — oficiālās brīvdienas](#)

Lapa atjaunināta: 12/01/2022

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procedūru termiņi - Horvātija

1 Kādu veidu termiņi attiecas uz civilprocesu?

Horvātijas Republikā civilprocesa termiņi tiek regulēti ar Civilprocesa likuma 111.–114. pantu (*Zakon o parničnom postupku*) (*Narodne Novine* (NN; Horvātijas Republikas Oficiālais Vēstnesis), Nr. 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14 un 70/19; turpmāk — *ZPP*).

Termiņš ir noteikts laika periods, kurā var veikt procesuālo darbību vai pēc kura to vairs nevar veikt.

Horvātijas procesuālajās tiesībās ir paredzēti vairāku veidu termiņi:

likumā paredzēti (*zakonski*) un tiesas noteikti (*sudski*) termiņi — likumā paredzēti termiņi ir noteikti ar likumu, un tos nevar mainīt ne tiesa, ne puses, savukārt tiesas noteiktus termiņus katrā konkrētā lietā nosaka tiesa pēc saviem ieskatiem, pamatojoties uz likumīgajām atļaujām;

pagarināmi (*produživi*) un nepagarināmi (*neproduživi*) termiņi — likumā paredzēti termiņi nav pagarināmi, savukārt tiesas noteiktus termiņus var pagarināt, par ko lemj tiesa, taču tikai pēc konkrētas personas ierosinājuma, ja tam ir pamatots iemesls (*ZPP* 111. panta 2. daļa);

subjektīvi (*subjektivni*) un objektīvi (*objektivni*) termiņi — subjektīvi termiņi ir termiņi, kuru sākums ir atkarīgs no tā, kad persona ir uzzinājusi par faktu, kas ir būtisks termiņa aprēķināšanai, savukārt objektīvi termiņi tiek aprēķināti no brīža, kad attiecīgais fakts ir noticis, neatkarīgi no tā, kad persona par to ir uzzinājusi;

noilguma (*prekluzivni*) un instruktīvi (*instruktivni*) termiņi — noilguma termiņa neievērošana nozīmē, ka tiek zaudētas tiesības veikt procesuālu darbību, savukārt instruktīva termiņa neievērošanas gadījumā nav smagu seku un procesuālo darbību var veikt pēc tam;

minimālie (*dilatori*) un darbības veikšanas (*paricijski*) termiņi — minimālie termiņi nozīmē, ka procesuālo darbību nedrīkst veikt, pirms ir pagājis noteikts laika periods, savukārt termiņi darbības veikšanai nozīmē, kas tiesa nedrīkst veikt noteiktu darbību, pirms ir beidzies termiņš darbības veikšanai;

civiltiesiskie (*građanskopravni*) un procesuālie (*procesnopravni*) termiņi — civiltiesiskie termiņi ir termiņi, kuros jāiegūst atļauja vai jāveic pienākumi, kas izriet no civiltiesību un materiālo tiesību noteikumiem, savukārt procesuālie termiņi ir termiņi, kuros jāiegūst atļauja vai jāveic pienākumi, kas izriet no procesuālo tiesību noteikumiem.

2 Saraksts ar dažādām dienām, kas paredzētas kā brīvdienas saskaņā ar 1971. gada 3. jūnija Regulu (EEK, Euratom) Nr. 1182/71.

Horvātijas Republikā brīvdienas tiek regulētas ar Likumu par svētku dienām, atceres dienām un brīvdienām Horvātijas Republikā (*Zakon o blagdanima, spomendanima i neradnim danima u Republici Hrvatskoj*) (NN Nr. 110/19).

Horvātijas Republikā ir šādas svētku dienas:

1. janvāris – Jaungada diena

6. janvāris – Zvaigznes diena

Pirmās Lieldienas un Otrās Lieldienas

Kristus Vissvētākās Miesas un Asins svētki

1. maijs – Darba svētki

30. maijs – Valsts neatkarības diena

22. jūnijs – Antifašisma cīņu diena

5. augusts – Uzvaras un Tēvzemes pateicības diena un Tēvzemes veterānu diena

15. augusts – Vissvētākās Jaunavas Marijas debesīs uzņemšanas svētki

1. novembris – Visu svēto diena

18. novembris – Pilsoņu kara upuru atceres diena un Vukovaras un Škabrnjas upuru piemiņas diena

25. decembris – Pirmie Ziemassvētki

26. decembris – Otrie Ziemassvētki / Svētā Stefana diena.

Horvātijas Republikā svētku dienas ir brīvdienas.

3 Kādi ir piemērojamie vispārīgie noteikumi par dažādu civilprocedūru termiņiem?

Termiņi tiek aprēķināti dienās, mēnešos un gados.

Termiņu aprēķināšanas noteikumi attiecas uz visiem termiņiem. Termiņi tiek aprēķināti pilnās dienās no pusnakts līdz pusnaktij (*computatio civilis, a die ad diem*), nevis no viena brīža līdz citam, aprēķinot stundas un minūtes (*computation naturalis, a momento ad momentum*). Plašāka informācija par vispārējiem noteikumiem sniegta atbildē uz 1. jautājumu.

4 Ja akts vai formalitāte ir jāveic noteiktā periodā, kas ir šā perioda sākuma brīdis?

Sākuma datums ir datums, kurā sāka tiesvedība vai veikta cita darbība (piem., izsniegšana, paziņošana), kas ir brīdis, no kura aprēķina termiņu. Sākuma datums netiek iekļauts termiņos, kurus izsaka dienās. Par termiņa sākumu uzskata nākamo dienu.

5 Vai sākuma brīdi var ietekmēt vai mainīt dokumentu nosūtīšanas vai iesniegšanas metode (personīga iesniegšana, ko veic tiesu izpildītājs vai pasta dienests)?

Vispārējais noteikums attiecībā uz izsniegšanu ir tāds, ka tas ir jāizdara darb dienā, konkrēti, no plkst. 7.00 līdz plkst. 20.00, tās personas dzīvesvietā vai darba vietā, kurai dokuments jāizsniedz, vai tiesā, kad attiecīgā persona tajā ir sastopama. Noteikums par izsniegšanu darb dienā no plkst. 7.00 līdz plkst. 20.00 netiek piemērots tad, ja dokuments tiek izsniegts ar pasta vai notāra starpniecību.

Dokumentus var izsniegt arī citā laikā un vietā, ja tam piekrīt persona, kurai attiecīgie dokumenti jāizsniedz.

Ja tiesa uzskata to par nepieciešamu, tā izdod rīkojumu par izsniegšanu citā vietā vai citā laikā. Tādā gadījumā personai, kurai paziņojums tiek izsniegts, ir jāizdod kopija tiesas nolēmumam, ar kuru tas ir noteikts. Šādam nolēmumam nav nepieciešams skaidrojums.

6 Ja termiņa ritējums sākas ar kādu notikumu, vai diena, kurā šis notikums ir noticis, tiek ņemta vērā, aprēķinot laika periodu?

Ja termiņš ir izteikts dienās, diena, kurā paziņojums ir izsniegts vai no kuras tiek sāta termiņa skaitīšana, netiek iekļauta termiņā. Termiņa skaitīšana sākas ar nākamo dienu.

Piemēram, ja notikums, kas nosaka 15 dienu termiņa sākumu, ir noticis 5. februārī, 15 dienu termiņš beidzas 20. februārī plkst. 24.00.

Tādējādi termiņa skaitīšana tiek sāta nevis no notikuma dienas (*dies a quo*), bet no nākamās dienas.

7 Ja termiņš ir izteikts dienās, vai norādītajā dienu skaitā ir kalendārās dienas vai darba dienas?

Ja termiņš ir izteikts dienās, dienu skaits apzīmē kalendārās dienas. Taču, ja termiņa pēdējā diena ir brīvdiena, svētku diena vai cita diena, kad tiesa ir slēgta, termiņš beidzas nākamās darb dienas beigās.

8 Ja šis periods ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Mēnešos vai gados izteikts termiņš beidzas pēdējā mēneša vai gada dienā, kas atbilst dienai, kurā sāk skaitīt termiņu.

Ja pēdējā mēnesī šāda datuma nav, termiņa beigas ir attiecīgā mēneša pēdējā diena.

9 Kad beidzas termiņš, ja tas ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Sk. 8. punktu.

10 Ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, vai to pagarina līdz nākamajai pirmajai darba dienai?

Jā.

11 Vai pastāv īpaši gadījumi, kuros termiņi tiek pagarināti? Kādi ir nosacījumi, lai termiņus būtu iespējams pagarināt?

Tiesas noteiktu termiņu var pagarināt tikai vienu reizi pēc konkrētas personas ierosinājuma, ja tam ir pamatots iemesls.

Termiņa pagarinājums ir jāierosina, pirms ir beidzies termiņš, kam tiek pieprasīts pagarinājums.

Lēmumu par termiņa pagarinājumu nevar pārsūdzēt.

Termiņa pagarinājumu skaita no nākamās dienas pēc tam, kad ir beidzies termiņš, kam ir pieprasīts pagarinājums.

12 Kādi ir pārsūdzību iesniegšanas termiņi?

Puses var pārsūdzēt pirmās instances tiesas pieņemtu spriedumu 15 dienu laikā no datuma, kurā ir izsniegta sprieduma kopija, ja vien likumā nav paredzēts cits termiņš. Strīdos saistībā ar čekiem un vekseliem šāds termiņš ir astoņas dienas.

Minētie pārsūdzības termiņi nav spēkā laikposmā no 1. augusta līdz 15. augustam.

13 Vai tiesas var mainīt termiņus, jo īpaši ierašanās termiņus vai noteikt īpašu ierašanās datumu?

Tiesas noteiktu termiņu var pagarināt tikai vienu reizi pēc konkrētas personas ierosinājuma, ja tam ir pamatots iemesls.

14 Ja aktu, kas paredzēts pusei, kura uzturas vietā, kur viņa gūtu priekšrocību no termiņa pagarinājuma, paziņo vietā, kur tie, kuri tur uzturas, negūst priekšrocību no šī pagarinājuma, vai šī persona zaudē šī termiņa priekšrocību?

Horvātijas Republikas civilprocesa noteikumos nav paredzēts termiņa pagarinājums atkarībā no pušu dzīvesvietas.

15 Kādas ir sekas termiņu neievērošanas gadījumā?

Sekas ir atkarīgas no termiņu juridiskā rakstura, proti, likumā paredzētu nepagarināmu termiņu gadījumā, ja puse nav veikusi procesuālo darbību noteiktajā termiņā, termiņa neievērošanas rezultātā tiek zaudētas tiesības veikt attiecīgo procesuālo darbību.

No otras puses, ir termiņi, kuru neievērošanas rezultātā netiek zaudētas tiesības veikt darbību pēc tam, un šādus termiņus sauc par instruktīviem termiņiem.

16 Ja beidzas termiņš, kādi līdzekļi ir pieejami tiem, kuri termiņus ir nokavējuši, t.i., saistības nepildošām pusēm?

Ja puse neierodas uz tiesas sēdi vai neievēro termiņu darbības veikšanai tiesvedības ietvaros un tādējādi zaudē tiesības veikt attiecīgo darbību, tiesa pēc saviem ieskatiem var atļaut attiecīgajai pusei veikt darbību vēlāk (lūgums atjaunot iepriekšējo statusu), ja tā uzskata, ka šādi bezdarbībai ir bijis pamatots iemesls.

Ierosinājums ir jāiesniedz astoņu dienu laikā no brīža, kad bezdarbības iemesls vairs nepastāv; ja puse par bezdarbību ir uzzinājusi vēlāk, minēto termiņu sāk skaitīt no dienas, kad puse par to ir uzzinājusi. Ja pēc bezdarbības ir pagājuši divi mēneši, ierosinājumu atjaunot iepriekšējo statusu vairs nevar iesniegt.

Lapa atjaunināta: 06/02/2023

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procedūru termiņi - Itālija

1 Kādu veidu termiņi attiecas uz civilprocesu?

Procesuālais termiņš, t. i., laikposms, kurā veicama noteikta darbība, var būt a) obligāts (*perentorio*), kas nozīmē, ka gadījumā, ja tas netiek ievērots, noteiktais solis ir spēkā neesošs; b) indikatīvs (*ordinatorio*), kas nozīmē, ka tā neievērošana neietver spēkā neesamību vai atcelšanu; c) minimāls (*dilatorio*), kas nozīmē, ka noteiktais solis nav spēkā, ja tas paveikts pirms attiecīgā datuma (Civilprocesa kodeksa 152.–155. pants; skatīt turpmāk minēto pielikumu).

2 Saraksts ar dažādām dienām, kas paredzētas kā brīvdienas saskaņā ar 1971. gada 3. jūnija Regulu (EEK, Euratom) Nr. 1182/71.

Par brīvdienām atzītas šādas dienas: visas svētdienas, 1. janvāris, 6. janvāris 25. aprīlis, Lieldienu pirmdienā, 1. maijs, 2. jūnijs, 15. augusts, 1. novembris, 18. decembris, kā arī 25. un 26. decembris.

3 Kādi ir piemērojamie vispārīgie noteikumi par dažādu civilprocedūru termiņiem?

Aprēķinot procesuālos termiņus, sākuma diena (*dies a quo*) netiek ņemta vērā. Ja pēdējā diena (*dies ad quem*) ir brīvdiena, tad termiņš tiek automātiski pagarināts līdz nākamajai darba dienai. Ja likumā ietverta atsauce uz jēdzienu "brīvās dienas" (*giorni liberi*), no aprēķiniem tiek izņemta gan sākuma, gan beigu diena.

Ja likumā nav skaidri noteikts, ka termiņš ir obligāts, tad tas uzskatāms par indikatīvu.

Lai aprēķinātu termiņu, kas izteikti mēnešos vai gados, tiek izmantots parastais kalendārs; tāpat termiņš izbeidzas līdz ar tās mēneša dienas beigām, kas atbilst sākuma datumam, vai arī, ja termiņš ir izteikts gados, tad mēneša un (sekojošā) gada tās dienas pēdējā mirklī, kas atbilst sākuma datumam, neatkarīgi no tā, vai mēnesī ir 31 vai 28 dienas, vai arī aprēķinā ietverts garā gada februāris.

Obligātos termiņus pagarināt nav iespējams.

Procesuālie termiņi vispārējās piekrišanas un administratīvajās tiesās (izņemot darba strīdu gadījumus) tiek automātiski apturēti tiesu darbinieku ikgadējā vasaras atvaļinājuma laikā no 1. augusta līdz 31. augustam atbilstoši ar Dekrētlukumu Nr. 132/2014 īstenotajai reformai (agrāk apturēšanas termiņš beidzās 15. septembrī), un aprēķini atsākas vai sākas pēc minētā apturēšanas perioda beigām.

4 Ja akts vai formalitāte ir jāveic noteiktā periodā, kas ir šā perioda sākuma brīdis?

Ja tiesnesis nav noteicis sākuma dienu, termiņa atskaite parasti sāksies no brīža, kad pusei faktiski vai juridiski ir kļuvis zināms par pienākumu (piemēram, termiņš apelācijas iesniegšanai sākas ar sprieduma paziņošanas brīdi vai tā publicēšanas brīdi).

5 Vai sākuma brīdi var ietekmēt vai mainīt dokumentu nosūtīšanas vai iesniegšanas metode (personīga iesniegšana, ko veic tiesu izpildītājs vai pasta dienests)?

Tas var notikt šādos divos gadījumos:

a) attiecībā uz termiņiem, kuri sākas dokumenta nodošanas vai paziņošanas datumā (piem., termiņš sprieduma pārsūdzēšanai);

Šādos gadījumos, ja tas attiecas uz apelācijas sūdzību īsā laikposmā, kā noteikts Civilprocesa kodeksa 325. pantā (30 dienas, lai iesniegtu pirmo apelācijas sūdzību, vai 60 dienas, lai iesniegtu kasācijas sūdzību Kasācijas tiesā), termiņš sākas dienā, kad adresāts ir saņēmis sprieduma kopiju. Tāpēc diena, no kuras sākas termiņš, patiesi var atšķirties atkarībā no nodošanas paņēmiena, jo pasta sūtījumu piegāde var aizņemt ilgāku laiku, nekā būtu vajadzīgs tad, ja spriedumu piegādā tiesu izpildītājs;

b) attiecībā uz nogādāšanu pa pastu Konstitucionālā Tiesa (2002. gada spriedums lietā Nr. 477 un 2004. gada spriedums lietā Nr. 28) ir secinājusi, ka tiesas dokumentu nodošanas pienākums no nosūtītāja puses ir pabeigts dienā, kad dokuments ir nodots tiesu izpildītājam, neatkarīgi no turpmākās nodošanas metodes (pa pastu vai ar tiesu izpildītāja starpniecību), savukārt nodošana no saņēmēja puses ir uzskatāma par pabeigtu dienā, kad dokuments ir saņemts. Saskaņā ar šo principu dokumentu nodošanas laiks no nosūtītāja puses atšķiras no laika, kad adresāts dokumentu ir saņēmis; šāds princips paredzēts arī Padomes Regulā (EK) Nr. 1348/2000. Šis princips attiecināms vienīgi uz dokumenta nodošanas savlaicīgumu tādā ziņā, ka pusei, kas dokumentu nodod, ir jāievēro likumā noteiktais termiņš, ja dokuments ir nodots tiesu izpildītājam pirms piemērojamā termiņa izbeigšanās. Tas neietekmē citu termiņu sākuma laiku, proti, saistībā ar dokumenta paziņošanu vai piegādi adresātam, vai sprieduma publicēšanu, vai kādu citu notikumu, kā detalizētāk skaidrots iepriekš.

6 Ja termiņa rītējums sākas ar kādu notikumu, vai diena, kurā šis notikums ir noticis, tiek ņemta vērā, aprēķinot laika periodu?

Nē, diena, kurā notikums norisinās, netiek ņemta vērā.

7 Ja termiņš ir izteikts dienās, vai norādītajā dienu skaitā ir kalendārās dienas vai darba dienas?

Tiek skaitītas visas dienas; tikai tādā gadījumā, ja termiņa beigu datums iekrīt brīvdienā, tas tiek pagarināts līdz nākamajai darba dienai.

8 Ja šis periods ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Ja termiņš ir izteikts mēnešos vai gados, ar to tiek saprasti kalendārie mēneši un gadi.

9 Kad beidzas termiņš, ja tas ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Gadījumos, kad termiņš izbeidzas līdz ar tās mēneša dienas beigām, kas atbilst sākuma datumam, vai arī, ja termiņš ir izteikts gados, tad līdz ar mēneša un (sekojošā) gada tās dienas beigām, kas atbilst sākuma datumam, neatkarīgi no tā, vai mēnesī ir 31 vai 28 dienas un vai aprēķinā ir ietverts garā gada februāris.

10 Ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, vai to pagarina līdz nākamajai pirmajai darba dienai?

Jā, tas tiek pagarināts.

11 Vai pastāv īpaši gadījumi, kuros termiņi tiek pagarināti? Kādi ir nosacījumi, lai termiņus būtu iespējams pagarināt?

Obligātos termiņus pagarināt nav iespējams. Taču puses var tiesā iesniegt pagarinājuma pieteikumu, ja tās var pierādīt, ka termiņu nav bijis iespējams ievērot tādu apstākļu dēļ, kurus tās nav varējušas ietekmēt.

12 Kādi ir pārsūdzību iesniegšanas termiņi?

Pirmkārt, ir jānodala garie un termiņi.

Garais termiņš ir **seši** mēneši **no sprieduma publicēšanas brīža**. Īsais termiņš, kas sākas **sprieduma paziņošanas dienā**, ir 30 dienas apelācijas sūdzību iesniegšanai apelācijas tiesā un 60 dienas apelācijas sūdzību iesniegšanai Kasācijas tiesā. Trešo pušu iebildumu pieteikumi (*opposizione di terzo revocatoria*) un pārskatīšanas pieteikumi (*revocazione*) ir jāiesniedz 30 dienās pēc tādu maldu vai kļūdas konstatēšanas, uz kuru pamata pieteikums tiek iesniegts. Apelācijas sūdzības par **kompetences neesamību** ir jāiesniedz 30 dienās.

13 Vai tiesas var mainīt termiņus, jo īpaši ierašanās termiņus vai noteikt īpašu ierašanās datumu?

Parasti tiesa termiņu var noteikt pēc saviem ieskatiem likumā noteiktā intervāla ietvaros. Savukārt termiņi pusēm, lai ierastos tiesā, ir noteikti likumā un tiesa tos nenosaka. **Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 168.bis pantu tiesa var atlikt pirmo uzklauššanu uz laikposmu, kas nepārsniedz 45 dienas.**

14 Ja aktu, kas paredzēts pusei, kura uzturas vietā, kur viņa gūtu priekšrocību no termiņa pagarinājuma, paziņo vietā, kur tie, kuri tur uzturas, negūst priekšrocību no šī pagarinājuma, vai šī persona zaudē šī termiņa priekšrocību?

Itālijā nav vispārēja noteikuma par termiņa pagarināšanas piešķiršanu. Taču atsevišķos gadījumos termiņi ir tikuši atcelti dabas katastrofu dēļ. Tādējādi šāds pagarinājums parasti piemērojams vienīgi attiecībā uz personu vai apgabalu, uz kuru attiecas konkrēts **pasākums vai ministrijas dekrēts**.

15 Kādas ir sekas termiņu neievērošanas gadījumā?

Ja netiek ievērots obligātais termiņš, tiek zaudēta iespēja veikt darbību, uz ko attiecas noteiktais termiņš.

16 Ja beidzas termiņš, kādi līdzekļi ir pieejami tiem, kuri termiņus ir nokavējuši, t.i., saistības nepildošām pusēm?

Puse, kas nav ievērojusi termiņu, var iesniegt pieteikumu par termiņa pagarinājumu, ja tā var pierādīt, ka tā nav spējusi termiņu ievērot tādu apstākļu dēļ, kuras tā nav spējusi ietekmēt.

Saistītie pielikumi

Procesuālie termiņi: Civilprocesa kodekss, 323.–338. pants (72 Kb)

Procesuālie termiņi: Civilprocesa kodekss, 152.–155. pants (41 Kb)

Lapa atjaunināta: 21/12/2023

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procedūru termiņi - Kipra

1 Kādu veidu termiņi attiecas uz civilprocesu?

Atbilstīgi noteikumiem par civilprocesu svarīgākie termiņi ir šādi.

Tiesas dokumentu reģistrēšanas termiņš

Vispārīgi apstiprināmas tiesas pavēstes gadījumā prasītājam jāiesniedz tiesā prasības pieteikums un tas jānogādā atbildētājam 10 dienās no datuma, kurā atbildētājs iesniedzis savu ierašanās memorandu, ja vien tiesa nav noteikusi citādi.

Ja atbildētājs jau ir iesniedzis ierašanās memorandu, tā aizstāvības paziņojums jāiesniedz 14 dienās no prasības pieteikuma saņemšanas dienas, ja vien tiesa nav šo termiņu pagarinājusi.

Tiesas sprieduma izpildes termiņš

Tiesas spriedumu var izpildīt sešos gados no dienas, kurā tas stāties spēkā. Ja noteiktajā termiņā spriedumu izpildīt nav iespējams, prasītājs var pieprasīt sprieduma atjaunošanu (kas ir uzskatāma par termiņa netiešu pagarināšanu).

2 Saraksts ar dažādām dienām, kas paredzētas kā brīvdienas saskaņā ar 1971. gada 3. jūnija Regulu (EEK, Euratom) Nr. 1182/71.

Papildus sestdienai un svētdienai Kiprā ir brīvdienas šādās dienās:

Jaungada diena — 1. janvāris;

Epifānijas diena [Zvaigznes diena] — 6. janvāris;

Tirā pirmdienā (datums mainās);

Valsts svētki — 25. marts (1821. gada revolūcijas sākums);

Valsts svētki — 1. aprīlis (1955.–1959. gada Kipras atbrīvošanas cīņas sākums);

Maija svētki — 1. maijs;

Lielā piektdiena — piektdiena pirms Lieldienām;

Lieldienu pirmdienā — pirmdienā pēc Lieldienām;

Vasarsvētki (datums mainās);

Jaunavas Marijas Debesbraukšanas diena — 15. augusts;

Neatkarības diena — 1. oktobris;

Valsts svētki — 28. oktobris (1940. gada atteikšanās gadadiena [*Ohi* diena]);

Ziemassvētku vakars — 24. decembris;

Ziemassvētki — 25. decembris;

Dāvanu diena [Otrie Ziemassvētki] — 26. decembris.

Papildus šīm brīvdienām atbilstīgi Civilprocesa noteikumu 61. punktam oficiālās tiesību sistēmas brīvdienas ir:

laikposms no 10. jūlija līdz 9. septembrim, ieskaitot (vasaras atvaļinājums);

laikposms no 24. decembra līdz 6. janvārim, ieskaitot (Ziemassvētku brīvdienas);

laikposms no Zajās ceturtdienas līdz Svētā Toma svētdienai, ieskaitot (Lieldienu brīvdienas).

Minētajās dienās tiesas sēdes vai citas procedūras var notikt vienīgi, pamatojoties uz Augstākās tiesas norādēm vai — tiesvedības gadījumā — tāda tiesneša norādēm, kura jurisdikcijā ir attiecīgā lieta.

3 Kādi ir piemērojamie vispārīgie noteikumi par dažādu civilprocedūru termiņiem?

Dažādiem civilprocesiem piemēro Civilprocesa noteikumus.

Prasības celšanas termiņiem piemēro 2002. gada Noilguma likuma 165. panta I punkta noteikumus.

4 Ja akts vai formalitāte ir jāveic noteiktā periodā, kas ir šā perioda sākuma brīdis?

Termiņš sākas nākamajā dienā pēc izsniegšanas, jo atbilstīgi Interpretācijas likuma 2. pantam “dienas” ir “pilnas diennaktis”.

5 Vai sākuma brīdi var ietekmēt vai mainīt dokumentu nosūtīšanas vai iesniegšanas metode (personīga iesniegšana, ko veic tiesu izpildītājs vai pasta dienests)?

Atbilstīgi Civilprocesa noteikumiem dokumentus Kipras Republikā nodod personīgi ar tiesu izpildītāja [procesa dokumentu nodevēja] starpniecību (izņemot ārkārtējos gadījumos, kad tiesa pēc pieprasījuma var nolemt citādi). Dokumentu nodošanas datums termiņu neietekmē.

6 Ja termiņa rītējums sākas ar kādu notikumu, vai diena, kurā šis notikums ir noticis, tiek ņemta vērā, aprēķinot laika periodu?

Nē. Skatīt atbildi uz 4. jautājumu.

7 Ja termiņš ir izteikts dienās, vai norādītajā dienu skaitā ir kalendārās dienas vai darba dienas?

Ja termiņš ir norādīts dienās, tas attiecas uz “kalendārajām dienām”, izņemot īpašus gadījumus, kad tiesa ir noteikusi citādi. Piemēram, tiesa var noteikt, ka atbildētāja iebildums būtu jāreģistrē “trīs darba dienās no šodienas datuma” vai ka paziņojums par izpildrakstu būtu jānodod (piem., atbildētājam *ex-parte* procesā vai bankas iestādei konta iesaldēšanas procesā) “piecās darba dienās no tā sagatavošanas dienas”.

Atbilstīgi Interpretācijas likumam “dienas” vienmēr ir “pilnas diennaktis”.

8 Ja šis periods ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Termiņš attiecas uz kalendārajām nedēļām vai mēnešiem.

9 Kad beidzas termiņš, ja tas ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Tādā gadījumā termiņš beidzas, kad ir pagājusi termiņa nedēļas, mēneša vai gada pēdējās dienas pēdējā stunda.

10 Ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, vai to pagarina līdz nākamajai pirmajai darba dienai?

Jā, tādā gadījumā termiņu pagarina līdz pirmajai tuvākajai darba dienai.

11 Vai pastāv īpaši gadījumi, kuros termiņi tiek pagarināti? Kādi ir nosacījumi, lai termiņus būtu iespējams pagarināt?

Atbilstīgi Civilprocesa 57. noteikuma 2. norādījumam tiesa var pagarināt vai saīsināt jebkurus minētajos noteikumos paredzētos vai attiecīgā izpildrakstā noteiktos termiņus, nepiemērojot nosacījumus vai atbilstīgi tādiem nosacījumiem, kas ir vajadzīgi taisnīguma nolūkā.

12 Kādi ir pārsūdzību iesniegšanas termiņi?

Pārsūdzību par pagaidu vai galīgo izpildraksta pieņemšanu lietā, kas nav uzskatāma par prasību, un pārsūdzību par pagaidu pieteikuma noraidīšanu var iesniegt 14 dienās no datuma, kurā izpildraksts stājas spēkā, vai no pieteikuma noraidīšanas datuma.

Visos pārējos gadījumos (piem., pret civilprocesā pieņemtu galīgo spriedumu) pārsūdzība jāiesniedz sešās nedēļās no datuma, kurā spriedums stājas spēkā.

Šo termiņu var pagarināt tikai retos un izņēmuma gadījumos.

Prasības iesniegšanas termiņi ir noteikti 2002. gada Noilguma likuma 165. panta I punktā.

13 Vai tiesas var mainīt termiņus, jo īpaši ierašanās termiņus vai noteikt īpašu ierašanās datumu?

Atbildētājam ir jāiesniedz ierašanās memorands 10 dienās no prasības nodošanas dienas.

Citus termiņus, piemēram, datumus, kuros pusēm jāierodas tiesā, nosaka tiesa.

Pieteikuma iesniegšanas gadījumā *pirmo* ierašanās datumu nosaka tiesas *reģistrācijas departments*, kad tiek reģistrēts pieteikums, ja vien nav īpaša iemesla noteikt īpašu ierašanās datumu. Ja šāds iemesls ir, īpašo datumu nosaka vienīgi tad, kad ir saņemta atļauja no tiesas, kas izskatīs lietu.

Informāciju par pārējo termiņu mainīšanu skatīt atbildē uz 11. jautājumu.

14 Ja aktu, kas paredzēts pusei, kura uzturas vietā, kur viņa gūtu priekšrocību no termiņa pagarinājuma, paziņo vietā, kur tie, kuri tur uzturas, negūst priekšrocību no šī pagarinājuma, vai šī persona zaudē šī termiņa priekšrocību?

Ja attiecīgajā jurisdikcijā jāpiemēro Kipras tiesību akti, tiek ievēroti tie paši noteikumi un termiņi neatkarīgi no puses dzīvesvietas, kurai izsniedz dokumentu.

15 Kādas ir sekas termiņu neievērošanas gadījumā?

Ja atbildētājs neiesniedz ierašanās memorandu vai vēlāk neiesniedz aizstāvības paziņojumu noteiktajos termiņos, prasītājs var iesniegt pieteikumu viņam /viņai labvēlīga lēmuma pieņemšanai.

Savukārt, ja ir izsniegta vispārīgi apstiprināta tiesas pavēste un prasītājs noteiktajā termiņā nav iesniedzis prasības pieteikumu, atbildētājs var iesniegt prasības noraidīšanas pieteikumu.

Turklāt tiesa var ignorēt pēc attiecīgā termiņa iesniegtu iebildumu pret pieteikumu, un tādējādi atbildētājs, kas nav izpildījis savas saistības, var zaudēt tiesības uz uzklauzīšanu procesā.

16 Ja beidzas termiņš, kādi līdzekļi ir pieejami tiem, kuri termiņus ir nokavējuši, t.i., saistības nepildošām pusēm?

Prasītājs, kas nav izpildījis savas saistības un kura prasība ir noraidīta, var pieprasīt prasības atjaunošanu.

Atbildētājs, kas nav izpildījis savas saistības un pret kuru pieņemts spriedums, var pieprasīt sprieduma atlikšanu.

Šādus pieprasījumus apstiprina, piemērojot atkāpi.

Lapa atjaunināta: 07/12/2023

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešot kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procedūru termiņi - Latvija

1 Kādu veidu termiņi attiecas uz civilprocesu?

Procesuālais termiņš ir laiks, kas dots kādas procesuālās darbības izdarīšanai.

Atkarībā no subjektiem, kuriem procesuālie termiņi jāievēro, tos var iedalīt sekojoši:

Termiņi, kas jāievēro tiesai, tiesnesim vai tiesu izpildītājam – šos termiņus nosaka likums un parasti tie ir saīsināti. Civilprocesā šie termiņi noteikti robežās no 1 līdz 30 dienām (piemēram, Civilprocesa likuma, turpmāk - CPL, 102.panta otrā daļa – 15 dienas, CPL 140.panta devītā daļa – 30 dienas CPL 341.6 panta otrā daļa – 15 dienas) – tiesnesim jautājums par prasības pieteikuma pieņemšanu jāizlemj septiņu dienu laikā, bet gadījumā, ja saņemts pieteikums par pieprasījuma iesniegšanu ārvalstij par bērna atgriešanos Latvijā – pieteikumu izskata tiesas sēdē 15 dienu laikā pēc lietas ierosināšanas, prasības nodrošinājuma jautājums izlemjams ne vēlāk kā nākamajā darbdienā pēc pieteikuma saņemšanas, ja nav nepieciešams pieprasīt papildu pierādījumus vai kavēšanās varētu radīt būtisku prasītāja tiesību aizskārumu, pārējos gadījumos pagaidu aizsardzības pret vardarbību jautājums izlemjams 20 dienu laikā pēc pieteikuma saņemšanas, atsevišķu kategoriju lietām ir noteikti termiņi, kuros lieta jāuzsāk izskatīt, vai jāizskata, jāizlemj, spriedums un lēmums nosūtāms ne vēlāk kā trīs dienas pēc tā pasludināšanas vai sastādīšanas, bet, ja ir pasludināts saīsināts spriedums, — triju dienu laikā pēc pilna sprieduma sastādīšanas, kā arī citi likumā paredzētie termiņi. Dažkārt procesuālās darbības tiesai vai tiesu izpildītājam jāizdara nekavējoties. Likumā paredzētajos gadījumos tiesa (tiesnesis) var konkrētizēt relatīvi noteiktos termiņus un tādējādi pati (pats) var noteikt procesuālās darbības izdarīšanas laiku – sarežģītās lietās tiesa var sastādīt saīsinātu spriedumu, kas sastāv no ievaddaļas un rezolutīvās daļas, šajā gadījumā pilnu spriedumu tiesa sastāda 14 dienu laikā, paziņojot datumu, kad būs sastādīts pilns spriedums. Taču Civilprocesa likums nenosaka termiņus, kādos tiesai jāsaņemta un jāiztiesā civillieta, taču likums „Par tiesu varu” 28.pants nosaka, ka, lai nodrošinātu personu aizskarto tiesību aizstāvēšanu, tiesai lieta jāizskata savlaicīgi, proti, lieta jāizspriež tik ātri, cik vien iespējams. Vienlaikus kā izņēmums no vispārējās lietu izskatīšanas kārtības Civilprocesa likumā noteikts konkrēts pieteikumu izskatīšanas termiņš atsevišķām sevišķās tiesāšanas kārtībā izskatāmām civillietu kategorijām, piemēram, pieteikumu par saistību bezstrīdus piespiedu izpildīšanu tiesnesis izlemj septiņu dienu laikā no pieteikuma iesniegšanas dienas. Kā arī speciālajos likumos ir nostiprinātas normas, kas noteic, kādas lietas tiesā izskatāmas ārpus kārtas (piemēram, atbilstoši Bērnu tiesību aizsardzības likumā noteiktajam visas darbības, kas saistītas ar bērnu tiesību un interešu nodrošināšanu, ir prioritāras). Termiņi, kas paredzēti procesuālajām darbībām, kuras jāveic lietas dalībniekiem – atsevišķi šie termiņi ir noteikti Civilprocesa likumā - 14 dienas pirms tiesas sēdes, ja tiesnesis nav noteicis citu termiņu pierādījumu iesniegšanai (septiņas dienas pirms lietas izskatīšanas rakstveida procesā), 10 dienas blakus sūdzības iesniegšanai, 20 dienas apelācijas sūdzības iesniegšanai u.c., bet pārsvarā termiņus pusēm un citiem lietas dalībniekiem nosaka tiesa, tiesnesis vai tiesu izpildītājs konkrētizējot relatīvi noteiktos termiņus, vai nosakot tos patstāvīgi, ievērojot procesuālās darbības raksturu, personu dzīves vai atrašanās vietas attālumu u.c. apstākļus.

Termiņi, kas noteikti personām, kas nav lietas dalībnieki – šos termiņus nosaka tikai tiesa vai tiesnesis.

Galvenie termiņu veidi ir šādi:

- pierādījumu iesniegšanas termiņš – pierādījumus iesniedz ne vēlāk kā 14 dienas pirms tiesas sēdes, ja tiesnesis nav noteicis citu termiņu pierādījumu iesniegšanai (septiņas dienas pirms lietas izskatīšanas rakstveida procesā). Lietas iztiesāšanas laikā pierādījumus var iesniegt pēc puses vai citu lietas dalībnieku motivēta lūguma, ja tas nekavē lietas iztiesāšanu vai tiesa savlaicīgas pierādījumu neiesniegšanas iemeslus atzinusi par attaisnojošiem, vai

pierādījumi ir par faktiem, kuri kļuvuši zināmi lietas iztiesāšanas laikā. Tiesas lēmums par atteikšanos pieņemt pierādījumus nav pārsūdzams, bet iebildumus par to var izteikt apelācijas vai kasācijas sūdzībā;

- atbildētāja paskaidrojumu iesniegšanas termiņš – pēc lietas ierosināšanas prasības pieteikumu nekavējoties nosūta atbildētājam uz oficiālo elektronisko adresi vai ierakstītā sūtijumā, nosakot rakstveida paskaidrojuma iesniegšanai termiņu - 15-30 dienas no prasības pieteikuma nosūtīšanas dienas;
- pieteikuma par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna trūkumu novēršanas termiņš – atbildētājs ir tiesīgs 20 dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas iesniegt tiesai, kas taisījusi aizmugurisku spriedumu, pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna; Tiesvedības apturēšanas termiņš:

ja mirusi fiziskā persona vai beigusi pastāvēt juridiskā persona, kas lietā ir puse vai trešā persona ar patstāvīgiem prasījumiem, un ja apstrīdētā tiesiskā attiecība pieļauj tiesību pārņemšanu – līdz tiesību pārņēmēja noteikšanai vai likumiskā pārstāvja iecelšanai;

ja pusei vai trešajai personai tiesa noteikusi tādu rīcības spējas ierobežojumu, kas neļauj tai patstāvīgi realizēt civilprocesuālās tiesības un pienākumus – līdz likumiskā pārstāvja iecelšanai;

ja puse vai trešā persona smagas slimības, vecuma vai invaliditātes dēļ vispār nespēj piedalīties lietas izskatīšanā - līdz tiesas noteiktajam termiņam pārstāvības noformēšanai;

ja tiesa pieņem lēmumu par pieteikuma iesniegšanu Satversmes tiesai vai arī Satversmes tiesa ir ierosinājusi lietu sakarā ar prasītāja (pieteicēja) konstitucionālo sūdzību; ja tiesa pieņem lēmumu par jautājuma uzdošanu Eiropas Savienības Tiesai prejudiciāla nolēmuma pieņemšanai; ja lietas izskatīšana nav iespējama, iekams nav izšķirta cita lieta, kas jāizskata civilā, kriminālā vai administratīvā kārtībā - līdz likumīgā spēkā stājas Satversmes tiesas vai Eiropas Savienības Tiesas nolēmums vai tiesas nolēmums civilī, kriminālī vai administratīvajā lietā;

ja puse vai trešā persona ar patstāvīgiem prasījumiem atrodas ārpus Latvijas robežām sakarā ar ilgstošu komandējumu vai valsts pienākumu pildīšanu, izsludināta atbildētāja meklēšana; ja puse vai trešā persona ar patstāvīgiem prasījumiem slimības dēļ nespēj piedalīties lietas izskatīšanā; ja tiesa nosaka ekspertīzi – līdz brīdim, kad atkrituši šajos punktos minētie apstākļi;

ja ir pušu savstarpēja vienošanās par tiesvedības apturēšanu un pret to neiebilst trešā persona ar patstāvīgiem prasījumiem – līdz tiesas lēmumā noteiktajam termiņam;

mantiska rakstura prasībās atbildētājam ir pasludināts juridiskās personas maksātnespējas process vai fiziskās personas maksātnespējas process - līdz juridiskās personas maksātnespējas procesa vai fiziskās personas maksātnespējas procesa izbeigšanai.

Apelācijas sūdzības iesniegšanas termiņš – apelācijas sūdzību par pirmās instances tiesas spriedumu var iesniegt 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas. Ja pasludināts saīsināts spriedums, pārsūdzēšanas termiņu skaita no datuma, kuru tiesa paziņojusi pilna sprieduma sastādīšanai. Ja spriedums sastādīts pēc noteiktā datuma, sprieduma pārsūdzēšanas termiņu skaita no sprieduma faktiskās sastādīšanas dienas. Apelācijas sūdzību, kas iesniegta pēc termiņa notecēšanas, nepieņem un atdod iesniedzējam;

Termiņš blakus sūdzības iesniegšanai – blakus sūdzību var iesniegt 10 dienu laikā no dienas, kad tiesa pieņēmusi lēmumu, ja Civilprocesa likumā nav noteikts citādi. Blakus sūdzību, kas iesniegta pēc minētā termiņa notecēšanas, nepieņem un atdod iesniedzējam;

Pieteikuma iesniegšanas termiņš sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem – pieteikuma iesniegšanas termiņu aprēķina:

par būtiskiem lietas apstākļiem, kas pastāvēja lietas izskatīšanas laikā, bet nebija un nevarēja būt zināmi pieteikuma iesniedzējiem - no šo apstākļu atklāšanas dienas;

ar likumīgā spēkā stājušos tiesas spriedumu kriminālī konstatētas apzināti nepatiesas liecinieku liecības, apzināti nepatiesu eksperta atzinumu, apzināti nepatiesu tulkojumu, viltotus rakstveida vai lietiskos pierādījumus, uz kuru pamata taisīts spriedums; ar likumīgā spēkā stājušos tiesas spriedumu kriminālī konstatētas noziedzīgās darbības, kuru dēļ taisīts nelikumīgs vai nepamatots spriedums vai pieņemts lēmums - no dienas, kad likumīgā spēkā stāties spriedums kriminālī;

tā tiesas sprieduma vai citas iestādes lēmuma atcelšanu, uz kura pamata taisīts spriedums vai pieņemts lēmums šajā lietā - no dienas, kad likumīgā spēkā stāties tiesas nolēmums, ar kuru atcelts spriedums civilī vai kriminālī, vai arī kad atcelts citas iestādes lēmums, uz kura pamatots tas spriedums vai lēmums, kuru lūdz atcelt sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem;

lietas izspriešanā piemērotās tiesību normas atzīšanu par neatbilstošu augstāka spēka juridiskai normai - no dienas, kad stāties spēkā spriedums vai cits lēmums, sakarā ar kuru piemērotā tiesību norma zaudē spēku kā neatbilstoša augstāka juridiska spēka tiesību normai.

Izpildu dokumentu iesniegšanas izpildei termiņi - Izpildu dokumentu var iesniegt piespiedu izpildei 10 gadu laikā no tiesas vai tiesneša nolēmuma spēkā stāšanās dienas, ja likumā nav noteikti citi noilguma termiņi.

Ja pēc tiesas sprieduma tiek piedzīti periodiski maksājumi, izpildu dokuments saglabā savu spēku visu periodu, uz kuru piespriedti maksājumi, bet termiņa tecējums, kas paredzēts 10 gadu laikā, sākas no katra maksājuma izbeigšanās dienas.

2 Saraksts ar dažādām dienām, kas paredzētas kā brīvdienas saskaņā ar 1971. gada 3. jūnija Regulu (EEK, Euratom) Nr. 1182/71.

Saskaņā ar likumu "Par svētku, atceres un atzīmējamām dienām" par svētku dienām noteikti:

1.janvāris — Jaungada diena;

Lielā Piektdiena un Pirmās Lieldienas un otro Lieldienu diena;

1.maijs — Darba svētki, Latvijas Republikas Satversmes sapulces sasaukšanas diena;

4.maijs — Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas diena;

maija otrā svētdienā — Mātes diena;

Vasarsvētki;

23.jūnijs — Līgo diena;

24.jūnijs — Jāņu diena (vasaras saulgrieži);

Vispārējo latviešu Dziesmu un deju svētku noslēguma diena;

18.novembris — Latvijas Republikas Proklamēšanas diena;

24., 25. un 26.decembris — Ziemassvētki (ziemas saulgrieži);

31. decembris — Vecgada diena.

Pareizticīgie, vec ticībnieki un pie citām konfesijām piederošie ticīgie Lieldienas, Vasarsvētkus un Ziemassvētkus atzīmē šo konfesiju noteiktajās dienās.

Ja svētku dienas — 4.maijs, Vispārējo latviešu Dziesmu un deju svētku noslēguma diena un 18.novembris — iekrīt sestdienā vai svētdienā, nākamo darbdienu nosaka par brīvdienu.

3 Kādi ir piemērojamie vispārīgie noteikumi par dažādu civilprocedūru termiņiem?

Procesuālās darbības izpilda likumā noteiktajos termiņos. Ja procesuālie termiņi nav noteikti likumā, tos nosaka tiesa vai tiesnesis. Tiesas vai tiesneša noteiktā termiņa ilgumam jābūt tādām, lai procesuālo darbību varētu izpildīt.

Procesuālo darbību izpildīšanai nosaka precīzu datumu vai termiņu līdz noteiktam datumam, vai laika periodu (gados, mēnešos, dienās vai stundās). Ja procesuālā darbība nav jāizpilda noteiktā datumā, to var izpildīt visā noteiktā termiņa laikā. Termiņu var noteikt, norādot arī notikumu, kuram katrā ziņā jāiestājas.

4 Ja akts vai formalitāte ir jāveic noteiktā periodā, kas ir šā perioda sākuma brīdis?

Termiņš, kas skaitāms gados, mēnešos vai dienās, sākas nākamajā dienā pēc datuma vai pēc notikuma, kas nosaka tā sākumu.

Termiņš, kas skaitāms stundās, sākas nākamajā stundā pēc notikuma, kas nosaka tā sākumu.

5 Vai sākuma brīdi var ietekmēt vai mainīt dokumentu nosūtīšanas vai iesniegšanas metode (personīga iesniegšana, ko veic tiesu izpildītājs vai pasta dienests)?

Tiesas dokumentus personām primāra nosūta elektroniski – tiešsaistes sistēmā, ja adresāts paziņojis tiesai, ka piekrīt saziņai ar tiesu izmantot tiešsaistes sistēmu; uz adresāta norādīto elektroniskā pasta adresi, ja adresāts paziņojis tiesai, ka piekrīt saziņai ar tiesu izmantot elektronisko pastu; uz adresāta oficiālo elektronisko adresi. Ja dokumenti nosūtīti elektroniski, tos uzskata par izsniegtiem trešajā dienā no to nosūtīšanas dienas.

Ja fiziskajai personai tiesas dokumentus elektroniski nosūtīt nav iespējams, tos nosūta uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi vai dzīvesvietas adresi. Tiesas dokumentus var piegādāt arī uz personas darbavietu. Ja juridiskajai personai tiesas dokumentus elektroniski nosūtīt nav iespējams, tos nosūta uz tās juridisko adresi. Ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu, tos uzskata par izsniegtiem septītajā dienā no to nosūtīšanas dienas.

Tiesas dokumentus var izsniegt adresātam personīgi vai kādam no kopā ar šo personu dzīvojošiem pieaugušajiem ģimenes locekļiem. Tādā gadījumā dokumentus uzskata par izsniegtiem datumā, kad adresāts vai cita persona tos pieņēmusi.

Tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, deklarācijā norādīto papildu adresi, fiziskās personas norādīto adresi saziņai ar tiesu vai juridiskās personas juridisko adresi un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma iesniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu. Prezumpciju, ka dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no to nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu, vai trešajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar elektroniskā pasta sūtījumu vai paziņojot tiešsaistes sistēmā, adresāts var atspēkot, norādot uz objektīviem apstākļiem, kas neatkarīgi no viņa gribas bijuši par šķērslī dokumentu saņemšanai norādītajā adresē. Ja adresāts atteicies pieņemt tiesas dokumentus, tiesas dokumenti ir izsniegti datumā, kad persona atteikusies tos pieņemt.

6 Ja termiņa rītējums sākas ar kādu notikumu, vai dienu, kurā šis notikums ir noticis, tiek ņemta vērā, aprēķinot laika periodu?

Nē, ja termiņa rītējums sākas ar kādu notikumu, termiņš sākas nākamajā dienā pēc notikuma, kas nosaka tā sākumu.

7 Ja termiņš ir izteikts dienās, vai norādītajā dienu skaitā ir kalendārās dienas vai darba dienas?

Ja termiņš ir izteikts dienās, norādītajā dienu skaitā ir kalendārās dienas.

8 Ja šis periods ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Termiņš, kas skaitāms gados, mēnešos vai dienās, norādītajā periodā tiek ņemtas vērā kalendārās dienas.

9 Kad beidzas termiņš, ja tas ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Termiņš, kas skaitāms gados, izbeidzas termiņa pēdējā gada attiecīgā mēnesī un datumā.

Termiņš, kas skaitāms mēnešos, izbeidzas termiņa pēdējā mēneša attiecīgā datumā. Ja mēnešos skaitāmais termiņš beidzas tādā mēnesī, kuram nav attiecīga datuma, tas izbeidzas šā mēneša pēdējā dienā.

Termiņš, kas noteikts līdz konkrētam datumam, izbeidzas šajā datumā.

Procesuālo darbību, kurai beidzas termiņš, var izpildīt termiņa pēdējā dienā līdz pulksten divdesmit četriem.

Ja procesuālā darbība izpildāma tiesā, termiņš izbeidzas tajā stundā, kad tiesa beidz darbu. Ja prasības pieteikums, sūdzība vai citi sūtījumi nodoti sakaru iestādē termiņa pēdējā dienā līdz pulksten divdesmit četriem, tie uzskatāmi par nodotiem termiņā.

10 Ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, vai to pagarina līdz nākamajai pirmajai darba dienai?

Ja termiņa pēdējā diena ir sestdiena, svētdiena vai likumā noteikta svētku diena, par termiņa pēdējo dienu skaitāma nākamā darba diena.

11 Vai pastāv īpaši gadījumi, kuros termiņi tiek pagarināti? Kādi ir nosacījumi, lai termiņus būtu iespējams pagarināt?

Pagarināt var tikai tiesas vai tiesneša noteiktos termiņus pēc lietas dalībnieka pieteikuma. Pārējos termiņus (likumā konkrēti noteiktos) pēc lietas dalībnieka pieteikuma tiesa var atjaunot. Pieteikums par termiņa pagarināšanu vai nokavētā termiņa atjaunošanu iesniedzams tiesā, kurā nokavēto darbību vajadzēja izpildīt, un to izskata rakstveida procesā. Par pieteikuma izskatīšanu rakstveida procesā iepriekš paziņo lietas dalībniekiem, vienlaikus nosūtot tiem pieteikumu par termiņa pagarināšanu vai nokavētā termiņa atjaunošanu. Pieteikumam par procesuālā termiņa atjaunošanu pievienojami dokumenti, kas nepieciešami procesuālās darbības izpildīšanai, un pamatojums termiņa atjaunošanai.

Tiesneša noteikto termiņu var pagarināt tiesnesis vienpersoniski. Par tiesas vai tiesneša atteikumu pagarināt vai atjaunot termiņu var iesniegt blakus sūdzību.

12 Kādi ir pārsūdzību iesniegšanas termiņi?

Blakus sūdzības iesniegšanai - 10 dienu laikā no dienas, kad tiesa pieņēmusi lēmumu.

Par lēmumu, kas pieņemts rakstveida procesā, blakus sūdzības iesniegšanas termiņš skaitāms no dienas, kad lēmums izsniegts.

Savukārt, ja konkrēts lēmums (piemēram, par pierādījumu iegūšanu vai par pagaidu aizsardzības līdzekļa noteikšanu) pieņemts bez lietas dalībnieka klātbūtnes, termiņu blakus sūdzības iesniegšanai skaita no lēmuma izsniegšanas vai nosūtīšanas dienas.

Ja personai, kuras dzīvesvieta, atrašanās vieta vai juridiskā adrese nav Latvijā un, kuras adrese ir zināma, tiesas lēmums nosūtīts saskaņā ar Eiropas Savienības tiesību aktiem vai Latvijai saistošajiem starptautiskajiem līgumiem, tā blakus sūdzību var iesniegt 15 dienu laikā no lēmuma izsniegšanas dienas vai, ja tiesa pasludinājusi saīsinātu lēmumu, no pilna lēmuma izsniegšanas dienas.

Apelācijas sūdzības iesniegšanai - 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, bet ja pasludināts saīsināts spriedums - no datuma, kuru tiesa paziņojusi pilna sprieduma sastādīšanai. Ja spriedums sastādīts pēc noteiktā datuma, sprieduma pārsūdzēšanas termiņu skaita no sprieduma faktiskās sastādīšanas dienas.

Ja personai, kuras dzīvesvieta, atrašanās vieta vai juridiskā adrese nav Latvijā un, kuras adrese ir zināma, tiesas sprieduma nosūtīts saskaņā ar Eiropas Savienības tiesību aktiem vai Latvijai saistošajiem starptautiskajiem līgumiem, tā apelācijas sūdzību var iesniegt 20 dienu laikā no sprieduma izsniegšanas dienas.

Kasācijas sūdzības iesniegšanai - 30 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, bet, ja pasludināts saīsināts spriedums - no datuma, kuru tiesa paziņojusi pilna sprieduma sastādīšanai. Ja spriedums sastādīts pēc noteiktā datuma, sprieduma pārsūdzēšanas termiņu skaita no sprieduma faktiskās sastādīšanas dienas.

Ja personai, kuras dzīvesvieta, atrašanās vieta vai juridiskā adrese nav Latvijā un, kuras adrese ir zināma, tiesas spriedums nosūtīts saskaņā ar Eiropas Savienības tiesību aktiem vai Latvijai saistošajiem starptautiskajiem līgumiem, tā kasācijas sūdzību var iesniegt 30 dienu laikā no sprieduma izsniegšanas dienas.

Gan apelācijas, gan kasācijas sūdzību, kas iesniegta pēc termiņa notecēšanas, nepieņem un atdod iesniedzējam. Par tiesneša lēmumu atteikties pieņemt apelācijas vai kasācijas sūdzību var iesniegt blakus sūdzību, kuras iesniegšanas termiņš ir 10 dienu laikā no dienas, kad tiesa pieņēmusi lēmumu.

Atsevišķās lietu kategorijās, piemēram, ārvalsts tiesas nolēmuma atzīšanas lietās, var būt noteikti specifiski pārsūdzības termiņi, kuri katrā konkrētā gadījumā tiek atrunāti civilprocesuālā regulējuma ietvaros.

13 Vai tiesas var mainīt termiņus, jo īpaši ierašanās termiņus vai noteikt īpašu ierašanās datumu?

Tiesai ir pienākums atlikt lietas izskatīšanu (nosakot citu tiesas sēdes dienu),:

- ja tiesas sēdē neierodas kāds no lietas dalībniekiem un viņam nav paziņots par tiesas sēdes laiku un vietu;
- ja kāds no lietas dalībniekiem, kam paziņots par tiesas sēdes laiku un vietu, neierodas tiesas sēdē tāda iemesla dēļ, kuru tiesa atzīst par attaisnojošu;
- ja atbildētājam nav izsniegts prasības pieteikums un tāpēc viņš lūdz lietas izskatīšanu atlikt;
- ja nepieciešams pieaicināt par lietas dalībnieku personu, kuras tiesības vai ar likumu aizsargātās intereses var tikt aizskartas ar tiesas spriedumu;
- tiesa pēc savas iniciatīvas atliek lietas izskatīšanu nolūkā atjaunot laulāto kopdzīvi vai veicināt lietas mierīgu atrisinājumu. Pēc puses lūguma lietas izskatīšanu šajā nolūkā var atlikt arī atkārtoti;
- ja tiesas sēdē neierodas atbildētājs, kura dzīvesvieta vai atrašanās vieta nav Latvijā, un kuram nosūtīts paziņojums par tiesas sēdes laiku un vietu un ir saņemts apstiprinājums par dokumentu izsniegšanu, bet atbildētājs paziņojumu nav saņēmis savlaicīgi;
- ja tiesas sēdē neierodas atbildētājs, kura dzīvesvieta vai atrašanās vieta nav Latvijā, un kuram saskaņā nosūtīts paziņojums par tiesas sēdes laiku un vietu vai prasības pieteikumu, un nav saņemts apstiprinājums par dokumentu izsniegšanu vai dokumentu neizsniegšanu;
- ja saņemta pušu piekrišana mediācijai.

Tāpat atsevišķos gadījumos tiesai ir tiesības atlikt lietas izskatīšanu.

Tiesa var atlikt lietas izskatīšanu:

- ja prasītājs, kam paziņots par tiesas sēdes laiku un vietu, neierodas tiesas sēdē nezināma iemesla dēļ;
- ja atbildētājs, kam paziņots par tiesas sēdes laiku un vietu, neierodas tiesas sēdē nezināma iemesla dēļ;
- ja atzīst, ka nav iespējams izskatīt lietu tāpēc, ka nav ieradies kāds lietas dalībnieks, kura piedalīšanās lietas izskatīšanā saskaņā ar likumu ir obligāta, kā arī liecinieks, eksperts vai tiesas nodrošinātais tulks;
- pēc lietas dalībnieka lūguma, lai dotu viņam iespēju iesniegt papildu pierādījumus;
- ja persona nespēj piedalīties tiesas sēdē, izmantojot videokonferenci, tehnisku vai citu no tiesas neatkarīgu iemeslu dēļ;
- ja tulks neierodas tiesas sēdē tāda iemesla dēļ, kuru tiesa atzīst par attaisnojošu.

14 Ja aktu, kas paredzēts pusei, kura uzturas vietā, kur viņa gūtu priekšrocību no termiņa pagarinājuma, paziņo vietā, kur tie, kuri tur uzturas, negūst priekšrocību no šī pagarinājuma, vai šī persona zaudē šī termiņa priekšrocību?

Nē. Saskaņā ar civilprocesuālajām tiesību normām tiesas dokumentu piegādāšana un izsniegšana personai, kuras dzīvesvieta vai atrašanās vieta nav Latvijā, tiek nodrošināta atšķirīgā kārtībā un līdz ar to arī procesuālo termiņu skaitījums, ja tā ritējuma sākums atkarīgs no tiesas dokumentu saņemšanas brīža, tiek noteikts atšķirīgs.

Piemēram, atbilstoši vispārējai kārtībai apelācijas sūdzību par pirmās instances tiesas spriedumu var iesniegt 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas. Savukārt, ja spriedums tiek nosūtīts lietas dalībniekam, kura dzīvesvieta vai atrašanās vieta nav Latvijā, apelācijas sūdzību tam ir tiesības iesniegt 20 dienu laikā no sprieduma izsniegšanas dienas. Gadījumā, ja attiecībā uz dažādiem lietas dalībniekiem termiņu apelācijas sūdzības iesniegšanai par pirmās instances tiesas spriedumu nosaka atšķirīgi, tiesas spriedums stājas likumīgā spēkā pēc tam, kad notecējis termiņš tā pārsūdzēšanai, termiņu skaitot no vēlākā sprieduma izsniegšanas datuma, ja nav iesniegta apelācijas sūdzība.

15 Kādas ir sekas termiņu neievērošanas gadījumā?

Tiesības izpildīt procesuālās darbības zūd līdz ar likuma vai tiesas noteiktā termiņa izbeigšanos. Pēc procesuālā termiņa izbeigšanās iesniegtās sūdzības un dokumentus nepieņem.

16 Ja beidzas termiņš, kādi līdzekļi ir pieejami tiem, kuri termiņus ir nokavējuši, t.i., saistības nepildošām pusēm?

Nokavētos procesuālos termiņus pēc lietas dalībnieka pieteikuma atjauno tiesa, ja tā atzīst nokavēšanas iemeslus par attaisnojošiem.

Nav atjaunojami procesuālie termiņi, kas saistīti ar noilgumu, piemēram, nav atjaunojams termiņš izpildu dokumenta iesniegšanai izpildei piespiedu kārtībā pēc 10 gadu termiņa noilguma no tiesas vai tiesneša nolēmuma spēkā stāšanās dienas.

Atjaunojot nokavēto termiņu, tiesa vienlaikus atļauj izpildīt nokavēto procesuālo darbību.

Pagarināt var tiesas, tiesneša vai tiesas izpildītāja noteiktos procesuālos termiņus, pēc lietas dalībnieka pieteikuma, iekams tie vēl nav nokavēti. Nevar pagarināt likumā paredzētos termiņus. Ja tiesas, tiesneša vai tiesu izpildītāja noteiktais termiņš ir nokavēts, persona, kurai šis termiņš bija saistošs, var lūgt noteikt jaunu termiņu procesuālās darbības izpildei.

Pieteikums par termiņa pagarināšanu vai nokavētā termiņa atjaunošanu iesniedzams tiesā, kurā nokavēto darbību vajadzēja izpildīt. Tas tiek izlemts tiesas sēdē, iepriekš par sēdes laiku un vietu paziņojot lietas dalībniekiem. Šo personu neierašanās nav šķērslis jautājuma izlemšanai tiesā.

Pieteikumam par procesuālā termiņa atjaunošanu pievienojami dokumenti, kas nepieciešami procesuālās darbības izpildīšanai, un pamatojums termiņa atjaunošanai.

Tiesneša noteikto termiņu var pagarināt tiesnesis vienpersoniski.

Par tiesas vai tiesneša atteikumu pagarināt vai atjaunot termiņu var iesniegt blakus sūdzību.

Lapa atjaunināta: 05/04/2024

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušu kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procedūru termiņi - Lietuva

1 Kādu veidu termiņi attiecas uz civilprocesu?

Civillkodeksā (*Civilinis kodeksas*) ir paredzēts vispārējais noilguma termiņš un īsāki noilguma termiņi. Noilguma termiņi var būt atjaunojami, ierobežojoši vai izšķiroši.

2 Saraksts ar dažādām dienām, kas paredzētas kā brīvdienas saskaņā ar 1971. gada 3. jūnija Regulu (EEK, Euratom) Nr. 1182/71.

- Svētdienas;
1. janvāris — Jaungada diena;
16. februāris — Lietuvas Valsts atjaunošanas diena;
11. marts — Lietuvas Neatkarības atjaunošanas diena;
- Pirmās Lieldienas un Otrās Lieldienas (pēc Gregora kalendāra);
1. maijs — Darba svētki;
- Maija pirmā svētdiena — Mātes diena;
- Jūnija pirmā svētdiena — Tēva diena;

24. jūnijs — Vasaras saulgrieži, Sv. Jāņa Kristītāja diena;
6. jūlijs — Valstiskuma diena (karaļa Mindauga kronēšanas diena);
15. augusts — Vissvētākās Jaunavas Marijas debesīs uzņemšanas svētki;
1. novembris — Visu svēto diena;
24. decembris — Ziemassvētku vakars;
25. un 26. decembris — Ziemassvētki.

3 Kādi ir piemērojamie vispārīgie noteikumi par dažādu civilprocedūru termiņiem?

Noilguma termiņu, ko nosaka saskaņā ar tiesību aktiem, līgumu vai tiesu iestāžu pilnvarām, izsaka kā kalendāro datumu vai gados, mēnešos, nedēļās, dienās vai stundās.

Noilguma termiņu var interpretēt arī kā notikumu, kam obligāti jānotiek. Tas var būt atjaunojams, ierobežojošs vai izšķirošs. Atjaunojams noilguma termiņš ir termiņš, ko tiesa var atjaunot pēc tam, kad tas ir beidzies, ja attiecīgais termiņš ir nokavēts svarīgu iemeslu dēļ. Ierobežojošs noilguma termiņš ir termiņš, kura beigās tiek piemērotas (iegūtas) noteiktas tiesības vai pienākumi. Izšķirošs noilguma termiņš ir termiņš, kura beigās tiek zaudētas noteiktas tiesības vai noteikti pienākumi vairs nav spēkā. Tiesa vai šķīrējtiesa nevar atjaunot izšķirošu noilguma termiņu.

Vispārējais noilguma termiņš ir 10 gadi.

Lietuvas tiesību aktos noteiktu veidu prasībām ir paredzēts īsāks noilguma termiņš.

Īsāku viena mēneša noilguma termiņu piemēro prasībām, kas izriet no iepirkuma procedūru rezultātiem.

Īsāku trīs mēnešu noilguma termiņu piemēro prasībām, kurās jāpieņem lēmumi par juridisku personu struktūru atzīšanu par spēkā neesošām.

Īsāku sešu mēnešu noilguma termiņu piemēro:

- 1) prasībām saistībā ar maksājumu saistību izpildi (naudas sods, nokavēti maksājuma procenti);
- 2) prasībām saistībā ar pārdotu preču defektiem.

Īsāku sešu mēnešu noilguma termiņu piemēro prasībām, kas izriet no pārvadātāju uzņēmumu attiecībām ar klientiem saistībā ar sūtījumiem no Lietuvas, savukārt viena gada noilguma termiņu piemēro sūtījumiem no ārvalstīm.

Īsāku viena gada noilguma termiņu piemēro apdrošināšanas prasībām.

Īsāku trīs gadu noilguma termiņu piemēro prasībām par zaudējumu atlīdzināšanu, tostarp zaudējumiem saistībā ar neatbilstīgu produktu kvalitāti.

Īsāku piecu gadu noilguma termiņu piemēro prasībām par kavētiem procentu un citiem periodiskiem maksājumiem.

10. Īsāku noilguma termiņu piemēro prasībām par veikto darbu kvalitāti.

Prasībām saistībā ar kravas, pasažieru un bagāžas pārvadājumiem piemēro noilguma termiņus, kas noteikti konkrētiem transporta veidiem piemērojamos tiesību aktos (likumos).

Noilguma termiņu vai noteikumus tā aprēķināšanai nevar mainīt ar pušu vienošanos.

Noilguma termiņš neattiecas uz:

- 1) prasībām, kuras izriet no personiskām ar īpašumu nesaistītām tiesībām, izņemot lietas, kas noteiktas tiesību aktos;
- 2) noguldītāju prasībām attiecībā uz bankā vai citā kredītiestādē glabātu noguldījumu atmaksu;
- 3) citām prasībām attiecībā uz kaitējuma atlīdzināšanu šādu **Kriminālkodeksā (Baudžiamasis kodeksas)** uzskaitītu noziedzīgu nodarījumu rezultātā:

- 1) genocīds (99. pants),
 - 2) tāda apiešanās ar personām, kas aizliegta saskaņā ar starptautiskajām tiesībām (100. pants),
 - 3) saskaņā ar starptautiskajām humanitārajām tiesībām aizsargātu personu nogalināšana (101. pants),
 - 4) civiliedzīvotāju deportēšana vai pārvietošana (102. pants),
 - 5) saskaņā ar starptautiskajām humanitārajām tiesībām aizsargātu personu fiziska ietekmēšana, spīdzināšana vai cita veida necilvēcīga uzturēšanās pret šādām personām (103. pants),
 - 6) civiliedzīvotāju vai ieslodzīto piespiedu izmantošana ienaidnieka bruņotajos spēkos (105. pants),
 - 7) aizsargājamo objektu iznīcināšana vai nacionālās bagātības izlaupīšana (106. pants),
 - 8) agresija (110. pants),
 - 9) aizliegti militārie uzbrukumi (111. pants),
 - 10) neatļautu kara līdzekļu izmantošana (112. pants),
 - 11) nolaidīga komandiera pienākumu pildīšana;
- 4) lietām, kas uzskaitītas citos tiesību aktos, un citām prasībām.

Termiņi attiecībā uz civillietu izskatīšanu tiesā. Tiesas uzdevums ir izskatīt civillietu pēc iespējas ātrāk, izvairīties no kavējumiem un nodrošināt, ka civillieta tiek izskatīta vienā tiesas sēdē.

Ar tiesību aktiem var noteikt īpašus termiņus noteiktām civillietām. Ja pirmās instances tiesa nav veikusi procesuālo darbību, kas ir noteikta Civilt kodeksā, tiesvedībā iesaistītajai pusei, kura ir ieinteresēta darbības veikšanā, ir tiesības vērsties apelācijas tiesā, lai pieprasītu noteikt termiņu, kurā darbība ir jāveic. Pieteikums ir jāiesniedz tiesā, kurā lieta tiek izskatīta, un tai ir jāpieņem lēmums par pieteikuma apstiprināšanu ne vēlāk kā nākamajā darb dienā pēc tā saņemšanas. Ja tiesa, kurai iesniegts pieteikums par neveikto procesuālo darbību, to veic septiņu darbdienu laikā pēc pieteikuma saņemšanas, tiek uzskatīts, ka attiecīgā puse ir atsaukusi pieteikumu. Pretējā gadījumā pieteikums tiek nodots apelācijas tiesai septiņu darbdienu laikā pēc tā saņemšanas. Šādus pieteikumus parasti izskata rakstveida procedūrā, nepaziņojot pusēm par sēdes laiku un vietu un nepieaicinot tās. Apelācijas tiesai pieteikums ir jāizskata septiņu darbdienu laikā pēc tā saņemšanas. Tas ir jāizskata, un lēmums par to ir jāpieņem apelācijas tiesas priekšsēdētājam, civillietu nodaļas priekšsēdētājam vai to norīkotam tiesnesim. Izdoto lēmumu nevar pārsūdzēt, iesniedzot atsevišķu pārsūdzību.

4 Ja akts vai formalitāte ir jāveic noteiktā periodā, kas ir šā perioda sākuma brīdis?

Termiņu sāk skaitīt no plkst. 00.00 nākamajā dienā pēc kalendārā datuma vai notikuma, kas nosaka termiņa sākumu, ja vien īpašos tiesību aktos nav paredzēts citādi.

5 Vai sākuma brīdi var ietekmēt vai mainīt dokumentu nosūtīšanas vai iesniegšanas metode (personīga iesniegšana, ko veic tiesu izpildītājs vai pasta dienests)?

Rakstiskus pieteikumus un paziņojumus, kas nosūtīti pa pastu, telegrāfu vai ar citiem sakaru līdzekļiem termiņa pēdējā dienā pirms plkst. 24.00, uzskata par nosūtītiem laikā (Civilt kodeksa 1.122. pants).

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa (*Civilinio proceso kodeksas*) 123. panta 3.–4. punktu, ja persona, kura piegādā procesuālo dokumentu, neatrod personu tās dzīvesvietā vai darba vietā, dokuments ir jāizsniedz jebkuram pieaugušam ģimenes loceklim, kurš dzīvo kopā ar attiecīgo personu (bērniem (audzubērniem), vecākiem (audžuvecākiem), laulātajam u. c.), izņemot gadījumus, kuros ģimenes locekļiem ir atšķirīgas intereses attiecībā uz lietas iznākumu, vai, ja nav sastopamas arī šādas personas, darba vietas administrācijai.

Ja persona, kura piegādā procesuālo dokumentu, neatrod adresātu juridiskās personas juridiskajā adresē vai citā juridiskās personas norādītā vietā, procesuālais dokuments ir jāizsniedz juridiskās personas darbiniekam, kurš ir sastopams piegādes vietā. Ja procesuālais dokuments nav piegādāts šajā rindkopā paredzētajā kārtībā, tas ir jānosūta uz juridiskās personas juridisko adresi un tiek uzskatīts par piegādātu 10 dienu laikā no izsūtīšanas dienas.

6 Ja termiņa rītējums sākas ar kādu notikumu, vai diena, kurā šis notikums ir noticis, tiek ņemta vērā, aprēķinot laika periodu?

Termiņu sāk skaitīt no plkst. 00.00 nākamajā dienā pēc notikuma, kas nosaka termiņa sākumu, ja vien īpašos tiesību aktos nav paredzēts citādi (Civilprocesa kodeksa 73. pants).

7 Ja termiņš ir izteikts dienās, vai norādītajā dienu skaitā ir kalendārās dienas vai darba dienas?

Termiņu izsaka kalendārājās dienās. To sāk skaitīt no plkst. 00.00 nākamajā dienā pēc kalendārā datuma vai notikuma, kas nosaka termiņa sākumu, ja vien īpašos tiesību aktos nav paredzēts citādi.

8 Ja šis periods ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Gados, mēnešos, nedēļās vai dienās izteiktu termiņu sāk skaitīt no plkst. 00.00 nākamajā dienā pēc kalendārā datuma vai notikuma, kas nosaka termiņa sākumu, ja vien īpašos tiesību aktos nav paredzēts citādi.

9 Kad beidzas termiņš, ja tas ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Nedēļās izteikts termiņš beidzas plkst. 24.00 termiņa pēdējās nedēļas attiecīgajā dienā. Mēnešos izteikts termiņš beidzas plkst. 24.00 termiņa pēdējā mēneša attiecīgajā dienā. Gados izteikts termiņš beidzas plkst. 24.00 termiņa pēdējā gada attiecīgā mēneša attiecīgajā dienā. Ja gados vai mēnešos izteikts termiņš beidzas mēnesī, kurā nav attiecīgā datuma, termiņš beidzas mēneša pēdējā dienā.

10 Ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, vai to pagarina līdz nākamajai pirmajai darba dienai?

Termiņa aprēķinā ir iekļautas oficiālās svētku dienas un brīvdienas (sestdiena un svētdiena). Ja termiņa pēdējā diena ir brīvdiena vai oficiālā svētku diena, par termiņa pēdējo dienu uzskata nākamo darbdienu.

11 Vai pastāv īpaši gadījumi, kuros termiņi tiek pagarināti? Kādi ir nosacījumi, lai termiņus būtu iespējams pagarināt?

Procesuālo termiņu atjaunošana. Ja personas nokavē tiesību aktos paredzētu vai tiesas noteiktu termiņu un tiesa attaisno šādu kavējumu, attiecīgo termiņu var atjaunot. Tiesa var atjaunot termiņu pēc savas iniciatīvas, ja lietas materiāli liecina, ka attiecīgais termiņš ir nokavēts svarīgu iemeslu dēļ.

Pieteikums termiņa atjaunošanai ir jāiesniedz tiesā, kurā jāveic procesuālā darbība. Tas tiek izskatīts rakstveida procedūras ietvaros. Procesuālā darbība (prasības iesniegšana, dokumentu iesniegšana vai citas darbības), uz kuru attiecas nokavētais termiņš, ir jāveic paralēli termiņa iesniegšanai. Termiņa atjaunošanas pieteikumam ir jābūt pamatotam. Tam ir jāpievieno pierādījumi, kas pamato nepieciešamību atjaunot termiņu.

Procesuālo termiņu atjauno ar tiesas nolēmumu. Atteikums atjaunot procesuālo termiņu tiek izdots pamatota tiesas nolēmuma formā. Tiesas nolēmumu, ar ko tiek noraidīts pieteikums atjaunot nokavētu procesuālo termiņu, var pārsūdzēt, iesniedzot atsevišķu apelācijas sūdzību.

12 Kādi ir pārsūdzību iesniegšanas termiņi?

Apelācijas sūdzību par reģionālās tiesas spriedumu var iesniegt 30 dienu laikā no dienas, kad pirmās instances tiesa ir pasludinājusi spriedumu.

Atsevišķu apelācijas sūdzību par reģionālās tiesas lēmumu var iesniegt:

septiņu dienu laikā no lēmuma izsniegšanas dienas lietās, kurās pārsūdzētais pirmās instances tiesas lēmums ir izdots mutiskā tiesvedībā;

septiņu dienu laikā no lēmuma apliecinātas kopijas izsniegšanas dienas lietās, kurās pārsūdzētais pirmās instances tiesas lēmums ir izdots rakstiskā tiesvedībā.

Apelācijas sūdzības var iesniegt par reģionālo tiesu spriedumiem lietās, kas tiek izskatītas pēc būtības, savukārt atsevišķas apelācijas sūdzības var iesniegt par reģionālo tiesu pagaidu lēmumiem, kas minēti Civilprocesa kodeksā (piemēram, par lēmumu, ar ko tiek noraidīts pieteikums atjaunot procesuālo termiņu (Civilprocesa kodeksa 78. panta 6. punkts), par lēmumu attiecībā uz tiesvedības izmaksām (Civilprocesa kodeksa 100. pants) vai par lēmumu, ar ko tiek aizliegta turpmāka tiesvedība).

13 Vai tiesas var mainīt termiņus, jo īpaši ierašanās termiņus vai noteikt īpašu ierašanās datumu?

Tiesas sēdei vienmēr ir jābūt nepārtrauktai, izņemot gadījumus, kad ir izziņots pārtraukums, kas nevar būt ilgāks par piecām darbdienām. Pārtraukumu var izziņot, lai jautu tiesai un tiesvedībā iesaistītajām pusēm atpūsties no ilgušķās tiesas sēdes un apkopotu trūkstošos pierādījumus, tādējādi nodrošinot, ka lieta tiek atrisināta tik ātri, cik vien iespējams.

Ja tiesa izsludina tiesas sēdes pārtraukumu, ir jānosaka un jāpaziņo tiesas sēdes dalībniekiem nākamās tiesas sēdes datums, par ko tiek parakstīts apliecinājums. Personas, kuras nav ieradušās tiesā vai tiek iekļautas turpmākā lietas izskatīšanā, tiek informētas par nākamās tiesas sēdes laiku saskaņā ar Civilprocesa kodeksā noteikto kārtību.

Noteiktās situācijās tiesas sēdi var atlikt. Atlikšana nozīmē, ka jebkāda procesuāla darbība, kas jāveic, lai lemtu par lietas būtību, tiek atlikta uz nenoteiktu laiku. Lietu var atlikt objektīvu iemeslu dēļ, kas izklāstīti īpašos tiesību aktos, kas neļauj izskatīt civillietu un nav atkarīgi no pusēm vai tiesas, vai situācijās, kas nav paredzētas īpašos tiesību aktos, taču tik un tā neļauj tiesa izskatīt lietu pēc būtības.

Tiesai ir jāatliek tiesas sēde šādās situācijās:

fiziskas personas nāves vai juridiskas personas darbības izbeigšanas gadījumā, ja ir atļauta tiesību pārņemšana, ņemot vērā strīdā iesaistīto personu tiesiskās attiecības; ja puse zaudē savu tiesībspēju, lietas izskatīšana ir jāatliek līdz brīdim, kad ir noskaidrots mirušās fiziskās personas vai vairs nepastāvošās juridiskās personas tiesību pārņēmējs vai apstākļi, kas neatļauj tiesību pārņemšanu, vai kad ir iecelts tiesībspēju zaudējušas personas likumīgais pārstāvis;

ja konkrētu lietu nevar izskatīt, kamēr nav pieņemts lēmums citā lietā, civillietas, krimināllietas vai administratīvās lietas izskatīšanu atliek līdz brīdim, kad stājas spēkā tiesas lēmums, spriedums vai nolēmums vai kad tiek pasludināts lēmums administratīvajā tiesvedībā;

ja lietā saistībā ar īpašuma prasībām pret atbildētāju tiek atklāts, ka šādu īpašuma prasību apmierināšana ir saistīta ar krimināllietas izskatīšanu, lietas izskatīšana tiek atlikta līdz brīdim, kad ir izskatīta krimināllieta vai ir atcelti pagaidu ierobežojumi attiecībā uz īpašumtiesībām; īpašos tiesību aktos ir izklāstīti arī citi apstākļi.

14 Ja aktu, kas paredzēts pusei, kura uzturas vietā, kur viņa gūtu priekšrocību no termiņa pagarinājuma, paziņo vietā, kur tie, kuri tur uzturas, negūst priekšrocību no šī pagarinājuma, vai šī persona zaudē šī termiņa priekšrocību?

Neattiecas.

15 Kādas ir sekas termiņu neievērošanas gadījumā?

Ja termiņš beidzas, pirms prasība tiek ierosināta, prasība tiek noraidīta.

Ja tiesa apstiprina, ka termiņš ir nokavēts svarīga iemesla dēļ, pārkāptās tiesības ir jāaizstāv un termiņš ir jāatjauno.

Īpašuma tiesību jautājumi attiecībā uz īpašumu, kura atgūšanai piemēro termiņu, kas ir izbeidzies, tiek izskatīti saskaņā ar Civilkodeksa IV sējumu.

Tiesības veikt procesuālo darbību tiek zaudētas, kad ir beidzies likumā paredzētais vai tiesas noteiktais termiņš. Procesuālie dokumenti, kas tiek iesniegti pēc termiņa beigām, tiek atdoti iesniedzējam. Noteikta procesuālā pienākuma termiņa neievērošana neatbrīvo personu no attiecīgā pienākuma pildīšanas.

16 Ja beidzas termiņš, kādi līdzekļi ir pieejami tiem, kuri termiņus ir nokavējuši, t.i., saistības nepildošām pusēm?

Ja termiņi ir nokavēti svarīgu iemeslu dēļ un kopš tiesas sprieduma izdošanas nav pagājuši vairāk kā trīs mēneši, tiesa pēc apelācijas iesniedzēja pieprasījuma var atjaunot attiecīgos termiņus. Termiņu apelācijas sūdzības iesniegšanai var atjaunot, ja tiesa atzīst, ka attiecīgais termiņš ir nokavēts svarīgu

iemeslu dēļ. Tiesas nolēmumu, ar ko tiek noraidīts pieteikums atjaunot apelācijas sūdzības iesniegšanas termiņu, var pārsūdzēt, iesniedzot atsevišķu apelācijas sūdzību. Ja apelācijas tiesa apstiprina atsevišķo apelācijas sūdzību un atjauno apelācijas sūdzības iesniegšanas termiņu, apelācijas tiesas civillietu nodaļas priekšsēdētājam apelācijas sūdzība kopā ar lietas materiāliem ir jānodod apelācijas tiesas tiesnešu sastāvam vai apelācijas pieņemamības jautājums jānodod atpakaļ pirmās instances tiesai lēmuma pieņemšanai. Ja šajā situācijā lietas materiāli tiek nodoti apelācijas tiesas tiesnešu sastāvam, apelācijas tiesai ir jānosūta apelācijas sūdzības un tās pielikumu kopijas tiesvedībā iesaistītajām pusēm trīs darbdienu laikā no dienas, kad apelācija ir atļauta. Kad termiņš sprieduma pārsūdzēšanai un atbildēšanai uz apelācijas sūdzību ir beidzies, pirmās instances tiesa septiņu darbdienu laikā nosūta lietu apelācijas tiesai un informē puses. Ja lieta tiek nosūtīta apelācijas tiesai un tā nosaka, ka apelācijas sūdzības iesniegšanas termiņš ir nokavēts, tiesa var atjaunot termiņu pēc savas iniciatīvas (*ex officio*) ar nosacījumu, ka lietas materiāli nepārprotami liecina par to, ka termiņš ir nokavēts svarīgu iemeslu dēļ, vai ierosināt tiesvedībā iesaistītajai pusei iesniegt pieteikumu apelācijas sūdzības iesniegšanas termiņa pagarināšanai (Civilprocesa kodeksa 307. panta 2.–3. punkts, 338. pants un 78. pants). Lēmumu, ar ko tiek noraidīts apelācijas iesniedzēja pieteikums atjaunot termiņu, var pārsūdzēt, iesniedzot atsevišķu apelācijas sūdzību (Civilprocesa kodeksa 78. panta 6. punkts).

Lapa atjaunināta: 21/10/2019

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešus kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procedūru termiņi - Luksemburga

1 Kādu veidu termiņi attiecas uz civilprocesu?

Luksemburgas tiesību aktos ir noteikti termiņi attiecībā uz tiesvedības uzsākšanu, procesuālo darbību veikšanu, ierašanos tiesā, kā arī termiņu pagarinājumiem attālumā dēļ.

Noilguma termiņi, kurus var apturēt, un noilguma termiņi, kurus nevar apturēt, nav tīri procesuāla rakstura, tāpēc tie nav aplūkoti šajā informācijas lapā.

2 Saraksts ar dažādām dienām, kas paredzētas kā brīvdienas saskaņā ar 1971. gada 3. jūnija Regulu (EEK, Euratom) Nr. 1182/71.

Sestdienas un svētdienas uzskatāmas par brīvdienām; tāpat par brīvdienām uzskatāmi šādi likumā noteiktie valsts svētki:

Jaungada diena, Lieldienu pirmdiena, 1. maijs, 9. maijs, Debesbraukšanas diena, Vasarsvētku pirmdiena, kā arī Luksemburgas Nacionālā diena — 23. jūnijs; Jaunavas Marijas debesbraukšanas diena, Visu svēto diena un Ziemassvētki, un Otrie Ziemassvētki.

3 Kādi ir piemērojamie vispārīgie noteikumi par dažādu civilprocedūru termiņiem?

Procesuālie termiņi var atšķirties atkarībā no strīda priekšmeta un tiesvedības veida.

4 Ja akts vai formalitāte ir jāveic noteiktā periodā, kas ir šā perioda sākuma brīdis?

Termiņš sākas no attiecīgā rīkojuma, notikuma, lēmuma vai rīkojuma izsniegšanas dienas pusnakts.

5 Vai sākuma brīdi var ietekmēt vai mainīt dokumentu nosūtīšanas vai iesniegšanas metode (personīga iesniegšana, ko veic tiesu izpildītājs vai pasta dienests)?

Jā — ja tiesību aktos ir noteikts, ka dokumentus izsniedz (*signification*) tiesu izpildītājs vai par tiem nosūta paziņojumu (*notification*) kancelejas darbinieks, var tikt uzskatīts, ka izsniegšana vai paziņošana notikusi dienā, kas nav diena, kurā dokuments faktiski nonācis attiecīgās personas rokās (piemēram, ja dokumenta pieņemšana ir noraidīta, ja dokuments ir atstāts attiecīgās puses mājās, utt.).

6 Ja termiņa ritējums sākas ar kādu notikumu, vai dienu, kurā šis notikums ir noticis, tiek ņemta vērā, aprēķinot laika periodu?

Visus termiņus sāk skaitīt no attiecīgā rīkojuma, notikuma, lēmuma vai izsniegšanas dienas pusnakts.

7 Ja termiņš ir izteikts dienās, vai norādītajā dienu skaitā ir kalendārās dienas vai darba dienas?

Aprēķinot termiņu, tiek ieskaitītas valsts svētku dienas, sestdienas un svētdienas.

8 Ja šis periods ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Aprēķinot termiņu, tiek ieskaitītas valsts svētku dienas, sestdienas un svētdienas.

9 Kad beidzas termiņš, ja tas ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Visi procesuālie termiņi beidzas termiņa pēdējās dienas pusnaktī.

Ja termiņš ir izteikts nedēļās, tas beidzas pēdējās nedēļas dienā, kurai ir tāds pats nosaukums kā rīkojuma, notikuma, lēmuma vai izsniegšanas dienai, no kuras sākas termiņš.

Ja termiņš ir izteikts mēnešos vai gados, tas beidzas pēdējā mēneša vai gada dienā, kurai ir tāds pats nosaukums kā rīkojuma, notikuma, lēmuma vai izsniegšanas dienai, no kuras sākas termiņš. Ja attiecīgajā nākamajā mēnesī nav dienas ar tādu pašu datumu, termiņš beidzas šā mēneša pēdējā dienā.

Ja termiņš ir izteikts mēnešos un dienās vai mēneša daļās, vispirms tiek aprēķināti pilni mēneši un pēc tam — mēneša daļu dienas; ja tiek aprēķinātas mēneša daļu dienas, uzskata, ka mēnesī ir 30 dienas.

10 Ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, vai to pagarina līdz nākamajai pirmajai darba dienai?

Ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā, valsts svētku dienā vai pārceltajā valsts svētku dienā, to pagarina līdz pirmajai sekojošajai darb dienai. Tas pats attiecas uz gadījumu, kad ir jāiesniedz dokumenti pašvaldības iestādēs un termiņa pēdējā dienā pašvaldības iestādes ir slēgtas apmeklētājiem.

11 Vai pastāv īpaši gadījumi, kuros termiņi tiek pagarināti? Kādi ir nosacījumi, lai termiņus būtu iespējams pagarināt?

Ja Luksemburgas tiesā tiek uzsākta tiesvedība pret personu, kura dzīvo ārvalstīs, termiņus pagarina attālumā dēļ. Šādi termiņa pagarinājumi var būt 15–35 dienas ilgi atkarībā no vietas, kur atbildētājs dzīvo.

12 Kādi ir pārsūdzību iesniegšanas termiņi?

Parasti apelācijas prasības (*appels*) jāiesniedz 40 dienu laikā; šo termiņu pagarina attālumā dēļ, ja personas dzīvo ārvalstīs. Apelācijas prasības pret spriedumiem, kuri īslaicīgi nav izpildāmi, var iesniegt tikai pēc astoņām dienām.

Termiņš pretenzijas (*opposition*) iesniegšanai par aizmuguriski pieņemtu spriedumu ir 15 dienas, sākot no sprieduma izsniegšanas vai paziņošanas dienas.

Rīkojumus par pagaidu noregulējuma pasākumiem (*ordonnances de référé*) var pārsūdzēt 15 dienu laikā no to izsniegšanas dienas. Ja rīkojums par pagaidu noregulējuma pasākumu ir pieņemts aizmuguriski, termiņš pretenzijas iesniegšanai par šādu rīkojumu ir astoņas dienas no rīkojuma izsniegšanas. Termiņš pretenzijas iesniegšanai un termiņš apelācijas sūdzību iesniegšanai rit vienlaikus.

13 Vai tiesas var mainīt termiņus, jo īpaši ierašanās termiņus vai noteikt īpašu ierašanās datumu?

Ja rīkojums par pagaidu noregulējuma pasākumu pieņemts saīsinātajā tiesvedībā, tiek izdota pavēste ierasties tiesā uz attiecīgu tiesas sēdi šādam procesam ierasti paredzētajā dienā un laikā. Tomēr, ja lieta ir steidzama, tiesas priekšsēdētājs vai viņa aizvietotājs var izdot pavēsti ierasties tiesā uz atklātu sēdi tiesā vai savās mājās norādītajā laikā, tostarp nedēļas nogalēs, valsts svētku dienās vai dienās, kas parasti nav darb dienas.

14 Ja aktu, kas paredzēts pusei, kura uzturas vietā, kur viņa gūtu priekšrocību no termiņa pagarinājuma, paziņo vietā, kur tie, kuri tur uzturas, negūst priekšrocību no šī pagarinājuma, vai šī persona zaudē šī termiņa priekšrocību?

Ja Luksemburgas tiesā ir uzaicināta ierasties persona, kura nav Luksemburgas iedzīvotājs, piemēro parastos termiņus, ja vien tiesa nenolemj tos pagarināt.

15 Kādas ir sekas termiņu neievērošanas gadījumā?

Ja prasība noteiktajā termiņā nav celta, iestājas noilgums, un prasību vairs nevar celt. Ja ir beidzies termiņš procesuālo formalitāšu veikšanai, parasti prasības celšanai iestājas noilgums, vai arī lieta tiek slēgta no izskatāmo lietu saraksta.

16 Ja beidzas termiņš, kādi līdzekļi ir pieejami tiem, kuri termiņus ir nokavējuši, t.i., saistības nepildošām pusēm?

Ja puse nav cēlusi prasību noteiktajā termiņā, noilgumu, kas iestāties, beidzoties termiņam, var atcelt, ja no attiecīgās puses neatkarīgu apstākļu dēļ darbība, no kuras sācies termiņš, nekļuva zināma pusei saprātīgā laikposmā vai ja pusei nav bijis iespējams attiecīgi rīkoties. Pieteikums šajā saistībā ir pieņemams tikai tad, ja tas iesniegts 15 dienu laikā no brīža, kad attiecīgajai pusei kļuvusi zināma darbība, no kuras sācies termiņš, vai no brīža, no kura minētajai pusei bija iespēja attiecīgi rīkoties. Šāds pieteikums nav pieņemams, ja tas iesniegts vēlāk nekā gadu pēc tāda termiņa beigām, kas parasti sāktos no attiecīgās darbības. Šiem termiņiem nav apturošas ietekmes.

Jebkādu prasību celšanai iestājas noilgums, ja tiesvedība ir pārtraukta ilgāk nekā trīs gadus. Šo termiņu pagarina par sešiem mēnešiem, ja ir pamats iesniegt pieteikumu par jaunas puses iesaistīšanu procesā esošās puses vietā vai iecelt jaunu advokātu. Kad iestājas tiesvedības noilgums, tas nenozīmē, ka nav iespējams celt turpmākas prasības. Pusei, kura vēlas rīkoties, ir jāceļ jauna prasība, lai izmantotu savas tiesības, ja vien nav iestāties noilgums prasības celšanai.

Rīkojums svītrot prasību no izskatāmo prasību saraksta, pamatojoties uz to, ka advokāts nav ievērojis termiņus, nav pārsūdzams.

Saistītās saites

 <http://www.legilux.lu/>

Lapa atjaunināta: 11/01/2024

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procedūru termiņi - Ungārija

1 Kādu veidu termiņi attiecas uz civilprocesu?

Parasti procesuālās darbības, ar kurām vēlas panākt vēlamās tiesiskās sekas, var veikt tiesību aktos noteiktajos termiņos. Šis regulējums atrodams gan materiālajās, gan procesuālajās tiesībās.

Piemērojamie nosacījumi materiālajās tiesībās ir daļēji nostiprināti noteikumos par tiesību aizsardzības līdzekļiem un daļēji — noteikumos par noilgumu. Tajos noteikti termiņi civilprasību iesniegšanai. Tiesību aktos ir noteikti šo termiņu izņēmumi vienīgi tad, ja ir jānodrošina prasību beznosacījuma izpilde (piem., īpašuma prasību gadījumā). Atsevišķas procesuālās darbības var likumīgi izpildīt vienīgi noteiktā laikposmā (ievērojot termiņu). Konkrētos gadījumos termiņš ir skaidri noteikts tiesību aktos, piemēram, iesniedzot pārsūdzību (tiesību aktos noteiktais termiņš), savukārt citos gadījumos — piemēram, novēršot nepilnības — tas ir atkarīgs no tiesas lēmuma (tiesas noteiktais termiņš).

Procesuālo termiņu aprēķināšanas metode saskaņā ar materiālajām tiesību normām krasi atšķiras no metodes, ko izmanto procesuālo tiesību gadījumā; atšķiras arī juridiskās sekas, kas rodas, ja šo divu veidu termiņi netiek ievēroti. Ja termiņš netiek ievērots saskaņā ar materiālajām tiesībām, tiesības tiek zaudētas un to nevar labot, iesniedzot pamatojumu. "Pamatojumu" var pieņemt tikai tad, ja ir piemērojams noilguma termiņš, un vienīgi saskaņā ar attiecīgajām materiālo tiesību normām. Attiecībā uz procesuālajiem termiņiem ir jānoskaidro subjektīvie un objektīvie termiņi. Subjektīvie termiņi ir tādi termiņi, kuru sākuma datumam ir jābūt datumam, kad attiecīgā puse ir saņēmusi paziņojumu, un, ja tie netiek ievēroti, tad to parasti var labot, iesniedzot *restitutio in integrum* pieteikumu (pagarinājuma pieteikumu), savukārt objektīvie termiņi nav saistīti ar to, vai attiecīgā puse saņem paziņojumu, un to neievērošanu nevar labot, iesniedzot *restitutio in integrum* pieteikumu.

2 Saraksts ar dažādām dienām, kas paredzētas kā brīvdienas saskaņā ar 1971. gada 3. jūnija Regulu (EEK, Euratom) Nr. 1182/71.

Saskaņā ar 2012. gada Likuma Nr. I par Darba kodeksu 102. panta 1. punktu par brīvdienām ir uzskatāmas šādas dienas: 1. janvāris, 15. marts, Lieldienu pirmdiena, 1. maijs, Vasarsvētku pirmdiena, 20. augusts, 23. oktobris, 1. novembris, kā arī 25. un 26. decembris.

3 Kādi ir piemērojamie vispārīgie noteikumi par dažādu civilprocedūru termiņiem?

Termiņi tiek aprēķināti dienās, mēnešos vai gados. Termiņos, kas ir izteikti dienās, sākuma datums netiek ietverts. Sākuma datums ir datums, kad ir notikusi darbība vai cits notikums (piem., paziņošana, publicēšana), no kura uzsāk laika atskaiti. Mēnešos vai gados izteiktie termiņi beidzas tā pēdējā mēneša datumā, kas atbilst datumam, kurā laika atskaite ir sākusies, vai arī — ja pēdējā mēnesī šāda datuma nav — minētā mēneša pēdējā dienā. Ja termiņa pēdējā diena ir brīvdiena, tad tas beidzas tikai nākamajā darba dienā pēc minētā termiņa pēdējās dienas. Termiņš beidzas pēdējās dienas beigās; taču dokumentu iesniegšanas termiņš tiesā vai tiesā veicamās darbības termiņš beidzas jau pēdējās dienas darba laika beigās. Vispārējie noteikumi par termiņiem visos citos civilprocesos ir paredzēti 1952. gada Likuma Nr. III par Civilprocesa kodeksu ("Civilprocesa kodekss") 103.–112. pantā.

4 Ja akts vai formalitāte ir jāveic noteiktā periodā, kas ir šā perioda sākuma brīdis?

Sākuma datums ir datums, kad ir notikusi darbība vai cits notikums (piem., paziņošana, publicēšana), no kura uzsāk laika atskaiti. Sākuma datums netiek ietverts termiņos, kas izteikti dienās.

5 Vai sākuma brīdi var ietekmēt vai mainīt dokumentu nosūtīšanas vai iesniegšanas metode (personīga iesniegšana, ko veic tiesu izpildītājs vai pasta dienests)?

Attiecībā uz termiņu aprēķiniem Civilprocesa kodeksā nav paredzētas atšķirības saistībā ar dažādām dokumentu izsniegšanas metodēm. Taču attiecībā uz elektronisku dokumentu apriti ir piemērojami daži konkrēti noteikumi. Daži dokumenti ir jānosūta ekspertam kā cietā kopija, pat ja eksperts ar tiesu sazinās elektroniski: tiesa ekspertam nodrošina visus tiesas dokumentu pielikumus cietās kopijas veidā vai citā datu nesējā, ja lielā pielikumu apjoma vai datu nesēja veida dēļ digitalizācija radītu nesamērīgu vai nepārvaramu slogu vai arī ja papīra formātā izdrukāta dokumenta autentiskums ir apšaubāms. Ja minēto iemeslu dēļ tiesas nosūtītie elektroniskie dokumenti ir papildināti ar pielikumiem cietās kopijas veidā, termiņa atskaite sākas pielikuma saņemšanas datumā. Ar tiesvedību saistītu materiālu iesniegšana un tiesas dokumentu izsniegšana Civilprocesa kodeksā noteiktajos gadījumos jau tiek veikta elektroniski. Dienas, kurās piegādes sistēma šiem mērķiem nedarbojas vismaz četras stundas, netiek ietvertas termiņā, kas noteikts tiesību aktos vai ko noteikusi tiesa. Ja saziņa procesa laikā notiek elektroniski, tad termiņa neievērošanas sekas nevar piemērot, ja iesniegums tiesai iesniegts elektroniski, vēlākais pēdējā dienā, saskaņā ar IT prasībām. Attiecībā uz termiņa aprēķināšanu uzskata, ka iesniegums ir iesniegts pēc tam, kad tiesas IT sistēma ir nosūtījusi apstiprinājumu par saņemšanu saskaņā ar tiesību aktu noteikumiem. Valsts tiesu biroja prezidents izsniedz veidlapu par iesniegšanu glabāšanai atmiņas ierīcē. Atmiņas ierīce jāiesniedz tiesai personīgi vai nosūtot pa pastu ne vēlāk kā trīs darba dienas pēc tam, kad kontaktpersona, kas norādīta elektronisko paziņojumu iesniegšanai, ir saņēmusi apstiprinājumu par veidlapas saņemšanu tiesā. Izmantojot izsniegšanas sistēmu, tiesa automātiski nosūta kontaktpersonai, kas norādīta elektronisko paziņojumu iesniegšanai, atmiņas ierīces saņemšanas apstiprinājumu. Iesniegumu uzskata par iesniegtu tiesā dienā, kas norādīta apliecinājumā par veidlapas saņemšanu tiesā.

6 Ja termiņa rītējums sākas ar kādu notikumu, vai diena, kurā šis notikums ir noticis, tiek ņemta vērā, aprēķinot laika periodu?

Sākuma datums netiek ietverts termiņos, kas izteikti dienās. Sākuma datums ir datums, kad ir notikusi darbība vai cits notikums (piem., paziņošana, publicēšana), no kura uzsāk laika atskaiti.

7 Ja termiņš ir izteikts dienās, vai norādītajā dienu skaitā ir kalendārās dienas vai darba dienas?

Ja termiņš ir izteikts dienās, norādītais dienu skaits apzīmē kalendārās dienas. Taču, ja termiņa pēdējā diena ir brīvdiena, tad tas beidzas tikai nākamajā darba dienā pēc termiņa pēdējās dienas.

8 Ja šis periods ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Mēnešos vai gados izteiktie termiņi beidzas tā pēdējā mēneša datumā, kas atbilst datumam, kurā laika atskaite ir sākusies, vai arī — ja pēdējā mēnesī šāda datuma nav — minētā mēneša pēdējā dienā.

9 Kad beidzas termiņš, ja tas ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Mēnešos vai gados izteiktie termiņi beidzas tā pēdējā mēneša datumā, kas atbilst datumam, kurā laika atskaite ir sākusies, vai arī — ja pēdējā mēnesī šāda datuma nav — minētā mēneša pēdējā dienā.

10 Ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, vai to pagarina līdz nākamajai pirmajai darba dienai?

Jā.

11 Vai pastāv īpaši gadījumi, kuros termiņi tiek pagarināti? Kādi ir nosacījumi, lai termiņus būtu iespējams pagarināt?

Papildus iepriekš minētajiem gadījumiem tiesa būtisku iemeslu dēļ var vienu reizi pagarināt pašas noteikto termiņu; termiņš kopā ar pagarinājumu nedrīkst pārsniegt četrdesmit piecas dienas, ja vien nav nepieciešams ilgāks laiks, lai eksperts varētu sniegt atzinumu. Tiesību aktos noteiktos termiņus drīkst pagarināt tikai tiesību aktos paredzētos gadījumos. Katra gada laikposms no 15. jūlija līdz 20. augustam netiek iekļauts dienās izteiktajos termiņos (šajā laikposmā tiesu iestāžu darbinieki ir atvaļinājumā). Ja mēnešos vai gados izteikts termiņš beidzas tiesu iestāžu darbinieku atvaļinājuma laikā, termiņš beidzas nākamā mēneša datumā, kas atbilst datumam, kurā sākās termiņa atskaite, vai gadījumā, ja arī minētais datums iekrīt tiesu iestāžu darbinieku atvaļinājuma laikā, — pirmajā dienā pēc tiesu iestāžu darbinieku atvaļinājuma beigām. Tiesību aktos ir paredzēti arī izņēmumi attiecībā uz tiesu iestāžu darbinieku atvaļinājuma laiku. Tiesai ir īpaši jāvērs pušu uzmanību uz šādiem izņēmumiem. Ārpustiesas procesos, kurus reglamentē citi tiesību akti, nevis Civilprocesa kodekss, noteikumus par tiesu iestāžu darbinieku atvaļinājumu var piemērot vienīgi tad, ja to paredz atsevišķs tiesību akts.

12 Kādi ir pārsūdzību iesniegšanas termiņi?

Parasti apelācijas sūdzību var iesniegt 15 dienās pēc lēmuma paziņošanas dienas un 3 dienās prasībās saistībā ar pārvedu vekseļiem.

13 Vai tiesas var mainīt termiņus, jo īpaši ierašanās termiņus vai noteikt īpašu ierašanās datumu?

Tiesa būtisku iemeslu dēļ var vienu reizi pagarināt pašas noteikto termiņu; termiņš kopā ar pagarinājumu nedrīkst pārsniegt četrdesmit piecas dienas, ja vien nav nepieciešams ilgāks laiks, lai eksperts varētu sniegt savu atzinumu. Tiesību aktos noteiktos termiņus drīkst pagarināt tikai tiesību aktos paredzētos gadījumos.

14 Ja aktu, kas paredzēts pusei, kura uzturas vietā, kur viņa gūtu priekšrocību no termiņa pagarinājuma, paziņo vietā, kur tie, kuri tur uzturas, negūst priekšrocību no šī pagarinājuma, vai šī persona zaudē šī termiņa priekšrocību?

Civilprocesa normas Ungārijā neparedz termiņa pagarinājumu, pamatojoties uz apsvērumiem par pušu dzīvesvietu. Taču termiņa neievērošana var tikt attaisnota, ja personas datus un adresu reģistrā norādītajā adresē puses nav bijušas sasniedzamas pamatotu iemeslu dēļ.

15 Kādas ir sekas termiņu neievērošanas gadījumā?

Ja vien tiesību aktos nav noteikts citādi, puses pēc termiņa beigām vairs nevar veikt nokavētās procesuālās darbības. Sekas par šo darbību neveikšanu, izņemot tiesību aktos noteiktos gadījumus, iestājas automātiski, nesniedzot par to iepriekšēju paziņojumu. Ja saskaņā ar tiesību aktiem sekas par kavējumu iestājas tikai pēc iepriekšēja paziņojuma saņemšanas vai pēc pretējās puses pieprasījuma, kavēto darbību var veikt paziņojumā norādītajā laikposmā vai līdz pieprasījuma saņemšanai, vai arī — gadījumā, ja pieprasījums tiek saņemts sēdes laikā, — līdz brīdim, kad ir pieņemts atbilstošais lēmums. Ja kādai no pusēm šķēršļi, kas tai liedz īstenot nepieciešamo darbību, ir radušies vispārzināmu dabas apstākļu dēļ vai tādu kavēkļu dēļ, kurus puse nevar ietekmēt, tas netiek uzskatīts par kavējumu. Sekas par termiņu neievērošanu nav attiecināmas uz gadījumiem, kad pieteikums tiesai ir nosūtīts ierakstītā vēstulē vēlākais termiņa pēdējā dienā.

16 Ja beidzas termiņš, kādi līdzekļi ir pieejami tiem, kuri termiņus ir nokavējuši, t.i., saistības nepildošām pusēm?

Puses var iesniegt *restitutio in integrum* pieteikumu, lai sniegtu attaisnojumu kavējumam. Tiesai par pieteikumu ir jāpieņem taisnīgs lēmums.

Gadījumā, ja puse vai tās pārstāvis noteiktajā datumā neierodas tiesā vai arī nokavē termiņu tāda iemesla dēļ, ko tā nespēj ietekmēt, kavējuma sekas, izņemot turpmāk minētos gadījumus, var novērst, sniedzot kavējuma pamatojumu. Pamatojumu iesniegt nevar, ja tiesību aktos nav paredzēta šāda iespēja, ja kavējuma sekas var novērst bez pamatojuma, ja kavējums nav saistīts ar neizdevīgu stāvokli, kas atspoguļojas tiesas nolēmumā, vai ja puse neievēro jauno termiņu, kas noteikts, pamatojoties uz *restitutio in integrum* pieteikumu.

Restitutio in integrum pieteikumu var iesniegt 15 dienās. Šā termiņa atskaite sākas no nokavētā termiņā beigu datuma vai nokavētā termiņa pēdējās dienas. Taču, ja puse vai tās pārstāvis uzzina par kavējumu vēlāk vai arī šķērslis tiek novērsts vēlāk, termiņa atskaite *restitutio in integrum* pieteikuma iesniegšanai sākas dienā, kad puse uzzina par kavējumu vai kad šķērslis ir novērsts. *Restitutio in integrum* pieteikumu var iesniegt ne vēlāk kā trīs mēnešus pēc kavējuma iestāšanās.

Restitutio in integrum pieteikumā ir jānorāda kavējuma iemesli un apstākļi, kas ļauj ticami uzskatīt, ka kavējums ir nav bijis tīšs. Nokavēta termiņa gadījumā kavētā darbība ir jāpaveic līdz ar *restitutio in integrum* pieteikuma iesniegšanu.

Ja ar tiesību aktos nav paredzēta iespēja iesniegt pamatojumu vai ja *restitutio in integrum* pieteikums ir iesniegts pēc noteiktā termiņa, pieteikums ir noraidāms, neizskatot lietu pēc būtības. Tas pats attiecināms uz gadījumiem, kad saistībā ar termiņa neievērošanu puse, kas iesniedz *restitutio in integrum* pieteikumu, nav veikusi kavēto darbību pieteikuma iesniegšanas dienā.

Par lēmumiem, ar ko tiek noraidīti *restitutio in integrum* pieteikumi, drīkst iesniegt apelācijas sūdzību.

Lapa atjaunināta: 15/01/2024

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procedūru termiņi - Malta

1 Kādu veidu termiņi attiecas uz civilprocesu?

Vispārējā procedūra saskaņā ar Maltes Tiesību aktu krājuma 12. nodaļu ir tāda, ka personai ir divdesmit dienas laika no paziņojuma saņemšanas dienas, lai iesniegtu savu atbildi. Tomēr pastāv īpaši likumi, kas nosaka citus termiņus.

2 Saraksts ar dažādām dienām, kas paredzētas kā brīvdienas saskaņā ar 1971. gada 3. jūnija Regulu (EEK, Euratom) Nr. 1182/71.

1. janvāris, 10. februāris, 19. marts, 31. marts, Lielā piektdiena, 1. maijs, 7. jūnijs, 29. jūnijs, 15. augusts, 8. septembris, 21. septembris, 8. decembris, 13. decembris, 25. decembris.

3 Kādi ir piemērojamie vispārīgie noteikumi par dažādu civilprocedūru termiņiem?

Parasti personai, pret kuru uzsākts civilprocess, sava atbilde tiesā ir jāiesniedz divdesmit dienās. Tomēr pastāv īpaši likumi, kas nosaka garākus vai īsākus termiņus atkarībā no lietas.

4 Ja akts vai formalitāte ir jāveic noteiktā periodā, kas ir šā perioda sākuma brīdis?

No paziņošanas datuma.

5 Vai sākuma brīdī var ietekmēt vai mainīt dokumentu nosūtīšanas vai iesniegšanas metode (personīga iesniegšana, ko veic tiesu izpildītājs vai pasta dienests)?

Nē, piegādes metode neietekmē uzsākšanu. Vērā tiek ņemts paziņošanas datums.

6 Ja termiņa rītējums sākas ar kādu notikumu, vai diena, kurā šis notikums ir noticis, tiek ņemta vērā, aprēķinot laika periodu?

Parasti termiņu sāk skaitīt no nākamās dienas. Tomēr ar likumu vai tiesas lēmumu ir iespējams noteikt termiņus, kuri sākas no paziņojuma saņemšanas datuma.

7 Ja termiņš ir izteikts dienās, vai norādītajā dienu skaitā ir kalendārās dienas vai darba dienas?

Maltas tiesībās ir noteikts, ka normatīvajā aktā minētās dienas uzskatāmas par kalendārajām dienām, ja vien normatīvajā aktā nav skaidri norādīts, ka tās ir darba dienas.

8 Ja šis periods ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Aprēķinot termiņu, dienu uzskata par divdesmit četru stundu ilgu laika posmu, bet mēnešus un gadus aprēķina saskaņā ar kalendāru.

9 Kad beidzas termiņš, ja tas ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Aprēķinot termiņu, dienu uzskata par divdesmit četru stundu ilgu laika posmu, bet mēnešus un gadus aprēķina saskaņā ar kalendāru.

10 Ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, vai to pagarina līdz nākamajai pirmajai darba dienai?

Jā, ja termiņš beidzas brīvdienā (t. i., sestdienā, svētdienā vai valsts svētku dienā), to pagarina līdz nākamajai darba dienai saskaņā ar Maltas Tiesību aktu krājuma 12. nodaļas 108. sadaļu.

11 Vai pastāv īpaši gadījumi, kuros termiņi tiek pagarināti? Kādi ir nosacījumi, lai termiņus būtu iespējams pagarināt?

Termiņu var pagarināt tikai tad, ja to atļauj tiesa, un personai tiek ļauts iesniegt atbildi tikai tad, ja tā spēj tiesai uzrādīt pamatotus iemeslus, kādēļ nepieciešams iesniegt ar zvērestu apliecinātu atbildi.

12 Kādi ir pārsūdzību iesniegšanas termiņi?

Pēc pirmās instances tiesas sprieduma paziņošanas persona var iesniegt apelāciju divdesmit (kalendārajās) dienās no paziņošanas datuma. Atbildētājam ir dotas divdesmit dienas, lai sniegtu atbildi. Konstitucionālajās lietās, ja prasība ir celta pieteikuma veidā, laika ierobežojums pārsūdzībai ir divdesmit dienas no tiesas sprieduma paziņošanas. Ja lieta uz Konstitucionālo tiesu ir nosūtīta no citas tiesas, pārsūdzība ir jāiesniedz astoņās darba dienās. Tad atbildētājam astoņās darba dienās ir jāsniedz atbilde. Ja nolēmumu pārsūdz pirms galējā sprieduma, pārsūdzība ir jāiesniedz sešās dienās no dienas, kad nolēmums nolasīts atklātā tiesas sēdē. Šāda ir vispārējā procedūra. Tomēr jāpiemin, ka pastāv īpaši likumi, kas nosaka citādus pārsūdzības termiņus, ja pārsūdzība ir jāizskata citā tiesā, nevis tajās, kas minēti iepriekš.

13 Vai tiesas var mainīt termiņus, jo īpaši ierašanās termiņus vai noteikt īpašu ierašanās datumu?

Visās parastajās civilīetās tiesas sēdes datums jānosaka divu mēnešu laikā, un sēdes ir jānotur reizi divos mēnešos. Katru gadu tiesa var izvēlēties neplānot lietu izskatīšanu laika periodā no 16. jūlija līdz 15. septembrim.

Konstitucionālajās lietās tiesai ir jānosaka sēdes datums, kam jābūt astoņās darba dienās no pieteikuma iesniegšanas dienas, vai no dienas, kad atbildētājs iesniedzis atbildi šīs atbildes iesniegšanai paredzētajā laikā, vai — gadījumā, ja atbilde nav iesniegta, — no šā termiņa beigām.

Saīsinātas vai īpašas tiesvedības gadījumā atbildētāju izsauc uz tiesu ne ātrāk kā piecpadsmit dienas un ne vēlāk kā trīsdesmit dienas kopš paziņojuma saņemšanas dienas.

14 Ja aktu, kas paredzēts pusei, kura uzturas vietā, kur viņa gūtu priekšrocību no termiņa pagarinājuma, paziņo vietā, kur tie, kuri tur uzturas, negūst priekšrocību no šī pagarinājuma, vai šī persona zaudē šī termiņa priekšrocību?

Maltā nav tādu vietu, kuru iedzīvotājiem tiek piemēroti pagarināti procesuālie termiņi.

15 Kādas ir sekas termiņu neievērošanas gadījumā?

Ja termiņi netiek ievēroti, tiek uzskatīts, ka iesaistītā puse izrāda necieņu pret tiesu, un tā zaudē tiesības sniegt atbildi un pierādījumus. Tomēr pirms sprieduma pasludināšanas tiesa joprojām dod atbildētājam īsu un noteiktu laika periodu, kurā tas var iesniegt rakstiskus vai mutiskus iesniegumus pret prasītāja prasību. Puse, kas nav izpildījusi savas saistības, saglabā tiesības pārsūdzēt galējo spriedumu, ja tas nav šai pusei labvēlīgs.

16 Ja beidzas termiņš, kādi līdzekļi ir pieejami tiem, kuri termiņus ir nokavējuši, t.i., saistības nepildošām pusēm?

Viņiem ir jāsniedz attaisnojums par savu neierašanos tiesā. Ja tiesa nolemj, ka neierašanās iemesls ir pamatots, tā var atļaut viņiem iesniegt atbildi.

Lapa atjaunināta: 24/02/2021

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas

versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlēties.

Procedūru termiņi - Nīderlande

1 Kādu veidu termiņi attiecas uz civilprocesu?

Termiņus, kas attiecas uz civilprocesu, vispārīgi var klasificēt šādi:

- Minimālais paziņošanas termiņš otras puses, trešo personu un liecinieku izsaukšanai uz tiesu. Parasti tiek piemērots vismaz vienas nedēļas termiņš. Vismaz vienas nedēļas termiņš parasti tiek piemērots arī ieinteresēto personu izsaukšanai uz tiesu, ja tiesvedība tiek uzsākta ar pieteikuma iesniegšanu, ja vien tiesa nenosaka citādi (Civilprocesa kodeksa (*Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*) 114.–119. un 276. pants (pušu un trešo personu izsaukšana) un 170. un 284. pants (liecinieku izsaukšana)). Svarīgi atzīmēt, ka, ja ir zināma atbildētāja dzīvesvieta ārpus Nīderlandes vai fakts, ka atbildētājs dzīvo ārpus Nīderlandes, paziņošanas termiņš attiecīgās puses izsaukšanai ir vismaz četras nedēļas iepriekš (Civilprocesa kodeksa 115. pants);
- Maksimālais termiņš tiesiskās aizsardzības līdzekļu prasībām. Tiesiskā aizsardzība iebilduma (*verzet*) formā parasti ir jāizņem četru nedēļu laikā. Trīs mēnešu periodu parasti piemēro apelācijas sūdzībai (*hoger beroep*), pārsūdzībai Augstākajā tiesā (*cassatie*) un prasībai atcelt galīgo spriedumu (*herroeping*) (sk. Civilprocesa kodeksa 143. pantu (iebildums), 339. un 358. pantu (apelācijas sūdzība), 402. un 426. pantu (pārsūdzība Augstākajā tiesā) un 383. un 391. pantu (galīgā sprieduma atcelšana));
- Termiņi, kuros pusēm jāveic procesuālās darbības un tiesai jāpieņem lēmumi. Parasti to ilgums ir 2–6 nedēļas. Noteiktos apstākļos tiesa var atļaut atlikt procesuālo darbību izpildes termiņus;
- Noilguma termiņi prasību celšanai un izpildes pilnvaru īstenošanai. Vispārējais noilguma termiņš ir 20 gadi. Tomēr daudzās lietās piemēro īsāku piecu gadu noilguma termiņu. Augošiem soda maksājumiem termiņš beidzas sešus mēnešus pēc dienas, kurā tie piemēroti. Noilguma termiņu, kas jau ir sācies, var pārtraukt, pēc tam sākot jaunu noilguma termiņu. Piemēram, noilguma termiņu, kas attiecas uz izpildes pilnvarām, var pārtraukt, izsniedzot spriedumu vai citu izpildes aktu (Civillkodeksa (*Burgerlijk Wetboek*) 3. grāmatas 306.–325. pants).

Likumā noteiktiem termiņiem piemēro noteikumus, kas izklāstīti arī Vispārējā termiņu pagarināšanas likumā (*Algemene Termijnenwet*).

2 Saraksts ar dažādām dienām, kas paredzētas kā brīvdienas saskaņā ar 1971. gada 3. jūnija Regulu (EEK, Euratom) Nr. 1182/71.

Papildus sestdienām un svētdienām **Vispārējā termiņu pagarināšanas likumā** par svētku dienām ir noteiktas šādas dienas:

Jaungada diena — 1. janvāris;

Lielā Piektdiena — piektdiena pirms Lieldienām;

Otrās Lieldienas — Lieldienu pirmdiena;

Debesbraukšanas diena — ceturtdiena 40 dienas pēc Lieldienām;

Karaļa diena — 27. aprīlis;

Atbrīvošanas diena — 5. maijs;

Svētā Gara diena — pirmdiena pēc Vasarsvētkiem;

Pirmie un Otrie Ziemassvētki — 25. un 26. decembris.

3 Kādi ir piemērojamie vispārīgie noteikumi par dažādu civilprocedūru termiņiem?

Likumā noteiktiem termiņiem piemēro noteikumus, kas izklāstīti Vispārējā termiņu pagarināšanas likumā. Likumā ir paredzēts, ka, ja aktā noteikts termiņš beidzas sestdienā, svētdienā vai svētku dienā, tas tiek pagarināts līdz nākamās tādas dienas beigām, kas nav sestdiena, svētdiena vai svētku diena. Ja nepieciešams, vismaz trīs dienu termiņš tiek pagarināts, lai tajā būtu iekļautas vismaz divas dienas, kas nav sestdiena, svētdiena vai svētku dienas. Valsts procesuālajos noteikumos civillietās, kas tiek uzsāktas ar tiesas pavēsti (*Landelijk procesreglement voor civiele dagvaardingen bij de rechtbanken*), par sākumpunktu pušu procesuālo darbību veikšanai un sprieduma paziņošanai tiek uzskatīts sešu nedēļu termiņš. Saskaņā ar valsts noteikumiem par civilprocesu kantonu tiesu sektoros (*Landelijk reglement voor de civiele rol van de kantonsectoren*) parasti kantonu tiesās tiek piemērots četrus nedēļu termiņš (<http://www.rechtspraak.nl/>).

4 Ja akts vai formalitāte ir jāveic noteiktā periodā, kas ir šā perioda sākuma brīdis?

Sākuma brīdis vienmēr ir pirmā diena pēc izšķirošā notikuma.

Izsaukšana uz tiesu

Neattiecas.

Tiesiskās aizsardzības līdzekļi

Termiņam attiecībā uz tiesiskās aizsardzības līdzekli **iebilduma** formā (pieejams tikai attiecībā uz aizmuguriskiem spriedumiem) ir trīs dažādi sākuma brīži:

- 1) brīdis, kad spriedums ir personiski izsniegts notiesātajai pusei;
- 2) ja tiek izmantota cita izsniegšanas metode — brīdis, kad notiesātā puse veic darbību, lai pierādītu, ka ir informēta par spriedumu vai izpildes sākumu;
- 3) citos gadījumos — brīdis, kad ir pabeigta sprieduma izpilde.

Termiņš **apelācijas sūdzībām un pārsūdzībai Augstākajā tiesā** attiecībā uz spriedumiem tiek aprēķināts no datuma, kurā spriedums ir pieņemts. Termiņa pirmā diena ir nākamā diena pēc sprieduma pieņemšanas. Sk. arī atbildi uz 12. jautājumu.

Termiņu apelācijas sūdzībām un pārsūdzībai Augstākajā tiesā aprēķina:

no datuma, kurā spriedums ir pieņemts, ja pieteikuma iesniedzējs un ieinteresētās personas ir ieradušās uz lietas izskatīšanu;

pēc lēmuma izsniegšanas vai paziņošanas citā veidā, ja lietā ir citas ieinteresētās personas.

Termiņš **prasībai atcelt** spriedumu vai lēmumu, kas pasludināts par galīgu, sākas pēc tam, kad ir radies iemesls atcelšanai un prasītājs vai pieteikuma iesniedzējs par to ir uzzinājis, taču nekādā gadījumā pirms sprieduma vai lēmuma pasludināšanas par galīgu, t. i., to vairs nevar atlikt, izvirzot iebildumu, iesniegt par to apelācijas sūdzību vai pārsūdzēt Augstākajā tiesā.

Procesuālās darbības

Fiksēti termiņi procesuālo darbību veikšanai parasti tiek aprēķināti no iepriekšējā lietas izskatīšanas datuma pilnās nedēļās. Piemēram, pēc lietas izskatīšanas trešdienā lieta tiek atkal iekļauta izskatāmo lietu sarakstā trešdienā pēc četrām nedēļām, un iesniegšanas termiņš ir plkst. 10.00. Ja lieta tiek izņemta no saraksta, tiesa nosaka datumu, kurā tā atkal tiks iekļauta sarakstā.

Noilguma termiņi

Uz tiesvedību attiecināma noilguma termiņa sākums ir atkarīgs no tiesvedības būtības. Piemēram, tiesības pieprasīt izpildīt līgumsaistības attiecībā uz kaut kā nodrošināšanu vai izdarīšanu tiek zaudētas piecus gadus no nākamās dienas pēc datuma, kurā prasībai ir radies pamats. Piemēram, tiesības celt prasību par nelikumīgas situācijas izbeigšanu tiek zaudētas piecus gadus no nākamās dienas pēc datuma, kurā var pieprasīt tūlītēju situācijas izbeigšanu.

Izpilde

Parasti izpildes pilnvaras beidzas 20 gadus no nākamās dienas pēc datuma, kurā pieņemts spriedums.

5 Vai sākuma brīdi var ietekmēt vai mainīt dokumentu nosūtīšanas vai iesniegšanas metode (personīga iesniegšana, ko veic tiesu izpildītājs vai pasta dienests)?

Nē. Tomēr dažos gadījumos veids, kādā puse uzzina par spriedumu, ietekmē sākumu termiņam, kurā pieprasīt tiesiskās aizsardzības līdzekļus, piemēram, iesniegt iebildumu. Sk. arī atbildi uz 4. jautājumu.

6 Ja termiņa rītējums sākas ar kādu notikumu, vai dienu, kurā šis notikums ir noticis, tiek ņemta vērā, aprēķinot laika periodu?

Nē. Termiņa sākums ir nākamā diena pēc notikuma.

7 Ja termiņš ir izteikts dienās, vai norādītajā dienu skaitā ir kalendārās dienas vai darba dienas?

Ja vien nav norādīts citādi, Nīderlandes tiesību aktos ir paredzētas kalendārās dienas. Vispārējā termiņu pagarināšanas likumā ir paredzēts, ka, ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā vai svētku dienā, tas tiek pagarināts līdz nākamās tādas dienas beigām, kas nav sestdiena, svētdiena vai svētku diena.

Turklāt, ja nepieciešams, aktā noteikts vismaz trīs dienu termiņš tiek pagarināts, lai tajā būtu iekļautas vismaz divas dienas, kas nav sestdiena, svētdienas vai svētku dienas.

8 Ja šis periods ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Tas attiecas arī uz kalendārajiem mēnešiem un kalendārajiem gadiem.

9 Kad beidzas termiņš, ja tas ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Izsaukšana uz tiesu

Neattiecas.

Tiesiskās aizsardzības līdzekļi

Tiesvedībā, kas tiek uzsāka ar tiesas pavēsti, tiesiskās aizsardzības līdzekļi tiek pieprasīti, izdodot tiesas pavēsti. Ja vien to neatļauj tiesa, uz kuru puse tiek izsaukta, tiesu izpildītājs nevar izsniegt tiesu izpildītāja paziņojumu pēc plkst. 20.00. Tas nozīmē, ka termiņš beidzas pēdējā dienā plkst. 20.00. Šādā tiesvedībā vienmēr jāņem vērā, ka, aprēķinot termiņu paziņojumam par ierašanos tiesā, netiek ņemta vērā ne diena, kurā tiesas pavēste ir izdota, ne diena, kurā pusei ir jāierodas tiesā (pirmais lietas izskatīšanas datums). Tas nozīmē, ka minimālajam paziņošanas termiņam ir jābūt starp šiem diviem datumiem. Tiesvedībā, kas tiek sākta ar pieteikuma iesniegšanu, tiesiskās aizsardzības līdzekļi tiek pieprasīti, iesniedzot pieteikumu tiesas kancelejā. To var darīt pa pastu vai personiski kancelejas darba laikā, vai pa faksu līdz termiņa pēdējās dienas plkst. 24.00.

Attiecībā uz pārsūdzību ģimenes lietās sākuma brīdis nedaudz atšķiras no noteikumiem, kurus piemēro apelācijas sūdzībām citās lietās, kas tiek sāktas ar pieteikuma iesniegšanu (sk. arī sadaļu “Tiesiskās aizsardzības līdzekļi” atbildē uz 4. jautājumu). Pieteikuma iesniedzējs var iesniegt apelācijas sūdzību trīs mēnešu laikā no dienas, kurā spriedums pieņemts. Citas ieinteresētās puses var iesniegt apelācijas sūdzību trīs mēnešu laikā no dienas, kurā lēmums ir izsniegts vai paziņots tām kādā citā veidā.

Procesuālās darbības

Ja lieta ir iekļauta lietu sarakstā, uz dokumentu iesniegšanu attiecas turpmāk izklāstītās prasības. Parasti dokuments, kam jābūt iesniegtam līdz lietas izskatīšanas datumam, tiek iesniegts tiesas kancelejā līdz iesniegšanas termiņa beigām. Tas ir pēdējais brīdis, līdz kuram visiem dokumentiem, izņemot tiesas pavēsti, un ziņojumiem ir jābūt tiesas rīcībā. Saskaņā ar valsts procesuālajiem noteikumiem diena un laiks, līdz kuram dokumentiem ir jābūt iesniegtiem, ir trešdiena plkst. 10.00. Ja tiesas sēde nenotiek, jo lieta tiek izskatīta rakstiskas procedūras ietvaros, dokumenti tiek iesniegti tiesā noteiktajā lietas izskatīšanas datumā vai pirms tā. Sēdi vienmēr vada tiesas kantona sektors, jo šādā gadījumā procesuālās darbības var veikt arī mutiski. Dokumenti ir jāiesniedz tiesas kancelejā ne vēlāk kā nākamajā dienā pēc noteiktā lietas izskatīšanas datuma. To var darīt pa pastu vai personiski kancelejas darba laikā, vai pa faksu līdz attiecīgās dienas plkst. 24.00.

Noilguma termiņi

Sk. arī sadaļu “Noilguma termiņi” atbildē uz 4. jautājumu. Dažās prasībās ir svarīgs laiks, kad puse uzzina konkrētu faktu. Piemēram, tiesības celt prasību par nesamaksātas summas atgūšanu tiek zaudētas piecus gadus no nākamās dienas pēc datuma, kurā kreditors ir uzzinājis par prasības pastāvēšanu un saņēmēja identitāti, un jebkurā gadījumā 20 gadus pēc prasības rašanās.

10 Ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, vai to pagarina līdz nākamajai pirmajai darba dienai?

Jā, termiņš, kas beidzas sestdienā, svētdienā vai svētku dienā, tiek pagarināts līdz nākamās tādas dienas beigām, kas nav sestdiena, svētdiena vai svētku diena. Taču saskaņā ar Vispārējo termiņu pagarināšanas likumu tas neattiecas uz termiņiem, kurus nosaka, skaitot atpakaļ no noteikta brīža vai notikuma. Citiem vārdiem sakot, šis noteikums attiecas uz maksimālajiem periodiem, nevis minimālajiem periodiem.

11 Vai pastāv īpaši gadījumi, kuros termiņi tiek pagarināti? Kādi ir nosacījumi, lai termiņus būtu iespējams pagarināt?

Dažos gadījumos likumā ir paredzēts termiņa pagarinājums. Piemēram, ja zaudējusi puse nomirst laika periodā, kurā var iesniegt apelācijas sūdzību, un ja puses mantinieki vēlas pārņemt personas tiesības apelācijas tiesvedībā, tiek piemērots jauns trīs mēnešu termiņš.

Tomēr parasti prasības attiecībā uz termiņiem ir strikti noteiktas, lai gan Nīderlandes Augstākā tiesa (*Hoge Raad der Nederlanden*) ir noteikusi izņēmumu lietās, kurās puse, kura iesniedz apelācijas sūdzību, nav nokavējoties informēta par spriedumu tiesas kļūdas vai bezdarbības dēļ. Tādā gadījumā puse ir nokavējusi termiņu no tās neatkarīgu iemeslu dēļ un tiek piešķirts īss pagarinājums.

12 Kādi ir pārsūdzību iesniegšanas termiņi?

Termiņš apelācijas sūdzības iesniegšanai parasti ir trīs mēneši. Noteiktās civillietās, piemēram, noregulējuma tiesvedībā (paātrinātā tiesvedībā) apelācijas sūdzībām un pārsūdzībai Augstākajā tiesā piemēro īsākus termiņus — attiecīgi četras un astoņas nedēļas.

13 Vai tiesas var mainīt termiņus, jo īpaši ierašanās termiņus vai noteikt īpašu ierašanās datumu?

Visi termiņi attiecībā uz puses ierašanos ir minimālie termiņi. Maksimālais termiņš nav noteikts.

Izsaukšana uz tiesu

Tiesa pēc prasītāja pieprasījuma var saīsināt paziņošanas termiņu puses izsaukšanai uz tiesu, ja nepieciešams, piemērojot īpašus nosacījumus.

Noregulējuma tiesvedībā tiesas pavēste tiek izdota tikai pēc tam, kad tiesnesis ir noteicis tiesas sēdes datumu un laiku, kas var būt arī svētdiena. Ja nepieciešams, pusi var izsaukt ļoti īsā termiņā. Tiesa var noteikt īsāku paziņošanas termiņu puses izsaukšanai uz tiesu arī tiesvedībā, kas sāka ar pieteikuma iesniegšanu.

Tiesa nevar pagarināt paziņošanas termiņu puses izsaukšanai uz tiesu, taču tā var noteikt garāku paziņošanas termiņu tiesvedībā, kas sāka ar pieteikuma iesniegšanu (sk. atbildes uz 7. un 8. jautājumu).

Procesuālās darbības

Tiesa var pagarināt termiņus, kuros pusēm ir jāveic procesuālās darbības, ja puses to pieprasa kopīgi. Ja pieprasījums ir vienpusējs, pagarinājums tiek piešķirts tikai nepārvaramu iemeslu jeb *force majeure* gadījumā. Nepārvarami iemesli ir, piemēram, lietas faktiska vai juridiska sarežģītība, nepieciešamība sagaidīt spriedumu citā saistītā tiesvedībā vai situācija, kurā puse vai tās advokāts ir slims vai atvaļinājumā.

14 Ja aktu, kas paredzēts pusei, kura uzturas vietā, kur viņa gūtu priekšrocību no termiņa pagarinājuma, paziņo vietā, kur tie, kuri tur uzturas, negūst priekšrocību no šī pagarinājuma, vai šī persona zaudē šī termiņa priekšrocību?

Nīderlandes tiesību aktos nav paredzēti noteikumi šādā situācijā.

15 Kādas ir sekas termiņu neievērošanas gadījumā?

Izsaukšana uz tiesu

Ja puse netiek izsaukta uz tiesu savlaicīgi, tiesas pavēste zaudē spēku, ja atbildētājs neierodas, un tiesa atzīst to par nederīgu. Tā nezaudē spēku automātiski. Prasītājs var labot šādu trūkumu, izdodot grozītu tiesu izpildītāja paziņojumu pirms noteiktā lietas izskatīšanas datuma.

Ja atbildētājs neierodas uz pirmo lietas izskatīšanu, tiesas pavēste tiek pārbaudīta, lai noteiktu, vai tā ir atzīstama par nederīgu. Ja tiesas pavēste ir derīga, tiek uzskatīts, ka atbildētājs neierašanās rezultātā nav pildījis tiesas rīkojumu, un lietu parasti ir jāatskaņķina bez atbildētāja klātbūtnes. Ja atbildētājs nav ieradies un pastāv iespēja, ka attiecīgā puse nav saņēmusi tiesu izpildītāja paziņojumu trūkuma dēļ, tiesa pasludina paziņojumu par nederīgu.

Ja atbildētājs neierodas vai neieceļ advokātu, lai gan tiesas pavēstē tam ir paziņots tā rīkoties, un ja tiesu izpildītāja paziņojumā tiek konstatēts trūkums, kā rezultātā tiesas pavēste tiek atzīta par nederīgu, atbildētājs netiek atzīts par neieradušos tiesā tiesas rīkojuma nepildīšanas rezultātā. Tiesa nosaka jaunu lietas izskatīšanas datumu un uzdod labot trūkumu, par ko izmaksas sedz prasītājs. Ja atbildētājs ierodas un nenorāda uz trūkumiem, tiek uzskatīts, ka tiesas pavēste ir izdota pareizi.

Tiesiskās aizsardzības līdzekļi

Ja termiņš tiesiskās aizsardzības līdzekļu pieprasīšanai ir nokavēts, sods ir apelācijas sūdzības noraidīšana. Tādā gadījumā attiecīgais tiesas lēmums kļūst par galīgu, t. i., to vairs nevar atcelt, izvirzot iebildumu, izvirzīt pret to apelācijas sūdzību vai pārsūdzēt Augstākajā tiesā.

Procesuālās darbības

Ja procesuālā darbība nav veikta noteiktajā termiņā, noteiktos apstākļos var tikt piešķirts pagarinājums (sk. atbildi uz 10. jautājumu). Ja pagarinājumu nav iespējams iegūt, tiesības veikt procesuālo darbību tiek zaudētas.

Noilguma termiņi

Ja ieinteresētā persona ir ļāvusi pāriet prasības celšanas termiņam, tiesības celt prasību joprojām ir. Tomēr tās vairs nav iespējams izmantot tiesā.

16 Ja beidzas termiņš, kādi līdzekļi ir pieejami tiem, kuri termiņus ir nokavējuši, t.i., saistības nepildošām pusēm?

Pusēm, kuras ir nokavējušas termiņus, ir pieejami turpmāk izklāstītie tiesiskās aizsardzības līdzekļi.

Izsaukšana uz tiesu

Ja atbildētājs neierodas uz pirmo tiesas sēdi, parasti lieta tiek skatīta bez atbildētāja klātbūtnes. Līdz tiek izdots galīgais spriedums, atbildētājs var nepieļaut aizmuguriska sprieduma pieņemšanu, iesaistoties lietā kā puse. Kad ir izsniegts galīgais spriedums, puse, bez kuras klātbūtnes spriedums ir pieņemts, var izmantot tiesiskās aizsardzības līdzekli iebilduma formā. Aizmugurisks spriedums, aizmuguriska sprieduma nepieļaušana, ierodoties tiesā, un iebildumi nav piemērojami tiesvedībā, kas sāka ar pieteikuma iesniegšanu. Šādos gadījumos ieinteresētā puse, kura nav ieradies, var iesniegt apelācijas sūdzību.

Tiesiskās aizsardzības līdzekļi

Termiņus tiesiskās aizsardzības līdzekļu izmantošanai nosaka tiesa pēc saviem ieskatiem. Termiņi apelācijas sūdzību iesniegšanai un pārsūdzībai Augstākajā tiesā ir saistoši. Juridiskās noteiktības nolūkā tiesas šo termiņu piemērošanā ir ļoti striktas. Taču Nīderlandes Augstākā tiesa ir atļāvusi zināmu elastību attiecībā uz apelācijas sūdzībām tiesvedībā, kas sāka ar pieteikuma iesniegšanu. Apelācijas sūdzības paziņojumā ir jāizklāsta sūdzības pamatojums, taču gadījumos, kad lēmums ir paziņots, bet vēl nav izsūtīts, tādējādi apelācijas iesniedzējam nav piekļuves attiecīgajam pamatojumam, pamatojumu ir atļauts sniegt papildu apelācijas sūdzības paziņojumā, kas tiek sagatavots pēc tam. Tomēr pašai apelācijas sūdzībai ir jābūt iesniegtai noteiktajā termiņā. Tikai retos gadījumos, kad tiesa ir pieļāvusi divkārtu kļūdu, termiņš tiek pagarināts par 14 dienām pēc lēmuma saņemšanas. Tas notiek tādā gadījumā, kad puse, kura iesniedz apelācijas sūdzību, tiesas (vai tiesas kancelejas darbinieka) kļūdas dēļ nav zinājusi un nav varējusi zināt, kad lēmums tiks paziņots, un lēmums ir izsūtīts vai izdots tikai pēc tam, kad ir pagājis apelācijas sūdzības iesniegšanas termiņš, ja tas ir noticis no apelācijas iesniedzēja neatkarīgu iemeslu dēļ. Tiesvedībā, kas sāka ar tiesas pavēstes izdošanu, apelācijas sūdzības paziņojumā nav jāizklāsta apelācijas pamatojums. Tas tiek sniegts tiesvedības tālākā posmā.

Procesuālās darbības

Noteiktos apstākļos var pieprasīt pagarinājumu procesuālās darbības veikšanai (sk. atbildi uz 13. jautājumu). Ja pagarinājums netiek piešķirts, tiesības veikt procesuālo darbību tiek zaudētas.

Noilguma termiņi

Noilguma termiņa beigām nepiemēro tiesiskās aizsardzības līdzekļus, izņemot to laicīgu pārtraukšanu (sk. d) punktu atbildē uz 1. jautājumu). Taču ļoti retos izņēmuma gadījumos tiesa var lemt, ka atsaukšanās uz noilgumu neatbilst samērīguma un godīguma principiem.

Lapa atjaunināta: 09/02/2022

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešus kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procedūru termiņi - Austrija

1 Kādu veidu termiņi attiecas uz civilprocesu?

Austrijas tiesībās pastāv dažādi termiņu veidi.

Tiek izšķirti procesuālie termiņi, t. i., termiņi, kuros pusei vai citai tiesas procesā iesaistītajai personai vajag vai ir pienākums noteiktā kārtā rīkoties procesa nolūkā, un materiālo tiesību termiņu, t. i. termiņi, kuros konkrētajam notikumam ir jābūt notikušam, lai radītu noteiktas materiālās sekas juridiskās sistēmas ietvaros (piem., termiņš, kādā ir iesniedzama prasība par pārkāpumu saskaņā ar Civilprocesa kodeksa (*ZPO*) 454. pantu vai kādā ir jāizsniedz īrniekiem brīdinājums saskaņā ar *ZPO* 560. pantu). Svarīgi atzīmēt, ka pasta piegādei nepieciešamais laiks netiek ietverts procesuālajos termiņos, bet tiek ietverts materiālo tiesību termiņos. Tas nozīmē, ka tiek uzskatīts, ka pārsūdzība ir iesniegta laikā, ja tā ir nosūtīta pārsūdzības iesniegšanas procesuālā termiņa pēdējā dienā (pasta zīmoga datums), pat ja tiesa to saņem krietnu laiku pēc minētā termiņa beigām.

Atšķirība ir arī tajā, vai termiņš noteikts tieši tiesību aktos (piem., pārsūdzības iesniegšanas termiņi), vai tos nosaka tiesnesis, vadoties pēc vajadzības atsevišķā lietā (piem., termiņš, kādā iemaksājams nodrošinājums izdevumu segšanai). Abu šo termiņu veidu apvienojums ir instrukktīvie termiņi, kad tiesību aktos ir noteikts tikai termiņa ietvars (minimālais, maksimālais vai aptuvenais termiņš, kā tas ir *ZPO* 257. panta 1. punktā attiecībā uz pirmstiesas sēdes dienu).

Absolūtos termiņus nosaka pēc to beigu termiņa (parasti kalendārā diena); relatīvos termiņus nosaka, norādot to ilgumu; to sākums ir ar konkrēta notikuma iestāšanos.

Parasti tiesneši termiņus var pagarināt (pagarināmie termiņi). Ja izņēmuma gadījumā ar likumu ir aizliegts pagarināt termiņu, to sauc par nepagarināmo jeb obligāto termiņu.

Tiek izdalīti atjaunojami un neatjaunojami termiņi atkarībā no tā, vai termiņa nokavēšanas gadījumā ir iespējams atjaunot iepriekšējo stāvokli. Parasti termiņi ir atjaunojami, izņēmuma gadījumos, kad iepriekšējo stāvokli atjaunot ir aizliegts, termiņš tiek dēvēts par prekluzīvu jeb fiksētu termiņu. Procesuāli prekluzīvi termiņi ir, piemēram, absolūtais termiņš, kādā var iesniegt pieteikumu par spēkā neesamības atzīšanu vai pieteikumu par lietas pārskatīšanu (*ZPO* 534. panta 3. punkts).

2 Saraksts ar dažādām dienām, kas paredzētas kā brīvdienas saskaņā ar 1971. gada 3. jūnija Regulu (EEK, Euratom) Nr. 1182/71.

Austrijā brīvdienas ir sestdienas, svētdienas, Lielā Piektdiena un valsts svētku dienas. Austrijā valsts svētku dienas ir 1. janvāris (Jaunā gada diena), 6. janvāris (Trīs svēto Ķēniņu diena), Otrās Lieldienas, 1. maijs (Valsts svētki), Kristus Debesbraukšanas diena, Vasarsvētku pirmdienā, Kristus Miesas un Asins svētki, 15. augusts (Marijas Debesbraukšanas diena), 26. oktobris (Valsts svētki), 1. novembris (Visu svēto diena), 8. decembris (Marijas bezvainīgās ieņemšanas svētki), 25. decembris (Ziemassvētki) un 26. decembris (svētā Stefana svētki).

3 Kādi ir piemērojami vispārīgie noteikumi par dažādu civilprocedūru termiņiem?

Lielākā daļa noteikumu par termiņiem ir atrodami Civilprocesa kodeksa (*ZPO*) 123.–129. pantā un 140.–143. pantā un Tiesu organizācijas likuma (*GOG*) 89. pantā.

4 Ja akts vai formalitāte ir jāveic noteiktā periodā, kas ir šā perioda sākuma brīdis?

Vairumā gadījumu termiņš sākas no datuma, kad izsniegts lēmums, ar ko nosaka termiņu vai ar kuru izraisa termiņa tecējumu; vai arī tas sākas no lēmuma paziņošanas dienas (*ZPO* 124. pants).

5 Vai sākuma brīdi var ietekmēt vai mainīt dokumentu nosūtīšanas vai iesniegšanas metode (personīga iesniegšana, ko veic tiesu izpildītājs vai pasta dienests)?

Jā, atkāpjoties no vispārējā noteikuma, saskaņā ar kuru par izsniegšanas brīdi parasti uzskata lēmuma, ar kuru nosaka termiņa sākumu vai kas izraisa termiņa tecējumu, izsniegšanu vai paziņošanu, elektroniski nosūtītu tiesas paziņojumu un datu izsniegšanas brīdis saskaņā ar Tiesas organizācijas likuma (*GOG*) 89.a panta 2. punktu ir nākamā darba diena pēc tam, kad dati ir nonākuši saņēmēja elektroniskās kontroles zonā, turklāt sestdienas par darba dienām neuzskata (*GOG* 89.d pants).

6 Ja termiņa ritējums sākas ar kādu notikumu, vai dienu, kurā šis notikums ir noticis, tiek ņemta vērā, aprēķinot laika periodu?

Lai aprēķinātu termiņu, kas noteikts dienās, negem vērā to dienu, kurā ir noteikts termiņa tecēšanas sākuma brīdis vai kurā jānotiek konkrētajam notikumam, kas izraisa termiņa tecējuma sākumu.

Termiņi, kas noteikti nedēļās, mēnešos vai gados, beidzas termiņa pēdējās nedēļas vai pēdējā mēneša dienā, kura sava nosaukuma vai numura dēļ atbilst dienai, kurā termiņš sākas. Ja termiņa pēdējā mēnesī tāda datuma nav, tad termiņš beidzas ar minētā mēneša pēdējās dienas beigām.

7 Ja termiņš ir izteikts dienās, vai norādītajā dienu skaitā ir kalendārās dienas vai darba dienas?

Dienās izteiktos termiņus skaita kā kalendārās dienas.

8 Ja šis periods ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Ņemot vērā to, kā aprēķina termiņus, kas izteikti nedēļās, mēnešos vai gados (sk. 6. un 9. punktu), šis jautājums uz šiem termiņiem neattiecas.

9 Kad beidzas termiņš, ja tas ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Termiņi, kas noteikti nedēļās, mēnešos vai gados, beidzas pēdējās nedēļas vai pēdējā mēneša tās dienas pusnaktī, kura atbilst pēc nosaukuma vai numura termiņa sākuma datumam (*ZPO* 125. panta 2. punkts). Ja termiņa pēdējā mēnesī tāda datuma nav (piem., ja viena mēneša termiņš sākas 31. janvārī), termiņš beigsies attiecīgā mēneša pēdējā dienā (minētajā piemērā - 28. vai 29. februārī). Sestdienas, svētdienas, valsts svētku dienas vai Lielā piektdiena neietekmē termiņa sākumu un tecējumu.

10 Ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, vai to pagarina līdz nākamajai pirmajai darba dienai?

Jā. Ja termiņa beigas iekrīt sestdienā, svētdienā, valsts svētku dienā vai Lielajā piektdienā, termiņš beidzas tikai nākamajā darba dienā (kas nav viena no iepriekš minētajām dienām).

11 Vai pastāv īpaši gadījumi, kuros termiņi tiek pagarināti? Kādi ir nosacījumi, lai termiņus būtu iespējams pagarināt?

Pārsūdzības procesā obligātie termiņi tiek apturēti laikā no 15. jūlija līdz 17. augustam un no 24. decembra līdz 6. janvārim. Ja viens no šiem laika posmiem sākas obligātā termiņa laikā vai ja obligātā termiņa sākums iekrīt kādā no šiem laika posmiem, termiņš tiek pagarināts par visu periodu vai par periodu, kas atlicis minētā laika posma sākumā.

Iepriekš teiktais neattiecas uz atsevišķiem īpašiem procesiem, it sevišķi saistībā ar strīdiem par īpašuma tiesību aizskārumiem, uzturlīdzekļiem, izpildes prasībām un pagaidu aizsardzības pasākumiem, kā arī uz termiņiem pārsūdzību iesniegšanai par nokavējuma un atzīšanas spriedumiem.

12 Kādi ir pārsūdzību iesniegšanas termiņi?

Principā pārsūdzības termiņi ir atkarīgi no lēmuma veida (spriedums vai rīkojums) un lietas būtības. Strīdus civillietās rīkojuma pārsūdzības termiņš parasti ir 14 dienas, bet sprieduma pārsūdzības termiņš ir 4 nedēļas.

13 Vai tiesas var mainīt termiņus, jo īpaši ierašanās termiņus vai noteikt īpašu ierašanās datumu?

Parasti tiesneši termiņus var pagarināt (pagarināmi termiņi). Izņēmuma gadījumos, kad tiesību akti termiņa pagarināšanu aizliedz, termiņi tiek saukti par nepagarināmiem vai obligātiem termiņiem (piem., pārsūdzību iesniegšanas termiņi).

Visus termiņus var saīsināt, noslēdzot dokumentāri pierādāmu vienošanos starp pusēm. Tiesa var saīsināt termiņu pēc vienas puses lūguma, ja vien minētā puse var pamatot, ka tsāks termiņš ir nepieciešams, lai izvairītos no ievērojamu zaudējumu riska, un ka otra puse procesuālo darbību var vienkārši izpildīt tsākā termiņā (*ZPO* 129. pants).

Termiņu var pagarināt pēc pieprasījuma, ja pusei, kas gūst labumu no minētā pagarinājuma, ir nenovēršami vai ļoti nopietni iemesli, kādēļ tā konkrēto procesuālo darbību nevar izpildīt laicīgi, un jo sevišķi tad, ja termiņa nepagarināšanas dēļ tai rastos neatgriezeniski zaudējumi (*ZPO* 128. panta 2. punkts). Termiņus nevar pagarināt, noslēdzot vienošanos starp pusēm (*ZPO* 128. panta 1. punkts).

Uzaicinājumus parsti izsniedz vienam konkrētam termiņam, tāpēc jautājums par "uzaicinājuma" vai "īpašā termiņa" grozīšanu parasti nerodas.

14 Ja aktu, kas paredzēts pusei, kura uzturas vietā, kur viņa gūtu priekšrocību no termiņa pagarinājuma, paziņo vietā, kur tie, kuri tur uzturas, negūst priekšrocību no šī pagarinājuma, vai šī persona zaudē šī termiņa priekšrocību?

Nē, jo ir svarīgi, lai Austrijas tiesa īstenotu procesuālos soļus laikā.

15 Kādas ir sekas termiņu neievērošanas gadījumā?

Parasti, ja puse neizpilda procesuālo darbību laikā, viņai tiek liegts to īstenot (aizliedzošas sekas, *ZPO* 144. pants). Pastāv izņēmumi, piemēram, kā noteikts *ZPO* 289. panta 2. punktā (kas reglamentē neierašanos tiesā, lai liecinātu) un *ZPO* 491. pantā (kas regulē sekas, ja persona neierodas uz apelācijas tiesas sēdi).

Novēloti veiktas procesuālās darbības parasti tiek noraidītas, pamatojoties uz tiesību aktiem, bet dažos gadījumos pretējai pusei par to ir jāiesniedz pieteikums.

Dažreiz bezdarbībai ir specifiskas sekas papildus ierastajām. Tās ir ļoti dažādas. Visnozīmīgākās bezdarbības specifiskās sekas ir tādas, ka civilprocesā tad, ja viena puse nerīkojas, otra puse atsevišķos gadījumos var iesniegt pieteikumu par aizmuguriska sprieduma pieņemšanu (*ZPO* 396. un 442. pants). Kā citus piemērus var minēt: ja abas puses neierodas tiesā, process tiek atlikts vismaz uz trim mēnešiem (*ZPO* 170. pants); ja ar laulību saistītā lietā prasītājs neierodas tiesā, prasību pēc atbildētāja pieteikuma uzskata par atsauktu, neatsakoties no prasījuma kā tāda (*ZPO* 460. panta 5. punkts).

16 Ja beidzas termiņš, kādi līdzekļi ir pieejami tiem, kuri termiņus ir nokavējuši, t.i., saistības nepildošām pusēm?

Lai novērstu tiesiskās sekas, kas rastos sakarā ar termiņa nokavēšanu vai procesuālo darbību neveikšanu, pastāv šādi tiesību aizsardzības līdzekļi.

Iepriekšējā stāvokļa atjaunošana (*ZPO* 146. pants un turpmākie panti) -

Iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu var izmantot, lai novērstu sekas, kas rastos sakarā ar neierašanos tiesā vai procesuālās darbības neizpildīšanu noteiktajā laikā, ja puses vai viņa pārstāvja nespēja ievērot termiņu ir saistīta ar neparedzētu un nenovēršamu notikumu un ja puse vai tās pārstāvis pie tā nav vainojams vai ir vainojams daļēji (viegla nevērība). Pieteikums par šā tiesību aizsardzības līdzekļa piemērošanu ir jāiesniedz 14 dienās no dienas, kad minētais šķērslis tika novērsts.

Iebildums (*ZPO* 397.a un 442.a pants) -

Iebildums ir tiesību aizsardzības līdzeklis aizmuguriska sprieduma atcelšanai saskaņā ar *ZPO* 396. vai 442. pantu. Parasti iebildumi sagatavošanas pieteikuma veidā ir jāiesniedz tiesai, kura izskata lietu, 14 dienās no aizmuguriska sprieduma izsniegšanas dienas (nepagarināms termiņš).

Pārsūdzība (*ZPO* 461. pants un turpmākie panti) -

pārsūdzību par aizmugurisku spriedumu galvenokārt var celt, pamatojoties uz to, ka termiņš nav ievērots, jo ir piemērojams viens no spēkā neesamības pamatojumiem, kas paredzēti *ZPO* 477. panta 1. punkta 4) un 5) apakšpunktā (nepareiza lēmuma izsniegšana vai puses pārstāvības trūkums tiesas procesā). Tomēr pārsūdzība spēkā neesamības dēļ netiek iesniegta kādas puses faktiskā nokavējuma dēļ, bet tāpat kā pārējie tiesību aizsardzības līdzekļi - tiesas kļūdas dēļ, kura bijusi par iemeslu tam, ka puse ir nokavējusi termiņu.

Lapa atjaunināta: 05/06/2023

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas [pl](#)

versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlēties.

Jau ir pieejami tulkojumi šādās valodās: [en](#).

Procedūru termiņi - Polija

1 Kādu veidu termiņi attiecas uz civilprocesu?

Polijas civilprocesā pastāv: 1) likumā paredzēti, tiesas noteikti un līgumā paredzēti termiņi pušu procesuālo darbību veikšanai; un 2) instruktīvi termiņi tiesas procesuālo darbību veikšanai.

Likumā paredzēti un tiesas noteikti termiņi ir galīgi, un tos nedrīkst nokavēt.

Likumā paredzēti termiņi, kas tiek definēti kā izšķiroši termiņi (kas nozīmē, ka, tos neievērojot, attiecīgā procesuālā darbība tiek atzīta par spēkā neesošu), ir noteikti likumos. Šādus termiņus nevar pagarināt vai saīsināt. Likumā paredzēta termiņa sākums ir noteikts likumā. Ir divu veidu likumā paredzēti termiņi: termiņš, līdz kuram darbība ir jāveic, un termiņš, pēc kura darbību var veikt. Likumā paredzēti termiņi ietver termiņus tiesiskās aizsardzības līdzekļu izmantošanai, piemēram, termiņu apelācijas vai sūdzības iesniegšanai.

Arī tiesas noteikti termiņi tiek definēti kā izšķiroši termiņi, bet tos nosaka tiesa vai tiesnesis. Tiesas noteiktus termiņus var pagarināt vai saīsināt, bet tikai svarīga iemesla dēļ un tad, ja attiecīgs ierosinājums ir iesniegts pirms termiņa beigām, pat neuzklausot pretējo pusi. Šādus termiņus sāk skaitīt no brīža, kad ir paziņots lēmums vai rīkojums attiecībā uz to. Ja Civilprocesa kodeksā ir paredzēta automātiska izsniegšana, termiņu sāk skaitīt no brīža, kad lēmums vai rīkojums ir izsniegts. Tiesas noteikti termiņi ietver termiņus tiesas vai procesuālās nespējas noregulēšanai vai trūkumu novēršanai apelācijā vai sūdzībā.

Līgumā paredzēti termiņi, kā jau liecina pats nosaukums, ir termiņi, par kuriem puses vienojas. Klasisks piemērs ir tiesvedības apturēšana pēc pušu kopīga ierosinājuma. Ja puses iesniedz šādu ierosinājumu, tiesa var (bet tas nav obligāti) apturēt tiesvedību. Šāda veida termiņš ir atkarīgs tikai no pušu vēlmēs.

Instruktīvi termiņi parasti attiecas uz tiesu iestādēm (tiesām), nevis pusēm. To neievērošanai nav negatīvu procesuālo seku. To galvenais mērķis ir ievērot raitas tiesvedības norises principu. Piemērs šādam termiņam ir termiņš, kurā tiesai ir jāsaģatavo sprieduma pamatojums.

2 Saraksts ar dažādām dienām, kas paredzētas kā brīvdienas saskaņā ar 1971. gada 3. jūnija Regulu (EEK, Euratom) Nr. 1182/71.

Saskaņā ar 1951. gada 18. janvāra likumu par brīvdienām valstī par oficiālām brīvdienām ir atzītas šādas dienas:

1. visas svētdienas (sestdienas nav oficiālas brīvdienas);
2. turpmāk uzskaitītās dienas:
 - a) 1. janvāris — Jaungada diena;
 - b) 6. janvāris — Zvaigznes diena;
 - c) Pirmās Lieldienas;
 - d) Otrās Lieldienas;
 - e) 1. maijs — svētku diena;
 - f) 3. maijs — valsts svētku diena;
 - g) Vasarsvētki;
 - h) Kristus Vissvētākās Miesas un Asins svētki;
 - i) 15. augusts — Vissvētākās Jaunavas Marijas debesīs uzņemšanas svētki;
 - j) 1. novembris — Visu svēto diena;
 - k) 11. novembris — valsts svētku diena — Neatkarības diena;
 - l) 25. decembris — Pirmie Ziemassvētki;
 - m) 26. decembris — Otrie Ziemassvētki.

2019. gadā Pirmās Lieldienas ir 21. aprīlī, Otrās Lieldienas — 22. aprīlī, Vasarsvētki — 9. jūnijā, Kristus Vissvētākās Miesas un Asins svētki — 20. jūnijā.

3 Kādi ir piemērojamie vispārīgie noteikumi par dažādu civilprocedūru termiņiem?

Civiltiesībās vārdam “termiņš” var būt divas nozīmes. Tas var būt konkrēts brīdis (piemēram, 2017. gada 5. aprīlis) vai konkrēts periods ar sākumu un beigām (piemēram, 14 dienas).

Ja ir noteikts termiņš (*datums, līdz kuram kaut kas ir jāizdara*), svarīgs ir konkrētais brīdis, kurā tas beidzas. Termiņam nav jābūt norādītam kā dienai, bet kā notikumam, ko paredzējušas līgumslēdzējas puses konkrētā situācijā.

Procesuālos termiņus izsaka dienās, nedēļās, mēnešos vai gados. Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 165. pantu metode termiņa aprēķināšanai civilprocesā tiek regulēta ar Civilkodeksa noteikumiem attiecībā uz termiņiem, ja termiņa sākums ir noteikts likumā, tiesas nolēmumā, citas valsts iestādes lēmumā vai tiesību aktā, nenorādot veidu, kādā tas jāaprēķina (Civilkodeksa 110. pants). Dokumenta nosūtīšana, izmantojot Polijas pasta pakalpojumus vai universālu pasta pakalpojumu sniedzēja pakalpojumus citā Eiropas Savienības dalībvalstī, tiek uzskatīta par līdzvērtīgu procesuālā dokumenta iesniegšanai tiesā. Tas pats attiecas uz kareivī, kurš iesniedz dokumentu vienības štābā, ieslodzījumā esošu personu, kura nodod dokumentu cietuma administrācijai, un Polijas jūras kuģa apkalpes locekli, kurš nodod dokumentu attiecīgā kuģa kapteinim.

Diena ilgst 24 stundas, tā sākas un beidzas plkst. 00.00. Dienās izteikts termiņš beidzas pēdējās dienas beigās. Nedēļās, mēnešos vai gados izteikts termiņš beidzas pēdējās dienas beigās, kas pēc nosaukuma vai datuma atbilst termiņa pirmajai dienai, vai, ja šādas dienas termiņa pēdējā mēnesī nav, attiecīgā mēneša pēdējā dienā. Ja termiņš tiek izteikts kā mēneša sākums, vidus vai beigas, tas apzīmē mēneša pirmo, piecpadsmito vai pēdējo dienu, savukārt pusmēnesis nozīmē 15 dienas. Ja termiņš ir izteikts mēnešos vai gados un nepārtrauktība nav nepieciešama, tiek pieņemts, ka mēnesī ir 30 dienas un gadā — 365 dienas. Ja termiņš darbības veikšanai sakrīt ar oficiālo brīvdienai vai svētdienai, termiņš beidzas nākamajā dienā, kas nav brīvdiena vai svētdiena.

4 Ja akts vai formalitāte ir jāveic noteiktā periodā, kas ir šā perioda sākuma brīdis?

Ja dienās izteikta termiņa sākums ir konkrēts notikums, notikuma diena netiek ņemta vērā termiņa aprēķinā. Piemēram, ja tiesa 2017. gada 11. janvārī izsniedz lietā iesaistītai pusei pavēli veikt konkrētu darbību septiņu dienu laikā, termiņš beidzas 2017. gada 18. janvārī plkst. 24.00.

5 Vai sākuma brīdi var ietekmēt vai mainīt dokumentu nosūtīšanas vai iesniegšanas metode (personīga iesniegšana, ko veic tiesu izpildītājs vai pasta dienests)?

Tiesa var izsniegt pavēli vairākos veidos: pa pastu, ar tiesu izpildītāja, tiesas organizatora vai tiesas pavēļu dienesta starpniecību. Izsniegšanu adresātam var veikt, arī izsniedzot dokumentu adresātam tiesas kancelejā. Ja izsniegšana ir veikta atbilstīgi, ir iespējams izmantot visas šīs metodes, un metodes izvēle neietekmē termiņa ritējumu.

Kopš 2016. gada 8. septembra tiesai ir atļauts izsniegt tiesas pavēli, izmantojot datu pārraides sistēmu, ja adresāts ir iesniedzis dokumentus, izmantojot šādu sistēmu, vai ir izvēlējis to darīt. Adresāts, kurš ir izvēlējis iesniegt dokumentus, izmantojot datu pārraides sistēmu, var atteikties no elektroniskas izsniegšanas.

Ja dokuments ir izsniegts, izmantojot elektroniskos līdzekļus, tas tiek uzskatīts par izsniegtu datumā, kas norādīts elektroniskajā saņemšanas apstiprinājumā, pat tad, ja attiecīgais datums ir oficiāla brīvdiena. Tas, ka elektroniskais ziņojums ir saņemts naktī, neietekmē izsniegšanas faktu. Ja netiek saņemts elektronisks saņemšanas apstiprinājums, tiek uzskatīts, ka dokuments ir izsniegts 14 dienas pēc datuma, kurā dokuments ir augšupielādēts datu pārraides sistēmā. Iepriekš izklāstītie noteikumi nozīmē, ka pusēm ir jāpārbauda savs elektroniskais konts vismaz reizi 14 dienās.

6 Ja termiņa ritējums sākas ar kādu notikumu, vai dienu, kurā šis notikums ir noticis, tiek ņemta vērā, aprēķinot laika periodu?

Ja dienās izteikta termiņa sākums ir konkrēts notikums, notikuma diena netiek ņemta vērā termiņa aprēķinā.

7 Ja termiņš ir izteikts dienās, vai norādītajā dienu skaitā ir kalendārās dienas vai darba dienas?

Dienās izteikti termiņi tiek aprēķināti kalendārājās dienās. Ja termiņš darbības veikšanai sakrīt ar oficiālo brīvdienu vai svētdienu, termiņš beidzas nākamajā dienā, kas nav brīvdiena vai svētdiena.

8 Ja šis periods ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Nedēļās, mēnešos vai gados izteikts termiņš beidzas pēdējās dienas beigās, kas pēc nosaukuma vai datuma atbilst termiņa pirmajai dienai, vai, ja šādas dienas termiņa pēdējā mēnesī nav, attiecīgā mēneša pēdējā dienā.

Ja termiņš tiek izteikts kā mēneša sākums, vidus vai beigas, tas apzīmē mēneša pirmo, piecpadsmito vai pēdējo dienu. Pusmēnesis nozīmē 15 dienas.

Ja termiņš ir izteikts mēnešos vai gados un nepārtrauktība nav nepieciešama, tiek pieņemts, ka mēnesī ir 30 dienas un gadā — 365 dienas.

9 Kad beidzas termiņš, ja tas ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Nedēļās, mēnešos vai gados izteikts termiņš beidzas pēdējās dienas beigās, kas pēc nosaukuma vai datuma atbilst termiņa pirmajai dienai, vai, ja šādas dienas termiņa pēdējā mēnesī nav, attiecīgā mēneša pēdējā dienā.

Ja termiņš tiek izteikts kā mēneša sākums, vidus vai beigas, tas apzīmē mēneša pirmo, piecpadsmito vai pēdējo dienu. Pusmēnesis nozīmē 15 dienas.

Ja termiņš ir izteikts mēnešos vai gados un nepārtrauktība nav nepieciešama, tiek pieņemts, ka mēnesī ir 30 dienas un gadā — 365 dienas.

10 Ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, vai to pagarina līdz nākamajai pirmajai darba dienai?

Ja termiņš darbības veikšanai sakrīt ar oficiālo brīvdienu vai svētdienu, termiņš beidzas nākamajā dienā, kas nav brīvdiena vai svētdiena.

11 Vai pastāv īpaši gadījumi, kuros termiņi tiek pagarināti? Kādi ir nosacījumi, lai termiņus būtu iespējams pagarināt?

Pagarināt vai saīsināt var tikai tiesas noteiktus termiņus, proti, termiņus, kurus nosaka tiesa vai tiesas sēdes priekšsēdētājs. Lēmumu par termiņa pagarināšanu vai saīsināšanu var pieņemt tikai tiesas sēdes priekšsēdētājs vai tiesa, taču tikai svarīgu iemeslu dēļ, izvērtējot tos pēc saviem ieskatiem. Termiņu var pagarināt vai saīsināt tikai tad, ja to ierosina puse, bezstrīdus tiesvedības dalībnieks, persona, kura iestājusies lietā, prokurors, darba inspektors, patērētāju tiesībsargs, nevalstiska organizācija, tiesas nozīmētais eksperts vai liecinieks, ja termiņš ir saistīts ar attiecīgo personu darbībām. Šādu lēmumu nevar pieņemt pēc tiesas vai tiesneša ieskatiem.

Ierosinājums ir jāiesniedz pirms noteiktā termiņa beigām.

12 Kādi ir pārsūdzību iesniegšanas termiņi?

Polijas Civilprocesa kodeksā ir noteikti procesuālie termiņi tiesiskās aizsardzības līdzekļu izmantošanai atbilstoši tiesas lēmumam (spriedumam) (*wyrok*), lēmumam par lietas būtību bezstrīdus tiesvedībā (*postanowienie co do istoty sprawy w postępowaniu nieprocesowym*), aizmuguriskam spriedumam (*wyrok zaoczny*), maksājuma rīkojumam procedūrā, kurā izdots maksājuma paziņojums (*nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym*), maksājuma rīkojumam maksājuma procesā (*nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym*) un lēmumiem (*postanowienie*). Konkrēti, ir noteikti šādi likumā paredzēti termiņi: spriedums un lēmums par lietas būtību bezstrīdus tiesvedībā: sprieduma pamatojumu sagatavo rakstiski pēc puses ierosinājuma izsniegt spriedumu un pamatojumu, kas jāiesniedz vienas nedēļas laikā no datuma, kurā pasludināta sprieduma rezolutīvā daļa, un divos gadījumos — 1) ja puse bez advokāta, juridiskā konsultanta vai advokāta patentu jautājumos pārstāvības nav bijusi klāt sprieduma pasludināšanas brīdī, jo tai ir atņemta brīvība, un 2) ja spriedums ir izdots slēgtā sēdē — vienas nedēļas laikā no datuma, kurā izsniegta sprieduma rezolutīvā daļa. Apelācijas sūdzību var iesniegt tiesā, kas izdevusi apstrīdēto spriedumu, divu nedēļu laikā pēc sprieduma un tā pamatojuma izsniegšanas apelācijas iesniedzējam. Ja nedēļas laikā pēc datuma, kurā pasludināta sprieduma rezolutīvā daļa, puse nav lūgusi izsniegt spriedumu un tā pamatojumu, termiņš apelācijas sūdzības iesniegšanai tiek skaitīts no dienas, kurā beidzies termiņš šāda ierosinājuma iesniegšanai;

lēmums: termiņš sūdzības iesniegšanai ir viena nedēļa, un tas sākas no lēmuma izsniegšanas brīža vai, ja puse noteiktajā termiņā nav pieprasījusi izsniegt sēdē pieņemto lēmumu, no lēmuma pasludināšanas brīža;

aizmugurisks spriedums attiecībā uz atbildētāju: atbildētājs, par kuru spriedums ir izdots, var iesniegt iebilduma paziņojumu divu nedēļu laikā pēc sprieduma saņemšanas;

aizmugurisks spriedums attiecībā uz prasītāju: tiesa norāda iemeslus aizmuguriska sprieduma pieņemšanai, ja prasība ir pilnībā vai daļēji noraidīta un prasītājs ir lūdzis norādīt iemeslus vienas nedēļas laikā pēc sprieduma saņemšanas vai ja prasītājs, kurš nav iesniedzis šādu pieprasījumu, noteiktajā termiņā ir iesniedzis apelācijas sūdzību;

maksājuma rīkojums procedūrā, kurā izdots maksājuma paziņojums: atbildētājam attiecībā uz maksājumu ir pilnībā jāapmierina prasība un jāsedz saistītās izmaksas vai arī divu nedēļu laikā pēc rīkojuma saņemšanas jāiesniedz iebilduma paziņojums;

maksājuma rīkojums maksājuma procesā: izdotot maksājuma rīkojumu, tiesa nosaka, ka atbildētājam divu nedēļu laikā pēc rīkojuma saņemšanas ir pilnībā jāapmierina prasība un jāsedz saistītās izmaksas vai arī jāiesniedz aizstāvības pamatojums.

13 Vai tiesas var mainīt termiņus, jo īpaši ierašanās termiņus vai noteikt īpašu ierašanās datumu?

Lieciniekam vai tiesvedībā iesaistītai pusei ir obligāts pienākums ierasties tiesā. Lieciniekam ir jāierodas tiesā pat tad, ja attiecīgā persona nav informēta par lietas apstākļiem vai ir jau nolēmusi izmantot savas tiesības atteikties liecināt. Lieciniekam ir jāpamato sava neierašanās rakstiski pirms tiesas sēdes datuma. Ja attaisnojums par neierašanos tiek iesniegts vēlāk, tiesa var piemērot lieciniekam naudas sodu tiesas sēdes laikā. Lieciniekam ir jāpievieno rakstiskajam attaisnojumam dokuments, kas pamato neierašanos. Liecinieka neierašanos var pamatot ar slimību, svarīgu komandējumu vai nopietnu neparedzētu incidentu. Ja pēc izsaukšanas uz tiesu norādītais neierašanās iemesls ir slimība, tiesas ārstam ir jāizdod apliecinājums par nespēju ierasties tiesā. Tādā gadījumā tiesa nosaka citu ierašanās datumu.

14 Ja aktu, kas paredzēts pusei, kura uzturas vietā, kur viņa gūtu priekšrocību no termiņa pagarinājuma, paziņo vietā, kur tie, kuri tur uzturas, negūst priekšrocību no šī pagarinājuma, vai šī persona zaudē šī termiņa priekšrocību?

Pusei un lieciniekam ir jāievēro civilprocesa noteikumi, kurus piemēro tiesu iestāde (tiesa).

15 Kādas ir sekas termiņu neievērošanas gadījumā?

Procesuālā darbība, kuru puse veic pēc termiņa beigām, nav spēkā. Tas attiecas gan uz likumā paredzētiem, gan tiesas noteiktiem termiņiem. Procesuālās darbības spēkā neesība nozīmē, ka darbībai, kas veikta vēlāk, nav juridisku seku, kas saistītas ar tās veikšanu saskaņā ar likumu. Procesuālā darbība, kas veikta pēc termiņa beigām, nav spēkā pat tad, ja tiesa vēl nav izdevusi nolēmumu saistībā ar termiņa beigām.

16 Ja beidzas termiņš, kādi līdzekļi ir pieejami tiem, kuri termiņus ir nokavējuši, t.i., saistības nepildošām pusēm?

Ja termiņš ir nokavēts, puse var pieprasīt tā atjaunošanu, lūdzot uzsākt tiesvedību no jauna.

Ja puse ir nokavējusi termiņu no tās neatkarīgu iemeslu dēļ, tiesa atjauno termiņu pēc saviem ieskatiem. Taču atjaunošana nav pieļaujama, ja termiņa neievērošanai nav negatīvu procesuālu seku attiecībā uz pusi. Prasība ar ierosinājumu atjaunot termiņu ir jāiesniedz tiesā, kurā darbība ir jāveic, ne vēlāk kā vienu nedēļu pēc tam, kad iemesls, kura dēļ termiņš nav ievērots, vairs nav spēkā. Ierosinājumu pamatojošie apstākļi ir jāiekļauj prasībā. Pusei ir jāveic procesuālā darbība paralēli ierosinājuma iesniegšanai. Ja pēc nokavētā termiņa ir pagājis gads, to var atjaunot tikai izņēmuma gadījumos. Termiņa atjaunošana apelācijas sūdzības iesniegšanai par spriedumu, ar ko tiek anulēta vai šķirta laulība vai paziņots par laulības spēkā neesamību, nav pieļaujama pat tad, ja viena no pusēm pēc sprieduma pasludināšanas par galīgu ir apprecējusies vēlreiz. Tiesa noraida termiņa atjaunošanas ierosinājumu, ja tas ir iesniegts par vēlu vai nav pieļaujams saskaņā ar likumu. Ja tiek iesniegts pieprasījums atjaunot termiņu, tiesvedība vai nolēmuma izpilde netiek apturēta. Tomēr atkarībā no apstākļiem tiesa var apturēt tiesvedību vai nolēmuma izpildi. Ja ierosinājums tiek apmierināts, tiesa var nekavējoties turpināt lietas izskatīšanu.

Tiesvedības uzsākšana no jauna ļauj vēlreiz izskatīt lietu, kas pabeigta, izdodot galīgu spriedumu. Sūdzību, kurā tiek pieprasīts uzsākt tiesvedību no jauna, bieži vien uzskata par ārkārtas tiesiskās aizsardzības līdzekli (vai ārkārtas pārsūdzību), ko izmanto, lai apstrīdētu galīgo nolēmumu, nevis parasto tiesiskās aizsardzības līdzekli (ko izmanto saistībā ar nolēmumiem, kas nav pasludināti par galīgiem). Tiesvedības uzsākšanu no jauna var pieprasīt, ja spriedums ir balstīts uz viltotu vai izmainītu dokumentu vai notiesājošu spriedumu, kas pēc tam ir atlikts, vai ja spriedums ir iegūts nozieguma rezultātā. Tiesvedības uzsākšanu no jauna var pieprasīt arī šādos gadījumos: ja galīgais spriedums saistībā ar tām pašām tiesiskajām attiecībām tiek atklāts vēlāk vai tiek atklāti faktiski apstākļi vai pierādījumi, kuri var ietekmēt lietas iznākumu un kurus puse nav varējusi izmantot iepriekšējā tiesvedībā; ja sprieduma saturu ir ietekmējis lēmums, ar kuru netika izbeigta lietas izskatīšana, kas izdots, pamatojoties uz normatīvo aktu, ko Konstitucionālā tiesa atzīst par neatbilstošu [EK Konstitūcijai](#), ratificētam starptautiskam nolīgumam vai likumiem (kas atcelti vai grozīti saskaņā ar Civilprocesa kodeksu).

Tiesvedības uzsākšanu no jauna nevar pieprasīt vēlāk kā desmit gadus pēc datuma, kurā spriedums pasludināts par galīgu (ja vien puse nav varējusi rīkoties vai nav bijusi atbilstoši pārstāvēta).

Lapa atjaunināta: 25/02/2021

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procedūru termiņi - Portugāle

1 Kādu veidu termiņi attiecas uz civilprocesu?

Procesuālie termiņi var būt **galīgi** (*perentório*), ja to izbeigšanās izbeidz tiesības veikt darbību, vai **atliekoši** (*dilatatório*), ja tie uz noteiktu laiku atliek iespēju veikt darbību vai brīdi, kad sākas cits termiņš.

Uz procesuālajiem termiņiem attiecas Civilprocesa kodeksa 138. līdz 143. panta noteikumi.

Procesuālo termiņu vai tiesas noteikto termiņu aprēķināšanu reglamentē Civilkodeksa 278., 279. un 296. pantā paredzētie noteikumi.

Attiecībā uz termiņiem civillietās to ilgumu un ietekmi uz tiesiskajām attiecībām reglamentē Civilkodeksa 296.–333. pants.

It īpaši noilguma termiņus (*prazos de prescrição*) un noilgumu (*prazos de Caducidade*) reglamentē attiecīgi Civilkodeksa 300.–327. un 328.–333. panta noteikumi.

2 Saraksts ar dažādām dienām, kas paredzētas kā brīvdienas saskaņā ar 1971. gada 3. jūnija Regulu (EEK, Euratom) Nr. 1182/71.

Šajā nolūkā Portugāle paziņoja Eiropas Komisijai par šādām svētku dienām:

1. janvāris, 7. aprīlis (Lielā Piektdiena); 9. aprīlis (Pirmās Lieldienas); 25. aprīlis, 1. maijs, 8. jūnijs (Kristus Vissvētākās Miesas un Asins svētki); 10. jūnijs, 15. augusts, 5. oktobris, 1. novembris, 1., 8. un 25. decembris.

Komisija publicēja šo sarakstu Eiropas Savienības *Oficiālajā Vēstnesī* Nr. 2023/C 39/07, kas pieejams [šeit](#).

Dalībvalstis katru gadu iesniedz šo sarakstu Komisijai. Dažas valsts svētku dienas ir mainīgas un ne vienmēr sakrīt ar iepriekš norādīto datumu.

3 Kādi ir piemērojamie vispārīgie noteikumi par dažādu civilprocedūru termiņiem?

Portugāles civilprocesa tiesību akti parasti paredz, ka tad, ja nav īpašu noteikumu, pusēm ir 10 dienu termiņš, lai pieprasītu tiesai veikt kādu darbību vai sāktu tiesvedību, iesniegtu prasību par spēkā neesamību vai blakusprasību, vai izmantotu jebkādas citas procesuālas tiesības; desmit dienu termiņš pusēm ir atvēlēts arī, lai atbildētu uz otras puses prasību (Civilprocesa kodeksa 149. pants).

4 Ja akts vai formalitāte ir jāveic noteiktā periodā, kas ir šā perioda sākuma brīdis?

Parasti termiņu jebkuras atbildes sniegšanai vienmēr sāk skaitīt, kad tiek izsniegts attiecīgais dokuments (Civilprocesa kodeksa 149. panta 2. punkts).

Tiesvedības laikā dokumentus izsniedz pušu likumīgajiem pārstāvjiem.

Ja izsniegšanas nolūks ir uzaicināt pusi ierasties tiesā personīgi, dokumentu izsniedz ne tikai pārstāvim, bet paziņojumu ar ierakstītu pasta sūtījumu nosūta arī attiecīgajai pusei, norādot ierašanās dienu, vietu un mērķi.

Izsniegšana pārstāvjiem notiek pa e-pastu (sk. 2013. gada 26. augusta Īstenošanas rīkojumu (*Portaria*) Nr. 280/13, kas ir apskatāms [šeit](#)), un datorsistēma apliecinās datumu, kurā ir notikusi izsniegšana, pieņemot, ka paziņošana ir notikusi trešajā dienā pēc izsniegšanas vai, ja šī diena nav darba diena, pirmajā darba dienā pēc tās.

Pavēsti, kas nosūtīti ierakstītā vēstulē ar apstiprinājumu par saņemšanu, "uzskata par izsniegtu personai dienā, kad parakstīts apstiprinājums par saņemšanu, turklāt tā uzskatāma par adresātam izsniegtu, pat ja apstiprinājumu par saņemšanu parakstījis trešā persona, pieņemot, ka vēstule nogādāta tieši saņēmējam, ja vien nav pierādījumu par pretējo" (Civilprocesa kodeksa 230. panta 1. punkts).

Ja pavēsti personai izsniedz ar likumīgā pārstāvja, tiesu izpildītāja vai tiesas kancelejas pārziņa starpniecību, termiņu sāk skaitīt no dienas, kad šī persona parakstās par tās saņemšanu.

5 Vai sākuma brīdi var ietekmēt vai mainīt dokumentu nosūtīšanas vai iesniegšanas metode (personīga iesniegšana, ko veic tiesu izpildītājs vai pasta dienests)?

Jā. Sk. atbildi uz iepriekšējo jautājumu.

6 Ja termiņa rītējums sākas ar kādu notikumu, vai diena, kurā šis notikums ir noticis, tiek ņemta vērā, aprēķinot laika periodu?

Netiek ņemts vērā faktiskais akta, notikuma, lēmuma, pavēstes vai izsniegšanas datums (Civilkodeksa 279. panta b) punkts).

7 Ja termiņš ir izteikts dienās, vai norādītajā dienu skaitā ir kalendārās dienas vai darba dienas?

Ja termiņš procesuālas darbības veikšanai beidzas dienā, kad tiesas ir slēgtas, termiņu pagarina līdz nākamajai darbdienai (Civilprocesa kodeksa 138. panta 2. punkts).

Tiesu brīvdienas ilgst no 22. decembra līdz 3. janvārim, no Pūpolsvētdienas līdz Otrajām Lieldienām un no 16. jūlija līdz 31. augustam.

Tiesa ar pamatotu rīkojumu un pēc lietas dalībnieku uzklaušanās var apturēt procesuālo termiņu saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 269. panta 1. punkta c) apakšpunktu.

8 Ja šis periods ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Termiņa aprēķinā saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 279. panta b) punktu nav iekļauta ne diena (ne stunda, ja termiņš ir izteikts stundās), kurā iestāties notikums, no kura sākas termiņš.

9 Kad beidzas termiņš, ja tas ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Nedēļās, mēnešos vai gados izteikts termiņš, kas sākas konkrētā dienā, beidzas termiņa pēdējās nedēļas, mēneša vai gada attiecīgajā dienā plkst. 24.00. Ja šādas dienas pēdējā mēnesī nav, termiņš beidzas attiecīgā mēneša pēdējā dienā (Civilkodeksa 279. panta c) punkts).

10 Ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, vai to pagarina līdz nākamajai pirmajai darba dienai?

Tā kā tiesas strādā tikai darbdienās un svētdienās un svētku dienās ir tiesu brīvdienas, termiņus, kas beidzas svētdienās vai svētku dienās, pagarina līdz pirmajai darbdienai, ja attiecīgā lieta ir jāizskata tiesā.

Aprēķinot procesuālos termiņus, ievēro noteikumu, ka tad, ja termiņš beidzas dienā, kad tiesas nestrādā, procesuālās darbības veikšanas termiņu pagarina līdz nākamajai darbdienai (Civilprocesa kodeksa 138. panta 2. punkts).

11 Vai pastāv īpaši gadījumi, kuros termiņi tiek pagarināti? Kādi ir nosacījumi, lai termiņus būtu iespējams pagarināt?

Tiesību aktā noteikto procesuālo termiņu var pagarināt minētajā aktā noteiktos gadījumos.

Ja puses vienojas, termiņu var pagarināt vienu reizi uz tādu pašu laiku (Civilprocesa kodeksa 141. pants).

Pamatota šķēršļa gadījumā likums ļauj pagarināt termiņu (Civilprocesa kodeksa 140. pants).

Likums arī ļauj veikt darbību pirmo trīs darba dienu laikā, kas seko termiņa beigām, ar nosacījumu, ka ir apmaksāts naudas sods (skatīt Civilprocesa kodeksa 139. pantu).

12 Kādi ir pārsūdzību iesniegšanas termiņi?

Termiņš apelācijas iesniegšanai ir 30 dienas, skaitot no lēmuma izsniegšanas dienas (Civilprocesa kodeksa 638. pants), un 15 dienas steidzamos gadījumos un gadījumos, kas noteikti Civilprocesa kodeksa [644. panta 2. punktā](#) un [677. pantā](#).

Gadījumos, kad lēmums nav paziņots, laikposmu sāk skaitīt no dienas, kurā attiecīgā persona uzzināja par lēmumu.

13 Vai tiesas var mainīt termiņus, jo īpaši ierašanās termiņus vai noteikt īpašu ierašanās datumu?

Tiesību aktos noteiktos termiņus nevar saīsināt. Tomēr tiesa var noteikt datumu vai termiņu, kad iesaistītajām pusēm ir jāierodas.

14 Ja aktu, kas paredzēts pusei, kura uzturas vietā, kur viņa gūtu priekšrocību no termiņa pagarinājuma, paziņo vietā, kur tie, kuri tur uzturas, negūst priekšrocību no šī pagarinājuma, vai šī persona zaudē šī termiņa priekšrocību?

Ja pavēste tiek izsniegta vietā, kas atrodas ārpus tās tiesas teritoriālās piekritības, kurā ir celta prasība, personai, kura ir uzaicināta iesniegt iebildumu rakstu, lai apstrīdētu konkrētu civilprasību, termiņu pagarina (Civilprocesa kodeksa 245. pants).

15 Kādas ir sekas termiņu neievērošanas gadījumā?

Beidzoties obligātajam termiņam, tiesības veikt darbību vai aktu izbeidzas. Tomēr aktu var veikt ārpus termiņa gadījumos, kad bijuši pamatoti šķēršļi un, neatkarīgi no minētā, to var veikt arī pirmajās trijās darbdienās pēc termiņa, ar noteikumi, ka tūlītēji tiek samaksāts naudas sods (Civilprocesa kodeksa 139. pants).

16 Ja beidzas termiņš, kādi līdzekļi ir pieejami tiem, kuri termiņus ir nokavējuši, t.i., saistības nepildošām pusēm?

Pamatotu šķēršļu gadījumos darbību var veikt pēc termiņa beigām.

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 140. pantu par pamatotu šķēršli uzskata notikumu, par kuru nav vainojama puse vai tās pārstāvji vai pilnvarotie pārstāvji un kurš liedz laikus veikt attiecīgo aktu. Šādā gadījumā pusei, kas apgalvo, ka tai ir bijuši šādi pamatoti šķēršļi, nekavējoties jāiesniedz pamatojoši pierādījumi. Neatkarīgi no pamatojošiem pierādījumiem paredzēto darbību var veikt pirmajās trijās darbdienās pēc termiņa beigām, samaksājot soda naudu, kā minēts iepriekš, un tiesa izņēmuma kārtā var nolemt, ka soda nauda ir jāsamazina vai jāatceļ, ja pastāv acīmredzamas finansiālas grūtības vai ja summa uzskatāma par acīmredzami nesamērīgu, jo īpaši lietās, kurās nav jāieceļ likumīgais pārstāvis, un ja attiecīgo aktu ir veikušas pašas puses.

Saites

[Tieslietu politikas ģenerāldirektors](#)

[Tieslietu administrācijas ģenerāldirektors](#)

[Civilprocesa kodekss](#)

[Civilkodekss](#)

Lapa atjaunināta: 12/12/2023

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas [ro](#)

versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlēties.

Jau ir pieejami tulkojumi šādās valodās: [en](#)

Procedūru termiņi - Rumānija

1 Kādu veidu termiņi attiecas uz civilprocesu?

No procesuālā viedokļa procedūras termiņš parasti tiek definēts kā laika intervāls, kurā jāveic noteiktas procesuālās darbības vai, gluži otrādi, tās ir aizliegtas. Attiecīgos noteikumus regulē ar 180.–186. pantu Likumā Nr. 134/2010 par civilprocesa kodeksu, kas vēlāk pārpublicēts grozītā un papildinātā redakcijā (stājies spēkā 2013. gada 15. februārī).

Attiecībā uz dažādiem civilprocesā piemērojamiem termiņiem tie tiek klasificēti pēc tā, kā tie ir noteikti — likumā paredzēti, tiesas noteikti vai parastie termiņi (neatkarīgi no to būtības). Likumā paredzēti termiņi ir termiņi, kas noteikti saskaņā ar likumu, un parasti tie ir fiksēti, tādējādi tiesnesis vai puses nevar tos saīsināt vai pagarināt (piemēram, piecu dienu termiņš tiesas pavēstes izsniegšanai). Izņēmuma kārtā likumā ir atļauta noteiktu termiņu pagarināšana vai saīsināšana. Tiesas noteiktus termiņus nosaka tiesa lietu izskatīšanas laikā attiecībā uz pušu ierašanos, liecinieku nopratināšanu, citu pierādījumu, piemēram, dokumentu, ekspertīžu ziņojumu, apkopošanu. Parastie termiņi ir termiņi, kurus var noteikt puses strīdu risināšanas laikā, un tiem nav nepieciešams tiesas apstiprinājums.

Atkarībā no veida procesuālos termiņus iedala ierobežojošos (noteiktos) un aizliedzošos (novilcinošos): ierobežojoši termiņi apzīmē termiņus, kuros noteikta procesuālā darbība ir jāveic (piemēram, termiņi, kuros ir jāiesniedz pārsūdzība — apelācija, otrā apelācija utt.), savukārt aizliedzoši termiņi ir termiņi, kuros ar likumu ir aizliegts veikt procesuālās darbības.

Vēl viens termiņu klasificēšanas kritērijs ir saistīts ar sankcijām, kuras piemēro to neievērošanas gadījumā, proti, tie ir absolūti un relatīvi. Absolūta termiņa neievērošana ietekmē procesuālās darbības spēkā esību, savukārt relatīva termiņa neievērošanas gadījumā, pat tad, ja tā rezultātā procesuālā darbība netiek atzīta par spēkā neesošu, vainīgajām pusēm var tikt piemērotas disciplināras vai finansiālas sankcijas (lēmuma pieņemšanas termiņš, sagatavošanās termiņš utt.).

Visbeidzot, attiecībā uz ilgumu termiņus var izteikt stundās, dienās, nedēļās, mēnešos un gados, un to klasifikācija ir paredzēta arī Civilprocesa kodeksa 181. pantā. Turklāt ir gadījumi, kad likumā nav īpaši paredzēts noteikta veida termiņš (stundas, dienas utt.), bet gan brīdis, kad procesuālā darbība ir jāpaveic (piemēram, iebildums attiecībā uz izpildi, ko var iesniegt līdz pēdējai izpildes darbībai), vai arī ir norādīts, ka darbība ir jāveic "nekavējoties" vai "cik ātri vien iespējams", vai "steidzamā kārtā".

2 Saraksts ar dažādām dienām, kas paredzētas kā brīvdienas saskaņā ar 1971. gada 3. jūnija Regulu (EEK, Euratom) Nr. 1182/71.

Saskaņā ar Rumānijas tiesību aktiem brīvdienas ir visas sestdienas un svētdienas, kurām pievienoti šādi valsts svētki: Jaunais gads — 1. un 2. janvāris; 24. janvāris (Rumānijas kņazistu apvienošanas diena); Lieldienas — divas dienas atkarībā no kalendārajiem datumiem (ieskatot Lielo piektdienu); 1. maijs (Darba svētki); 1. jūnijs (Bēnu diena); Vasarsvētki — viena diena atkarībā no kalendārajiem datumiem; 15. augusts (Visstvētākās Jaunavas Marijas debesīs uzņemšanas svētki); 30. novembris (Svētā Andreja diena); 1. decembris (Neatkarības diena); 25. un 26. decembris (Ziemassvētki).

3 Kādi ir piemērojamie vispārīgie noteikumi par dažādu civilprocedūru termiņiem?

Termiņiem piemērojamie noteikumi ir izklāstīti Civilprocesa kodeksa 180.–186. pantā.

4 Ja akts vai formalitāte ir jāveic noteiktā periodā, kas ir šā perioda sākuma brīdis?

Katram termiņam ir sākuma un beigu laiks, no kura līdz kuram tas ilgst.

Attiecībā uz sākuma laiku Civilprocesa kodeksa 184. panta 1. punktā ir paredzēts, ka termiņu sāk skaitīt no brīža, kad procesuālais dokuments ir izsniegts, ja vien likumā nav paredzēts citādi.

Taču ir gadījumi, kad procesuālā dokumenta izsniegšanu, kas nosaka termiņa sākumu, var aizstāt ar līdzvērtīgām procesuālām darbībām (ekvivalentas lietas). Tādējādi procesuālā dokumenta izsniegšana, kas nosaka termiņa sākumu, dažkārt tiek aizstāta ar citu procedūru, kas nosaka termiņa sākumu (piemēram, pieprasījums izsniegt procesuālos dokumentus pretējai pusei, apelācijas sūdzības iesniegšana vai izpildraksta izsniegšana).

Izņēmuma kārtā ir gadījumi, kad termiņus sāk skaitīt no cita brīža, piemēram, lēmuma pieņemšanas (noilguma termiņa beigu konstatēšana, sprieduma papildināšana), no pierādījumu atzīšanas (pieprasītā daudzuma vai liecinieku saraksta iesniegšanai piecu dienu laikā), no noteiktu dokumentu publicēšanas brīža (ēkas pārdošanas sludinājuma izdošanai piecu dienu laikā).

Attiecībā uz beigu laiku tas tiek definēts kā brīdis, kad ir sasniegts termiņa beigu brīdis, kas nozīmē zaudētu iespēju veikt darbību, kurai noteikts termiņš (ierobežojoša termiņa gadījumā), vai, gluži pretēji, nosaka brīdi, no kura ir atļauts veikt noteiktas procesuālas darbības (aizliedzoša termiņa gadījumā).

5 Vai sākuma brīdi var ietekmēt vai mainīt dokumentu nosūtīšanas vai iesniegšanas metode (personīga iesniegšana, ko veic tiesu izpildītājs vai pasta dienests)?

Termiņš no tā sākuma līdz beigām parasti rit bez pārtraukuma un bez iespējas to pārtraukt vai apturēt. Tomēr no puses gribas neatkarīga šķēršļa dēļ, kas minēts Civilprocesa kodeksa 186. pantā, procesuālo termiņu var pārtraukt. Pārtraukšanai var būt arī citi īpaši apstākļi (piemēram, pārsūdzības termiņa pārtraukšana — Civilprocesa kodeksa 469. pants). Tajā pašā laikā likumā ir paredzēts, ka procesuālos termiņus var arī apturēt (piemēram, noilguma termiņa gadījumā — Civilprocesa kodeksa 418. pants). Ja termiņš tiek pārtraukts saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 186. pantu pēc tam, kad šķērslis ir zudis, neatkarīgi no pārtrauktā termiņa ilguma sākas nemainīgs 15 dienu termiņš. Apturēšanas gadījumā termiņu atsāk skaitīt no brīža, kad apturēšana tiek pārtraukta, un tam tiek pieskaitīts arī iepriekš pagājušais laiks.

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 183. pantu procesuālais dokuments, kas iesniegts likumā paredzētajā termiņā ierakstītas vēstules formā, kas nosūtīta, izmantojot pastu, kurjerpastu vai īpašu sakaru pakalpojumu, vai nosūtīt ar faksa vai e-pasta starpniecību, tiek uzskatīts par iesniegtu laikā. Par iesniegtu laikā uzskata arī dokumentu, kuru ieinteresētā persona iesniegusi likumā paredzētajā termiņā militārajā vienībā vai tās vietas administrācijas birojā, kurā persona ir apcietinājumā. Saņemšana no pasta nodaļas un — attiecīgā gadījumā — kurjerposta, specializēta sakaru pakalpojuma, militārās vienības vai ieinteresētās puses ieslodzījuma vietas administrācijas veikta iesniegtā dokumenta reģistrācija vai apliecinājums, kā arī datuma un laika norāde faksa vai e-pasta ziņojumā, kas apstiprināta tiesas datorā vai faksa ierīcē, ar kuru ziņojums saņemts, ir pierādījums datumam, kurā ieinteresētā puse ir iesniegusi attiecīgo dokumentu.

6 Ja termiņa ritējums sākas ar kādu notikumu, vai diena, kurā šis notikums ir noticis, tiek ņemta vērā, aprēķinot laika periodu?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 181. pantu dienās izteiktus termiņus aprēķina pēc izņēmuma sistēmas, t. i., saskaņā ar brīvajām dienām netiek ņemta vērā ne diena, kurā termiņš sākas (*dies a quo*), ne diena, kurā tas beidzas (*dies ad quem*), un piemērojamie noteikumi atbilst noteikumiem par sākuma punktu, kas minēti atbildē uz 4. jautājumu.

Dienās izteiktus termiņus vienmēr izsaka pilnās dienās, taču dokumentu var iesniegt tikai tiesas dienestu darba laikā. No šādas situācijas var izvairīties, nosūtot procesuālo dokumentu pa pastu, pasta nodaļai norādot datumu un veidu, kādā tas ir nodots saņēmējam. Lūdzam skatīt atbildi arī uz 4. jautājumu.

7 Ja termiņš ir izteikts dienās, vai norādītajā dienu skaitā ir kalendārās dienas vai darba dienas?

Piemēram, ja personai ir jāveic darbība vai akts tiek izsniegts pirmdienā, 2005. gada 4. aprīlī, un atbilde ir jāsniiedz 14 dienu laikā pēc izsniegšanas, vai tas nozīmē, ka attiecīgajai personai ir jāatbild līdz:

otrdienai, 19. aprīlim (kalendārājās dienās); vai

piektdienai, 22. aprīlim (darbdienās)?

Pareizā atbilde: dienās izteikts termiņš tiek aprēķināts kalendārājās dienās. Tas nozīmē, ka attiecīgajai personai darbība jāveic līdz 19. aprīlim ieskaitot.

8 Ja šis periods ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 182. pantu gados, mēnešos vai nedēļās izteikts termiņš beidzas gada, mēneša vai nedēļas tās dienas beigās, kas atbilst sākuma dienai.

Ja termiņš, kas sākas 29., 30. vai 31. mēneša dienā, beidzas mēnesī, kurā šādas dienas nav, tiek uzskatīts, ka tas beidzas mēneša pēdējā dienā.

Ja termiņš beidzas valsts svētku dienā vai tad, kad iesniegšana nav iespējama, tas tiek pagarināts līdz nākamās darbdienas beigām.

9 Kad beidzas termiņš, ja tas ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Nedēļās, mēnešos vai gados izteikts termiņš beidzas pēdējās nedēļas, mēneša vai gada attiecīgajā dienā. Ja pēdējā mēnesī nav dienas, kas atbilst dienai, kurā termiņš sācies, termiņš beidzas attiecīgā mēneša pēdējā dienā. Ja termiņa pēdējā diena ir brīvdiena, termiņš tiek pagarināts līdz nākamajai darbdienai.

10 Ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, vai to pagarina līdz nākamajai pirmajai darba dienai?

Jā, ja termiņa pēdējā diena ir brīvdiena, termiņš tiek pagarināts līdz nākamajai darbdienai.

11 Vai pastāv īpaši gadījumi, kuros termiņi tiek pagarināti? Kādi ir nosacījumi, lai termiņus būtu iespējams pagarināt?

Civilprocesa kodeksa 184. pantā ir minēts, ka līdz ar jaunu izsniegšanu procesuālais termiņš tiek pārtraukts un tiek sākts jauns termiņš šādos gadījumos: ja nomirst kāda no pusēm; tādā gadījumā jauns dokuments tiek izsniegts mirušās puses pēdējā dzīvesvietā tās mantiniekam, nenorādot katra mantnieka vārdu un pozīciju;

ja nomirst kādas puses pārstāvis; tādā gadījumā jauns dokuments tiek izsniegts attiecīgajai pusei.

Procesuālo termiņu nesāk skaitīt un, ja tā skaitīšana ir sākta iepriekš, tas tiek pārtraukts attiecībā uz personām, kurām trūkst rīcības spējas vai kurām ir ierobežotas iespējas rīkoties, līdz brīdim, kad ir iecelta persona, kas pārstāv attiecīgo pusi vai palīdz tai atkarībā no situācijas.

12 Kādi ir pārsūdzību iesniegšanas termiņi?

Jā, ir noteikti īpaši termiņi attiecībā uz dažādām tiesību jomām. Vispārējais termiņš apelācijas un otrās apelācijas iesniegšanai saskaņā ar Civilprocesa kodeksu ir 30 dienas. Noteiktās lietās (īpašās procedūrās), piemēram, pagaidu noregulējuma izdošanas gadījumā, pārsūdzības termiņš ir piecas dienas, kas ir īsāks nekā pārsūdzības termiņš saskaņā ar vispārējām tiesībām.

13 Vai tiesas var mainīt termiņus, jo īpaši ierašanās termiņus vai noteikt īpašu ierašanās datumu?

Atbilde ir apstiprinoša, proti, noteiktos izņēmuma gadījumos tiesnesim ir ar likumu atļauts pagarināt termiņu (piemēram, par piecām dienām saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 469. un 490. pantu — attiecīgi apelācijas un otrās apelācijas lietās) vai saīsināt to (piemēram, saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 159. pantu saistībā ar pavēstes izsniegšanu piecas dienas pirms tiesas sēdes datuma).

14 Ja aktu, kas paredzēts pusei, kura uzturas vietā, kur viņa gūtu priekšrocību no termiņa pagarinājuma, paziņo vietā, kur tie, kuri tur uzturas, negūst priekšrocību no šī pagarinājuma, vai šī persona zaudē šī termiņa priekšrocību?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 1088. pantu starptautiskā civilprocesā tiesa piemēro Rumānijas procesuālos tiesību aktus, nepieciešamības gadījumā piemērojot īpašus pretējus noteikumus. Lūdzam skatīt atbildi arī uz 5., 11. un 16. jautājumu.

15 Kādas ir sekas termiņu neievērošanas gadījumā?

Kā minēts iepriekš, absolūta termiņa neievērošana ietekmē procedūras spēkā esību, savukārt relatīva termiņa neievērošanas gadījumā, pat tad, ja tā rezultātā procesuālā darbība netiek atzīta par spēkā neesošu, vainīgajām pusēm var tikt piemērotas disciplināras vai finansiālas sankcijas (lēmuma pieņemšanas termiņš, sagatavošanās termiņš utt.).

Procesuālo termiņu neievērošanas gadījumā parasti tiek piemērotas dažādas sankcijas, proti:

procesuālās darbības atzīšana par spēkā neesošu;

termiņa liegšana procesuālās darbības veikšanai;

tiesai adresēta pieprasījuma atzīšana par nederīgu;

izbeigts termiņš attiecībā uz tiesībām uz piespiedu izpildi;

finansiālas sankcijas;

disciplināras sankcijas;

pienākums vēlreiz veikt vai labot darbību, kas veikta, neievērojot juridiskās formalitātes;

pienākums atlīdzināt cietušajai pusei par procesuālo formalitāšu neievērošanu.

Civilprocesa kodeksa 185. pantā ir paredzēts, ka gadījumā, kad procesuālās tiesības ir jāizmanto noteiktā termiņā, šāda pienākuma neievērošanas rezultātā tiek atņemtas attiecīgās tiesības, ja vien likumā nav paredzēts citādi. Pēc termiņa veiktai procesuālai darbībai nav juridiska spēka. Ja likumā ir paredzēta procesuālās darbības pārtraukšana noteiktā termiņā, darbību, kas ir veikta pirms termiņa beigām, var anulēt pēc ieinteresētās personas pieprasījuma.

16 Ja beidzas termiņš, kādi līdzekļi ir pieejami tiem, kuri termiņus ir nokavējuši, t.i., saistības nepildošām pusēm?

Civilprocesa kodeksa 186. pantā ir noteikts, ka pusei, kura ir nokavējusi termiņu, tiek piešķirts jauns termiņš tikai tad, ja tā pierāda, ka kavējums ir pamatots. Attiecīgā puse veic procesuālo darbību ne vēlāk kā 15 dienu laikā no datuma, kurā traucēklis darbības veikšanai vairs nepastāv, un vienlaikus pieprasa jauna termiņa piemērošanu. Tiesiskās aizsardzības līdzekļu pieprasīšanas gadījumā termiņš ir tāds pats kā pārsūdzības iesniegšanai. Pieprasījumu piemērot jaunu termiņu izvērtē kompetentā tiesa, kas izskata pieprasījumu attiecībā uz noteiktajam termiņam neizmantotajām tiesībām. Ja puse ir vainīga, procesuālie tiesiskās aizsardzības līdzekļi nav pieejami.

Lapa atjaunināta: 05/07/2022

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procedūru termiņi - Slovēnija

1 Kādu veidu termiņi attiecas uz civilprocesu?

Saskaņā ar Slovēnijas procesuālajām tiesībām termiņš ir laika periods, kuru ierobežo divi brīži — termiņa sākums un beigas — un kurā var vai atsevišķos gadījumos nevar veikt noteiktu procesuālo darbību.

Slovēnijas tiesībās ir paredzēti dažādi termiņi:

materiālie un procesuālie termiņi: materiālie termiņi ir paredzēti materiālo tiesību normās tiesību aizstāvēšanai un tiek iedalīti noilguma termiņos, kuru beigās tiesības tiek zaudētas ar likumu, un ierobežojošos termiņos, kuru beigās tiesības vairs nevar izmantot, ja pretējā puse ieilst. Procesuālie termiņi ir noteikti procesuālo darbību veikšanai;

likumā paredzēti un tiesas noteikti termiņi: likumā paredzēti termiņi un to ilgums ir noteikts likumā, savukārt tiesas noteiktus termiņus nosaka tiesa, ņemot vērā visus konkrētas lietas apstākļus;

pagarināmi un nepagarināmi termiņi: tiesas noteiktus termiņus var pagarināt, bet likumā paredzētus termiņus nevar;

subjektīvi un objektīvi termiņi: subjektīvi termiņi sākas, kad persona uzzina par konkrētu notikumu vai iegūst iespēju veikt procesuālo darbību, savukārt objektīvi termiņi sākas, kad rodas konkrēti objektīvi apstākļi;

procesuāli noilguma un instruktīvi termiņi: beidzoties procesuālajam noilguma termiņam, procesuālo darbību, uz kuru termiņš attiecas, vairs nevar veikt, un tam ir noteiktas sekas, savukārt instruktīva termiņa neievērošanai nav tiešu juridisku seku.

2 Saraksts ar dažādām dienām, kas paredzētas kā brīvdienas saskaņā ar 1971. gada 3. jūnija Regulu (EEK, Euratom) Nr. 1182/71.

Saskaņā ar Regulu (EEK, Euratom) Nr. 1182/71 "darbdienas" ir visas dienas, kas nav svētku dienas, sestdienas un svētdienas. Slovēnijā ar Likumu par svētku dienām un brīvdienām (*Zakon o praznikih in dela prostih dnevih v Republiki Sloveniji*; saīsināti "ZPPD") par **svētku dienām** ir noteiktas šādas dienas:

1. janvāris — Jaungada diena;

8. februāris — Prešerena diena, slovēņu kultūras svētki;

27. aprīlis — Sacelšanās pret okupāciju diena;

1. un 2. maijs — Darba svētki;

25. jūnijs — Valstiskuma diena;

1. novembris — Visu svēto diena;

26. decembris — Neatkarības un vienotības diena.

Brīvdienas Slovēnijā ir arī:

Pirmās Lieldienas un Otrās Lieldienas;

15. augusts — Vissvētākās Jaunavas Marijas debesīs uzņemšanas svētki;

31. oktobris — Reformācijas diena;

25. decembris — Ziemassvētku diena.

3 Kādi ir piemērojami vispārīgie noteikumi par dažādu civilprocedūru termiņiem?

Vispārīgi noteikumi par procesuālajiem termiņiem Slovēnijas tiesībās ir paredzēti Civilprocesa likumā (*Zakon o pravdnem postopku*; saīsināti "ZPP"). ZPP 110.–112. un 116.–120. pantu piemēro tieši civiltiesvedībā un *mutatis mutandis* bezstrīdus tiesvedībā, izpildes un nodrošinājumu tiesvedībā, kā arī tiesvedībā saistībā ar obligātiem norēķiniem vai bankrotu uzņēmuma maksātnespējas vai likvidācijas rezultātā.

4 Ja akts vai formalitāte ir jāveic noteiktā periodā, kas ir šā perioda sākuma brīdis?

Slovēnijas tiesībās tiek atzīta termiņu civilā skaitīšana, kas nozīmē skaitīšanu dienās. Termiņi tiek aprēķināti dienās, mēnešos un gados. Ja termiņš ir izteikts dienās, diena, kurā tiesas dokuments ir izsniegts vai no kuras tiek sākta termiņa skaitīšana, netiek iekļauta termiņā. Tātad termiņa sākums ir nākamā diena. Mēnešos vai gados izteikts termiņš beidzas pēdējā mēneša vai gada attiecīgās dienas beigās, kas atbilst termiņa sākuma datumam. Ja pēdējā mēnesī šādas dienas nav, termiņa beigas ir attiecīgā mēneša pēdējā diena. Šādos gadījumos termiņu sāk skaitīt no dienas, kurā iestājies notikums, no kura skaita termiņu (piemēram, ja procesuālā darbība ir jāveic viena gada laikā no dokumenta izsniegšanas un izsniegšana veikta 2005. gada 25. aprīlī, termiņš beidzas 2006. gada 25. aprīlī). Ja termiņa pēdējā diena ir sestdiena, svētdiena, svētku diena vai cita brīvdiena saskaņā ar Likumu par svētku dienām un brīvdienām

(sk. atbildi uz 2. jautājumu), termiņš beidzas nākamajā darbdienā. Iepriekš minētās dienas neietekmē tiesvedības sākumu, jo termiņš rit bez pārtraukuma arī šajās dienās. Izņēmums ir tiesu iestāžu oficiālās brīvdienas (no 15. jūlija līdz 15. augustam), kuru laikā termiņš nevar sākties — tas sākas pirmajā dienā pēc tiesu iestāžu brīvdienām.

Notikumi, pēc kuriem termiņus sāk skaitīt, visbiežāk ir tiesas dokumenta izsniegšana, pretējās puses darbība vai neprocesuāls notikums.

5 Vai sākuma brīdi var ietekmēt vai mainīt dokumentu nosūtīšanas vai iesniegšanas metode (personīga iesniegšana, ko veic tiesu izpildītājs vai pasta dienests)?

Saskaņā ar Slovēnijas tiesībām dokumentus izsniedz pa pastu, ar tiesu izpildītāja starpniecību, tiesā vai citā veidā, kas paredzēts likumā. Ja termiņu sāk skaitīt pēc izsniegšanas, dokumentu izsniegšanas veids neietekmē brīdi, kad sākas termiņa ritējums. Termiņu sāk skaitīt, kad izsniegšana ir reāli notikusi vai tiek uzskatīta par notikušu saskaņā ar likumu.

Dokumentu izsniegšana ir reglamentēta ZPP 132. un turpmākajos pantos. Tiek izšķirta nepersoniska (parasta) un personiska izsniegšana pa pastu un izsniegšana, izmantojot drošus elektroniskos līdzekļus, kas arī var būt gan personiska, gan parasta.

Nepersoniskas dokumentu izsniegšanas gadījumā (ZPP 140. un 141. pants) izsniegšana tiek uzskatīta par notikušu dienā, kad izsniedzējs nodod dokumentus adresātam tā mājās vai darbvietā. Ja adresāts nav sastopams mājās, dokumentus var nodot citai pieaugušai personai adresāta mājāsaimniecībā. Ja izsniedzējs izdod dokumentus adresāta darbvietā un adresāts tajā nav sastopams vai izsniedzējs nevar satikt adresātu darba procedūru dēļ, izsniegšana tiek uzskatīta par notikušu, kad dokumenti ir izsniegti personai, kura ir pilnvarota saņemt pasta sūtījumus vai kura ieņem attiecīgu amatu. Ja adresāts dzīvo kopmītnē un izsniedzējs nevar atrast adresātu konkrētajā adresē, dokumenti tiek izsniegti personai, kura ir pilnvarota saņemt kopmītnes iedzīvotājiem adresētos pasta sūtījumus. Termiņš sākas nākamajā dienā pēc izsniegšanas. Ja šāda izsniegšana nav iespējama, izsniedzējs atstāj dokumentus personas dzīvesvietas adreses pastkastītē. Izsniegšana tiek uzskatīta par notikušu dienā, kad dokumenti ir atstāti pastkastītē. Ja adresātam nav pastkastītes vai tā nav izmantojama, dokumentus var piegādāt tiesā, kas pieprasījusi izsniegšanu, vai vietējā pasta nodaļā, atstājot pie mājas parādes durvīm izsniegšanas paziņojumu par to, kur dokumentus var saņemt. Izsniegšana tiek uzskatīta par notikušu dienā, kad izsniegšanas paziņojums ir piestiprināts pie durvīm. Pasta nodaļā dokumenti tiek glabāti 30 dienas. Ja adresāts šajā periodā neierodas saņemt dokumentus, dokumenti tiek nodoti atpakaļ tiesai. Ja dokumenti ir jāizsniedz juridiskai personai, kas iekļauta reģistrā, vai individuālam komersantam un izsniegšana reģistrā iekļautajā adresē nav iespējama, izsniegšana notiek, atstājot dokumentus vai izsniegšanas paziņojumu adresē, kas ir iekļauta reģistrā, ja šāda adrese pastāvi.

Personiska izsniegšana (ZPP 142. un 143. pants) tiek veikta, kad izsniegšana ir saistīta ar prasību, tiesas lēmumu, ko ir atļauts pārsūdzēt vai pret kuru ir atļauts ārkārtas tiesiskās aizsardzības līdzeklis, maksājuma rīkojumu tiesas nodevas samaksai par iesniegumiem saskaņā ar ZPP 105.a pantu, uzaicinājumu uz strīda izšķiršanas sēdi vai pirmo lietas izskatīšanu. Citi dokumenti tiek izsniegti personiski tikai tad, ja tas paredzēts likumā vai tiesa uzskata to par nepieciešamu, jo dokumenti ir oriģināli vai kāda cita iemesla dēļ ar tiem jāapietās uzmanīgi. Termiņš sākas nākamajā dienā pēc izsniegšanas. Termiņš var beigties brīvdienā, kas nozīmē, ka, tam beidzoties brīvdienā, tas netiek pagarināts līdz nākamajai darbdienai.

Ja ir nepieciešama tieša personiska izsniegšana, bet tas nav iespējams, izsniedzējs var atstāt dokumentu pastkastītē vai piestiprināt pie mājas parādes durvīm izsniegšanas paziņojumu, pēc kā sākas 15 dienu termiņš, kurā adresāts var saņemt dokumentus vietējā pasta nodaļā, ja izsniegšanai izmantoti pasta pakalpojumi, vai tiesā, kas uzdevusi izsniegt dokumentus. Izsniegšana tiek uzskatīta par notikušu, kad adresāts saņem dokumentus pasta nodaļā, vai pēc 15 dienām, ja adresāts nav izņēmis dokumentus. Ja adresāts neizņem dokumentus, termiņu sāk skaitīt no nākamās dienas, pēc kuras dokumenti ir izsniegti vai tiek uzskatīti par izsniegtiem.

Dokumentu elektroniska izsniegšana ir iespējama, izmantojot drošus elektroniskos līdzekļus. Tiesu informācijas sistēma automātiski nosūta dokumentus uz reģistrēto adresi, kas norādīta dokumentu izsniegšanai, vai uz drošu elektronisko pasta kastīti, un dokumentu izsniegšanu veic juridiskas vai fiziskas personas, kas veic dokumentu izsniegšanu ar drošiem elektroniskiem līdzekļiem kā reģistrētu darbību, pamatojoties uz ģpašu Tieslietu ministrijas atļauju. Adresātam jāsavāc dokumenti 15 dienu laikā. Adresāts saņem dokumentus no informācijas sistēmas, pierādot savu identitāti noteiktajā veidā, elektroniski paraksta izsniegšanas apliecinājumu un nosūta to atpakaļ sūtītājam, izmantojot drošus elektroniskos līdzekļus. Izsniegšana tiek uzskatīta par notikušu dienā, kad adresāts apstiprina elektroniskos dokumentus. Ja dokumenti netiek apstiprināti 15 dienu laikā, izsniegšana tiek uzskatīta par notikušu pēc šī termiņa beigām. Adresātam jābūt iespējai iepazīties ar dokumentu saturu vismaz trīs mēnešus pēc 15 dienu termiņa beigām pēc elektronisko dokumentu saņemšanas. Ja adresāts neizņem dokumentus, termiņu sāk skaitīt no nākamās dienas, pēc kuras dokumenti ir izsniegti vai tiek uzskatīti par izsniegtiem.

Jāuzsver, ka, lai arī tam ir likumīgs juridiskais pamats, elektroniska izsniegšana vēl nav iespējama civillietu un komercietu tiesvedībā, izņemot izpildes, maksātnespējas un zemesgrāmatu tiesvedību. Attiecībā uz elektronisko līdzekļu izmantošanu lūdzam skatīt sadaļu “automātiskā apstrāde”.

6 Ja termiņa ritējums sākas ar kādu notikumu, vai dienu, kurā šis notikums ir noticis, tiek ņemta vērā, aprēķinot laika periodu?

Ja termiņš ir izteikts dienās, dienu, kurā tiek izsniegts tiesas dokuments vai iestāties notikums un no kuras sākas termiņa skaitīšana, netiek iekļauta termiņa aprēķinā — termiņa pirmā diena ir nākamā diena pēc dokumenta izsniegšanas vai notikuma.

Mēnešos vai gados izteikts termiņš beidzas pēdējā mēneša vai gada attiecīgās dienas beigās, kas atbilst termiņa sākuma datumam. Ja pēdējā mēnesī šādas dienas nav, termiņa beigas ir attiecīgā mēneša pēdējā diena. Šādos gadījumos termiņu sāk skaitīt no dienas, kurā iestāties notikums, no kura skaita termiņu (piemēram, ja procesuālā darbība ir jāveic viena gada laikā no dokumenta izsniegšanas un izsniegšana veikta 2005. gada 25. aprīlī, termiņš beidzas 2006. gada 25. aprīlī).

7 Ja termiņš ir izteikts dienās, vai norādītajā dienu skaitā ir kalendārās dienas vai darba dienas?

Ja termiņu izsaka dienās, tās apzīmē kalendārās dienas. Termiņš rit bez pārtraukuma, ieskaitot sestdienas, svētdienas un brīvdienas. Piemēram, ja spriedums ir izsniegts piektdienā, termiņu apelācijas sūdzības iesniegšanai sāk skaitīt no sestdienas. Ja termiņa pēdējā diena ir sestdiena, svētdiena, svētku diena vai cita brīvdiena saskaņā ar Likumu par svētku dienām un brīvdienām, termiņš beidzas nākamajā darbdienā.

Aprēķinot termiņus, ir jāpiemēro arī Tiesu likuma (*Zakon o sodiščih*) 83. panta īpašie noteikumi, ar kuriem regulē tiesu iestāžu brīvdienas. No 15. jūlija līdz 15. augustam tiesas tikai vada tiesas sēdes un lemj steidzamos jautājumos, kas ir noteikti likumā (aizliegumi, aizgādība un bērnu aprūpe, uzturēšanas saistības utt.). Ja vien jautājumi nav steidzami, procesuālie termiņi netiek skaitīti. Ja izsniegšana ir notikusi tiesu iestāžu brīvdienās (piemēram, 20. jūlijā), procesuālo termiņu sāk skaitīt tikai nākamajā dienā pēc tiesu iestāžu pēdējās brīvdienas, proti, 16. augustā. Procesuālie termiņi arī nevar beigties tiesu iestāžu brīvdienās. Piemēram, ja izsniegšana ir notikusi 10. jūlijā, 15 dienu termiņš beidzas 26. augustā. Termiņu ritējums tiesu iestāžu brīvdienās tiek pārtraukts.

8 Ja šis periods ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Saskaņā ar Slovēnijas tiesību aktiem termiņus neizsaka nedēļās. Termiņi tiek aprēķināti dienās, mēnešos un gados. Sestdienas, svētdienas un citas brīvdienas neietekmē termiņu, un termiņš nevar beigties šajās dienās. Ja termiņa pēdējā diena ir sestdiena, svētdiena, svētku diena vai cita brīvdiena saskaņā ar Likumu par svētku dienām un brīvdienām, termiņš beidzas nākamajā darbdienā.

Tiesu likuma noteikumi par termiņiem tiesu iestāžu brīvdienās ir nepilnīgi attiecībā uz termiņiem, kas izteikti mēnešos un gados, un termiņiem, uz kuriem attiecas ZPP 111. panta 3. daļas noteikumi par to, ka tie beidzas dienā, kas pēc datuma atbilst dienai, kurā termiņš ir sācijas. Tiesu iestāžu brīvdienas

neietekmē gados izteiktu termiņu ritējumu. Saskaņā ar judikatūru mēnešos izteiktu termiņu ritējums tiesu iestāžu brīvdienās tiek pārtraukts, tātad tie ir vienu mēnesi garāki (piemēram, trīs mēnešu procesuālais termiņš, kas sākas 20. jūnijā, beidzas 20. septembrī, trīs mēnešu termiņš, kam būtu jābeidzas tiesu iestāžu brīvdienās, piemēram, 5. augustā, tiek pagarināts par mēnesi un beidzas 5. septembrī).

9 Kad beidzas termiņš, ja tas ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Mēnešos vai gados izteikts termiņš beidzas pēdējā mēneša vai gada attiecīgās dienas beigās, kas atbilst termiņa sākuma datumam. Ja pēdējā mēnesī šādas dienas nav, termiņa beigas ir attiecīgā mēneša pēdējā diena (piemēram, ja konkrēta procesuālā darbība ir jāveic viena gada laikā pēc dokumentu izsniegšanas un dokumenti ir izsniegti 2005. gada 25. aprīlī, termiņš beidzas 2006. gada 25. aprīlī; ja konkrēta procesuālā darbība jāveic viena mēneša laikā pēc izsniegšanas, kas notikusi 2005. gada 31. maijā, termiņa pēdējā diena ir 2005. gada 30. jūnijs).

10 Ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, vai to pagarina līdz nākamajai pirmajai darba dienai?

Termiņi nebeidzas sestdienā, svētdienā vai citā brīvdienā. Ja termiņa pēdējā diena ir sestdiena, svētdiena, svētku diena vai cita brīvdiena saskaņā ar Likumu par svētku dienām un brīvdienām, termiņš beidzas nākamajā darb dienā.

11 Vai pastāv īpaši gadījumi, kuros termiņi tiek pagarināti? Kādi ir nosacījumi, lai termiņus būtu iespējams pagarināt?

Pagarināt var tikai tiesas noteiktus termiņus (ZPP 110. pants). Tiesas noteiktus termiņus var pagarināt tiesa pēc puses pieprasījuma, ja pagarinājumam ir pamatots iemesls. Termiņa pagarinājums ir jāpieprasa pirms termiņa beigām. Likumā paredzēti termiņi nav pagarināmi. Noteikums par likumā paredzēta termiņa nepagarināšanu ir saistošs.

12 Kādi ir pārsūdzību iesniegšanas termiņi?

Puses var iesniegt apelācijas sūdzību par pirmajā instancē izdotu spriedumu vai lēmumu vispārējā pārsūdzības termiņā — 30 dienu laikā pēc sprieduma kopijas izsniegšanas un 15 dienu laikā pēc pirmās instances tiesas lēmuma kopijas izsniegšanas, ja vien ZPP (333. pantā vai 363. panta 2. punktā) nav paredzēts citādi.

Īsāku 15 dienu pārsūdzības termiņu piemēro strīdiem saistībā ar vekseliem un čekiem (ZPP 333. pants), un astoņu dienu termiņu piemēro strīdiem, kas ietver kaitējuma nodarīšanu (ZPP 428. pants), maza apmēra prasībām (ZPP 458. pants), par apelācijas sūdzības paziņošanu maza apmēra komercstrīdos un par maksājuma rīkojuma izdošanu. Īsāku astoņu dienu termiņu piemēro arī tiesiskās aizsardzības līdzekļu izmantošanai (apelācijas sūdzību un iebildumu iesniegšanai) tiesvedībā saistībā ar prasību izpildi un nodrošināšanu (Likuma par civilprasību izpildi un nodrošināšanu (*Zakon o izvršbi in zavarovanju*) 9. pants).

13 Vai tiesas var mainīt termiņus, jo īpaši ierašanās termiņus vai noteikt īpašu ierašanās datumu?

Tiesas organizē tiesas sēdes, kad tās ir paredzētas likumā vai nepieciešamas tiesvedības ietvaros (ZPP 113. pants). Tiesas sēde ir tikšanās noteiktā vietā un laikā procesuālās darbības veikšanai. Tiesa var atlikt tiesas sēdi uz vēlāku datumu, ja tam ir pamatots iemesls (ZPP 115. pants).

Tiesa var arī pagarināt pusei noteiktu procesuālās darbības veikšanas termiņu (tiesas noteiktu termiņu), ja termiņa pagarināšanai ir pamatots iemesls un puse ir pieprasījusi termiņa pagarinājumu pirms tas ir beidzies.

14 Ja aktu, kas paredzēts pusei, kura uzturas vietā, kur viņa gūtu priekšrocību no termiņa pagarinājuma, paziņo vietā, kur tie, kuri tur uzturas, negūst priekšrocību no šī pagarinājuma, vai šī persona zaudē šī termiņa priekšrocību?

Saskaņā ar Slovēnijas tiesībām termiņu nav iespējams pagarināt, pamatojot to ar puses dzīvesvietu konkrētā vietā vai apgabalā.

15 Kādas ir sekas termiņu neievērošanas gadījumā?

Nokavēts termiņš parasti nozīmē zaudētas tiesības. Puse zaudē tiesības iesniegt tiesiskās aizsardzības līdzekli (noilgums), un par vēl u iesniegts tiesiskās aizsardzības līdzeklis netiek pieņemts. Tiesa noraida pieteikumu, kuru puse negroza vai nepapildina noteiktā termiņā.

Ja ir nokavēts termiņš, var uzskatīt, ka puse ir atcēlusi prasību (piemēram, ja puse nesamaksā tiesas nodevu likumā noteiktajā termiņā, tiek uzskatīts, ka tā ir atcēlusi prasību, un tiesvedība tiek apturēta; tas pats attiecas uz gadījumiem, kad neviena puse nepieprasa tiesvedības turpināšanu četrus mēnešus pēc tās apturēšanas).

Ja puse neierodas uz tiesas sēdi, dažos gadījumos tas tiek uzskatīts par prasības atcelšanu (piemēram, ja neviena puse neierodas uz pirmo tiesas sēdi, tiek uzskatīts, ka prasītājs ir atcēlis prasību).

Termiņa nokavēšanai var būt sekas attiecībā uz pusi, kurai jāierodas uz iepriekšēju uzklaušanu. Ja tiek nokavēts termiņš avansa maksājumam par pierādījumu iegūšanu, pierādījumi netiek iegūti.

16 Ja beidzas termiņš, kādi līdzekļi ir pieejami tiem, kuri termiņus ir nokavējuši, t.i., saistības nepildošām pusēm?

Ja puse nokavē termiņu noteiktas procesuālās darbības veikšanai, kā rezultātā iestājas noilgums (kas nozīmē, ka puse zaudē tiesības veikt procesuālo darbību), tiesa var apstiprināt puses lūgumu veikt to vēlāk (t. i., atjaunot iepriekšējo stāvokli — ZPP 116.–121. pants).

Nosacījumi iepriekšējā stāvokļa atjaunošanai:

puse ir nokavējusi termiņu pamatota iemesla dēļ, ko izvērtē tiesa, ņemot vērā visus lietas apstākļus;

noilgums ir iestājies nokavēta termiņa rezultātā;

puse iesniedz lūgumu par iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu tiesā, kurā procesuālā darbība ir jāveic, 15 dienu laikā no dienas, kad termiņa kavēšanas iemesls ir beidzies; ja puse par nokavēto termiņu uzzina tikai pēc tam — 15 dienu laikā no attiecīgā brīža; visos gadījumos trīs mēnešu — vai komercstrīdu gadījumā 30 dienu — laikā no dienas, kurā termiņš ir nokavēts;

procesuālā darbība, kas nav veikta, tiek veikta tajā pašā laikā, kad tiek iesniegts lūgums par iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu.

Iepriekšējā stāvokļa atjaunošanas lūguma iesniegšana neietekmē tiesvedības norisi, taču tiesa var lemt, ka tiesvedība tiek apturēta, līdz tiek pieņemts galīgais lēmums attiecībā uz lūgumu. Ja tiek saņemts laikus iesniegts lūgums atjaunot iepriekšējo stāvokli, tiesa prasti organizē tiesas sēdi, kurā lemj par lūgumu. Ja iepriekšējā stāvokļa atjaunošana tiek atļauta, tiesvedībā tiek atjaunots tāds stāvoklis kā pirms kavējuma, un tiesas izdotie lēmumi saistībā ar kavējumu tiek anulēti.

Saistītās saites

 <http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/preciscenaBesedilaZakonov>

 <http://www.sodisce.si/>

 <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs>

 <http://www.pisrs.si/Pis.web/>

Lapa atjaunināta: 24/02/2021

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešus kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procedūru termiņi - Slovēnija

1 Kādu veidu termiņi attiecas uz civilprocesu?

a) likumā paredzēti — to ilgums ir noteikts ar likumu;

b) tiesas noteikti — tiesa var pagarināt termiņu pēc attiecīgās puses pieprasījuma.

2 Saraksts ar dažādām dienām, kas paredzētas kā brīvdienas saskaņā ar 1971. gada 3. jūnija Regulu (EEK, Euratom) Nr. 1182/71.

Brīvdienas ir dienas, kas paredzētas strādājošo iknedēļas atpūtai, un valsts svētku dienas:

a) brīvdienas Slovākijas Republikā: 6. janvāris, Lielā Piektdiena, Pirmās Lieldienas, Otrās Lieldienas, 1. maijs, 8. maijs, 15. septembris, 1. novembris; 24. decembris, 25. decembris, 26. decembris;

b) valsts svētku dienas Slovākijas Republikā: 1. janvāris, 5. jūlijs, 29. augusts, 1. septembris, 17. novembris.

3 Kādi ir piemērojamie vispārīgie noteikumi par dažādu civilprocedūru termiņiem?

a) Saskaņā ar Likumu Nr. 160/2015 par civillietu strīdu risināšanu (*zákona č. 160/2015 Civilný sporový poriadok*) (turpmāk "LCSR") un, ja nav noteikts citādi, termiņu darbības veikšanai nosaka tiesa. Diena, kurā ir iestājies notikums, kas nosaka termiņa sākumu, netiek iekļauta dienās izteikta termiņa aprēķinā;

b) termiņš netiek skaitīts attiecībā uz personu, kura ir zaudējusi spēju būt par tiesvedībā iesaistīto pusi vai spēju stāties tiesas priekšā (LCSR 119. pants);

c) ja tiesvedībā iesaistās jauna puse, juridiskais pārstāvis vai puses aizbildnis, šīm personām piemēro jaunu termiņu no brīža, kad tās iesaistās tiesvedībā (LCSR 120. pants);

d) termiņš ir ievērots, ja attiecīgā darbība ir veikta tiesā vai pieteikums ir nodots iestādei, kurai tas ir jāpiegādā, termiņa pēdējā dienā (LCSR 121. panta 5. punkts).

4 Ja akts vai formalitāte ir jāveic noteiktā periodā, kas ir šā perioda sākuma brīdis?

Periodu sāk skaitīt nākamajā dienā pēc notikuma, kas nosaka perioda sākumu.

5 Vai sākuma brīdi var ietekmēt vai mainīt dokumentu nosūtīšanas vai iesniegšanas metode (personīga iesniegšana, ko veic tiesu izpildītājs vai pasta dienests)?

Nē.

6 Ja termiņa ritējums sākas ar kādu notikumu, vai dienu, kurā šis notikums ir noticis, tiek ņemta vērā, aprēķinot laika periodu?

Nē.

7 Ja termiņš ir izteikts dienās, vai norādītajā dienu skaitā ir kalendārās dienas vai darba dienas?

Termiņu aprēķināšanā tiek izmantotas kalendārās dienas.

8 Ja šis periods ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Nedēļās, mēnešos un gados izteiktus termiņus arī aprēķina saskaņā ar kalendārajām dienām.

9 Kad beidzas termiņš, ja tas ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Nedēļās, mēnešos vai gados izteikts termiņš beidzas tās dienas beigās, kuras apzīmējums atbilst dienai, kurā iestājies notikums, kas nosaka termiņa sākumu, un, ja mēnesī tādās dienas nav, termiņš beidzas mēneša pēdējā dienā. Ja termiņa beigas iekrīt sestdienā, svētdienā vai svētku dienā, termiņa pēdējā diena ir nākamā darbdienu (LCSR 121. pants).

10 Ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, vai to pagarina līdz nākamajai pirmajai darba dienai?

Jā.

11 Vai pastāv īpaši gadījumi, kuros termiņi tiek pagarināti? Kādi ir nosacījumi, lai termiņus būtu iespējams pagarināt?

Ja darbības izpildes termiņš nav noteikts ar likumu, nepieciešamības gadījumā to var noteikt tiesa. Tiesa var arī pagarināt tās noteikto termiņu (LCSR 118. panta 2. punkts).

12 Kādi ir pārsūdzību iesniegšanas termiņi?

Pārsūdzība ir jāiesniedz 15 dienu laikā no lēmuma izsniegšanas dienas tiesā, kurai tā adresēta (LCSR 362. pants).

13 Vai tiesas var mainīt termiņus, jo īpaši ierašanās termiņus vai noteikt īpašu ierašanās datumu?

Jā, bet tikai termiņus, kas saistīti ar informatīvu iztaujāšanu.

14 Ja aktu, kas paredzēts pusei, kura uzturas vietā, kur viņa gūtu priekšrocību no termiņa pagarinājuma, paziņo vietā, kur tie, kuri tur uzturas, negūst priekšrocību no šī pagarinājuma, vai šī persona zaudē šī termiņa priekšrocību?

15 Kādas ir sekas termiņu neievērošanas gadījumā?

Termiņa neievērošanas sekas ir termiņa nokavēšana.

16 Ja beidzas termiņš, kādi līdzekļi ir pieejami tiem, kuri termiņus ir nokavējuši, t.i., saistības nepildošām pusēm?

Tiesa var attaisnot termiņa nokavējumu, ja pusei vai tās pārstāvim tam ir attaisnojošs iemesls, kā rezultātā attiecīgā persona nav spējusi veikt darbību, kuru tai ir tiesības veikt. Pieteikums par termiņa pagarināšanu ir jāiesniedz 15 dienu laikā no dienas, kad šķērslis ir beidzis pastāvēt, un vienlaikus ir jāveic attiecīgā darbība (LCSR 122. pants). Vērtējums par to, vai iemesls, kura dēļ puse vai tās pārstāvis ir nokavējis termiņu, ir attaisnojams, ir tikai tiesas pārziņā.

Lapa atjaunināta: 22/04/2022

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procedūru termiņi - Somija

1 Kādu veidu termiņi attiecas uz civilprocesu?

Termiņi attiecas uz laika ierobežojumiem, kas ir noteikti konkrētu tiesas procesa posmu pabeigšanai. Daži laika ierobežojumi ir paredzēti tiesību aktos, citus nosaka tiesa.

2 Saraksts ar dažādām dienām, kas paredzētas kā brīvdienas saskaņā ar 1971. gada 3. jūnija Regulu (EEK, Euratom) Nr. 1182/71.

Papildus sestdienai un svētdienai Somijā par brīvdienām tiek uzskatītas šādas dienas:

Jaungada diena (1. janvāris),

Zvaigznes diena (6. janvāris),

Lielā Piektdiena (mainīgs datums),

Pirmās Lieldienas (mainīgs datums),

Otrās Lieldienas (mainīgs datums),

Maija svētki (1. maijs),

Debesbraukšanas diena (mainīgs datums),

Vasaršvētki (mainīgs datums),

Vasaras Saulgriežu vakars (mainīgs datums),

Vasaras Saulgriežu diena (mainīgs datums),

Visu Svēto diena (mainīgs datums),

Neatkarības diena (6. decembris),
Ziemassvētki (25. decembris),
Svētā Stefana diena (26. decembris).

3 Kādi ir piemērojamie vispārīgie noteikumi par dažādu civilprocedūru termiņiem?

Termiņu aprēķināšanas noteikumi ietverti Termiņu likumā (*määräaikalaki*) (150/1930). Noteikumi par termiņu ilgumu ir paredzēti arī Procesuālajā kodeksā (*oikeudenkäymiskaari*) un vairākos citos tiesību aktos.

4 Ja akts vai formalitāte ir jāveic noteiktā periodā, kas ir šā perioda sākuma brīdis?

Termiņš parasti tiek rēķināts no nākamās dienas sākuma pēc dienas, kurā atgadījies notikums, kas ir par pamatu aktam vai formalitātei. Piemēram, testamenta apstrīdēšanas termiņš tiek rēķināts no nākamās dienas sākuma pēc dienas, kad ir izsniegts paziņojums par testamentu.

5 Vai sākuma brīdi var ietekmēt vai mainīt dokumentu nosūtīšanas vai iesniegšanas metode (personīga iesniegšana, ko veic tiesu izpildītājs vai pasta dienests)?

Dokumentu nosūtīšanas vai iesniegšanas metode neietekmē termiņa sākumu. Termiņa atskaite sākas tikai tad, kad ir izsniegts paziņojums par dokumentu saņemšanu.

6 Ja termiņa ritējums sākas ar kādu notikumu, vai diena, kurā šis notikums ir noticis, tiek ņemta vērā, aprēķinot laika periodu?

Ja termiņš ir izteikts dienās pēc noteikta datuma, tad minētais datums netiek ņemts vērā. Piemēram, netiek skaitīta diena, kurā izsniegts paziņojums.

7 Ja termiņš ir izteikts dienās, vai norādītajā dienu skaitā ir kalendārās dienas vai darba dienas?

Norādītais dienu skaits ietver visas kalendārās dienas, ne tikai darbadienas. Tomēr, ja termiņa pēdējā diena iekrīt kādā no 2. punktā uzskaitītajām dienām, termiņš tiek pagarināts līdz nākamajai darbadienai.

8 Ja šis periods ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Termiņi, kas izteikti nedēļās, mēnešos vai gados pēc noteikta datuma, beidzas tās nedēļas vai mēneša dienā, kuras nosaukums vai skaitlis atbilst minētajam datumam. Ja mēnesī, kad termiņam ir jābeidzas, atbilstoša datuma nav, termiņš beidzas šā mēneša pēdējā dienā.

9 Kad beidzas termiņš, ja tas ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Skatiet atbildi uz 8. jautājumu.

10 Ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, vai to pagarina līdz nākamajai pirmajai darba dienai?

Skatiet atbildi uz 7. jautājumu.

11 Vai pastāv īpaši gadījumi, kuros termiņi tiek pagarināti? Kādi ir nosacījumi, lai termiņus būtu iespējams pagarināt?

Termiņus var pagarināt, ja pagarinājuma nepieciešamību var pamatot. Piemēram, tiesa pēc attiecīga pieteikuma saņemšanas var piešķirt termiņu pagarinājumus lietās, kas tiek izskatītas tiesā. Lietā nozīmētā persona izlemj, vai pagarinājums ir piešķirams.

12 Kādi ir pārsūdzību iesniegšanas termiņi?

Tiesas procesā iesaistītajai pusei, kas vēlas pārsūdzēt apgabaltiesas (*käräjäoikeus*) lēmumu, ir jāiesniedz paziņojums par nodomu pārsūdzēt lēmumu ne vēlāk kā septītajā dienā pēc dienas, kas apgabaltiesas lēmums tika izsniegts. Pārsūdzības iesniegšanas termiņš ir 30 dienas no dienas, kurā tika izsniegts apgabaltiesas lēmums. Pārsūdzības iesniedzējam jāiesniedz pārsūdzības vēstule apgabaltiesas reģistratūrā darba laikā ne vēlāk kā pēdējā termiņa dienā.

Lai pieteiktos pārsūdzībai un iesniegtu pārsūdzības pieteikumu attiecībā uz apelācijas tiesas (*hovioikeus*) lēmumiem, termiņš ir 60 dienas no dienas, kurā apelācijas tiesa ir pieņēmusi lēmumu. Ne vēlāk kā pēdējā termiņa dienā pārsūdzības iesniedzējam apelācijas tiesas reģistratūrā ir jāiesniedz pārsūdzības vēstule, kas adresēta Augstākajai tiesai (*korkein oikeus*), pievienojot pārsūdzības pieteikumu un pašu pārsūdzību.

Ja pārsūdzība attiecas uz lietu, kas apelācijas tiesā izskatīta pirmajā instancē, pārsūdzības iesniegšanas termiņš ir 30 dienas no dienas, kurā apelācijas tiesa ir pieņēmusi lēmumu.

13 Vai tiesas var mainīt termiņus, jo īpaši ierašanās termiņus vai noteikt īpašu ierašanās datumu?

Termiņu likumā paredzētos laika ierobežojumus nedrīkst saīsināt. Vairumā gadījumu tiesa var noteikt termiņus saistībā ar īpašiem aktiem vai formalitātēm un var arī pagarināt minētos termiņus. Dažos gadījumos tiesas var pagarināt arī pārsūdzībai atvēlētos termiņus.

14 Ja aktu, kas paredzēts pusei, kura uzturas vietā, kur viņa gūtu priekšrocību no termiņa pagarinājuma, paziņo vietā, kur tie, kuri tur uzturas, negūst priekšrocību no šī pagarinājuma, vai šī persona zaudē šī termiņa priekšrocību?

Tādu vietu Somijā nav, tādēļ tādas situācijas rasties nevar.

15 Kādas ir sekas termiņu neievērošanas gadījumā?

Parasti termiņu neievērošana kaitē pusei, kas tos neievēro, un šī puse var zaudēt savas tiesības attiecīgajā lietā.

16 Ja beidzas termiņš, kādi līdzekļi ir pieejami tiem, kuri termiņus ir nokavējuši, t.i., saistības nepildošām pusēm?

Visaptverošs tiesību aizsardzības līdzeklis termiņu nokavējuma gadījumos nepastāv. Dažos gadījumos, pamatojoties uz pieteikumu, var noteikt jaunu termiņu. Tomēr tas tiek darīts ārkārtīgi reti.

Lapa atjaunināta: 19/04/2024

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procedūru termiņi - Zviedrija

1 Kādu veidu termiņi attiecas uz civilprocesu?

Civillietās ir noteikti dažādi termiņi; tāpat arī Konstitūcijā ir noteikti dažādi izpildes laikposmi. Piemēram, ir noteikti termiņi attiecībā uz apelācijas sūdzībām — termiņš šādas sūdzības iesniegšanai un termiņš, kad lieta jāsāk atkārtoti izskatīt (laikposms, kurā lieta ir jāierosina tiesā). Ir arī normas, kas nosaka tikai to, ka jāveic zināmi pasākumi, un tādā gadījumā tiesas ziņā ir lemt par laikposmu, kurā šie pasākumi veicami; tas attiecas, piemēram, uz termiņiem, kādos jāiesniedz papildu informācija, pierādījumi vai aizstāvības argumenti.

2 Saraksts ar dažādām dienām, kas paredzētas kā brīvdienas saskaņā ar 1971. gada 3. jūnija Regulu (EEK, Euratom) Nr. 1182/71.

Sestdienas, svētdienas un valsts svētku dienas tiek uzskatītas par brīvdienām.

Zviedrijas valsts svētku dienas ir šādas (saskaņā ar Likumu (1989:253) par valsts svētku dienām (*lagen om allmänna helgdagar*)):

Jaungada diena (1. janvāris),

Zvaigznes diena (6. janvāris),

Lielā piektdiena (pēdējā piektdiena pirms Lieldienām),

Lieldienu svētdiena (pirmā svētdiena pēc pilnmēness vai pēc 21. marta),

Lieldienu pirmdiena (nākamā diena pēc Lieldienu svētdienas),

Debesbraukšanas diena (sestā ceturtdiena pēc Lieldienu svētdienas),

Vasarsvētku svētdiena (septītā svētdiena pēc Lieldienām),

Zviedrijas Nacionālā diena (6. jūnijs),
Vasaras saulgrieži (sestdiena, kas iekrīt laikposmā no 20. līdz 26. jūnijam),
Visu svēto diena (sestdiena, kas iekrīt laikposmā no 31. oktobra līdz 6. novembrim),
Ziemassvētku diena (25. decembris),
Otrie Ziemassvētki (26. decembris).

3 Kādi ir piemērojamie vispārīgie noteikumi par dažādu civilprocedūru termiņiem?

Termiņu noteikšanas pamatprincips ir tāds, ka gadījumā, ja tiesa personai uzliek pienākumu procesa ietvaros veikt kādu darbību, tad ir jānodod šai personai arī pietiekami daudz laika, lai tā varētu minēto darbību izpildīt (32. panta 1. punkts Zviedrijas Tiesu procesa kodeksā (*rättegångsbalken*)). Vairumā gadījumu atļauto termiņu nosaka tiesa, un šim termiņam jābūt pietiekamam, lai lietas dalībnieks varētu izpildīt uzdoto.

Retos gadījumos Zviedrijas Tiesu procesa kodeksā ir paredzēts noteikts izpildes termiņš. Tas galvenokārt attiecas uz tiesas sprieduma vai lēmuma pārsūdzēšanu, uz slēgtas lietas atkārtotas izskatīšanas pieprasīšanu, kā arī atsevišķos gadījumos uz iespēju lūgt mainīt noteikto izpildes termiņu.

Lai pārsūdzētu rajona tiesas spriedumu civilietā, apelācijas sūdzība jāiesniedz trīs nedēļās pēc sprieduma pasludināšanas. Lai pārsūdzētu rajona tiesas (*tingsrätt*) lēmumu civilietā, apelācijas sūdzība jāiesniedz tādā pašā laikposmā. Taču, ja tiesvedībā pieņemtais lēmums tiesas sēdē nav pasludināts un tiesā nav paziņots par to, kad lēmums tiks pasludināts, apelācijas sūdzības iesniegšanas termiņu rēķina no dienas, kad apelācijas iesniedzējs ir saņēmis lēmumu. Apelācijas sūdzības pret apelācijas instances tiesas (*hovrätt*) spriedumiem vai lēmumiem iesniedzamas četrās nedēļās (Zviedrijas Tiesu procesa kodeksa 50. panta 1. punkts, 52. panta 1. punkts, 55. panta 1. punkts un 56. panta 1. punkts).

Procesa dalībnieks, pret kuru ir stājies spēkā rajona tiesas (*tingsrätt*) pieņemts aizmugurisks spriedums, var viena mēneša laikā, pēc tam, kad spriedums ir oficiāli nodots, iesniegt prasību lietas atkārtotai izskatīšanai (Zviedrijas Tiesu procesa kodeksa 44. panta 9. punkts).

Ja apelācijas termiņš ir pagājis tāpēc, ka apelācijas prasītājs nepiedalījās apelācijas instances tiesas (*hovrätt*) procesā, apelācijas prasītājs trīs nedēļās no lēmuma izdošanas dienas var iesniegt tiesā prasību lietas atsākšanai (Zviedrijas Tiesu procesa kodeksa 50. panta 22. punkts).

Ja termiņš apelācijas sūdzības iesniegšanai vai prasības iesniegšanai par lietas atkārtotu izskatīšanu ir nokavēts, tiesvedības dalībnieks var iesniegt prasību termiņa atkārtotai noteikšanai. Prasība jāiesniedz trīs nedēļās pēc attaisnojošu apstākļu beigām un ne vēlāk kā viena gada laikā pēc noteiktā termiņa beigām (Zviedrijas Tiesu procesa kodeksa 58. panta 12. punkts).

Vairākus termiņus piemēro arī saīsinātās tiesvedības procedūrā Zviedrijas Tiesu izpildītāju iestādē. Atbildētājam noteiktā termiņā pēc prasības paziņošanas ir jāsniedz komentāri par prasību. Šim termiņam nevajadzētu pārsniegt divas nedēļas, izņemot īpašus apstākļus (25. pants Likumā (1990:746) par maksājumu un atbalsta rīkojumiem (*lagen om betalningsföreläggande och handräckning*)). Ja atbildētājs apstrīd prasību, prasītājam ir ne vairāk par četrām nedēļām laika no dienas, kad tam ir nosūtīts paziņojums par apstrīdēšanu, lai pieprasītu, ka lieta tiek nodota izskatīšanai rajona tiesā (*tingsrätt*) (34. pants). Ja Zviedrijas Tiesu izpildītāju iestāde pieņem lēmumu lietā par rīkojumu veikt maksājumu vai sniegt vispārēju atbalstu, atbildētājs viena mēneša laikā pēc šāda lēmuma pieņemšanas dienas var pieprasīt, lai lieta tiktu izskatīta atkārtoti (53. pants). Citus iestādes pieņemtos lēmumus var apstrīdēt, iesniedzot apelācijas sūdzību trīs nedēļās pēc lēmuma pieņemšanas dienas (55., 56. un 57. pants).

4 Ja akts vai formalitāte ir jāveic noteiktā periodā, kas ir šā perioda sākuma brīdis?

Ja konkrēta darbība veicama noteiktā laikposmā, laika atskaite sākas dienā, kad ir pieņemts lēmums vai izdots rīkojums. Savukārt gadījumos, kad attiecīgais dokuments ir oficiāli jānodod tiesvedības dalībniekam, šā laikposma laika atskaite sākas dienā, kad dokuments ir viņam oficiāli nodots (oficiālās nodošanas datums).

5 Vai sākuma brīdi var ietekmēt vai mainīt dokumentu nosūtīšanas vai iesniegšanas metode (personīga iesniegšana, ko veic tiesu izpildītājs vai pasta dienests)?

Gadījumos, kad attiecīgais dokuments ir oficiāli jānodod tiesvedības dalībniekam, šā laikposma laika atskaite sākas dienā, kad dokuments ir viņam oficiāli nodots (oficiālās nodošanas datums).

6 Ja termiņa ritējums sākas ar kādu notikumu, vai dienu, kurā šis notikums ir noticis, tiek ņemta vērā, aprēķinot laika periodu?

Gadījumos, kad izpildes laikposma sākuma datums ir diena, kad ir pieņemts lēmums vai izdots rīkojums, laika ierobežojumu bieži izsaka konkrēta datuma veidā, līdz kuram no lēmuma vai rīkojuma izrietošā darbība ir paveicama. Taču dažkārt šo laikposmu nosaka, paredzot konkrētu dienu, nedēļu, mēnešu vai gadu skaitu, kuru laikā darbība veicama, un laika atskaite sākas noteiktajā sākuma datumā. Ja sākuma datums ir oficiālās nodošanas datums, tad vienmēr ir ietverta norāde, ka darbība veicama noteiktu dienu, nedēļu, mēnešu vai gadu laikā no oficiālās nodošanas datuma, kas ir datums, kad attiecīgā puse dokumentu ir saņēmusi.

7 Ja termiņš ir izteikts dienās, vai norādītajā dienu skaitā ir kalendārās dienas vai darba dienas?

Ja laikposms ir izteikts dienās, noteikto dienu skaits apzīmē kalendārās dienas, nevis tikai darba dienas.

8 Ja šis periods ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Ja konkrēta darbība veicama noteiktā laikposmā, laika atskaite parasti sākas dienā, kad ir pieņemts lēmums vai izdots rīkojums. Savukārt gadījumos, kad attiecīgais dokuments ir oficiāli jānodod tiesvedības dalībniekam, šā laikposma laika atskaite sākas dienā, kad dokuments ir viņam oficiāli nodots (oficiālās nodošanas datums).

9 Kad beidzas termiņš, ja tas ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Likums (1930:173) par termiņu aprēķināšanu (*lag om beräkning av lagstadgad*) paredz, ka gadījumā, ja termiņš ir noteikts nedēļās, mēnešos vai gados, pēdējais termiņa datums ir diena, kas pēc nosaukuma vai datuma skaitļa mēnesī atbilst dienai, kurā sākās laika atskaite. Ja termiņa pēdējā mēnesī nav atbilstošā datuma, tad termiņa pēdējā diena ir minētā mēneša pēdējā diena.

Ja datums, līdz kuram darbība veicama, iekrīt sestdienā, svētdienā vai citā svētku dienā (sk. 2. punktu), vasaras saulgriežu priekšvakarā (dienu pirms vasaras saulgriežiem), Ziemassvētku vakarā (24. decembrī) vai Vecgada vakarā (31. decembrī), tad izpildes termiņš tiek pagarināts līdz nākamajai darba dienai. Tas attiecas arī uz gadījumiem, kad laika periods sākas oficiālās nodošanas dienā.

Gadījumos, kad piemērojama Padomes Regula Nr. 1182/71 (1971. gada 3. jūnijs), ar ko nosaka laikposmiem, datumiem un termiņiem piemērojamus noteikumus, tiek piemēroti minētās regulas noteikumi.

10 Ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, vai to pagarina līdz nākamajai pirmajai darba dienai?

Ja datums, līdz kuram darbība veicama, iekrīt sestdienā, svētdienā vai citā svētku dienā (sk. 2. punktu), vasaras saulgriežu priekšvakarā (dienu pirms vasaras saulgriežiem), Ziemassvētku vakarā (24. decembrī) vai Vecgada vakarā (31. decembrī), tad izpildes termiņš tiek pagarināts līdz nākamajai darba dienai. Tas attiecas arī uz gadījumiem, kad laika periods sākas oficiālās nodošanas dienā.

11 Vai pastāv īpaši gadījumi, kuros termiņi tiek pagarināti? Kādi ir nosacījumi, lai termiņus būtu iespējams pagarināt?

Nav izstrādāti īpaši noteikumi par termiņu pagarināšanu gadījumos, kad tiesvedības dalībnieks nav Zviedrijas pastāvīgais iedzīvotājs vai nav reģistrēts Zviedrijā, vai kā citādi atrodas ārpus tās vai attālā vietā. Taču, kā jau minēts iepriekš, tiesa vairumā gadījumu patstāvīgi nosaka laikposma ilgumu un nodrošina, ka procesa dalībniekam ir pietiekami daudz laika, lai darbību izpildītu.

12 Kādi ir pārsūdzību iesniegšanas termiņi?

Parasti termiņš, kurā var iesniegt apelācijas sūdzības pret tiesas nolēmumiem vai lēmumiem, ir trīs vai četras nedēļas.

13 Vai tiesas var mainīt termiņus, jo īpaši ierašanās termiņus vai noteikt īpašu ierašanās datumu?

Ja termiņš (piem., apelācijas sūdzības iesniegšanas termiņš) ir noteikts likumā, šo laikposmu nedrīkst ne saīsināt, ne pagarināt. Ja ir izdots rīkojums lietas dalībniekam ierasties tiesā vai veikt konkrētu darbību, tiesa var pagarināt šo laikposmu, nosakot jaunu termiņu. Ārkārtas situācijā tiesa var atcelt plānotu sēdi, kā arī var organizēt citu sēdi agrākā datumā. Taču jābūt nodrošinātam saprātīgam laikposmam, lai lietas dalībnieki varētu sagatavoties.

14 Ja aktu, kas paredzēts pusei, kura uzturas vietā, kur viņa gūtu priekšrocību no termiņa pagarinājuma, paziņo vietā, kur tie, kuri tur uzturas, negūst priekšrocību no šī pagarinājuma, vai šī persona zaudē šī termiņa priekšrocību?

Nē; sk. 11. punktu.

15 Kādas ir sekas termiņu neievērošanas gadījumā?

Termiņu rīkojumu izpildei u. c.

Ja prasītājs nepilda rīkojumu par papildu informācijas iesniegšanu saistībā ar tā prasību par uzaicinājumu uz tiesu vai arī ja pastāv citi šķēršļi lietas tiesāšanai, prasība tiek noraidīta. Ja atbildētājs neiesniedz aizstāvības argumentus, spriedumu pret to var pieņemt aizmuguriski. Ja rīkojums netiek laikus izpildīts, tiesa tik un tā var pieņemt atbilstošu nolēmumu.

Neierašanās tiesā

Ja kāda no pusēm neierodas rajona tiesā (*tingsrätt*) lietās, kuras iespējams risināt ārpus tiesas kārtībā (piem., komercstrīdi), tad spriedumu var pieņemt aizmuguriski. Citos gadījumos iespējams uzlikt soda naudu. Taču lietās, kuras nav iespējams risināt ārpus tiesas kārtībā (piem., ģimenes lietu tiesvedībā), ja prasītājs neierodas tiesā, lietas izskatīšanu var atcelt, savukārt gadījumā, ja neierodas atbildētājs, tam var uzlikt soda naudu vai viņu var nogādāt tiesā piespiedu kārtā. Ja prasītājs neierodas tiesā apelācijas lietā, apelācijas sūdzībai var iestāties noilgums. Ja neierodas atbildētājs, tam var uzlikt soda naudu.

Laika ierobežojums apelācijas sūdzības iesniegšanai

Ja puse apelācijas sūdzību iesniedz novēloti, tā tiks noraidīta.

16 Ja beidzas termiņš, kādi līdzekļi ir pieejami tiem, kuri termiņus ir nokavējuši, t.i., saistības nepildošām pusēm?

Ja laika ierobežojums nav noteikts likumā, pusei pirms noteiktā termiņa beigām tiesā jāiesniedz pieteikums par kavējumu un jālūdz tiesu laikposmu pagarināt. Ja noteiktais laikposms ir beidzies un tiesa ir atbilstoši rīkojusies, piemēram, pieņēmusi lēmumu lietā, ir vairākas standarta un ārkārtas iespējas, kā tiesvedības dalībnieks var rīkoties. Šādu pasākumu mērķis ir dot iespēju vai nu no jauna izskatīt jau slēgtu lietu, vai arī atsevišķos gadījumos mainīt noteikto termiņu (sk. 3. punktu).

Lapa atjaunināta: 09/09/2019

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procedūru termiņi - Anglija un Velsa

1 Kādu veidu termiņi attiecas uz civilprocesu?

Galvenie termiņu veidi ir tālāk minētie.

Laikposms atbildēšanai uz prasību. Kad atbildētājs saņēmis prasības veidlapu vai ziņas par prasību, ja tās izsniegtas atsevišķi, viņam 14 dienu laikā ir vai nu jāatbild uz prasību, vai jāiesniedz apstiprinājums par izsniegto dokumentu saņemšanu. Pēc apstiprinājuma par izsniegto dokumentu saņemšanu iesniegšanas atbildētājam ir vēl 14 dienu, lai sagatavotu aizstāvību. Tas nozīmē, ka atbildētājam var būt līdz 28 dienām, lai atbildētu uz prasību, bet, ja viņš iesniedz apstiprinājumu par izsniegto dokumentu saņemšanu nākamajā dienā pēc ziņu par prasību saņemšanas, atbildētājam ir tikai 15 dienu laika, lai iesniegtu savu argumentāciju.

Sprieduma izpildes laikposms. Saskaņā ar 1980. gada Noilguma likuma 24. pantu, kad pagājuši 6 gadi no dienas, kurā spriedums kļuvis izpildāms, nekādas sprieduma izpildes darbības vairs nevar veikt.

Noilguma periodi. Parasti noilgums ir seši gadi un to piemēro:

termiņam, kurā iesniedzama prasība par civiltiesību pārkāpumu (1980. gada Noilguma likuma 2. pants),

termiņam secīgas piesavināšanās gadījumā un īpašumtiesību uz piesavinātajām precēm izbeigšanās termiņam (1980. gada Noilguma likuma 3. pants),

termiņam, kurā iesniedzama prasība par summām, kas piedzenamas pēc likuma (1980. gada Noilguma likuma 9. pants).

Citu veidu lietās noilgums ir atšķirīgs. Piemēram:

termiņš prasības iesniegšanai par dokumentu, kas apstiprināts ar zīmogu, piemēram, par parādu pēc dokumenta, kas apstiprināts ar zīmogu, piemēram, par hipotēku, ir 12 gadi (1980. gada Noilguma likuma 8. pants),

termiņš prasības iesniegšanai par personisku aizskārumu ir 3 gadi (1980. gada Noilguma likuma 11. pants).

2 Saraksts ar dažādām dienām, kas paredzētas kā brīvdienas saskaņā ar 1971. gada 3. jūnija Regulu (EEK, Euratom) Nr. 1182/71.

 Civilprocesa noteikumu 2.8.–2.10. daļā ir aprakstīts, kā ir piemērojami un interpretējami noteikumi attiecībā uz laikposmu aprēķināšanu.

Papildus sestdienai un svētdienai Anglijā un Velsā darbadienas nav arī šādas oficiālās brīvdienas:

Jaungada diena — 1. janvāris,

Lielā piektdiena — piektdiena pirms Lieldienām,

Otrās Lieldienas — pirmdienā pēc Lieldienām,

Maija sākuma valsts svētku diena (*Early May Bank Holiday*) — maija pirmā pirmdienā,

Pavasara valsts svētku diena (*Spring Bank Holiday*) — maija pēdējā pirmdienā,

Vasaras valsts svētku diena (*Summer Bank Holiday*) — augusta pēdējā pirmdienā,

Pirmie Ziemassvētki — 25. decembris,

Otrie Ziemassvētki — 26. decembris.

Ja Pirmie Ziemassvētki, Otrie Ziemassvētki vai Jaungada diena ir nedēļas nogalē, nākamā darbdiens ir oficiāla brīvdiena. Piemēram, ja 25. un 26. decembris ir sestdiena un svētdiena, attiecīgi nākamā pirmdienā un otrdienā ir oficiālas brīvdienas.

Papildus tam visas tiesas Ziemassvētku laikā ir slēgtas vēl vienu dienu.

3 Kādi ir piemērojami vispārīgie noteikumi par dažādu civilprocedūru termiņiem?

 1980. gada Noilguma likums — tajā ir noteikti vairāki termiņi tiesvedības sākšanai un arī citi laikposmi, kuros, piemēram, ir jāizpilda spriedums un pusēm jāveic citas darbības. Stikāka informācija ir sniegta atbildē uz 1. jautājumu iepriekš tekstā.

 1984. gada Likums par noilgumu ārvalstu lietās — tajā ir noteikts, ka visi tiesību akti, kas attiecas uz darbību noilgumu, lietās, kurās tiek izmantoti ārvalstu tiesību akti vai kuras iztiesā ārvalstu tiesas, ir jāskata kā jautājums pēc būtības, nevis procesuāls jautājums. Tas attiecas gan uz šķīrējtiesas procedūrām, gan tiesvedību Anglijas un Velsas tiesās visos gadījumos, kad ir jāņem vērā citas valsts tiesību akti.

 Civilprocesa noteikumi — tie ir procesuālie noteikumi civiltiesām Anglijā un Velsā, un tajos ir noteikti termiņi dažādām darbībām.

4 Ja akts vai formalitāte ir jāveic noteiktā periodā, kas ir šā perioda sākuma brīdis?

Laikposma sākuma diena parasti ir attiecīgā notikuma diena. Piemēram, 14 dienu laikposms, kurā jāatbild uz prasību, sākas dienā, kad ir saņemta prasības veidlapa vai ziņas par prasību, ja tās izsniegta atsevišķi (uz to attiecas arī noteikumi par brīdi, kad dokumentus uzskata par izsniegtiem, sk. tālāk tekstā). Savukārt sešu gadu laikposms, kurā jāizpilda spriedums, sākas dienā, kad spriedums kļūst izpildāms.

5 Vai sākuma brīdi var ietekmēt vai mainīt dokumentu nosūtīšanas vai iesniegšanas metode (personīga iesniegšana, ko veic tiesu izpildītājs vai pasta dienests)?

Parastā izsniegšanas metode, ko izmanto dokumentu nodošanai, ir pirmās klases pasta sūtījums. Ja dokumentu nosūta ar pirmās klases pasta sūtījumu, uzskata, ka tas ir izsniegts otrajā dienā pēc nosūtīšanas.

Sīkāka informācija par dienām, kuras uzskata par izsniegšanas dienām gadījumos, kad izmanto citas nepersonīgas izsniegšanas metodes, piemēram, dokumentu apmaiņu, dokumenta piegādi vai atstāšanu atļautajā adresē, faksu vai citas elektroniskas metodes, ir sniegta [☞ Civilprocesa noteikumu 6. daļā](#).

6 Ja termiņa rītējums sākas ar kādu notikumu, vai dienu, kurā šis notikums ir noticis, tiek ņemta vērā, aprēķinot laika periodu?

Ja laikposms ir izteikts dienās, to rēķina pilnās dienās. Aprēķinot "pilno dienu" skaitu, dienu, kurā attiecīgais laikposms sākas, un, ja laikposma beigas nosaka, atsaucoties uz kādu notikumu, šā notikuma dienu neņem vērā. Šo dienu aprēķina piemēri ir sniegti [☞ Civilprocesa noteikumu 2. daļā](#).

7 Ja termiņš ir izteikts dienās, vai norādītajā dienu skaitā ir kalendārās dienas vai darba dienas?

Ja tiesa izdod spriedumu, rīkojumu vai norādījumu, kurā ir noteikts termiņš kādas darbības veikšanai, pēdējais izpildes datums, kad vien iespējams, jāizsaka kalendārajā dienā, un jānorāda arī pulkstenlaiks, līdz kuram darbība ir jāpaveic. Ja kādā dokumentā tiek norādīts datums, līdz kuram jāpaveic kāda darbība, šis datums, kad vien iespējams, jāizsaka kalendārajā dienā.

Piemēram, ja personai izsniedz dokumentu 4. aprīlī un tai jāatbild 14 dienu laikā no izsniegšanas, personai būtu jāatbild pirms 18. aprīļa.

Tomēr, ja norādītais laikposms ir īsāks par piecām dienām, sestdienas, svētdienas un oficiālās brīvdienas tajā neierēķina.

8 Ja šis periods ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Ja spriedumā, rīkojumā, norādījumā vai citā dokumentā ir minēts "mēnesis", tas jāsaprot kā kalendārais mēnesis.

Ja laikposms ir izteikts gados, analogi jāpiemēro Civilprocesa noteikumu 2.10. daļa, lai arī skaidra noteikuma par šādu gadījumu nav. Tādējādi, ja spriedumā, rīkojumā, norādījumā vai citā dokumentā ir minēts "gads", tas jāsaprot kā kalendārais gads.

9 Kad beidzas termiņš, ja tas ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Ja laikposma beigas nosaka, atsaucoties uz kādu notikumu, šā notikuma dienu laikposmā neierēķina. Skatīt arī atbildi uz 6. jautājumu iepriekš tekstā.

10 Ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, vai to pagarina līdz nākamajai pirmajai darba dienai?

Ja Civilprocesa noteikumos, praktiskā norādījumā, spriedumā vai tiesas rīkojumā noteiktais laikposms kādas darbības veikšanai tiesas kancelejā beidzas dienā, kurā kanceleja ir slēgta, tad, ja darbību veic nākamajā dienā, kurā tiesas kanceleja ir atvērta, uzskata, ka tā ir paveikta laikus. Šo noteikumu piemēro visos gadījumos, kad ir norādīts izpildes termiņš.

11 Vai pastāv īpaši gadījumi, kuros termiņi tiek pagarināti? Kādi ir nosacījumi, lai termiņus būtu iespējams pagarināt?

Ja prasības veidlapu izsniedz ārpus attiecīgās jurisdikcijas, piemēro īpašus noteikumus. Piemēram, ja to izsniedz ES dalībvalstī vai 1965. gada Hāgas konvencijas par tiesas un ārpustiesas dokumentu izsniegšanu civillietās vai komercietās līgumslēdzējā valstī, apstiprinājums jāiesniedz 21 dienas laikā pēc prasības veidlapas vai ziņu par prasību izsniegšanas dienas. Atbildētāja argumentācijas iesniegšanas laikposms ir 21 diena pēc ziņu par prasību izsniegšanas dienas vai, ja atbildētājs iesniedz apstiprinājumu par izsniegto dokumentu saņemšanu, 35 dienas pēc ziņu par prasību izsniegšanas. Ja izsniegšanas vieta ir 1965. gada Hāgas konvencijas līgumslēdzējas valsts teritorijā ārpus Eiropas, apstiprinājums jāiesniedz 31 dienas laikā pēc prasības veidlapas vai ziņu par prasību izsniegšanas dienas. Atbildētāja argumentācijas iesniegšanas laikposms ir 31 diena pēc ziņu par prasību izsniegšanas dienas vai, ja atbildētājs iesniedz apstiprinājumu par izsniegto dokumentu saņemšanu, 45 dienas pēc ziņu par prasību izsniegšanas. Sīkāka informācija ir sniegta [☞ Civilprocesa noteikumu 6. daļā](#).

Ja izsniegšanas vieta ir jebkura cita valsts, apstiprinājums par izsniegto dokumentu saņemšanu vai atbildētāja argumentācija jāiesniedz tik dienās, cik minētas tabulā (kas pieejama tālāk tekstā norādītajā saitē), pēc ziņu par prasību izsniegšanas, vai, ja atbildētājs ir iesniedzis apstiprinājumu par izsniegto dokumentu saņemšanu, šis laikposms ir tabulā norādītais dienu skaits, kam pieskaitītas vēl 14 dienas, pēc ziņu par prasību izsniegšanas. Tabula ir pieejama [☞ Civilprocesa noteikumu praktiskajā norādījumā 6B](#).

12 Kādi ir pārsūdzību iesniegšanas termiņi?

Apelācijas sūdzības pret spriedumiem jāiesniedz 14 dienu laikā. Termiņš, kurā jāiesniedz pieteikums tiesnesim, lūdzot viņu pārskatīt kādas struktūras lēmumu, ja personai pēc likuma ir tiesības to darīt, ir 28 dienas, ja vien attiecīgajā tiesību aktā nav noteikts citādi.

13 Vai tiesas var mainīt termiņus, jo īpaši ierašanās termiņus vai noteikt īpašu ierašanās datumu?

Ja prasītājs uzskata, ka pastāv ārkārtēji iemesli, viņš var lūgt tiesu izskatīt pieteikumu nekavējoties, neizsniedzot atbildētājam nekādus dokumentus, t. i., *ex parte* jeb "bez paziņošanas". Ja tiesnesis izdod rīkojumu *ex parte* jeb "bez paziņošanas", prasītājam norāda datumu, kad viņam jāierodas tiesā uz tikšanos. Šo tikšanos ir tiesības apmeklēt arī atbildētājam, lai tiesnesis varētu uzklaut abas puses, pirms pieņem lēmumu par to, vai izdot vēl vienu rīkojumu.

Citas laikposma pagarināšanas iespējas ir norādītas 1980. gada Noilguma likuma II daļā. Piemēram, noilgumu var pagarināt gadījumos, kad prasītājs ir ar invaliditāti (1980. gada Noilguma likuma 28. pants).

Ja vien Civilprocesa noteikumos vai praktiskā norādījumā nav noteikts citādi vai tiesa nav norādījusi citādi, noteikumā norādīto vai tiesas noteikto termiņu, kurā personai ir jāpaveic kāda darbība, var mainīt, pusēm par to rakstveidā vienojoties. Turklāt tiesnešiem ir plašas lietu pārvaldības pilnvaras, saskaņā ar kurām viņi var mainīt termiņus.

14 Ja aktu, kas paredzēts pusei, kura uzturas vietā, kur viņa gūtu priekšrocību no termiņa pagarinājuma, paziņo vietā, kur tie, kuri tur uzturas, negūst priekšrocību no šī pagarinājuma, vai šī persona zaudē šī termiņa priekšrocību?

Nē. Puse nezaudē šādu priekšrocību.

15 Kādas ir sekas termiņu neievērošanas gadījumā?

Ja atbildētājs noteiktajā laikā neaizstāvas pret prasību vai neapstiprina tās saņemšanu, prasītājs var iesniegt lūgumu vai pieteikumu par aizmugurisku spriedumu. Tomēr atbildētājs var pārsūdzēt šo lēmumu, vai arī tiesa var atcelt spriedumu.

Ir pieejamas arī citas ar lietas pārvaldību saistītas sankcijas. Piemēram, ja pusei līdz noteiktam laikam ir kaut kas jāiesniedz, piemēram, eksperta ziņojums, un tā to neizdara, tiesa var izdot rīkojumu, ar kuru minēto ziņojumu atzīst par nepieņemamu.

Tiesa var noteikt arī citas sankcijas, piemēram, par neciegu.

16 Ja beidzas termiņš, kādi līdzekļi ir pieejami tiem, kuri termiņus ir nokavējuši, t.i., saistības nepildošām pusēm?

Termiņu neievērojušās puses var vērsties tiesā un lūgt pagarināt termiņus. Ja pēc termiņa beigām ir pieņemts aizmugurisks spriedums, tās var to pārsūdzēt vai lūgt lēmumu atcelt.

Saistītās saites

[☞ Tieslietu ministrija](#)

[☞ Civilprocesa noteikumi](#)

Lapa atjaunināta: 03/03/2021

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procedūru termiņi - Ziemeļīrija

1 Kādu veidu termiņi attiecas uz civilprocesu?

Termiņš, kurā jāatbild uz prasību — Augstās tiesas tiesvedībā atbildētājam, ja viņš dzīvo Ziemeļīrijā, jāierodas tiesā 14 dienu laikā pēc tiesas pavēstes (10. rīkojuma) izsniegšanas (ieskaitot izsniegšanas dienu), lai gan atbildētājs var ierasties ar novēlošanos jebkurā laikā līdz sprieduma pasludināšanas dienai. Lai varētu ierasties pēc sprieduma pasludināšanas, ir nepieciešams atbrīvojums (vai atļauja) (1980. gada Tiesas judikatūras noteikumu (Ziemeļīrija) 12. rīkojums). Atbildētājam ir jāiesniedz iebildumu raksts 6 nedēļu laikā pēc prasības paziņojuma iesniegšanas, 6 nedēļu laikā pēc tam, kad viņš ieradies tiesā, vai 6 nedēļu laikā pēc tam, kad viņam ir piešķirts atbrīvojums no aizstāvības, atkarībā no tā, kas ir vēlāks (18. rīkojums). Apgabaltiesas procesā atbildētājam ir jāizdod paziņojums par aizstāvības nodomu 21 dienu laikā pēc tam, kad ir saņemts apsūdzības raksts civilīetā (1981. gada Apgabaltiesas noteikumu (Ziemeļīrija) 12. rīkojums).

Sprieduma izpildes laiks — saskaņā ar 1989. gada Noilgumu (Ziemeļīrija) rīkojuma 16. pantu — prasību nevar celt pēc sešiem gadiem no sprieduma izpildes dienas.

Noilguma termiņi — parasti piemēro sešu gadu noilguma termiņu, un to piemēro, piemēram:

termiņš darbībām saistībā ar pārkāpumu (1989. gada Noilgumu (Ziemeļīrija) rīkojuma 6. pants);

termiņš secīgu īpašumtiesību īpašnieka un pārveidoto preču pārveidošanai un dzēšanai (1989. gada Noilgumu (Ziemeļīrija) rīkojuma 17. pants).

Citiem prasījumu veidiem noilguma termiņi atšķiras. Piemēram:

termiņš prasībām saistībā ar miesas bojājumiem ir trīs gadi (1989. gada Noilgumu (Ziemeļīrija) rīkojuma 7. pants).

2 Saraksts ar dažādām dienām, kas paredzētas kā brīvdienas saskaņā ar 1971. gada 3. jūnija Regulu (EEK, Euratom) Nr. 1182/71.

1980. gada Tiesas judikatūras noteikumu (Ziemeļīrija) 3. rīkojums kopā ar 1978. gada Interpretācijas likuma 5. pantu un 1981. gada Apgabaltiesas noteikumu (Ziemeļīrija) 43. rīkojumu kopā ar 1954. gada Interpretācijas likuma 39. pantu attiecas uz Augstākās tiesas noteikumu un Apgabaltiesas noteikumu piemērošanu un interpretāciju attiecībā uz termiņu aprēķināšanu.

Papildus sestdienai un svētdienai Ziemeļīrijā ir brīvdienas šādās dienās:

Jaungada diena: 1. janvāris

Svētā Patrika diena: 17. marts

Lieldienu pirmdiena: pirmdiena pēc Lieldienām

Lieldienu otrdiena: otrdiena pēc Lieldienām

Maija sākuma svētku diena: maija pirmā pirmdiena

Pavasara svētku diena: maija pēdējā pirmdiena

Jūlija svētku dienas: 12. un 13. jūlijs

Vasaras svētku diena: augusta pēdējā pirmdiena

Ziemassvētku diena: 25. decembris

Otrie Ziemassvētki: 26. decembris

Ja Ziemassvētki, Otrie Ziemassvētki vai Jaungada diena iekrīt brīvdienās, par svētku dienu kļūst nākamā darba diena. Piemēram, ja 25. un 26. decembris attiecīgi ir sestdiena un svētdiena, nākamā pirmdiena un otrdiena ir svētku dienas.

Turklāt visas tiesas tiek slēgtas uz vēl vienu dienu Ziemassvētkos, kā arī Lielajā piektdienā.

3 Kādi ir piemērojamie vispārīgie noteikumi par dažādu civilprocedūru termiņiem?

1989. gada Noilgumu rīkojums (Ziemeļīrija) — tas nosaka vairākus termiņus tiesvedības uzsākšanai un nosaka citus termiņus, kuros, piemēram, ir jāizpilda spriedums un pusēm ir jāveic citas darbības. Papildu informācija ir sniegta atbildē uz 1. jautājumu.

1985. gada Likums par noilgumu ārvalstu lietās (Ziemeļīrija) — tajā ir noteikts, ka visi tiesību akti, kas attiecas uz darbību noilgumu, lietās, kurās tiek izmantoti ārvalstu tiesību akti vai kuras iztiesā ārvalstu tiesas, ir jāskata kā jautājums pēc būtības, nevis procesuāls jautājums. Tas attiecas gan uz šķīrējtiesas procedūrām, gan tiesvedību Ziemeļīrijas tiesās visos gadījumos, kad ir jāņem vērā citas valsts tiesību akti.

1980. gada Tiesas noteikumu (Ziemeļīrija) un 1981. gada Apgabaltiesas noteikumi (Ziemeļīrija) — tie ir procesuālie noteikumi attiecībā uz Ziemeļīrijas civiltiesām un ietver noilgumus dažādām prasībām.

4 Ja akts vai formalitāte ir jāveic noteiktā periodā, kas ir šā perioda sākuma brīdis?

Prasības apstrīdēšanas perioda sākuma datums parasti sākas no dienas, kad lieta nodota izskatīšanai tiesā — sk. iepriekš sniegto atbildi uz 1. jautājumu.

Saskaņā ar 1989. gada Noilgumu rīkojumu (Ziemeļīrija) laikposma sākuma diena parasti ir attiecīgā notikuma datums, piemēram, sešu gadu laikposms, kurā jāizpilda spriedums, sākas dienā, kad spriedums kļūst izpildāms.

5 Vai sākuma brīdi var ietekmēt vai mainīt dokumentu nosūtīšanas vai iesniegšanas metode (personīga iesniegšana, ko veic tiesu izpildītājs vai pasta dienests)?

Jā, ja tiesas pavēsti izsniedz pa pastu vai ievieto vēstulju kastītē, to uzskata par izsniegtu septītajā dienā (ieskaitot nedēļas nogali) pēc izsniegšanas (1980. gada Tiesas noteikumu 10. rīkojuma 1. noteikums), lai gan, ja tā tiek nosūtīta svētdienā, to, iespējams, uzskatīs par izsniegtu pirmdienā astoņas dienas pēc izsniegšanas. Tāpat, ja dokumentu, ar kuru ierosina civilīetu, izsniedz advokāts, nosūtot vēstuli ar augstāko prioritāti, to uzskata par izsniegtu septītajā darbadienā pēc tā nosūtīšanas (izņemot nosūtīšanas dienu), bet atšķirībā no Augstās tiesas noteikuma septiņu dienu laikposms neietver sestdienu, svētdienu un svētku dienas (1981. gada Apgabaltiesas noteikumu (Ziemeļīrija) 43. rīkojuma 19.A noteikums).

6 Ja termiņa ritējums sākas ar kādu notikumu, vai diena, kurā šis notikums ir noticis, tiek ņemta vērā, aprēķinot laika periodu?

1980. gada Tiesas noteikumu (Ziemeļīrija) 3. rīkojuma 2. noteikums attiecas uz jebkuru laikposmu, kas noteikts noteikumos vai jebkurā spriedumā, rīkojumā vai norādē, lai veiktu kādu darbību. Ja darbība ir jāveic noteiktā termiņā pēc vai no noteikta datuma, periods parasti sākas tūlīt pēc šā datuma. Ja darbība jāizdara noteiktu skaitu pilnu dienu pirms vai pēc noteiktā datuma, tad vismaz tāds dienu skaits jānodrošina starp dienu, kurā darbība ir izdarīta, un minēto datumu.

1981. gada Apgabaltiesas noteikumu (Ziemeļīrija) 43. rīkojuma 17. noteikums attiecas uz noteikumos noteiktajiem termiņiem. Ja kaut kas ir jādara konkrētā notikuma laikā vai pēc tā, periods sākas notikuma dienas beigās, ja vien nav izteikts, ka tas ietver šo dienu.

7 Ja termiņš ir izteikts dienās, vai norādītajā dienu skaitā ir kalendārās dienas vai darba dienas?

1980. gada Tiesas noteikumu (Ziemeļīrija) 3. rīkojuma 2. noteikumā ir noteikts, ka gadījumā, ja attiecīgais laikposms, kas ir 7 dienas vai īsāks, ietver sestdienu, svētdienu vai valsts svētku dienu, Ziemassvētku dienu vai Lielo piektdienu, šo dienu neiekļauj. 3. rīkojuma 3. noteikumā ir noteikts, ka, ja vien tiesa nenosaka citādi, garo brīvdienu periodu, t. i., vasaras atvaļinājumu, neņem vērā, aprēķinot jebkuru laika posmu, kas noteikts noteikumos, vai ar jebkuru rīkojumu vai norādi par jebkura procesuālā dokumenta izsniegšanu, iesniegšanu vai grozīšanu. 3. rīkojuma 4. noteikumā paredzēts, ka gadījumā, ja

noteikumu vai jebkura sprieduma, rīkojuma vai norādījuma termiņš, kas noteikts kādas darbības veikšanai Augstākās tiesas kancelejā, beidzas dienā, kad šis birojs ir slēgts un šā iemesla dēļ šo darbību nevar izdarīt minētajā dienā, uzskata, ka darbība ir paveikta laikus, ja to veic nākamajā dienā, kurā tiesas kanceleja ir atvērta.

1981. gada Apgabaltiesas noteikumu (Ziemeļīrija) 43. rīkojuma 17. noteikumā ir noteikts, ka tad, ja saskaņā ar noteikumiem jebkas ir jādara laikposmā, kas nepārsniedz trīs dienas, tas neietver sestdienu, svētdienu vai citu dienu, kad kanceleja ir slēgta. Ja termiņš, kas noteikts kādas darbības veikšanai, beidzas sestdienā, svētdienā vai citā dienā, kad birojs ir slēgts, darbību var veikt nākamajā dienā, kad birojs ir atvērts. Pēdējais noteikums attiecas arī uz dekrētā vai rīkojumā noteiktajiem termiņiem.

8 Ja šis periods ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

1980. gada Tiesas noteikumu (Ziemeļīrija) 3. rīkojuma 1. noteikumā ir noteikts, ka, neskarot 1978. gada Interpretācijas likuma 5. pantu, piemērojot noteikumus, vārds "mēnesis", ja tas ir kādā spriedumā, rīkojumā, norādē vai citā dokumentā, nozīmē kalendāro mēnesi, ja vien konteksts nenosaka citādi. Ja periods ir izteikts gados, lai gan nav skaidru noteikumu, pēc analogijas, ja kādā spriedumā, rīkojumā, virzienā vai citā dokumentā tiek izmantots "gads", tiek domāts kalendārais gads.

Attiecībā uz tiesas procesu Apgabaltiesā ir piemērojama 1954. gada Interpretācijas likuma (Ziemeļīrija) 39. sadaļa, un tajā ir noteikts, ka "gads" ir 12 (kalendārie) mēneši un "mēnesis" ir kalendārais mēnesis.

9 Kad beidzas termiņš, ja tas ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

1980. gada Tiesas noteikumu (Ziemeļīrija) 3. rīkojuma 2. noteikumā ir noteikts, ka, ja darbība ir jāizdara noteiktā laikposmā vai ne vēlāk kā noteiktā termiņā pirms noteiktā datuma, šis termiņš beidzas tieši pirms minētā datuma.

1981. gada Apgabaltiesas noteikumos (Ziemeļīrija), pamatojoties uz 1954. gada Interpretācijas likuma (Ziemeļīrija) 39. sadaļu, laikposms, kas noteikts vai aprēķināts līdz konkrētai dienai, ietver šo dienu.

10 Ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, vai to pagarina līdz nākamajai pirmajai darba dienai?

1980. gada Tiesas noteikumu (Ziemeļīrija) 3. rīkojuma 2. noteikumā ir noteikts, ka gadījumā, ja attiecīgais laikposms, kas ir 7 dienas vai īsāks, ietver sestdienu, svētdienu vai valsts svētku dienu, Ziemassvētku dienu vai Lielo piektdienu, šo dienu neiekļauj. 3. rīkojuma 3. noteikumā ir noteikts, ka, ja vien tiesa nenosaka citādi, garo brīvdienu periodu, t. i., vasaras atvaļinājumu, neņem vērā, aprēķinot jebkuru laika posmu, kas noteikts noteikumos, vai ar jebkuru rīkojumu vai norādi par jebkura procesuālā dokumenta izsniegšanu, iesniegšanu vai grozīšanu. 3. rīkojuma 4. noteikumā paredzēts, ka gadījumā, ja noteikumu vai jebkura sprieduma, rīkojuma vai norādījuma termiņš, kas noteikts kādas darbības veikšanai Augstākās tiesas kancelejā, beidzas dienā, kad šis birojs ir slēgts un šā iemesla dēļ šo darbību nevar izdarīt minētajā dienā, uzskata, ka darbība ir paveikta laikus, ja to veic nākamajā dienā, kurā tiesas kanceleja ir atvērta.

11 Vai pastāv īpaši gadījumi, kuros termiņi tiek pagarināti? Kādi ir nosacījumi, lai termiņus būtu iespējams pagarināt?

-

12 Kādi ir pārsūdzību iesniegšanas termiņi?

Augstās tiesas spriedumu pārsūdzības termiņš parasti ir sešas nedēļas, un apgabaltiesas dekrētu pārsūdzības termiņš ir 21 diena. Termiņš, kurā jāvēršas pie tiesneša, lai pārskatītu iestādes lēmumu, ja jums ir tiesības to darīt saskaņā ar likumu, ir 21 diena, ja vien attiecīgajā likumā nav noteikts citādi.

13 Vai tiesas var mainīt termiņus, jo īpaši ierašanās termiņus vai noteikt īpašu ierašanās datumu?

Ja prasītājs uzskata, ka pastāv ārkārtēji iemesli, viņš var lūgt tiesu izskatīt pieteikumu nekavējoties un bez jebkādas dokumentu izsniegšanas, t. i., "ex parte" vai "bez iepriekšēja paziņojuma". Ja tiesnesis izdod rīkojumu "ex parte" vai "bez iepriekšēja paziņojuma", prasītājam norāda datumu, kad viņam jāierodas tiesā uz tikšanos. Atbildētājam būs tiesības būt klāt šajā tikšanās reizē, lai tiesnesis varētu uzklaut abus, pirms pieņemt lēmumu par to, vai pieņemt citu rīkojumu.

Papildu iespējas pagarināt periodu ir paredzētas 1989. gada Noilgumu rīkojuma (Ziemeļīrija) IV daļā. Piemēram, var pagarināt noilguma termiņu gadījumos, kad prasītājs ir invalīds (1980. gada Noilgumu likuma 48. pants).

Ja vien tiesas noteikumos nav paredzēts citādi vai tiesa nenosaka citādi, ar pušu rakstisku piekrišanu var mainīt termiņu, ko nosaka noteikums vai tiesa, lai persona varētu veikt kādu darbību. Turklāt tiesneši ir pilnvaroti mainīt termiņus.

14 Ja aktu, kas paredzēts pusei, kura uzturas vietā, kur viņa gūtu priekšrocību no termiņa pagarinājuma, paziņo vietā, kur tie, kuri tur uzturas, negūst priekšrocību no šī pagarinājuma, vai šī persona zaudē šī termiņa priekšrocību?

Nē. Puse nezaudē šādu ārzemju tiesību aktu sniegtās priekšrocības.

15 Kādas ir sekas termiņu neievērošanas gadījumā?

Ja atbildētājs neaizstāvas vai neapstiprina tiesvedību noteiktajā laikā, prasītājs var iesniegt pieteikumu par aizmugurisku spriedumu. Tomēr atbildētājam joprojām ir iespēja pārsūdzēt minēto lēmumu vai tiesa var atcelt spriedumu.

Ir pieejamas arī citas ar pārvaldību saistītas sankcijas. Piemēram, ja pusei līdz noteiktam termiņam ir jāiesniedz konkrēts dokuments, piemēram, eksperta ziņojums, un tas netiek izdarīts, tiesa var noteikt, ka šis ziņojums nav pieņemams.

Tiesa var noteikt arī citas sankcijas, piemēram, par neciegu.

16 Ja beidzas termiņš, kādi līdzekļi ir pieejami tiem, kuri termiņus ir nokavējuši, t.i., saistības nepildošām pusēm?

Termiņu neievērojušās puses var vērsties tiesā un lūgt pagarināt termiņus. Ja pēc termiņa beigām ir pieņemts aizmugurisks spriedums, tās var to pārsūdzēt vai lūgt lēmumu atcelt.

Lapa atjaunināta: 04/03/2021

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procedūru termiņi - Skotija

1 Kādu veidu termiņi attiecas uz civilprocesu?

Termiņš, kurā jāatbild uz prasību

Attiecībā uz Augstākās civillietu tiesas lietām, kurās prasība ir iesniegta Eiropā (vai ārpus tās), termiņš ir 21 diena no prasības iesniegšanas dienas. Dažās lietās, ja prasība nav iesniegta, izmantojot šajos noteikumos paredzēto metodi, termiņš ir 42 dienas.

Attiecībā uz Šerifa tiesas lietām, kurās prasība ir iesniegta Eiropā, termiņš ir 21 diena no prasības iesniegšanas dienas. Visās lietās, kurās prasība ir iesniegta ārpus Eiropas, termiņš ir 42 dienas no prasības iesniegšanas dienas.

Plašāka informācija ir pieejama šeit:

 [Augstākās civillietu tiesas noteikumi](#)

 [Šerifa tiesu parastās tiesvedības noteikumi](#) (vietējās tiesas)

Pastāv arī Noteikumi par vienkāršotu procedūru un saīsinātu procedūru summu atgūšanai līdz 5 000 GBP.

Ierobežošanas un noilguma termiņi

Skotijas tiesību aktos termiņus, kādos prasība jāiesniedz tiesā, nosaka ierobežojuma un noilguma juridiskie jēdzieni. Ierobežošana ir procesuālais noteikums — aizstāvība —, ar ko konkrētas tiesības un pienākumi (kaut arī tie paliek spēkā) kļūst juridiski neizpildāmi, iestājoties noteiktam termiņam. Noilgums ir materiālo tiesību noteikums, kas paredz personas tiesību vai pienākumu izbeigšanos, iestājoties noteiktam termiņam.

Pašreizējie tiesību akti ir Skotijas 1973. gada Likums par noilgumu un ierobežošanu (ar grozījumiem).

Noteikumi par noilgumu nosaka, kad tiek dzēstas līgumā noteiktās tiesības un pienākumi. Termiņi atšķiras atkarībā no pienākuma veida.

Likumā ir noteikts ierobežošanas termiņš prasībām par zaudējumu atlīdzināšanu, miesas bojājumiem, apmelošanu un prasībām attiecībā uz atbildību par preču defektiem. Noilguma termiņš ir trīs gadi, sākot no dienas, kad tik saņemta informācija par kaitējumu, lai gan tiesām ir rīcības brīvība atļaut iesniegt prasību arī pēc šā termiņa beigām, ja tās uzskata, ka tā darīt ir taisnīgi.

Ir noteikti arī dažādi ierobežošanas termiņi, kas noteikti dažādos citos statūtos, piemēram, saistībā ar prasības ierobežošanu attiecībā uz gaisa, autoceļu, jūras un dzelzceļa (personu vai preču) pārvadājumiem.

Jūs varat noskaidrot, vai uz konkrēto prasību, kuru vēlaties iesniegt, attiecas konkrēti termiņi, konsultējoties ar juristu vai vērsoties Pilsoņu konsultāciju birojā.

2 Saraksts ar dažādām dienām, kas paredzētas kā brīvdienas saskaņā ar 1971. gada 3. jūnija Regulu (EEK, Euratom) Nr. 1182/71.

Papildus sestdienai un svētdienai Skotijā ir brīvdienas šādās dienās:

Jaungada diena: 1. janvāris

Jaungada svētku diena: 2. janvāris

Lielā piektdiena: piektdiena pirms Lieldienām

Maija sākuma svētku diena: maija pirmā pirmdienā

Pavasara svētku diena: maija pēdējā pirmdienā

Vasaras svētku diena: augusta pirmā pirmdienā

Ziemassvētku diena: 25. decembris

Otrie Ziemassvētki: 26. decembris

Ja Ziemassvētki, Otrie Ziemassvētki vai Jaungada diena un 2. janvāris iekrīt brīvdienās, par svētku dienu kļūst nākamā darba diena. Piemēram, ja 25. un 26. decembris attiecīgi ir sestdiena un svētdiena, nākamā pirmdienā un otrdienā ir svētku dienas.

Visi datumi ir norādīti 1971. gada Banku un finanšu darījumu likuma 1. grafikā, izņemot Pavasara svētku dienu un Otrus Ziemassvētkus, uz kurām attiecas Karaļa proklamēšana.

3 Kādi ir piemērojamie vispārīgie noteikumi par dažādu civilprocedūru termiņiem?

Noilgums un ierobežošana

Skotijas 1973. gada Likumā par noilgumu un ierobežošanu (ar grozījumiem) ir izklāstīti sīki izstrādāti noteikumi par dažādu noilguma un ierobežošanas termiņu aprēķināšanu, kā aprakstīts atbildē uz 1. jautājumu.

4 Ja akts vai formalitāte ir jāveic noteiktā periodā, kas ir šā perioda sākuma brīdis?

Sākuma laiks tiek noteikts pēc datuma, kurā tiek iesniegta prasība. Ja prasība tiek iesniegta pa pastu, par prasības iesniegšanas dienu tiek uzskatīta diena, kurā pa pastu tiek nosūtīta pavēste / uzaicinājums ierasties tiesā. Attiecībā uz uzaicinājumiem, kuru beigu termiņš iekrīt brīvdienā vai svētku dienā, vai tiesas brīvdienā, termiņa beigu datumu faktiski pagarina līdz nākamajai dienai, kas nav brīvdiena, vai nākamajai darba dienai.

5 Vai sākuma brīdi var ietekmēt vai mainīt dokumentu nosūtīšanas vai iesniegšanas metode (personīga iesniegšana, ko veic tiesu izpildītājs vai pasta dienests)?

Sākuma datums vienmēr ir prasības iesniegšanas datums neatkarīgi no prasības iesniegšanas veida. Sīkāku informāciju par prasības iesniegšanas datumu sk. atbildē uz 4. jautājumu.

6 Ja termiņa rītējums sākas ar kādu notikumu, vai dienu, kurā šis notikums ir noticis, tiek ņemta vērā, aprēķinot laika periodu?

Rīcības datums. Pirmā diena pēc prasības iesniegšanas dienas ir pirmā diena, skaitot termiņu (ievērojot informāciju par brīvdienām, kas sniegta atbildē uz 4. jautājumu).

7 Ja termiņš ir izteikts dienās, vai norādītajā dienu skaitā ir kalendārās dienas vai darba dienas?

Kalendāra dienas (bet skatīt arī atbildi uz 4. jautājumu par brīvdienām utt.). Lai gan termiņi nevar beigties dienā, kas nav darba diena, skaitot termiņu, tiek iekļautas visas dienas, kas nav darba dienas.

8 Ja šis periods ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Vienmēr, kad tiesas dokumentos parādās jēdziens “mēnesis”, tas apzīmē kalendāro mēnesi.

9 Kad beidzas termiņš, ja tas ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Termiņi beidzas saskaņā ar principiem, kas izklāstīti atbildēs uz iepriekšējiem jautājumiem, t. i., atkarībā no termiņa, tas ir pēdējā dienā, paturot prātā, ka skaitīšana sākas ar dienu, kurā tiek iesniegta prasība.

10 Ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, vai to pagarina līdz nākamajai pirmajai darba dienai?

Jā. Lūdzu, sk. atbildi uz 4. jautājumu.

11 Vai pastāv īpaši gadījumi, kuros termiņi tiek pagarināti? Kādi ir nosacījumi, lai termiņus būtu iespējams pagarināt?

Ja ir pamats uzskatīt, ka tas ir nepieciešams, tiesa var pagarināt paziņošanas perioda termiņu attiecībā uz prasības iesniegšanu.

12 Kādi ir pārsūdzību iesniegšanas termiņi?

Augstākajā civillietu tiesā aizstāvim vai sarunu partnerim 14 dienu laikā, skaitot no galīgā sprieduma pasludināšanas dienas, ir jāpārsūdz lēmums un jāpaziņo tiesai par šo nodomu.

Termiņš pārsūdzības prasības iesniegšanai par atsevišķiem Šerifa tiesas lēmumiem kopš 2016. gada 1. janvāra ir pagarināts no 14 dienām līdz 28. dienām. Šis pārsūdzības tagad var iesniegt tieši Šerifa apelācijas tiesā.

Pārsūdzības, kuras balstās uz Noteikumiem par vienkāršotu procedūru un summēšanu, joprojām tiek iesniegtas Šerifa tiesai, un pārsūdzības iesniegšanas termiņš joprojām ir 14 dienas.

Jāatzīmē, ka šo termiņu piemēro tad, ja tiesību aktos ir paredzēts pārsūdzības iesniegšanas periods attiecībā uz konkrētiem pārsūdzības veidiem, piemēram, likumā noteikta pārsūdzības prasība, kas nav noteikumos noteiktā pārsūdzības prasība.

13 Vai tiesas var mainīt termiņus, jo īpaši ierašanās termiņus vai noteikt īpašu ierašanās datumu?

Tikai izņēmuma gadījumos. Saīsinātiem periodiem minimālais termiņš būtu 48 stundas. Tikai gadījumos, ja bērna labklājības lietās tiek pieņemts pagaidu aizliegums, prasība par iepriekšēju paziņošanu aizstāvim var tikt atcelta pilnībā. Šādos gadījumos, protams, pēc tam var noteikt tiesas sēdi, lai visām pusēm nodrošinātu pienācīgu tiesas procesu.

14 Ja aktu, kas paredzēts pusei, kura uzturas vietā, kur viņa gūtu priekšrocību no termiņa pagarinājuma, paziņo vietā, kur tie, kuri tur uzturas, negūst priekšrocību no šī pagarinājuma, vai šī persona zaudē šī termiņa priekšrocību?

Nē.

15 Kādas ir sekas termiņu neievērošanas gadījumā?

Ja aizstāvis prasību neaizstāv, spriedumu var pieņemt aizstāvim klātnesot, ja to pieprasa prasības iesniedzējs. To, protams, var pārsūdzēt aizstāvis, kā izklāstīts atbildē uz 12. jautājumu.

16 Ja beidzas termiņš, kādi līdzekļi ir pieejami tiem, kuri termiņus ir nokavējuši, t.i., saistības nepildošām pusēm?

Aizstāvis var vērsties tiesā, lai pagarinātu termiņu. Ja spriedums jau ir pieņemts (aizstāvim klātnesot), aizstāvis var vērsties tiesā, lai atsauktu prasību, ievērojot piemērojamos tiesas noteikumus.

Lapa atjaunināta: 04/03/2021

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešu kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procedūru termiņi - Gibraltārs

1 Kādu veidu termiņi attiecas uz civilprocesu?

Galvenie termiņu veidi ir tālāk minētie.

Laikposms atbildēšanai uz prasību. Kad atbildētājs saņēmis prasības veidlapu vai ziņas par prasību, ja tās izsniegtas atsevišķi, viņam 14 dienu laikā ir vai nu jāatbild uz prasību, vai jāiesniedz apstiprinājums par izsniegto dokumentu saņemšanu. Pēc apstiprinājuma par izsniegto dokumentu saņemšanu iesniegšanas atbildētājam ir vēl 14 dienas, lai sagatavotu aizstāvību. Tas nozīmē, ka atbildētājam var būt līdz 28 dienām, lai atbildētu uz prasību, bet, ja viņš iesniedz apstiprinājumu par izsniegto dokumentu saņemšanu nākamajā dienā pēc ziņu par prasību saņemšanas, atbildētājam ir tikai 15 dienu laiks, lai iesniegtu savu argumentāciju.

Sprieduma izpildes laikposms. Saskaņā ar 1960. gada Noilguma likuma 4. panta 4. punktu, kad pagājuši 12 gadi no dienas, kurā spriedums kļuvis izpildāms, nekādas sprieduma izpildes darbības vairs nevar veikt.

Noilguma periodi. Parasti noilgums ir seši gadi un to piemēro:

termiņam, kurā iesniedzama prasība par civiltiesību pārkāpumu (1960. gada Noilguma likuma 4. panta 1. punkta a) apakšpunkts),

termiņam secīgas piesavināšanās gadījumā un īpašumtiesību uz piesavinātajām precēm izbeigšanās termiņam (1960. gada Noilguma likuma 11. pants),

termiņam, kurā iesniedzama prasība par summām, kas piedzenamas pēc likuma (1960. gada Noilguma likuma 4. panta 1. punkta d) apakšpunkts).

Citu veidu lietās noilgums ir atšķirīgs. Piemēram:

termiņš prasības iesniegšanai par autentisku dokumentu, piemēram tādu autentisku parāda dokumentu kā hipotēka, ir 12 gadi (1960. gada Noilguma likuma 4. panta 3. punkts),

termiņš prasības iesniegšanai par personisku aizskārumu ir 3 gadi (1960. gada Noilguma likuma 4. panta 1. punkts).

2 Saraksts ar dažādām dienām, kas paredzētas kā brīvdienas saskaņā ar 1971. gada 3. jūnija Regulu (EEK, Euratom) Nr. 1182/71.

Civilprocesa noteikumu 2.8.–2.10. daļā ir aprakstīts, kā ir piemērojami un interpretējami noteikumi attiecībā uz laikposmu aprēķināšanu.

Papildus sestdienai un svētdienai Gibraltārā darbdienas nav arī šādas oficiālās brīvdienas:

Jaungada diena — 1. janvāris,

Lielā piektdiena — piektdiena pirms Lieldienām,

Otrās Lieldienas — pirmdiena pēc Lieldienām,

Darbinieku piemiņas diena (*Workers Memorial Day*) — 28. aprīlis,

Maija svētki — 1. maijs,

Pavasara valsts svētku diena (*Spring Bank Holiday*) — maija pēdējā pirmdiena,

Karalienes dzimšanas diena — jūnija otrā/trešā pirmdiena,

Vasaras valsts svētku diena (*Summer Bank Holiday*) — augusta pēdējā pirmdiena,

Nacionālā diena — 10. septembris,

Pirmie Ziemassvētki — 25. decembris,

Otrie Ziemassvētki — 26. decembris.

Ja Pirmie Ziemassvētki, Otrie Ziemassvētki, Jaungada diena vai Nacionālā diena ir nedēļas nogalē, nākamā darbdiena ir oficiāla brīvdiena. Piemēram, ja 25. un 26. decembris ir sestdiena un svētdiena, attiecīgi nākamā pirmdiena un otrdiena ir oficiālas brīvdienas. Papildus tam tiesas var būt slēgtas arī laikā no Ziemassvētkiem līdz Jaunajam gadam.

3 Kādi ir piemērojamie vispārīgie noteikumi par dažādu civilprocedūru termiņiem?

1960. gada Noilguma likums — tajā ir noteikti vairāki termiņi tiesvedības sākšanai un arī citi laikposmi, kuros, piemēram, ir jāizpilda spriedums un pusēm jāveic citas darbības. Sīkāka informācija ir sniegta atbildē uz 1. jautājumu iepriekš tekstā.

Civilprocesa noteikumi — tie ir procesuālie noteikumi civiltiesām Anglijā un Velsā (kuri attiecas arī uz Gibraltāru), un tajos ir noteikti termiņi dažādām darbībām.

4 Ja akts vai formalitāte ir jāveic noteiktā periodā, kas ir šā perioda sākuma brīdis?

Laikposma sākuma diena parasti ir attiecīgā notikuma diena. Piemēram, 14 dienu laikposms, kurā jāatbild uz prasību, sākas dienā, kad ir saņemta prasības veidlapa vai ziņas par prasību, ja tās izsniegtas atsevišķi (uz to attiecas arī noteikumi par brīdi, kad dokumentus uzskata par izsniegtiem, sk. tālāk tekstā). Savukārt 12 gadu laikposms, kurā jāizpilda spriedums, sākas dienā, kad spriedums kļūst izpildāms.

5 Vai sākuma brīdi var ietekmēt vai mainīt dokumentu nosūtīšanas vai iesniegšanas metode (personīga iesniegšana, ko veic tiesu izpildītājs vai pasta dienests)?

Parastā iesniegšanas metode, ko izmanto Gibraltārā dokumentu nodošanai, ir personīga iesniegšana. Interpretācijas un vispārīgo noteikumu likuma 8. pantā ir teikts, ka tad, ja dokumentus izsniedz ar ierakstītu pasta sūtījumu, dokumentus uzskata par izsniegtiem "brīdī, kad vēstule būtu piegādāta tad, ja tā būtu sūtīta kā parasts pasta sūtījums".

Sīkāka informācija par dienām, kuras uzskata par iesniegšanas dienām gadījumos, kad izmanto citas nepersonīgas iesniegšanas metodes, piemēram, dokumentu apmaiņu, dokumenta piegādi vai atstāšanu atļautajā adresē, faksu vai citas elektroniskas metodes, ir sniegta Civilprocesa noteikumu 6. daļā. Ja dokumentu izsniedz personīgi, to uzskata par izsniegtu nākamajā darbdienā, ja tas izsniegts pēc plkst. 17.00 darbdienā vai jebkurā laikā sestdien, svētdien vai oficiālā brīvdienā.

6 Ja termiņa rītājums sākas ar kādu notikumu, vai dienu, kurā šis notikums ir noticis, tiek ņemta vērā, aprēķinot laika periodu?

Ja laikposms ir izteikts dienās, to rēķina pilnās dienās. Aprēķinot "pilno dienu" skaitu, dienu, kurā attiecīgais laikposms sākas, un, ja laikposma beigas nosaka, atsaucoties uz kādu notikumu, šā notikuma dienu neņem vērā. Šo dienu aprēķina piemēri ir sniegti Civilprocesa noteikumu 2. daļā.

7 Ja termiņš ir izteikts dienās, vai norādītajā dienu skaitā ir kalendārās dienas vai darba dienas?

Ja tiesa izdod spriedumu, rīkojumu vai norādījumu, kurā ir noteikts termiņš kādas darbības veikšanai, pēdējais izpildes datums, kad vien iespējams, jāizsaka kalendārajā dienā, un jānorāda arī pulkstenlaiks, līdz kuram darbība ir jāpaveic. Ja kādā dokumentā tiek norādīts datums, līdz kuram jāpaveic kāda darbība, šis datums, kad vien iespējams, jāizsaka kalendārajā dienā.

Piemēram, ja personai izsniedz dokumentu 4. aprīlī un tai jāatbild 14 dienu laikā no izsniegšanas, personai būtu jāatbild pirms 18. aprīļa.

Tomēr, ja norādītais laikposms ir īsāks par piecām dienām, sestdienas, svētdienas un oficiālās brīvdienas tajā neierēķina.

8 Ja šis periods ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Ja spriedumā, rīkojumā, norādījumā vai citā dokumentā ir minēts “mēnesis”, tas jāsaprot kā kalendārais mēnesis.

Ja laikposms ir izteikts gados, analogi jāpiemēro Civilprocesa noteikumu 2.10. daļa, lai arī skaidra noteikuma par šādu gadījumu nav. Tādējādi, ja spriedumā, rīkojumā, norādījumā vai citā dokumentā ir minēts “gads”, tas jāsaprot kā kalendārais gads.

9 Kad beidzas termiņš, ja tas ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Ja laikposma beigas nosaka, atsaucoties uz kādu notikumu, šā notikuma dienu laikposmā neierēķina. Skatīt arī atbildi uz 6. jautājumu iepriekš tekstā.

10 Ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, vai to pagarina līdz nākamajai pirmajai darba dienai?

Ja Civilprocesa noteikumos, praktiskā norādījumā, spriedumā vai tiesas rīkojumā noteiktais laikposms kādas darbības veikšanai tiesas kancelejā beidzas dienā, kurā kanceleja ir slēgta, tad, ja darbību veic nākamajā dienā, kurā tiesas kanceleja ir atvērta, uzskata, ka tā ir paveikta laikus. Šo noteikumu piemēro visos gadījumos, kad ir norādīts izpildes termiņš.

11 Vai pastāv īpaši gadījumi, kuros termiņi tiek pagarināti? Kādi ir nosacījumi, lai termiņus būtu iespējams pagarināt?

Ja prasības veidlapu izsniedz ārpus attiecīgās jurisdikcijas, piemēro īpašus noteikumus. Piemēram, ja to izsniedz ES dalībvalstī vai 1965. gada Hāgas konvencijas par tiesas un ārpustiesas dokumentu izsniegšanu civillietās vai komercietās līgumslēdzējā valstī, apstiprinājums jāiesniedz 21 dienas laikā pēc prasības veidlapas vai ziņu par prasību izsniegšanas dienas. Atbildētāja argumentācijas iesniegšanas laikposms ir 21 diena pēc ziņu par prasību izsniegšanas dienas vai, ja atbildētājs iesniedz apstiprinājumu par izsniegto dokumentu saņemšanu, 35 dienas pēc ziņu par prasību izsniegšanas. Ja izsniegšanas vieta ir 1965. gada Hāgas konvencijas līgumslēdzējas valsts teritorija ārpus Eiropas, apstiprinājums jāiesniedz 31 dienas laikā pēc prasības veidlapas vai ziņu par prasību izsniegšanas dienas. Atbildētāja argumentācijas iesniegšanas laikposms ir 31 diena pēc ziņu par prasību izsniegšanas dienas vai, ja atbildētājs iesniedz apstiprinājumu par izsniegto dokumentu saņemšanu, 45 dienas pēc ziņu par prasību izsniegšanas. Sīkāka informācija ir sniegta Civilprocesa noteikumu 6. daļā.

Ja izsniegšanas vieta ir jebkura cita valsts, apstiprinājums par izsniegto dokumentu saņemšanu vai atbildētāja argumentācija jāiesniedz tik dienās, cik minētas Civilprocesa noteikumu praktiskajā norādījumā 6B iekļautajā tabulā, pēc ziņu par prasību izsniegšanas, vai, ja atbildētājs ir iesniedzis apstiprinājumu par izsniegto dokumentu saņemšanu, šis laikposms ir tabulā norādītais dienu skaits, kam pieskaitītas vēl 14 dienas, pēc ziņu par prasību izsniegšanas.

12 Kādi ir pārsūdzību iesniegšanas termiņi?

Apelācijas sūdzības pret spriedumiem jāiesniedz 14 dienu laikā. Termiņš, kurā jāiesniedz pieteikums tiesnesim, lūdzot viņu pārskatīt kādas struktūras lēmumu, ja personai pēc likuma ir tiesības to darīt, ir trīs mēneši, ja vien attiecīgajā tiesību aktā nav noteikts citādi (lai gan pieteikumi par šādu pārskatīšanu tiesā katrā ziņā ir jāiesniedz nevilcinoties).

13 Vai tiesas var mainīt termiņus, jo īpaši ierašanās termiņus vai noteikt īpašu ierašanās datumu?

Ja prasītājs uzskata, ka pastāv ārkārtēji iemesli, viņš var lūgt tiesu izskatīt pieteikumu nekavējoties, neizsniedzot atbildētājam nekādus dokumentus, t. i., *ex parte* jeb “bez paziņošanas”. Ja tiesnesis izdod rīkojumu *ex parte* jeb “bez paziņošanas”, prasītājam norāda datumu, kad viņam jāierodas tiesā uz tikšanos. Šo tikšanos ir tiesības apmeklēt arī atbildētājam, lai tiesnesis varētu uzklaustīt abas puses, pirms pieņem lēmumu par to, vai izdot vēl vienu rīkojumu. Citas laikposma pagarināšanas iespējas ir norādītas 1960. gada Noilguma likumā. Piemēram, noilgumu var pagarināt gadījumos, kad prasītājs ir ar invaliditāti (Noilguma likuma 28. pants).

Ja vien Civilprocesa noteikumos vai praktiskā norādījumā nav noteikts citādi vai tiesa nav norādījusi citādi, noteikumā norādīto vai tiesas noteikto termiņu, kurā personai ir jāpaveic kāda darbība, var mainīt, pusēm par to rakstveidā vienojoties. Turklāt tiesnešiem ir plašas lietu pārvaldības pilnvaras, saskaņā ar kurām viņi var mainīt termiņus.

14 Ja aktu, kas paredzēts pusei, kura uzturas vietā, kur viņa gūtu priekšrocību no termiņa pagarinājuma, paziņo vietā, kur tie, kuri tur uzturas, negūst priekšrocību no šī pagarinājuma, vai šī persona zaudē šī termiņa priekšrocību?

Nē. Puse nezaudē šādu priekšrocību.

15 Kādas ir sekas termiņu neievērošanas gadījumā?

Ja atbildētājs noteiktajā laikā neaizstāvas pret prasību vai neapstiprina tās saņemšanu, prasītājs var iesniegt lūgumu vai pieteikumu par aizmugurisku spriedumu. Tomēr atbildētājs var tiesai iesniegt pieteikumu par sprieduma atcelšanu.

Ir pieejamas arī citas ar lietas pārvaldību saistītas sankcijas. Piemēram, ja pusei līdz noteiktam laikam ir kaut kas jāiesniedz, piemēram, eksperta ziņojums, un tā to neizdara, tiesa var izdot rīkojumu, ar kuru minēto ziņojumu atzīst par nepieņemamu.

Tiesa var noteikt arī citas sankcijas, piemēram, par neciegu.

16 Ja beidzas termiņš, kādi līdzekļi ir pieejami tiem, kuri termiņus ir nokavējuši, t.i., saistības nepildošām pusēm?

Termiņu neievērojošās puses var vērsties tiesā un lūgt pagarināt termiņus. Ja pēc termiņa beigām ir pieņemts aizmugurisks spriedums, tās var lūgt lēmumu atcelt.

Lapa atjaunināta: 04/03/2021

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.